

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ετήσια Έκθεση 2009

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2009**

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΣΩΤΗΡΟΥΛΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα πλαίσια του προγράμματος διακυβέρνησης για την κοινωνική πολιτική, στόχευσε κατά το 2009 στη διαμόρφωση πολιτικής έμπρακτης πρόωξης της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Βασική μας επιδίωξη ήταν η στήριξη της απασχόλησης, η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης, η στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και η διεύρυνση και εμβάθυνση του κοινωνικού κράτους.

Προς επίτευξη των πιο πάνω στόχων συνέβαλαν έμπρακτα οι πιο κάτω δράσεις:

- Τροποποιήθηκε ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος για τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με στόχο την μεγαλύτερη δυνατή πληθυσμιακή κάλυψη, την αλληλεγγύη μεταξύ των ασφαλισμένων και την επάρκεια των συντάξεων.
- Προωθήθηκε ο εκσυγχρονισμός των επιδομάτων και πολιτικών που εμπίπτουν στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και ευημερίας για τη διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των ευάλωτων μελών της κοινωνίας.
- Θεσμοθετήθηκε η λειτουργία του Συμβουλευτικού Σώματος Κοινωνικής Πολιτικής για την χάραξη αποτελεσματικής κοινωνικής πολιτικής.
- Συστάθηκε ο Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής με στόχο τον καθορισμό συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη Δημογραφική Ανάπτυξη και τις Πολιτικές για την Οικογένεια.
- Εφαρμόστηκαν μέτρα για στήριξη της απασχόλησης, όπως η εφαρμογή περιοριστικής πολιτικής απασχόλησης αλλοδαπών από τρίτες χώρες, ξεκίνησε εκστρατεία πάταξης της παράνομης και αδήλωτης απασχόλησης, αναπτύχθηκαν Σχέδια χορηγιών για πρόσληψη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και εφαρμόστηκαν δράσεις κατάρτισης ανέργων και νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας με στόχο την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης στην απασχόληση.

- Έγιναν βήματα στην εφαρμογή της Νομοθεσίας για την ισότητα της μεταχείρισης στην απασχόληση ανδρών και γυναικών.
- Συνεχίστηκε η εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας για
 - (i) τη διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζόμενους.
 - (ii) τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος με τον αποτελεσματικό έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας, καθώς και των κινδύνων από τη χρήση χημικών ουσιών και ιονίζουσας ακτινοβολίας.
 - (iii) τη διατήρηση της εργασιακής ειρήνης, προαγωγή ομαλών εργασιακών σχέσεων μεταξύ των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργοδοτούμενων, την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου σε όλα τα επίπεδα, καθώς και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων με έμφαση στην προστασία των ευάλωτων ομάδων.
- Προωθήθηκε τροποποίηση του Νόμου περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας, με στόχο την ενθάρρυνση της λήψης γονικής άδειας από τους εργαζόμενους γονείς.
- Ιδρύθηκε το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες το οποίο λειτουργεί ως Κεντρικός Φορέας για τη διαμόρφωση, το συντονισμό την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πολιτικής για τα άτομα με αναπηρίες.
- Προωθήθηκε το Νομοσχέδιο για την εισαγωγή της ποσόστωσης στην πρόσληψη αναπήρων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- Προωθήθηκε η υλοποίηση του εθνικού προγράμματος για την παραγωγικότητα καθώς και προγράμματα για τη βελτίωση και τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων, την τεχνολογική αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και της διαχείρισης των κυριακών επιχειρήσεων.
- Στα πλαίσια των έκτακτων μέτρων στήριξης του Κοινωνικού Τουρισμού, εφαρμόστηκαν Σχέδια επιχορήγησης διακοπών ασφαλισμένων με χαμηλά εισοδήματα, μελών του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, συνταξιούχων, αλλοιών δημοσίου βοηθήματος και ατόμων με αναπηρίες.

Η υλοποίηση των στόχων μας είναι αποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς. Εκφράζω τις ευχαριστίες μου σε όλο το προσωπικό του Υπουργείου μας για τη δέσμευση και την προσήλωση τους. Ταυτόχρονα εκφράζω τις ευχαριστίες μου στις συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις, τους άλλους επαγγελματικούς φορείς και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις για την εποικοδομητική και δημιουργική συνεργασία που έχουμε.

ΣΩΤΗΡΟΥΛΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Α. ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Όραμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η εδραίωση μιας κοινωνίας βασισμένης στις αρχές της κοινωνικής ισότητας και δικαιοσύνης, σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης, ποιότητας στην εργασία, κοινωνικής συνοχής και προστασίας για όλους τους πολίτες της, με προτεραιότητα την ανταπόκριση στις προσδοκίες αυτών που έχουν ανάγκη κοινωνικής αρωγής και μέριμνας.

Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Κατά το υπό επισκόπηση έτος Πολιτικός Προϊστάμενος του Υπουργείου ήταν η κα Σωτηρούλα Χα-ραλάμπους και Γενικός Διευθυντής ο κος Γεώργιος Παπαγεωργίου. Η Διοίκηση του Υπουργείου στελεχώνεται από Γενικό Διοικητικό Προσωπικό, Γενικό Λογιστικό Προσωπικό και Γενικό Γραμ-ματειακό Προσωπικό και σε αυτήν εντάσσεται και η Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπάγονται τα ακόλουθα Τμήματα / Υπηρεσίες / Ινστιτούτα :

- Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
- Τμήμα Εργασίας
- Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
- Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων
- Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες
- Κέντρο Παραγωγικότητας
- Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο
- Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου

Στη σφαίρα αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εμπίπτει και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Η Αρχή είναι Ημικρατικός Οργανισμός με αρμοδιότητα τη δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς, για την ικανοποίηση των αναγκών της οικονομίας μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής του Κράτους.

Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το 2009 ήταν ένας ιδιαίτερα δύσκολος χρόνος, αφού οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης στην κυπριακή οικονομία επέδρασαν αρνητικά στον ρυθμό ανάπτυξης και στην απασχόληση. Το Υπουργείο, μέσα σ' αυτό το περιβάλλον, αναπροσάρμοσε τους στόχους και τις προτεραιότητές του. Κεντρικοί άξονες των ενεργειών του ήταν η στήριξη της απασχόλησης, η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης, η στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, με την ταυτόχρονη συνέχιση της πολιτικής για διεύρυνση και εμβάθυνση του κοινωνικού κράτους.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσα από ένα δημιουργικό διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, εφάρμοσε μια σειρά από μέτρα για στήριξη της απασχόλησης. Μεταξύ άλλων,

- Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης συνέχισε να παρακολουθεί στενά τις τάσεις στην αγορά εργασίας,
- Έγινε αξιολόγηση και επανακαθορισμός της στρατηγικής απασχόλησης εργαζομένων από τρίτες χώρες,
- Ξεκίνησε και συνεχίζεται εκστρατεία καταπολέμησης της παράνομης και αδήλωτης απασχόλησης μέσω εντατικοποίησής των επιθεωρήσεων από Μικτά Κλιμάκια Επιθεωρητών από τρία Τμήματα του Υπουργείου (Τμήμα Εργασίας, Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων και Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων),
- Αναπτύχθηκαν Σχέδια Χορηγιών για πρόσληψη αναπήρων και ατόμων τα οποία ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και
- Εφαρμόστηκαν δράσεις κατάρτισης και επανακατάρτισης, όπως προγράμματα που στοχεύουν στην ολοκληρωμένη κατάρτιση νεοεισερχομένων και ανέργων σε επαγγέλματα, για τα οποία παρατηρούνται ανάγκες στην αγορά εργασίας.

Στα πλαίσια του πακέτου μέτρων για αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εφάρμοσε με μεγάλη επιτυχία μέσα στο 2009 Σχέδιο Κοινωνικού Τουρισμού. Στα πλαίσια αυτά προχώρησε στη διεύρυνση των κριτηρίων των Σχεδίων επιχορήγησης διακοπών που ήδη λειτουργούσαν για τα μέλη του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, τους λήπτες δημοσίου βοηθήματος και τα άτομα με αναπηρίες, προκειμένου να επωφεληθεί μεγαλύτερος αριθμός ατόμων και επιπλέον εφάρμοσε, για πρώτη φορά, δύο νέα Σχέδια. Ένα για τους ασφαλισμένους με χαμηλά εισοδήματα και ένα για τους Συνταξιούχους του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα Σχέδια, από τα οποία επωφεληθήκαν άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, συνέβαλαν στη στήριξη της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας σε μια κρίσιμη περίοδο.

Στην αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης ιδιαίτερα εποικοδομητικός ήταν ο ρόλος και η συμβολή των μηχανισμών τριμερούς συνεργασίας, όπως το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και η Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης. Τα Σώματα αυτά συνέχισαν και κατά το 2009 να αποτελούν αποτελεσματικά βήματα Κοινωνικού διαλόγου και συνέβαλαν τα μέγιστα στην περαιτέρω προώθηση και παγίωση της εργατικής ειρήνης.

*Διάσκεψη τύπου
στο Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων*

Εκδήλωση στο Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου

Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε στην σωστή λειτουργία των μηχανισμών του Υπουργείου που είναι επιφορτισμένοι με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής του τομέα της ισότητας της μεταχείρισης στην απασχόληση. Η Νομοθεσία για την Ίση Μεταχείριση στην Απασχόληση και την Εργασία, η οποία προνοεί για την εξάλειψη των διακρίσεων με βάση την εθνική / φυλετική καταγωγή, την ηλικία, τη θρησκεία, τις πεποιθήσεις και το σεξουαλικό προσανατολισμό, έχει βελτιωθεί και το Τμήμα Εργασίας έχει ενισχυθεί με μόνιμους Λειτουργούς Ισότητας, οι οποίοι επιλαμβάνονται καταγγελιών που αφορούν θέματα, όπως σεξουαλική παρενόχληση, διακρίσεις λόγω εγκυμοσύνης και διακρίσεις λόγω φύλου.

Στον Τομέα της κοινωνικής προστασίας ψηφίστηκε ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (τροποποιητικός) Νόμος, Ν.22(Ι)/2009, με τις πρόνοιες του οποίου διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι το έτος 2048. Εξάλλου, με στόχο τη δημιουργία πραγματικού αποθεματικού, έχει δοθεί η πρώτη από πέντε δόσεις ύψους €200 εκατομμυρίων εκάστη, ενώ παράλληλα προωθείται πρόταση για αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου επενδυτικής πολιτικής του Ταμείου. Επίσης έχει εγκριθεί το Σχέδιο στήριξης των εισοδημάτων των νοικοκυριών των συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα και έχουν διευρυνθεί τα ωφελήματα που απολαμβάνουν οι συνταξιούχοι από την κοινωνική κάρτα.

Στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και ευημερίας, θεσμοθετήθηκε η λειτουργία του Συμβουλευτικού Σώματος Κοινωνικής Πολιτικής, το οποίο θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο στη χάραξη κοινωνικής πολιτικής. Ήδη έχει συσταθεί ο Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής, με κύριο στόχο τον καθορισμό μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη Δημογραφική Ανάπτυξη και τις Πολιτικές για την Οικογένεια, ενώ έχει αρχίσει η διεξαγωγή μελέτης για τον καθορισμό και την ετοιμασία της Εθνικής Στρατηγικής για την Ηλεκτρονική Ενσωμάτωση στην Κύπρο, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2010.

Με στόχο την ενθάρρυνση της λήψης Γονικής Άδειας από εργαζόμενους γονείς, προωθήθηκαν τροποποιήσεις του Νόμου περί Γονικής Άδειας που τον καθιστούν πιο εύχρηστο και λειτουργικό και για τους δύο γονείς. Ουσιαστική τροποποίηση αποτελεί η αύξηση της μέγιστης περιόδου γονικής άδειας που μπορεί να παραχωρείται κάθε χρόνο και η δυνατότητα μεταφοράς μέρους της άδειας αυτής από τον πατέρα στη μητέρα κάτω από κάποιες προϋποθέσεις.

Από την 01.01.2009, με τον Περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2009, δημιουργήθηκε το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το οποίο αποτελεί μια νέα διοικητική δομή στο Υπουργείο και συγκεντρώνει για πρώτη φορά όλες τις πολιτικές και τα σχέδια για τα άτομα με αναπηρίες. Ανάμεσα στις πρώτες προτεραιότητες του Τμήματος ήταν η λειτουργία Γραφείου Εξυπηρέτησης του Κοινού, με γενική τηλεφωνική γραμμή που άρχισε να αξιοποιείται από άτομα με αναπηρίες για ενημέρωση και πληροφόρηση.

Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα για περαιτέρω ενίσχυση των θετικών δράσεων για την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην απασχόληση, έχει ψηφισθεί μέσα στο 2009 ο Νόμος για Πρόσληψη Ατόμων με Αναπηρίες στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Η καινοτόμα αυτή νομοθεσία προβλέπει εφαρμογή ποσόστωσης ύψους 10% για τα άτομα με αναπηρίες σε κάθε διαδικασία πλήρωσης θέσεων, ενός ποσοστού ανάμεσα στα ψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρόσθετα, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, πρόταση για την αναδιοργάνωση του τομέα επαγγελματικής κατάρτισης και αποκατάστασης των ατόμων με αναπηρίες, με αξιοποίηση του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου και του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων του Τμήματος Εργασίας και τη μετεξέλιξή τους σε ένα νέο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τον Οργανισμό Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες. Στόχος του Οργανισμού αυτού, είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση νέων και σύγχρονων προγραμμάτων κατάρτισης και απασχόλησης.

Η βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας και της ανταγωνιστικής ικανότητας της οικονομίας αποτελούν για το Υπουργείο ύψιστη προτεραιότητα. Μέσα στο υπό ανασκόπηση έτος προ-

Συνεδρία του Συμβουλίου Παραγωγικότητας

***Επίσκεψη της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
στην Έκθεση Εργασίας του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου***

ωθήθηκαν έργα και σχέδια με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων του δικτύου, τον εκσυγχρονισμό της κατάρτισης, την προώθηση της απασχόλησης και απασχολησιμότητας και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει δώσει και κατά το 2009 ιδιαίτερη σημασία είναι η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας. Στα πλαίσια αυτά, εντός του υπό ανασκόπηση έτους:

- υπογράφηκε Κοινή Δήλωση Πολιτικής από τους αρμόδιους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων, τις Εργοδοτικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις και άλλους φορείς για δραστική μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον κατασκευαστικό τομέα.
- εκδόθηκαν Κανονισμοί που ρυθμίζουν τις υποχρεώσεις των εργοδοτών για την παροχή Πρώτων Βοηθειών στους εργοδοτούμενους σε περίπτωση που τραυματιστούν ή ασθενήσουν κατά την εργασία και προωθήθηκε ο θεσμός των Επιτροπών Ασφαλείας στους χώρους εργασίας, και
- έγινε εκστρατεία διαφώτισης για την Εκτίμηση του Κινδύνου με σύνθημα «Ασφάλεια και Υγεία στο Χώρο Εργασίας - Οφέλη για σένα προσωπικά - Οφέλη για τις Επιχειρήσεις».

Οι δραστηριότητες των Τμημάτων/Υπηρεσιών/Ινστιτούτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων περιγράφονται αναλυτικά στα Κεφάλαια που ακολουθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των πιο κάτω νομοθεσιών:

- Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών,
- Τερματισμού Απασχολήσεως,
- Ταμείων Προνοίας,
- Κοινωνικής Σύνταξης,
- Αποζημίωσης Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων,
- Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη,
- Ίσων Μεταχειρίσεως Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης,
- Της νομοθεσίας που προνοεί για την Ίδρυση, Εγγραφή, Λειτουργία και Εποπτεία των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ν.146(Ι)/2006-2007).

Οι Υπηρεσίες έχουν επίσης αναλάβει την είσπραξη του τέλους Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για λογαριασμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, της εισφοράς Κοινωνικής Συνοχής για ενίσχυση του Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και την καταβολή της ειδικής χορηγίας. Οι τομείς αρμοδιότητας των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι οι ακόλουθοι:

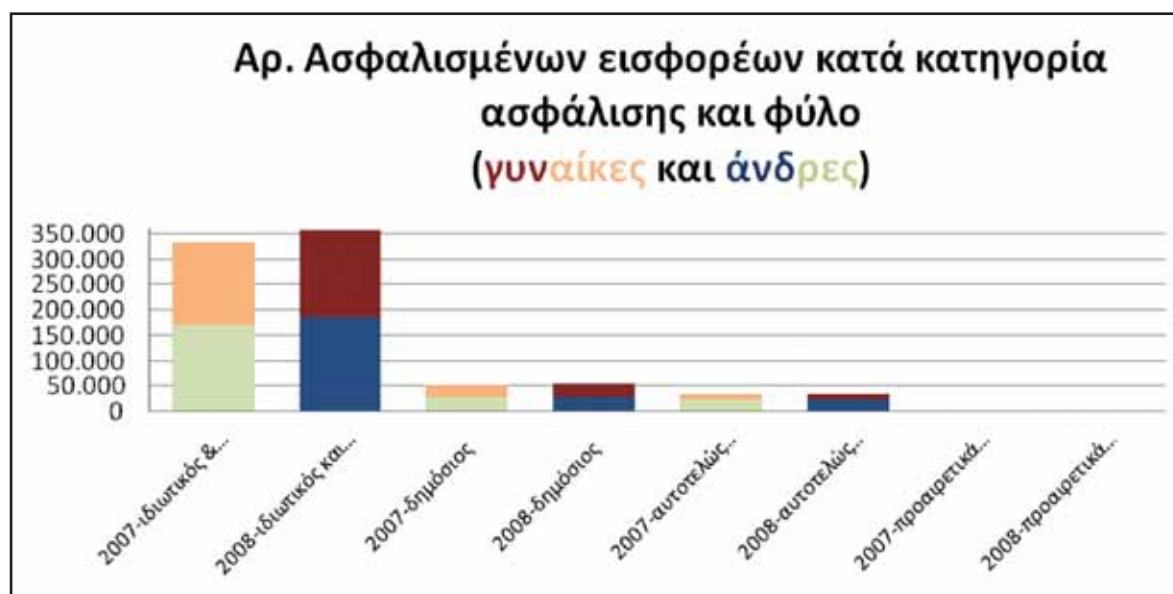
1. Κοινωνική Ασφάλιση

1.1 Γενικά

Το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λειτουργεί από το 1957. Μέχρι τις 5 Οκτωβρίου 1980 οι εισφορές και οι παροχές του Σχεδίου καθορίζονταν σε ομοιόμορφο πάγιο ύψος ανεξάρτητα από τις αποδοχές και τα εισοδήματα των ασφαλισμένων. Από τις 6 Οκτωβρίου 1980, που τέθηκε σε εφαρμογή νέα νομοθεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τόσο οι εισφορές όσο και οι παροχές είναι αναλογικές και υπολογίζονται σε ποσοστό πάνω στα εισοδήματα των ασφαλισμένων από την εργασία τους.

1.2 Κάλυψη

Το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων καλύπτει υποχρεωτικά κάθε πρόσωπο που ασκεί βιοποριστικό επάγγελμα στην Κύπρο. Πρόσωπα που απασχολούνται στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό και πρόσωπα που διακόπτουν την υποχρεωτική ασφάλιση τους δικαιούνται να ασφαλιστούν προαιρετικά. Οι ασφαλισμένοι του Σχεδίου κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: μισθωτούς, αυτοτελώς εργαζομένους και προαιρετικά ασφαλισμένους. Λεπτομέρειες σχετικά με τον αριθμό των ασφαλισμένων εισφορέων κατά κατηγορία ασφάλισης και φύλο φαίνονται στην πιο κάτω γραφική παράσταση.

Ο αριθμός των ασφαλισμένων από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες ανήλθε το 2009 στις 109.767. Στοιχεία των εργοδοτούμενων αυτών κατά οικονομική δραστηριότητα, επαρχία και χώρα προέλευσης (Κοινοτικοί Οκτώβριος 2009) φαίνονται στους **Πίνακες 1, 2 και 3**.

1.3 Χρηματοδότηση

Το Σχέδιο χρηματοδοτείται από εισφορές των εργοδοτών, των ασφαλισμένων και του Κράτους. Με βάση τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικό) Νόμο, Ν.22(Ι) του 2009, από 1.4.2009 η ολική εισφορά κοινωνικών ασφαλίσεων για τους μισθωτούς αυξάνεται σε 17,9% και για τους αυτοτελώς εργαζομένους 16,9% πάνω στις αποδοχές που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς εισφορών.

Για τους μισθωτούς οι εισφορές υπολογίζονται πάνω στα ημερομίσθια ή το μισθό τους μέχρι ένα ανώτατο όριο που το 2009 ήταν €924 την εβδομάδα ή €4.004 το μήνα. Η εισφορά βαρύνει τον εργοδότη, το μισθωτό και το Κράτος σε αναλογία 6,8%, 6,8% και 4,3% αντίστοιχα.

Για τους αυτοτελώς εργαζομένους οι εισφορές υπολογίζονται πάνω σε "τεκμαρτά" εισοδήματα, τα οποία καθορίζονται ανάλογα με το επάγγελμά τους. Η εισφορά βαρύνει κατά 12,6% τον αυτοτελώς εργαζόμενο και κατά 4,3% το Κράτος. Λεπτομέρειες για τα τεκμαρτά εισοδήματα των διαφόρων επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων φαίνονται στον **Πίνακα 4**.

Η εισφορά για τους προαιρετικά ασφαλισμένους είναι 14,8% πάνω στις αποδοχές για τις οποίες ασφαλίζονται και βαρύνει κατά 11% τον ασφαλισμένο και κατά 3,8% το Κράτος.

Η εισφορά για τους προαιρετικά ασφαλισμένους που απασχολούνται σε Κύπριο εργοδότη στο εξωτερικό είναι 17,9% και βαρύνει κατά 13,6% τον ασφαλισμένο και κατά 4,3% το Κράτος.

1.4 Παροχές

Το Σχέδιο παρέχει χρηματικά ωφελήματα για γάμο, μητρότητα, τοκετό, ασθένεια, ανεργία, χρεία, ανικανότητα, ορφάνια, γήρας, αγνοούμενο σύζυγο, κηδεία, εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες. Παρέχει επίσης δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους δικαιούχους συντάξεως ανικανότητας και σε ασφαλισμένους που υφίστανται σωματική βλάβη από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια. Οι μισθωτοί δικαιούνται όλα τα πιο πάνω ωφελήματα, ενώ οι αυτοτελώς εργαζόμενοι δε δικαιούνται σε επίδομα ανεργίας και παροχές για εργατικά ατυχήματα. Οι προαιρετικά ασφαλισμένοι δικαιούνται μόνο παροχές για γάμο, τοκετό, χρεία, γήρας, αγνοούμενο σύζυγο, ορφάνια και κηδεία. Οι προαιρετικά ασφαλισμένοι που απασχολούνται σε Κύπριο εργοδότη στο εξωτερικό δικαιούνται όλες τις παροχές που δικαιούνται οι μισθωτοί με εξαίρεση τις παροχές για εργατικά ατυχήματα.

Ο **Πίνακας 5** δείχνει τις απαιτήσεις για παροχές κατά μήνα υποβολής τους για τα χρόνια 2008 και 2009 και ο **Πίνακας 6** δείχνει την ετήσια δαπάνη που καταβλήθηκε για παροχές κατά είδος παροχής για τα χρόνια 2007 και 2008. Η μέθοδος πληρωμής με εμβάσματα μέσω Τραπεζών και Συνεργατικών Ιδρυμάτων που εφαρμόστηκε από το 2005, επεκτάθηκε το 2009 σε Αυστραλία, Αγγλία και χώρες της Ευρώπης. Το μεγαλύτερο ποσοστό των συνταξιούχων πληρώνεται με εμβάσματα, ποσοστό (79,2%) και το υπόλοιπο (20,8%) με επιταγές.

Οι **Πίνακες 7 και 8** παρέχουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα που δηλώθηκαν και τις απαιτήσεις για επίδομα σωματικής βλάβης λόγω εργατικών ατυχημάτων που υποβλήθηκαν το 2008. Ο **Πίνακας 9** δείχνει τον αριθμό των συνταξιούχων κατά είδος σύνταξης και φύλο για τα χρόνια 2006 μέχρι 2009. Ο **Πίνακας 10** δείχνει τα άτομα που αποτάθηκαν για επίδομα ανεργίας κατά μήνα και φύλο για τα χρόνια 2008 και 2009.

1.5 Εισπράξεις και Πληρωμές

Οι εισπράξεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων από εισφορές, τόκους, ενοίκια και πρόστιμα έφθασαν το €1.428.277.215 το 2008 σε σύγκριση με €1.228.247.649 το 2007. Λεπτομέρειες για τις εισπράξεις και τις πληρωμές, καθώς και τις επενδύσεις του Ταμείου το 2008, φαίνονται στους **Πίνακες 11 – 14**.

1.6 Διμερείς Συμβάσεις Κοινωνικής Ασφάλειας

Η Κύπρος έχει συνομολογήσει Διμερείς Συμβάσεις Κοινωνικής Ασφάλειας με το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελλάδα, την Αίγυπτο, τον Καναδά, το Κεμπέκ, την Αυστραλία, την Αυστρία, τη Σλοβακία, την Ελβετία, την Τσεχία, τη Βουλγαρία, τη Συρία και την Ολλανδία.

1.7 Συντονισμός Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Από την 1η Μαΐου 2004, ημερομηνία ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων εφαρμόζουν τους Κανονισμούς 1408/71 και 574/72 οι οποίοι συντονίζουν τα συστήματα κοινωνικών ασφαλίσεων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Κανονισμοί αυτοί αντικαθιστούν τις διμερείς συμβάσεις με τα κράτη μέλη της Ε.Ε..

Οι Κανονισμοί αυτοί θέτουν κοινούς κανόνες και αρχές οι οποίοι τηρούνται από τους φορείς κοινωνικών ασφαλίσεων κατά την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η εφαρμογή των διάφορων εθνικών νομοθεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στην άσκηση από τους εργαζόμενους και τις οικογένειες τους του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και παραμονής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Οι Κανονισμοί 1408/71 και 574/72 στηρίζονται σε τέσσερις αρχές:

- την ισότητα μεταχείρισης: Τα πρόσωπα που κατοικούν στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις στον τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων με τους υπηκόους του κράτους αυτού.
- την εφαρμογή μιας μόνο νομοθεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Ο κάθε εργαζόμενος υπόκειται σε μια μόνο νομοθεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάθε φορά. Ο γενικός κανόνας είναι ότι ασφαλίζεται στη χώρα μέλος όπου εργάζεται.
- τη διατήρηση των κεκτημένων κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων: Όλες οι παροχές εξάγονται στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και
- το συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης, απασχόλησης ή διαμονής που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Για τη θεμελίωση δικαιώματος, σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους, λαμβάνονται υπόψη και οι περίοδοι ασφάλισης, εργασίας ή διαμονής που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους.

2. Ετήσιες Άδειες

2.1 Γενικά

Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμος θεσπίστηκε στις 3 Μαρτίου 1967 και τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Αυγούστου του ίδιου χρόνου. Σκοπός του Νόμου είναι:

- να εξασφαλίσει την παροχή ετήσιας άδειας με απολαβές σε εργοδοτούμενους οι οποίοι δεν απολάμβαναν τέτοια άδεια μέσα στα πλαίσια του συστήματος ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, και
- να παράσχει τα μέσα για καλύτερη αξιοποίηση της ετήσιας ανάπαυσης των εργαζομένων, ιδιαίτερα των χαμηλά αμειβομένων.

Με βάση τις πρόνοιες του πιο πάνω Νόμου, η ελάχιστη περίοδος άδειας με απολαβές που δικαιούνται οι εργοδοτούμενοι είναι για πενήνήμερη εβδομάδα εργασίας 20 εργάσιμες μέρες και για εξαήμερη εβδομάδα εργασίας 24 εργάσιμες μέρες.

Σε περίπτωση εργοδοτούμενων που δικαιούνται με βάση το νόμο, συλλογική σύμβαση, έθιμο ή ειδική συμφωνία, ετήσια άδεια μεγαλύτερη της περιόδου που αναφέρεται πιο πάνω, ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμος κατοχυρώνει το δικαίωμα αυτό. Περισσότερες λεπτομέρειες φαίνονται στους πιο κάτω πίνακες.

Ποσό εισφοράς στο Κεντρικό Ταμείο Αδειών για εργοδοτούμενους με πενθήμερη εβδομάδα εργασίας		Ποσό εισφοράς στο Κεντρικό Ταμείο Αδειών για εργοδοτούμενους με εξαήμερη εβδομάδα εργασίας	
Ημέρες άδειας	Ποσοστό εισφοράς (%)	Ημέρες άδειας	Ποσοστό εισφοράς (%)
20	8	24	8
21	8,5	25-26	8,5
22-23	9	27	9
24	9,5	28-29	9,5
25	10	30	10
26	10,5	31-32	10,5
27-28	11	33	11
29	11,5	34-35	11,5
30	12	36	12
31	12,5	37-38	12,5
32-33	13	39	13
34	13,5	40-41	13,5
35	14	42	14
36	14,5	43-44	14,5
37-38	15	45	15
39	15,5	46-47	15,5
40	16	48	16

Σημείωση: Το ποσοστό εισφοράς για άδεια διάρκειας πέραν των 40 ημερών για πενθήμερη εβδομάδα εργασίας και πέραν των 48 ημερών για εξαήμερη εβδομάδα εργασίας, αυξάνεται ανάλογα.

Με βάση το Νόμο αυτό ιδρύθηκε το Κεντρικό Ταμείο Αδειών, στο οποίο υποχρεούνται κατ' αρχήν να πληρώνουν εισφορές όλοι οι εργοδότες. Όσοι εργοδότες παρέχουν άδεια με απολαβές με πιο ευνοϊκούς όρους από αυτούς που προβλέπει ο Νόμος εξαιρούνται από την υποχρέωση για πληρωμή εισφορών στο πιο πάνω Ταμείο.

Το Κεντρικό Ταμείο Αδειών, εκτός από τις πληρωμές απολαβών άδειας, επιχορηγεί και εργοδοτούμενους για διαμονή σε ξενοδοχεία των ορεινών θερέτρων και των παραθαλάσσιων περιοχών.

Λεπτομέρειες για τις εισπράξεις και πληρωμές του Ταμείου για το 2008, καθώς και ο ισολογισμός και οι επενδύσεις του Ταμείου στις 31.12.2008, φαίνονται στον **Πίνακα 15**.

2.2 Σχέδιο επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων

Κατά το 2009, 92.457 εργαζόμενοι έτυχαν πληρωμής της ετήσιας άδειας τους από το Κεντρικό Ταμείο Αδειών ύψους €92.772.857.

Παράλληλα για καλύτερη αξιοποίηση της άδειας των εργαζομένων, το 2009 δαπανήθηκε ποσό ύψους €3.317.158 για διαμονή σε ξενοδοχείο των ορεινών θερέτρων και παραθαλάσσιων περιοχών κατά τη θερινή περίοδο. Το Σχέδιο Επιχορήγησης Αδειών Εργοδοτούμενων χρηματοδοτήθηκε με ποσό €4.000.000 που διατέθηκε από τα €10.000.000 για ενίσχυση του Κοινωνικού Τουρισμού. Έτυχαν επιχορήγησης 3.471 οικογένειες που μαζί με τους εξαρτώμενους τους ανέρχονται στα 13.119 άτομα.

Επιπρόσθετα, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε ποσό €4.271.503 το οποίο διατίθεται σταδιακά για πέντε χρόνια, μέχρι και το 2010, για την ίδρυση νέων αναπαυτηρίων καθώς και επέκταση των υφιστάμενων αναπαυτηρίων των συντεχνιών. Κατά το 2009 δόθηκε επίσης επιχορήγηση ύψους €1.034.387 για τα λειτουργικά έξοδα των κατασκευών των Συντεχνιών.

3. Τερματισμός Απασχολήσεως

3.1 Γενικά

Ο Νόμος περί Τερματισμού Απασχολήσεως, που τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Φεβρουαρίου του 1968, έχει τους πιο κάτω βασικούς σκοπούς:

- Να προστατεύει όλους τους εργοδοτούμενους από αυθαίρετες απολύσεις και να εξουδετερώνει τις συνέπειες του πλεονασμού, με την καταβολή αποζημιώσεως ή πληρωμής λόγω πλεονασμού, αντίστοιχα.
- Να καθορίζει ελάχιστη περίοδο προειδοποίησης σε περιπτώσεις τερματισμού απασχολήσεως.
- Να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης και της Κυβέρνησης, να μελετήσουν και να θέσουν σε εφαρμογή ειδικά νομοθετικά μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πλεονασμού.
- Να καθιδρύσει Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό στο οποίο οι εργοδότες θα καταβάλλουν εισφορές με σκοπό τη συλλογική ανάληψη των κινδύνων του πλεονασμού.

3.2 Πληρωμές λόγω Πλεονασμού

Εργοδοτούμενοι που απολύονται ως πλεονάζοντες δικαιούνται αποζημίωση από το Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό, το ύψος της οποίας υπολογίζεται με βάση τη διάρκεια της απασχόλησης και τις αποδοχές τους.

Λεπτομέρειες για τις αιτήσεις και πληρωμές του Ταμείου για τα χρόνια 2008 και 2009 φαίνονται στον **Πίνακα 16**. Λεπτομέρειες για τις εισπράξεις και πληρωμές του Ταμείου για το 2008, καθώς και ο ισολογισμός του Ταμείου στις 31.12.2008 φαίνονται στον **Πίνακα 17**.

3.3 Αποζημιώσεις για Αδικοιολόγητες Απολύσεις

Οι αποζημιώσεις για αδικοιολόγητες απολύσεις βαρύνουν τον εργοδότη μέχρι ποσού ίσου με τα ημερομίσθια του εργοδοτούμενου για ένα χρόνο. Αν η αποζημίωση είναι μεγαλύτερη από το ποσό αυτό, η διαφορά πληρώνεται από το Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό. Σε καμία όμως περίπτωση, το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών δε μπορεί να επιδικάσει αποζημίωση για πέραν των δυο ετών ημερομίσθια.

Κατά τον υπολογισμό του ποσού της αποζημίωσης λαμβάνονται, μεταξύ άλλων, υπόψη τα ημερομίσθια και οποιεσδήποτε άλλες απολαβές του εργοδοτούμενου, η περίοδος απασχόλησής του, η απώλεια προοπτικών σταδιοδρομίας, οι πραγματικές περιστάσεις και η ηλικία του εργοδοτούμενου.

4. Ποινικές Διώξεις

4.1 Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ο αριθμός των καταδικών το 2009 για παραβάσεις διατάξεων της νομοθεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων ήταν 6.025. Από αυτές 2.431 αφορούσαν εργοδότες που παρέλειψαν να καταβάλουν εισφορές για τους εργοδοτούμενους τους και 3.594 αυτοτελώς εργαζομένους που παρέλειψαν να καταβάλουν τις εισφορές τους. Οι χρηματικές ποινές και το πρόσθετο τέλος που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια για τα πιο πάνω αδικήματα ανήλθαν σε €4.143.311. Το συνολικό ποσό εισφορών των οποίων διατάχθηκε η είσπραξη από τα δικαστήρια ήταν €7.040.010.

4.2 Κεντρικό Ταμείο Αδειών

Το 2009 εκδικάστηκαν 2.431 υποθέσεις εναντίον εργοδοτών που παρέλειψαν να καταβάλουν εισφορές ετησίων αδειών για τους εργοδοτούμενους τους. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια έφθασαν τα €118.685 ενώ οι εισφορές, των οποίων διατάχθηκε η είσπραξη από τα δικαστήρια έφθασαν τα €1.605.206.

4.3 Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό

Το 2009 εκδικάστηκαν 2.431 υποθέσεις εναντίον εργοδοτών που παρέλειψαν να καταβάλουν εισφορές στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν από τα Δικαστήρια το 2009 ήταν €103.270, ενώ οι εισφορές των οποίων η είσπραξη διατάχθηκε από τα Δικαστήρια το 2009 ήταν €348.435.

5. Ταμεία Προνοίας και Ταμεία Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών

5.1 Ταμεία Προνοίας

5.1.1 Γενικά

Ο περί Ταμείων Προνοίας Νόμος Αρ. 44 του 1981, και οι περί Ταμείων Προνοίας Κανονισμοί του 1981 τέθηκαν σε εφαρμογή από 1.6.1982. Οι κυριότερες πρόνοιες τους είναι:

- Όλα τα Ταμεία Προνοίας εγγράφονται σε ειδικό μητρώο και αποκτούν νομική προσωπικότητα την οποία διατηρούν μέχρι τη διάλυση τους.

- Η διαχείριση των υποθέσεων κάθε Ταμείου Προνοίας γίνεται από Διαχειριστική Επιτροπή που εκπροσωπεί το Ταμείο δικαστικώς και εξωδίκως.
- Καθιερώνεται υποχρέωση του εργοδότη για καταβολή εισφορών στο Ταμείο Προνοίας αναφορικά με τις περιόδους για τις οποίες παρακράτησε εισφορές από τους εργοδοτούμενους του.
- Οι διαφορές μεταξύ των Ταμείων Προνοίας και των μελών τους υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών.

5.1.2 Πεδίο Εφαρμογής της Νομοθεσίας

Η νομοθεσία καλύπτει όλα τα Ταμεία Προνοίας, σχέδια συντάξεων ή άλλα σχέδια τα οποία:

- Προβλέπουν για την καταβολή χρηματικών παροχών στους μισθωτούς σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης, μόνιμης ανικανότητας για εργασία, αφυπηρέτησης ή θανάτου.
- Χρηματοδοτούνται με περιοδικές εισφορές από τους μισθωτούς ή από τους μισθωτούς και τους εργοδότες τους.

Ταμεία και Σχέδια που έχουν ιδρυθεί με βάση ειδικό Νόμο, εξαιρούνται από τις πρόνοιες της πιο πάνω νομοθεσίας. Τέτοια Ταμεία ή Σχέδια αφορούν το δημόσιο ή ημιδημόσιο τομέα. Εξαιρούνται επίσης Σχέδια ή Ταμεία Συντάξεων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση.

5.1.3 Ευθύνη για την Εφαρμογή της Νομοθεσίας

Την ευθύνη για την εφαρμογή της νομοθεσίας έχει ο Έφορος Ταμείων Προνοίας. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως Έφορος Ταμείων Προνοίας έχει οριστεί ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

5.2 Εποπτική Αρχή Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων

5.2.1 Γενικά

Μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της Κυπριακής Νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, ψηφίστηκε στις 17 Νοεμβρίου του 2006 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ο Νόμος (Ν. 146(I)/2006) που προνοεί για την Ίδρυση, Εγγραφή, Λειτουργία και Εποπτεία των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Ν. 146(I)/2006).

Κύριοι Στόχοι

- Προάγει την αποτελεσματική διαχείριση των Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων.
- Διασφαλίζει τα δικαιώματα των μελών με την εποπτεία των Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Ταμείων.
- Συμβάλλει στη διασφάλιση επαρκών επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών για όλα τα μέλη των Ταμείων.

5.2.2 Πεδίο Εφαρμογής της Νομοθεσίας

Η Νομοθεσία καλύπτει τα Επαγγελματικά Συνταξιοδοτικά Ταμεία και συγκεκριμένα, τα Ταμεία Προνοίας με αριθμό μελών πέραν των 100, και τα Ταμεία Σύνταξης τα οποία έχουν ιδρυθεί με βάση ειδικό Νόμο/Κανονισμό ή/και τα Ταμεία τα οποία χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τη Χρηματοδοτούσα Επιχείρηση.

5.2.3 Ευθύνη για την Εφαρμογή της Νομοθεσίας

Την ευθύνη για την εφαρμογή της Νομοθεσίας έχει η Αρμόδια Αρχή για τα Ταμεία Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως Αρμόδια Αρχή έχει οριστεί ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

6. Κοινωνική Σύνταξη

Την 1η Μαΐου 1995 τέθηκε σε εφαρμογή ο Νόμος 25(Ι) του 1995 που προβλέπει για τη Χορήγηση Κοινωνικής Σύνταξης και για άλλα Συναφή Θέματα. Σκοπός του Νόμου είναι η χορήγηση από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας σύνταξης σε πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους και για διάφορους λόγους δεν έχουν αποκτήσει δικαίωμα σε σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή από άλλη πηγή και ικανοποιούν ορισμένες προϋποθέσεις διαμονής.

Στις περιπτώσεις που ο αιτητής δικαιούται από άλλη πηγή σύνταξη της οποίας το ύψος είναι χαμηλότερο του ποσού της κοινωνικής σύνταξης, τότε του καταβάλλεται κοινωνική σύνταξη το ποσό της οποίας προστιθέμενο στο μηνιαίο ύψος της σύνταξης ή άλλης παρόμοιας πληρωμής από άλλη πηγή να μην είναι μεγαλύτερο από το ποσό της κοινωνικής σύνταξης.

Το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης κατά το 2009 ήταν ίσο με το 81% του ποσού της πλήρους βασικής σύνταξης γήρατος κοινωνικών ασφαλίσεων και ανερχόταν σε €299,51 από 1.1.2009.

Το μηνιαίο ποσό της κοινωνικής σύνταξης αναθεωρείται κάθε χρόνο κατά τον ίδιο τρόπο που αναθεωρείται το ύψος της βασικής σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων. Το Δεκέμβριο κάθε χρόνου καταβάλλεται 13η σύνταξη η οποία είναι ίση με το 1/12 του ολικού ποσού της σύνταξης που πληρώθηκε κατά τη διάρκεια του χρόνου.

7. Αποζημίωση Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων

Στις 13 Ιουλίου 1997 τέθηκε σε εφαρμογή ο Νόμος 51(Ι) του 1997 που προνοεί για την Αποζημίωση Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων.

Αποζημίωση δικαιούνται πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πολίτες των κρατών μερών της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Αποζημίωση Θυμάτων Βίαιων Εγκλημάτων και πολίτες κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου καθώς και οι εξαρτώμενοι τους.

Η αποζημίωση περιλαμβάνει περίθαλψη σε Κρατικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα μέχρι και €1.708,60, επίδομα ασθενείας για προσωρινή ανικανότητα, σύνταξη ανικανότητας για μόνιμη, ολική ή μερική ανικανότητα, σύνταξη επιζώντων και βοήθημα κηδείας σε περίπτωση θανάτου του θύματος.

8. Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη

Μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, στις 9 Μαρτίου 2001 τέθηκε σ' εφαρμογή ο Νόμος Ν.25(Ι) του 2001 που προβλέπει για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη.

Βασικός σκοπός του Νόμου είναι η διασφάλιση της πληρωμής από Ειδικό Ταμείο στους εργοδοτούμενους ημερομισθίων και ετήσιων αδειών μέχρι 13 εβδομάδων που οφείλονται από τον εργοδότη τους σε περίπτωση που αυτός καθίσταται αφερέγγυος.

Αφερέγγυος είναι ο εργοδότης για τον οποίο έχει υποβληθεί αίτηση στο αρμόδιο Δικαστήριο για έκδοση διατάγματος παραλαβής της περιουσίας του, αν είναι φυσικό πρόσωπο, ή για έκδοση διατάγματος εκκαθάρισης, αν είναι νομικό πρόσωπο και είτε έχει εκδοθεί από το Δικαστήριο τέτοιο διάταγμα ή το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο εργοδότης έπαυσε να διεξάγει οποιαδήποτε εργασία και δεν υπάρχει ικανοποιητική περιουσία η οποία να δικαιολογεί την έκδοση σχετικού διατάγματος.

Το Ταμείο χρηματοδοτείται από εισφορές των εργοδοτών με τη μεταφορά ποσοστού 16,6% των εισφορών που καταβάλλονται απ' αυτούς στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό.

Λεπτομέρειες για τις εισπράξεις και πληρωμές του Ταμείου για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη για το 2008 καθώς και ο ισολογισμός του Ταμείου στις 31.12.2008 φαίνονται στον **Πίνακα 18**.

B. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

1. Επάρκεια παροχών

1.1 Αναθεώρηση παροχών κοινωνικών ασφαλίσεων και ασφαλιστέων αποδοχών

Τον Ιανουάριο του 2009 τέθηκαν σ' εφαρμογή Τροποποιητικοί Κανονισμοί περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με τους Κανονισμούς αυτούς βελτιώθηκαν τα ωφελήματα των ασφαλισμένων με αύξηση του ύψους των συντάξεων και των άλληλων παροχών. Οι κυριότερες βελτιώσεις είναι:

- Αύξηση από 1.1.2009 των βασικών συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων κατά 4,49% και των συμπληρωματικών συντάξεων κατά 4,50%.
- Αύξηση από 5.1.2009 των βοηθημάτων γάμου, τοκετού και κηδείας σε €634, €466 και €634, αντίστοιχα.

Επίσης μέσα στα πλαίσια των ετήσιων αναπροσαρμογών των ασφαλιστέων αποδοχών:

- Αυξήθηκε το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών από τον Ιανουάριο του 2009, για τους εβδομαδιαίους εργοδοτούμενους από €885 σε €924 και για τους μηνιαίους εργοδοτούμενους από €3.836 σε €4.004.

- Αυξήθηκαν τα κατώτατα ποσά ασφαλιστέων αποδοχών όλων των επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων από 5.1.2009 κατά 4,49%.

1.2 Ειδική Χορηγία

Κατά το 2009 αναθεωρήθηκαν τα ποσά στις κατηγορίες συνταξιούχων βάση των οποίων καταβάλλεται το μηνιαίο ποσό της ειδικής χορηγίας. Τα ποσά σε κάθε κατηγορία αυξήθηκαν σύμφωνα με τις αυξήσεις στο βασικό και συμπληρωματικό μέρος των συντάξεων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 66.225 και ημερομηνία 24.10.2007. Η ειδική χορηγία τερματίστηκε από 1.12.2009 για τους συνταξιούχους που αποκτούν δικαίωμα σε σύνταξη από το Δεκέμβριο του 2009 και μετά, λόγω της εφαρμογής του νέου Σχεδίου Ενίσχυσης των Νοικοκυριών των Συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα. Το νέο Σχέδιο θα εφαρμόζεται από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών από το Δεκέμβριο του 2009.

2. Οικονομική βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(α) Οικονομική Βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Στις 5.3.2009 ψηφίστηκε ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος, Ν.22(Ι)/2009, ο οποίος διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι το 2048 περίπου. Οι βασικές πρόνοιες του τροποποιητικού Νόμου αφορούν στην αύξηση των ποσοστών εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στην υιοθέτηση αυστηρότερων προϋποθέσεων εισφοράς για τη σύνταξη γήρατος καθώς και το εφάπαξ ποσό γήρατος που καταβάλλονται από το Ταμείο. Συγκεκριμένα, τα ποσοστά εισφοράς των μισθωτών, αυτοτελώς εργαζομένων και προαιρετικά ασφαλισμένων θα αυξάνονται ανά πενταετία κατά 1.3% κάθε φορά για τα επόμενα 30 χρόνια αρχίζοντας από την 1.4.2009 και καταλήγοντας το 2039 σε 25.7%, 24.7% και 22.6% αντίστοιχα. Πρόσθετα, οι προϋποθέσεις εισφοράς για σύνταξη γήρατος στο 65ο έτος θα αυξηθούν σταδιακά μέσα στα επόμενα τρία χρόνια. Αρχίζοντας από 4.1.2010 θα απαιτούνται 5 τουλάχιστο χρόνια πληρωμένων εισφορών και 30% της πλήρους περιόδου ασφάλισης (εβδομαδιαίος μέσος όρος πληρωμένων και πιστωμένων εισφορών). Στη συνέχεια το 2011 οι πληρωμένες εισφορές θα αυξηθούν από 5 σε 7 χρόνια, και τέλος το 2012 από 7 σε 10 χρόνια. Ο εβδομαδιαίος μέσος όρος πληρωμένων και πιστωμένων εισφορών θα παραμείνει 30%.

Η προϋπόθεση εισφοράς για εφάπαξ ποσό γήρατος στο 68ο έτος από 3 χρόνια πληρωμένων εισφορών που είναι σήμερα θα αυξηθεί σταδιακά μέσα στα επόμενα τρία χρόνια και θα γίνει 4 χρόνια το 2010, 5 χρόνια το 2011 και 6 χρόνια το 2012.

Ο Τροποποιητικός Νόμος προνοεί επίσης την κατάθεση εντός ενός έτους πρόσθετου νομοσχεδίου από τους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως προς την αποτελεσματική διαχείριση των αποθεματικών του Ταμείου από ανεξάρτητη Επιτροπή.

(β) Αύξηση των αποδόσεων των επενδύσεων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προς υλοποίηση της προκαταρκτικής πρότασης για αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου επενδυτικής πολιτικής του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων ("ΤΚΑ"), η οποία δόθηκε στους κοινωνι-

κούς εταίρους στις 25 Νοεμβρίου 2008, ο Υπουργός Οικονομικών και η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τη βοήθεια τεχνικής επιτροπής, επεξεργάστηκε περαιτέρω την πρόταση για αναβάθμιση του πλαισίου επενδυτικής πολιτικής με σκοπό την ετοιμασία σχετικού νομοσχεδίου.

Η πρόταση περιλαμβάνει τη σταδιακή δημιουργία ενός πραγματικού αποθεματικού του ΤΚΑ, κύριος σκοπός του οποίου είναι να περιορίσει τις επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού στα δημόσια οικονομικά, καλύπτοντας μέρος των υποχρεώσεων του στο μέλλον όταν οι ετήσιες δαπάνες του ΤΚΑ θα είναι περισσότερες από τα έσοδά του.

Επίσης η πρόταση περιλαμβάνει λεπτομέρειες για το πλαίσιο διακυβέρνησης των επενδύσεων του ΤΚΑ το οποίο προνοεί τη σύσταση ανεξάρτητης επιτροπής, κύριος σκοπός της οποίας είναι η αποτελεσματική διαχείριση των επενδύσεων με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων στα πλαίσια χαμηλού και επιμετρημένου κινδύνου. Στην επιτροπή αυτή θα συμμετέχουν και οι κοινωνικοί εταίροι.

(γ) Επιθεωρήσεις για πάταξη της αδήλωτης εργασίας

Πέραν του ετήσιου προγράμματος επιθεωρήσεων που εφαρμόζεται σε όλες τις Επαρχίες, εντατικοποιήθηκαν οι έλεγχοι για αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας.

Συγκεκριμένα, έγιναν επιθεωρήσεις νυχτερινών κέντρων και γενικότερα στην τουριστική βιομηχανία, για εντοπισμό και ασφάλιση των παρανομούντων. Επιπρόσθετα έγιναν 4 συντονισμένες εκστρατείες επιθεωρήσεων στις τουριστικές περιοχές της Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Αγίας Νάπας – Πρωταρά, με τη συμμετοχή επιθεωρητών από όλα τα Επαρχιακά Γραφεία και τον Κεντρικό Κλάδο Επιθεωρήσεων. Κατά το 2009, σε σύνολο 979 εργοδοτών, εντοπίστηκαν 30 μη εγγεγραμμένοι εργοδότες, ποσοστό 3,06%. Σε σύνολο 4.150 εργοδοτούμενων, εντοπίστηκαν 1.307 μη εγγεγραμμένοι, ποσοστό 31,5%. Επίσης έγινε έλεγχος σε 322 αυτοτελώς εργαζόμενους από τους οποίους 292 ή ποσοστό 90,7% ήταν δηλωμένοι και 30 ή ποσοστό 9,3% δεν ήταν δηλωμένοι.

Για εντοπισμό των ανασφάλιστων προσώπων διενεργήθηκαν εκστρατείες από υποστατικό σε υποστατικό και εντοπίστηκαν σε σύνολο 7.305 εργοδοτών 339 μη εγγεγραμμένοι εργοδότες ή ποσοστό 4,6% και σε σύνολο 21.172 εργοδοτούμενων εντοπίστηκαν 3.161 μη εγγεγραμμένοι ή ποσοστό 14,9%. Επίσης έγινε έλεγχος σε 3.441 αυτοτελώς εργαζόμενους από τους οποίους 2.868 ή ποσοστό 83,3% ήταν εγγεγραμμένοι και 573 ή ποσοστό 16,7% δεν ήταν εγγεγραμμένοι.

Επιπλέον, επιθεωρητές των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων έλαβαν μέρος σε μικτά κλιμάκια επιθεωρήσεων, υπό το συντονισμό του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων, με στόχο την πάταξη της αδήλωτης εργασίας και της παράνομης απασχόλησης κυρίως στην οικοδομική βιομηχανία.

(δ) Είσπραξη επιδικασμένων εισφορών

Για την εκτέλεση των ενταλήμάτων που αφορούν τις επιδικασμένες εισφορές έχουν προσληφθεί 8 (οκτώ) Ειδικοί Αστυνομικοί και αφού έχουν εκπαιδευτεί από την Αστυνομία ανέλαβαν καθήκοντα το Δεκέμβριο του 2007.

Με βάση τα αρχεία μας από τον Ιανουάριο του 2009 μέχρι το Δεκέμβριο του 2009 έχει εισπραχθεί ποσό €5.982.694 από το οποίο, ποσό €3.629.698 έχει εισπραχθεί από την Αστυνομία και ποσό €2.352.996 από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από ενέργειες της Αστυνομίας.

3. Ενοποίηση και εκσυγχρονισμός των Νομοθεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ετησίων Αδειών και Τερματισμού Απασχόλησης

Μέσα στο 2009 η διαδικασία νομοτεχνικού ελέγχου της ενοποιημένης νομοθεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων έφτασε στο τελικό στάδιο και στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και εξουσιοδότηση της Υπουργού για κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Οι ενοποιημένες νομοθεσίες Ετησίων Αδειών και Τερματισμού Απασχόλησης, έχουν εξεταστεί από τα καθ' ύλην Συμβούλια και το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και αποστάθηκαν στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

4. Προσχέδιο Νόμου που προβλέπει για την Ίδρυση, Εγγραφή, Λειτουργία και Εποπτεία των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών

Για την πιο αποτελεσματική εποπτεία των Ταμείων Προνοίας και των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών έχει ετοιμαστεί προσχέδιο Νόμου, ο οποίος καταργεί τους περί Ταμείων Προνοίας Νόμους του 1981 μέχρι 2005 (Ν.44/81) και τους περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμους του 2006 και 2007 (Ν.146 (Ι)/2006).

Οι πρόνοιες του πιο πάνω νομοσχεδίου έχουν απασχολήσει κατ' επανάληψη το Συμβούλιο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών και κατά το 2009 η εξέταση του έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Παράλληλα με τη πιο πάνω διαδικασία έχει ολοκληρωθεί η ετοιμασία σχετικών Κανονισμών οι οποίοι θα εξετασθούν από το πιο πάνω Συμβούλιο.

Επίσης, η Αρμόδια Αρχή ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει ο Νόμος 146 (Ι)/2006 έχει εκδώσει τις ακόλουθες οδηγίες οι οποίες συζητήθηκαν σε έκταση σε συνεδρίες του Συμβουλίου:

- Οδηγία 1/2009 δυνάμει του άρθρου 26, αναφορικά με τον καθορισμό του χρόνου και του τρόπου καταβολής εισφορών προς τα Ταμεία Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών.
- Οδηγία 1/2010 δυνάμει του άρθρου 18, αναφορικά με την Εντιμότητα, τα Προσόντα και Εμπειρία των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών.
- Οδηγία 2/2010 δυνάμει του άρθρου 32, αναφορικά με το επενδυτικό πλαίσιο συνετής διαχείρισης των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών.

5. Προώθηση συνομολόγησης Διμερών Συμβάσεων Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για συνομολόγηση Διμερών Συμβάσεων στον τομέα κοινωνικής ασφάλειας με τη Σερβία, Ρωσία και Λιβύη. Εντός του 2009 η Κύπρος υπόγραψε με τη Συρία Συμφωνία Κοινωνικής Ασφάλειας.

Κατά το 2009 συνεχίστηκαν και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Κύπρου και Νέας Ζηλανδίας για συνομολόγηση Διμερούς Συμφωνίας Κοινωνικής Ασφάλειας.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων προώθησαν επίσης και τις διαδικασίες για σύναψη διμερούς συνεργασίας στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας με τη Μολδαβία.

6. Πληρωμή εφάπαξ ποσού σε Τουρκοκύπριους

Κατά το 2009 οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνέχισαν την πληρωμή εφάπαξ ποσού σε Τουρκοκύπριους που έχουν καταβάλει τουλάχιστον τρία χρόνια εισφορές στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και δεν δικαιούνται σύνταξη γήρατος/χρηρείας. Μέχρι τις 31.12.2009 επωφελήθηκαν 2.288 Τουρκοκύπριοι και το συνολικό ύψος του εφάπαξ ποσού που καταβλήθηκε για το σκοπό αυτό ανήλθε στα €10,5 εκ. περίπου.

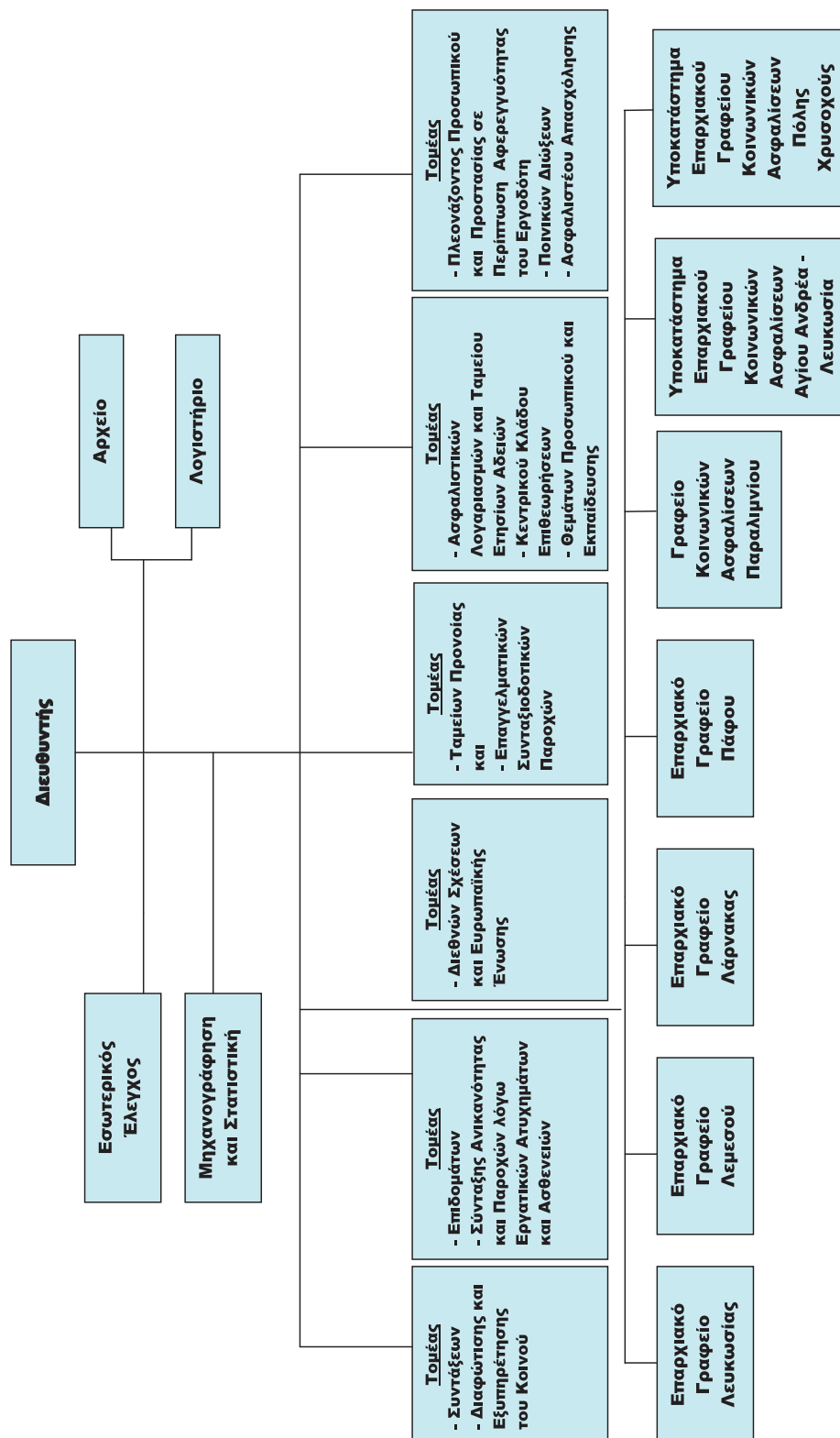
7. Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών Συνταξιούχων

Το Σχέδιο αυτό λειτούργησε για πρώτη φορά για την περίοδο Σεπτεμβρίου – Δεκεμβρίου 2009 και δικαίωμα συμμετοχής είχαν οι συνταξιούχοι γήρατος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι συνταξιούχοι χρηρείας 63 ετών και άνω του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι συνταξιούχοι Κοινωνικής Σύνταξης. Το Σχέδιο χρηματοδοτήθηκε από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας με ποσό €2.000.000. Συγκεκριμένα, εγκρίθηκαν για επιχορήγηση 4.455 αιτητές που μαζί με τους εξαρτώμενους συζύγους ανέρχονται στα 7.727 άτομα. Η επιχορήγηση κάλυπτε μέχρι τρεις διανυκτερεύσεις σε ένα ξενοδοχείο/τουριστικό κατάλυμα που συμμετείχε στο Σχέδιο με ανώτατο ποσό επιχορήγησης ανά διανυκτέρευση €45 για τον αιτητή /τρια και την/ τον σύζυγο.

8. Είσπραξη εισφορών από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω διαδικτύου

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων εφαρμόζουν τη διαδικασία για πληρωμή εισφορών μέσω του διαδικτύου από εργοδότες / αυτοτελώς εργαζόμενους. Οι ασφαλισμένοι μπορούν σε συνεργασία με οποιαδήποτε εμπορική τράπεζα ή συνεργατικό ίδρυμα, να πληρώνουν τις εισφορές που εισπράττουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω του διαδικτύου 24 ώρες την ημέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα. Μέχρι το 2009 υποβλήθηκαν αιτήσεις για πληρωμή εισφορών μέσω διαδικτύου για 4.387 εργοδότες και 1.220 αυτοτελώς εργαζόμενους. Το ποσό που εισπράχθηκε μέσω διαδικτύου κατά το 2009 ανήλθε σε €27,9 εκατομμύρια.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑ 2008-2009

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
						2009	2008
ΓΕΩΡΓΙΑ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ /ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ/ΘΗΡΑ	1.383	742	1.123	330	532	4.110	3.646
ΑΛΙΕΙΑ	2	23	9	1	17	52	55
ΟΡΥΧΕΙΑ / ΛΑΤΟΜΕΙΑ	19	13	10	10	2	54	53
ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.020	829	617	315	107	3.888	3.665
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	13	7	1	1	-	22	20
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.647	1.215	639	1.307	105	4.913	4.809
ΧΟΝΔΡΙΚΟ/ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.441	1.832	915	664	172	7.024	6.331
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	231	473	125	678	263	1.770	1.874
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	1.724	1.208	768	689	361	4.750	4.650
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ/ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ/ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	376	595	121	70	20	1.182	937
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	336	260	17	20	1	634	561
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.727	1.344	324	185	62	3.642	2.951
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	1.319	5	-	-	-	1.324	1.208
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	414	140	41	27	7	629	579
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	537	318	112	112	51	1.130	1.048
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	797	391	164	265	128	1.745	1.572
ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	10.297	6.199	2.831	1.751	1.048	22.126	19.795
ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	91	42	-	-	-	133	77
ΜΗ ΔΗΛΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Δ/Ε	175	121	110	101	20	527	624
ΣΥΝΟΛΟ	26.549	15.757	7.927	6.526	2.896	59.655	54.455

Σημείωση:

Από το συνολικό αριθμό των 59.655 και 54.455 απασχολούμενων ορισμένοι είχαν παράλληλη απασχόληση πέραν της μιας οικονομικής δραστηριότητας και υπολογίστηκαν πέραν της μιας φοράς, επομένως ο πραγματικός αριθμός απασχολούμενων ανήλθε σε **58.243** και **53.329** αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑ 2008-2009

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
						2009	2008
ΓΕΩΡΓΙΑ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ /ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ/ΘΗΡΑ	263	110	124	56	105	658	607
ΑΛΙΕΙΑ	1	9	-	4	10	24	22
ΟΡΥΧΕΙΑ / ΛΑΤΟΜΕΙΑ	22	18	46	6	4	96	64
ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.124	1.225	841	517	273	5.980	4.981
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	16	11	2	-	1	30	25
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3.104	2.304	1.405	1.986	434	9.233	8.644
ΧΟΝΔΡΙΚΟ/ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.692	1.728	1.125	1.097	413	8.055	6.435
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	367	790	274	2.104	1.655	5.190	5.195
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	2.224	1.161	1.025	876	1.005	6.291	5.181
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ/ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ/ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	638	1.436	192	182	44	2.492	2.240
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	361	111	9	45	3	529	454
ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2.733	1.805	567	494	243	5.842	5.115
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	1.394	8	4	2	3	1.411	1.314
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	492	213	98	81	19	903	723
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	319	200	75	160	34	788	655
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	731	330	236	611	322	2.230	1.869
ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	96	64	48	46	48	302	286
ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	58	-	-	-	-	58	47
ΜΗ ΔΗΛΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Λ/Ε	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	19.635	11.523	6.071	8.267	4.616	50.112	43.857

Σημείωση:

Από το συνολικό αριθμό των 50.112 και 43.857 απασχολούμενων ορισμένοι είχαν παράλληλη απασχόληση πέραν της μιας οικονομικής δραστηριότητας και υπολογίστηκαν πέραν της μιας φορές. Ο πραγματικός αριθμός απασχολούμενων ανήλθε σε **48.793** και **42.780** αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΤΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ
ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 2009

ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
Αυστρία	109	0,20%
Βέλγιο	62	0,11%
Βουλγαρία	9.901	18,28%
Γαλλία	316	0,58%
Γερμανία	693	1,28%
Δανία	58	0,11%
Ελβετία	38	0,07%
Ελλάδα	9.634	17,79%
Εσθονία	166	0,31%
Ηνωμένο Βασίλειο	5.580	10,30%
Ιρλανδία	145	0,27%
Ισπανία	72	0,13%
Ισλανδία	5	0,01%
Ιταλία	209	0,39%
Κάτω Χώρες	184	0,34%
Λετονία	568	1,05%
Λιθουανία	659	1,22%
Λουξεμβούργο	5	0,01%
Μάλτα	13	0,02%
Νορβηγία	45	0,08%
Ουγγαρία	971	1,79%
Πολωνία	3.535	6,53%
Πορτογαλλία	79	0,15%
Ρουμανία	13.346	24,64%
Σλοβακία	1.585	2,93%
Σλοβενία	80	0,15%
Σουηδία	317	0,59%
Τσεχία	354	0,65%
Φινλανδία	86	0,16%
Μη δηλωμένη χώρα	5.344	9,87%
Σύνολο	54.159	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΑΡΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Επαγγελματική Κατηγορία	Κατώτατο εβδομαδιαίο ποσό εισοδήματος €	Ανώτατο εβδομαδιαίο ποσό εισοδήματος που μπορεί να επιλεγεί €
1. Ιατροί, Φαρμακοποιοί, Ειδικοί σε θέματα Υγείας (διπλωματούχοι) - α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.	340 682	924 924
2. Λογιστές, Οικονομολόγοι, Δικηγόροι και άλλοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες - α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.	340 682	924 924
3. Διευθυντές (Επιχειρηματίες), Κτηματομεσίτες, Χονδρέμποροι.	682	924
4. Καθηγητές/Δάσκαλοι (Πανεπιστημίου, Μέσης Εκπαίδευσης, Δημοτικής Εκπαίδευσης, Προσχολικής Ηλικίας, Βοηθοί Δάσκαλοι, Ειδικοί Δάσκαλοι) - α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.	330 660	924 924
5. Οικοδόμοι και πρόσωπα που ασκούν επάγγελμα συναφές προς την οικοδομική βιομηχανία.	414	924
6. Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, Πτηνοτρόφοι, Αλιείς και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	229	924
7. Οδηγοί, Χειριστές Εκσκαφών και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	330	924
8. Τεχνικοί Βοηθοί, Συνεργάτες Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Χειριστές Μηχανημάτων όχι συναφή με την Οικοδομική Βιομηχανία και Συναρμολογητές προϊόντων από Μέταλλο, Ελαστικό, Πλαστικό, Ξύλο και παρόμοια υλικά.	330	924
9. Γραφείς, Δακτυλογράφοι, Ταμίες, Ιδιαίτερες Γραμματείς.	330	924
10. Τεχνίτες που δεν υπάγονται σε άλλη επαγγελματική κατηγορία.	330	924
11. Καταστηματάρχες.	312	924
12. Κρεοπώλες, Αρτοποιοί, Ζαχαροπλάστες, Παρασκευαστές / Συντηρητές προϊόντων από Κρέας, Γάλα, Φρούτα, Καπνό και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	252	924
13. Πλανοδιοπώλες, Διανομείς Ταχυδρομείου, Εργάτες Συλλογής Σκυβάλων, Εργάτες Μεταλλείων / Λατομείων / Ειδών από πέτρα, Ναύτες, Ειδικοί για υποβρύχιες κατασκευές, Εγκαταστάτες ανυψωτικού εξοπλισμού και Συρματόσχοινων και Οδοκαθαριστές, Υπεύθυνοι για παροχή Υπηρεσιών και Πωλητές.	229	924
14. Καθαριστές, Κλητήρες, Φύλακες, Ιδιοκτήτες Καθαριστηρίων.	312	924
15. Σχεδιαστές, Χειριστές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Μηχανικοί Πλοίων, Πράκτορες και παρόμοιοι, Μουσικοί, Ταχυδακτυλουργοί.	340	924
16. Πρόσωπα που δεν υπάγονται σε άλλη επαγγελματική κατηγορία.	340	924

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ 2008 ΚΑΙ 2009

ΜΗΝΑΣ	Επίδομα Ανεργίας		Επίδομα Ασθενείας		Επίδομα Μητρότητας		Βοήθημα Τοκετού		Βοήθημα Κηδείας		Βοήθημα Γάμου	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Ιανουάριος	3214	4168	5687	4802	627	602	701	682	564	546	345	280
Φεβρουάριος	1930	3543	6198	5881	582	562	556	644	483	438	226	266
Μάρτιος	1430	2991	5514	5973	501	588	640	675	444	486	237	263
Απρίλιος	1765	3191	4861	5158	443	520	559	600	384	406	155	222
Μάιος	1643	2428	4993	5274	561	584	618	613	439	410	243	298
Ιούνιος	3200	4498	5343	5763	569	691	572	687	361	391	350	442
Ιούλιος	2880	4021	5947	6562	697	747	686	712	462	401	415	497
Αύγουστος	1472	2226	4142	4621	551	622	659	772	339	429	293	312
Σεπτέμβριος	2298	3447	5189	5646	717	756	760	800	385	369	362	435
Οκτώβριος	1782	2780	5557	5585	624	662	797	789	359	353	383	465
Νοέμβριος	5669	7950	5332	6186	566	621	725	818	376	391	406	495
Δεκέμβριος	5320	6129	4341	6923	524	592	673	784	395	384	252	354
Σύνολο	32603	47372	63104	68374	6962	7547	7946	8576	4991	5004	3667	4329

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ 2008 ΚΑΙ 2009

ΜΗΝΑΣ	Σύνταξη Χηρείας		Σύνταξη Γήρατος		Σύνταξη Ανικανότητας		Επίδομα Ορφανίας		Παροχή Σωματικής Βλάβης		Παροχή λόγω αναπηρίας	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Ιανουάριος	177	213	849	906	137	107	22	25	190	134	5	10
Φεβρουάριος	195	151	780	801	134	138	9	16	170	193	7	4
Μάρτιος	168	177	657	788	127	139	25	33	170	184	4	6
Απρίλιος	127	146	585	648	104	98	28	29	210	168	13	8
Μάιος	165	144	687	896	155	140	14	21	200	188	15	9
Ιούνιος	152	154	615	763	137	118	9	17	210	226	10	9
Ιούλιος	160	150	664	770	168	153	22	16	297	277	10	6
Αύγουστος	115	139	575	634	99	111	20	12	180	143	6	11
Σεπτέμβριος	143	129	739	949	157	156	19	36	208	219	10	20
Οκτώβριος	129	126	779	774	127	130	23	45	249	219	9	7
Νοέμβριος	136	165	706	731	118	129	20	22	189	178	5	13
Δεκέμβριος	141	123	592	659	110	121	15	18	185	168	7	6
Σύνολο	1808	1817	8228	9319	1573	1540	226	290	2458	2297	101	109

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ,
ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ 2007-2008

Είδος Παροχής	Δαπάνη €	
	2007	2008
Σύνταξη Γήρατος	499.888.051	564.532.613
Σύνταξη Χηρείας	134.918.947	146.765.103
Σύνταξη Ανικανότητας	46.987.507	49.833.583
Σύνταξη Αναπηρίας	4.642.950	4.812.514
Επίδομα Ορφανίας	3.326.418	3.609.383
Επίδομα Αγνοουμένου	1.097.754	1.207.891
Παροχή λόγω θανάτου	2.157.670	2.278.306
Μερικό Σύνολο	693.019.297	773.039.393
Επίδομα Ασθενείας	30.104.030	33.655.016
Επίδομα Μητρότητας	17.026.412	23.282.789
Επίδομα Σωματικής Βλάβης	2.096.310	2.281.024
Βοήθημα Γάμου	1.687.123	2.330.568
Βοήθημα Τοκετού	2.656.627	3.609.585
Βοήθημα Κηδείας	2.259.607	2.464.692
Μερικό Σύνολο	110.642.450	121.915.111
Επίδομα Ανεργίας	54.812.341	54.291.437
Γενικό Σύνολο	803.661.747	894.954.504

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΗΛΩΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟ 2008

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Ολικός αριθμός ατυχημάτων που δηλώθηκαν			Ολικός αριθμός προσώπων που τραυματίστηκαν		Βιομηχανικά ατυχήματα										Ατυχήματα που συνέβηκαν κατά τη μεταβίβαση ή την αποχώρηση από την εργασία		
						Αρ. προσώπων που τραυματίστηκαν				Αιτία ατυχημάτων								
	Ολικά	Μή θανατηφόρα	Θανατηφόρα	Ανδρες	Γυναίκες	Ανδρες	Γυναίκες	Μηχανήματα	Μεσα διαμετακόμησης	Άλλα μηχανήματα	Υλικά ουσίες κλπ.	Περίβαλλον εργασίας	Άλλα αίτια	Αριθμός ατυχημάτων	Αριθμός προσώπων που τραυματίστηκαν	Αριθμός Γυναίκες		
	2459	2457	2	1906	551	2219	1738	481	174	257	216	98	1097	377	238	168	70	
ΣΥΝΟΛΟ																		
ΓΕΩΡΓΙΑ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ/ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ/ΘΗΡΑ	54	54	0	47	7	48	42	6	1	7	2	2	24	12	6	5	1	
ΑΛΕΙΑ	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
ΟΡΥΧΕΙΑ/ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	23	23	0	23	0	22	22	0	5	4	2	1	8	2	1	1	0	
ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	506	505	1	426	79	476	407	69	70	66	63	20	184	73	29	19	10	
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	3	3	0	3	0	3	3	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	620	619	1	607	12	587	578	9	39	77	61	27	304	79	32	29	3	
ΧΟΝΔΡΙΚΟ/ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	389	389	0	266	123	330	228	102	32	52	26	8	146	66	59	38	21	
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ/ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	361	361	0	177	184	328	154	174	12	11	29	26	201	49	33	23	10	
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ/ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ/ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	88	88	0	72	16	71	57	14	3	6	6	2	34	20	17	15	2	
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	27	27	0	14	13	17	9	8	1	1	0	1	11	3	10	5	5	
ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	70	70	0	41	29	53	35	18	2	4	6	1	31	9	17	6	11	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	115	115	0	86	29	100	73	27	5	10	9	4	46	26	15	13	2	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	16	16	0	3	13	14	2	12	0	0	0	0	13	1	2	1	1	
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	13	13	0	3	10	12	3	9	0	0	2	0	8	2	1	0	1	
ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	152	152	0	134	18	137	122	15	4	18	10	5	69	30	15	12	3	
ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	21	21	0	3	18	20	2	18	0	1	0	1	16	3	1	1	0	
ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ ΠΟΥ ΔΙΕΥΘΕΤΗΘΗΚΑΝ
ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟ 2008

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Ολικός αριθμός ατυχημάτων που διευθετήθηκαν				Βιομηχανικά ατυχήματα				Ατυχήματα που συνέβησαν κατά τη μετάβαση ή την αποχώρηση από την εργασία				
	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Αριθμός αιτήσεων που διευθετήθηκαν	Αριθμός ημερών αποκατά- στης	Αριθμός ημερών που πληρώθηκαν	Ποσό που πληρώ- θηκαν (€)	Αριθμός Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Αριθμός ημερών αποκατά- στης	Αριθμός ημερών που πληρώ- θηκαν	Ποσό που πληρώ- θηκαν (€)
ΣΥΝΟΛΟ	1681	463	2144	1540	404	1944	2.048.739	141	59	200	11066	10370	264.294
ΓΕΩΡΓΙΑ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ/ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ/ΘΗΡΑ	38	7	45	36	6	42	57.778	2	1	3	43	33	1.005
ΛΙΑΙΕΙΑ	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	-
ΟΡΥΧΕΙΑ/ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	21	0	21	21	0	21	13.214	0	0	0	0	0	-
ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	404	73	477	387	64	451	536.012	17	9	26	1023	938	26.923
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	3	0	3	3	0	3	2.293	0	0	0	0	0	-
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	545	10	555	518	8	526	657.443	27	2	29	1515	1380	38.382
ΧΟΝΔΡΙΚΟ/ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	226	99	325	195	88	283	269.984	31	11	42	2268	2110	55.536
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ/ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	154	162	316	130	150	280	184.898	24	12	36	2884	2758	67.236
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ/ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ/ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	60	18	78	48	14	62	76.458	12	4	16	1239	1198	28.729
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	10	10	20	6	6	12	10.042	4	4	8	361	340	11.055
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	28	26	54	23	18	41	28.433	5	8	13	517	469	10.341
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΚΗΣΗ	66	16	82	59	14	73	90.999	7	2	9	375	355	8.737
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	3	10	13	2	9	11	3.914	1	1	2	80	74	1.874
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	2	6	8	2	4	6	4.766	0	2	2	95	89	2.405
ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	118	12	130	108	10	118	104.764	10	2	12	323	290	7.327
ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	3	14	17	2	13	15	7.742	1	1	2	343	336	4.746
ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	-

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ 2006-2009

Είδος Σύνταξης	2006			2007			2008			2009		
	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Γήρατος	47988	24383	72371	49983	26167	76150	51925	28087	80012	54012	30242	84254
Χηρείας	63	26386	26449	59	26855	26914	54	27177	27231	49	27718	27767
Χήρας (Θανάτου)	2	319	321	2	324	326	1	325	326	1	330	331
Ανικανότητας	4580	2359	6939	4607	2439	7046	4570	2512	7082	4539	2576	7115
Αναπηρίας	952	146	1098	967	143	1110	976	141	1117	950	141	1091
Επίδομα Ορφανίας	659	813	1472	599	799	1398	637	821	1458	647	842	1489
Επίδομα Αγνοουμένου	-	277	277	0	275	275	0	270	270	0	253	253
Γενικό σύνολο	54244	54683	108927	56217	57002	113219	58163	59333	117496	60198	62102	122300

Σημείωση:

Τα στοιχεία αναφέρονται στο μήνα Δεκέμβριο κάθε χρόνου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΠΟΥ ΑΠΟΤΑΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ 2008-2009

ΜΗΝΑΣ	2008						2009				Μεταβολή 2009/2008
	ΑΝΔΡΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ		ΑΝΔΡΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	7213	43,5%	9365	56,5%	16578		8412	46,1%	9826	53,9%	18238
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	7000	44,4%	8781	55,6%	15781		8901	47,3%	9908	52,7%	18809
ΜΑΡΤΙΟΣ	6595	44,7%	8171	55,3%	14766		8972	48,4%	9572	51,6%	18544
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	4618	44,8%	5700	55,2%	10318		7425	50,0%	7437	50,0%	14862
ΜΑΪΟΣ	3768	42,8%	5034	57,2%	8802		6839	51,6%	6414	48,4%	13253
ΙΟΥΝΙΟΣ	3370	37,3%	5674	62,7%	9044		6721	46,7%	7673	53,3%	14394
ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ											
ΠΡΩΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	5427	43,3%	7121	56,7%	12548		7878	48,2%	8472	51,8%	16350
ΙΟΥΛΙΟΣ	3389	32,9%	6924	67,1%	10313		6755	42,7%	9062	57,3%	15817
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	3326	32,2%	7009	67,8%	10335		6753	42,5%	9151	57,5%	15904
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	3607	37,2%	6090	62,8%	9697		7405	46,6%	8491	53,4%	15896
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	3423	41,8%	4771	58,2%	8194		7335	51,6%	6890	48,4%	14225
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	5248	44,3%	6605	55,7%	11853		9782	50,6%	9551	49,4%	19333
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	7156	45,7%	8513	54,3%	15669		11595	50,5%	11343	49,5%	22938
ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ											
ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	4358	39,6%	6652	60,4%	11010		8271	47,7%	9081	52,3%	17352
ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ											
ΕΤΟΥΣ	4893	41,5%	6886	58,5%	11779		8075	47,9%	8777	52,1%	16851
											43,1%

ΠΙΝΑΚΑΣ 11 ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	1.134.413.959	1.010.256.090
Είσπραξη από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας	17.582.239	10.941.385
Άλλες Εισπράξεις	5.615.347	9.616.812
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>1.157.611.545</u>	<u>1.030.814.287</u>
Πρόσοδοι από τόκους	270.665.670	197.433.362
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>270.665.670</u>	<u>197.433.362</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>1.428.277.215</u>	<u>1.228.247.649</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Συντάξεις	765.789.368	686.091.329
Επιδόματα	64.052.410	53.663.052
Παροχή Ανεργιακού Επιδόματος	54.291.437	54.812.341
Βοηθήματα και Άλλες Παροχές	10.130.785	8.445.289
Ιατρική Περίθαλψη	6.273.638	5.708.390
Παροχές Λόγω Θανάτου	690.504	649.733
Διαχειριστικά και Διοικητικά Έξοδα	9.917.473	9.057.269
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>911.145.615</u>	<u>818.427.403</u>
Τόκοι που πληρώθηκαν	760.805	602.531
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>760.805</u>	<u>602.531</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>911.906.420</u>	<u>819.029.934</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>516.370.795</u>	<u>409.217.715</u>

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	6.163.550.375	5.609.436.927
Τραπεζικά Υπόλοιπα	68.705.814	57.713.685
Μετρητά στο Γενικό Λογιστήριο	<u>4.581.135</u>	<u>53.315.917</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>6.236.837.324</u>	<u>5.720.466.529</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	6.236.822.015	5.720.451.220
Οφειλές προς Τούρκους δικαιούχους του διαλυθέντος Ταμείου Πνευμοκονιάσεως	<u>15.309</u>	<u>15.309</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>6.236.837.324</u>	<u>5.720.466.529</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	656.576.695	584.798.320
Είσπραξη από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας	17.582.239	10.941.385
Άλλες Εισπράξεις	<u>3.201.557</u>	<u>7.648.204</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>677.360.491</u>	<u>603.387.909</u>
Πρόσοδοι από τόκους	<u>58.933.429</u>	<u>32.482.782</u>
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>58.933.429</u>	<u>32.482.782</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>736.293.920</u>	<u>635.870.691</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Συντάξεις	548.078.560	498.942.018
Επιδόματα	37.187.220	31.809.359
Βοηθήματα και Άλλες Παροχές	10.130.785	8.445.289
Ιατρική Περίθαλψη	6.273.638	5.708.390
Διαχειριστικά και Διοικητικά Έξοδα	<u>8.404.893</u>	<u>7.584.444</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>610.075.096</u>	<u>552.489.500</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>610.075.096</u>	<u>552.489.500</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>126.218.824</u>	<u>83.381.191</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	1.154.427.426	811.707.197
Τραπεζικά Υπόλοιπα	68.705.814	57.713.685
Μετρητά στο Γενικό Λογιστήριο	<u>-</u>	<u>46.540.779</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>1.223.133.240</u>	<u>915.961.661</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	1.042.165.176	915.946.352
Οφειλές προς Τούρκους δικαιούχους του διαλυθέντος Ταμείου Πνευμοκονιάσεως	15.309	15.309
Μετρητά οφειλόμενα στο Γενικό Λογιστήριο	<u>180.952.755</u>	<u>-</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>1.223.133.240</u>	<u>915.961.661</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	414.680.017	369.346.306
Άλλες Εισπράξεις	<u>2.178.966</u>	<u>1.774.214</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>416.858.983</u>	<u>371.120.520</u>
Πρόσοδοι από τόκους	<u>211.732.241</u>	<u>164.950.580</u>
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>211.732.241</u>	<u>164.950.580</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>628.591.224</u>	<u>536.071.100</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Συντάξεις	217.710.808	187.149.311
Επιδόματα	26.865.190	21.853.693
Παροχές Λόγω Θανάτου	<u>690.504</u>	<u>649.733</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>245.266.502</u>	<u>209.652.737</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>245.266.502</u>	<u>209.652.737</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>383.324.722</u>	<u>326.418.363</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	5.001.082.578	4.788.485.629
Μετρητά στο Γενικό Λογιστήριο	<u>204.404.233</u>	<u>29.905.417</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>5.205.486.811</u>	<u>4.818.391.046</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	5.201.715.768	4.818.391.046
Μετρητά οφειλόμενα στο Γενικό Λογιστήριο	<u>3.771.043</u>	<u>-</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>5.205.486.811</u>	<u>4.818.391.046</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 14

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	63.157.247	56.111.464
Άλλες Εισπράξεις	<u>234.824</u>	<u>194.394</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>63.392.071</u>	<u>56.305.858</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>63.392.071</u>	<u>56.305.858</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Βασική Παροχή Ανεργιακού Επιδόματος	34.486.904	34.522.145
Συμπληρωματική Παροχή Ανεργιακού Επιδόματος	19.804.533	20.290.196
Διαχειριστικά και Διοικητικά Έξοδα	<u>1.512.580</u>	<u>1.472.825</u>
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>55.804.017</u>	<u>56.285.166</u>
Τόκοι που πληρώθηκαν	<u>760.805</u>	<u>602.531</u>
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>760.805</u>	<u>602.531</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>56.564.822</u>	<u>56.887.697</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>6.827.249</u>	<u>(581.839)</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	<u>8.040.371</u>	<u>9.244.101</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>8.040.371</u>	<u>9.244.101</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	(7.058.929)	(13.886.178)
Μετρητά οφειλόμενα στο Γενικό Λογιστήριο	<u>15.099.300</u>	<u>23.130.279</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>8.040.371</u>	<u>9.244.101</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 15 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΔΕΙΩΝ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	98.546.437	85.527.023
Άλλες Εισπράξεις	146.420	151.668
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>98.692.857</u>	<u>85.678.691</u>
Πρόσοδοι από τόκους	3.455.317	3.726.456
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>3.455.317</u>	<u>3.726.456</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>102.148.174</u>	<u>89.405.147</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Καταβληθείσες Άδειες	81.927.189	72.594.720
Σχέδιο Επιχορήγησης της Άδειας των Εργοδοτούμενων	1.919.768	2.250.462
Σχέδιο Επιχορήγησης Λειτουργίας Κατασκευών	1.034.387	1.034.387
Σχέδιο Επιχορήγησης Ανέγερσης Κατασκευών	469.865	1.238.736
Διαχειριστικά και Διοικητικά Έξοδα	1.499.486	1.395.555
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>86.850.695</u>	<u>78.513.860</u>
Τόκοι που πληρώθηκαν	567.268	358.596
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>567.268</u>	<u>358.596</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>87.417.963</u>	<u>78.872.456</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>14.730.211</u>	<u>10.532.691</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	88.606.288	73.182.889
Μετρητά στο Γενικό Λογιστήριο	<u>13.962.235</u>	<u>14.655.423</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>102.568.523</u>	<u>87.838.312</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	102.568.523	87.838.312
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>102.568.523</u>	<u>87.838.312</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 16

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΑΝ ΠΟΥ ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΑΝ
ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ
ΛΟΓΩ ΠΛΕΟΝΑΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ 2008-2009

ΜΗΝΑΣ	2008					2009				
	Αιτήσεις που εκκρεμούσαν αρχή του μήνα	Αιτήσεις που υποβλήθηκαν	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν	Ποσό που καταβλήθηκε €	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν	Αιτήσεις που εκκρεμούσαν τέλος του μήνα	Αιτήσεις που υποβλήθηκαν	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν	Ποσό που καταβλήθηκε €	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	1507	203	212	2.012.562	61	1437	491	126	978.017	47
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	1437	175	203	1.577.630	38	1371	426	154	1.587.413	33
ΜΑΡΤΙΟΣ	1371	182	200	1.981.379	54	1299	459	138	1.125.007	34
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	1299	260	142	1.279.105	47	1370	495	147	1.335.637	44
ΜΑΪΟΣ	1370	159	183	1.292.661	61	1285	464	212	2.106.758	28
ΙΟΥΝΙΟΣ	1285	298	213	2.218.476	18	1352	398	150	1.285.310	38
ΙΟΥΛΙΟΣ	1352	209	171	1.291.723	42	1348	383	147	1.222.398	41
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1348	147	144	1.419.638	39	1312	320	182	1.839.812	25
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	1312	247	151	1.124.915	47	1361	361	210	1.311.371	55
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	1361	205	191	1.610.848	58	1317	367	173	1.545.446	105
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	1317	235	189	1.408.697	62	1301	532	243	2.069.076	63
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1301	257	121	565.606	22	1415	465	214	1.603.773	56
ΣΥΝΟΛΟ	-	2577	2120	17.783.239	549	-	5161	2096	18.010.019	569
										-

Σημείωση:
Διευκρινίζεται ότι οι αιτήσεις που εγκρίθηκαν ή απορρίφθηκαν ένα συγκεκριμένο μήνα δεν αντιστοιχούν στις υποβληθείσες αιτήσεις του ίδιου μήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	75.766.121	7.245.609
Μείον: Μεταφορά στο Ταμείο Αφερεγγυότητας	<u>(12.601.267)</u>	<u>(11.138.680)</u>
	63.164.854	56.106.929
Άλλες Εισπράξεις	137.505	132.261
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>63.302.359</u>	<u>56.239.190</u>
Πρόσοδοι από τόκους	7.140.086	6.356.768
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>7.140.086</u>	<u>6.356.768</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>70.442.445</u>	<u>62.595.958</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Αποζημιώσεις Λόγω Πλεονασμού	17.817.333	26.919.404
Διαχειριστικά και Διοικητικά Έξοδα	1.824.639	1.762.080
Λειτουργικά Έξοδα για το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών	518.490	497.673
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>20.160.462</u>	<u>29.179.157</u>
Τόκοι που πληρώθηκαν	55.205	4.388
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>55.205</u>	<u>4.388</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>20.215.667</u>	<u>29.183.545</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>50.226.778</u>	<u>33.412.413</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	246.785.158	189.627.340
Μετρητά στο Γενικό Λογιστήριο	<u>5.663.693</u>	<u>12.594.733</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>252.448.851</u>	<u>202.222.073</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	<u>252.448.851</u>	<u>202.222.073</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>252.448.851</u>	<u>202.222.073</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ 18

ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ		
Εισφορές	12.601.267	11.138.681
Προμήθειες	321	-
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	<u>12.601.588</u>	<u>11.138.681</u>
Πρόσοδοι από τόκους	2.323.848	2.190.473
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	<u>2.323.848</u>	<u>2.190.473</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	<u>14.925.436</u>	<u>13.329.154</u>
ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
Πληρωμές Λόγω Αφερεγγυότητας	1.910	7.803
Διαχειριστικά και Διοικητικά Έξοδα	35.998	854
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>37.908</u>	<u>8.657</u>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	<u>37.908</u>	<u>8.657</u>
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	<u>14.887.528</u>	<u>13.320.497</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	2008 €	2007 €
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	80.605.496	64.783.583
Μετρητά στο Γενικό Λογιστήριο	<u>3.502.939</u>	<u>4.437.324</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>84.108.435</u>	<u>69.220.907</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υπόλοιπο Αποθεματικού Ταμείου	<u>84.108.435</u>	<u>69.220.907</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>84.108.435</u>	<u>69.220.907</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι βασικές επιδιώξεις της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας είναι:

- η διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των ευάλωτων μελών της κοινωνίας,
- ο εκσυγχρονισμός, η αναβάθμιση και αποκέντρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας,
- η ανάπτυξη προγραμμάτων προληπτικής και θεραπευτικής παρέμβασης προς τις οικογένειες και ολοκληρωμένες δέσμες μέτρων στο πλαίσιο των πολιτικών για την οικογένεια,
- η αναβάθμιση των υπηρεσιών ιδρυματικής και διημερεύουσας κοινωνικής φροντίδας ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού σε Κρατικά Ιδρύματα,
- η ενδυνάμωση και κινητοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο και ενίσχυση της εμπλοκής των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας,
- ανάπτυξη της έρευνας, των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας,
- ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
- ανταπόκριση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις

Για την επίτευξη των επιδιώξεων αυτών, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προχώρησαν στην υλοποίηση διαφόρων στόχων, όπως αυτοί φαίνονται στο κείμενο που ακολουθεί:

Β. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

1. Διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των ευάλωτων μελών της κοινωνίας

1.1 Αύξηση στα Δημόσια Βοηθήματα

Εγκρίθηκαν αυξήσεις στις βασικές ανάγκες κατά 6,34% με ισχύ από 1.7.09. Το ύψος των βασικών αναγκών για ένα άτομο ανέρχεται σε €452, για κάθε εξαρτώμενό του άνω των 14 χρονών σε €226 και για κάθε εξαρτώμενο του κάτω των 14 χρονών σε €135,60. Σχετικά στοιχεία παρατίθενται στους πιο κάτω **Πίνακες καθώς και στον Πίνακα 1:**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΚΠΑΙΡΕΩΣΗΣ 2009

Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Αιτήσεις	Ερευνήθηκαν			Εκκρεμούσαν 31.12.2009
		Εγκρίθηκαν	Απορρίφθηκαν	Τερματίστηκαν χωρίς ενέργεια	
2303	8089	4211	3907	12	2262

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ, ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΦΥΣΗ ΔΥΣΠΡΑΓΙΑΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Φύση Δυσπραγίας	Εκτοπισθέντες Αρ. Περιπτώσεων	Μη Εκτοπισθέντες Αρ. Περιπτώσεων	Σύνολο	% πάνω στο Σύνολο
Γηρατειά	2436	3399	5835	23,08
Ασθένεια/Αναπηρία	3908	9450	13358	52,85
Ανεργία	102	1368	1470	5,82
Κοινωνικό πρόβλημα (ορφάνεια, χωρισμός κλπ)	995	3536	4531	17,93
Οι γονείς στα κατεχόμενα	3	1	4	0,02
Άλλα	26	49	75	0,30
ΣΥΝΟΛΟ	7470	17803	25273	100,00

1.2 «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος στην Απασχόληση»

Με στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ειδικότερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό, υλοποιήθηκε το Έργο «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος στην Απασχόληση», το οποίο άρχισε το 2005 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2009. Κατά την περίοδο αυτή, 387 λήπτες δημοσίου βοηθήματος ολοκλήρωσαν με επιτυχία τουλάχιστον την κατάρτιση σε δεξιότητες επικοινωνίας και αυτοανάπτυξης και 55 λήπτες δημοσίου βοηθήματος εντάχθηκαν στην αγορά εργασίας.

1.3 Κοινωνικές Υπηρεσίες σε αλλοδαπούς

Κατά το έτος 2009, η Κύπρος συνέχισε να δέχεται ολοένα και συνεχώς αυξανόμενο αριθμό πολιτών αλλήλων χωρών, προερχόμενων κυρίως από τρίτες χώρες, αλλά και από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναζητώντας άσυλο ή εργασία.

Κατά το 2009, παραχωρήθηκε συνολικό ποσό ύψους περίπου €18.178.254 από το Ταμείο Δημοσίων Βοηθημάτων σε αλλοδαπούς αιτητές πολιτικού ασύλου.

1.4 Σχέδια Ενίσχυσης των Πολιτών

1.4.1 Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση Συνθηκών Στέγασης

Το 2009, συνεχίστηκε η εφαρμογή του Σχεδίου Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης, του οποίου στόχος είναι η παροχή οικονομικής βοήθειας σε δυσπραγούσες οικογένειες για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους. Στη διάρκεια του 2009 βοηθήθηκαν 68 περιπτώσεις και διατέθηκε συνολικά το ποσό των €596.748,79.

1.4.2 Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων

Το Σχέδιο αυτό έχει ως στόχο να διατηρήσει υγιείς και ενεργούς τους ηλικιωμένους, δίνοντάς τους κίνητρα για επαναδραστηριοποίηση και συμμετοχή στην κοινωνία. Δικαιούχοι είναι άτομα ηλικίας 63 ετών και άνω, λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή άτομα μη λήπτες, των οποίων το εισόδημα δεν ξεπερνά τα €680 μηνιαίως ανά άτομο και €850 ανά ζεύγος.

Το Σχέδιο παρέχει επιχορήγηση μέχρι €2.570, και σε περίπτωση συνεταιρισμού συζύγων αυξάνεται κατά 50%.

Κατά το 2009, δεν βοηθήθηκαν περιπτώσεις από το Σχέδιο λόγω του ότι τα εισοδήματα των αιτητών υπερέβαιναν τα καθορισμένα εισοδηματικά κριτήρια.

1.4.3 Σχέδιο Ενίσχυσης Οικογενειών για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων ή/και Ανάπηρων Μελών τους

Το Σχέδιο αυτό παρέχει στις οικογένειες επιχορήγηση μέχρι €12.000 για κτιριακές μετατροπές και προσθήκες, έτσι ώστε να μπορούν να κρατήσουν κοντά τους τα ηλικιωμένα ή ανάπηρα μέλη τους και να προσφέρουν σε αυτά την αναγκαία φροντίδα. Κατά τη διάρκεια του 2009, ενισχύθηκαν με το Σχέδιο αυτό 9 οικογένειες έναντι του ποσού των €63.581.

1.4.4 Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών για Ηλικιωμένα και Ανάπηρα Άτομα, Λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος

Σκοπός του Σχεδίου είναι η επιχορήγηση της διαμονής και διατροφής ληπτών δημοσίου βοηθήματος σε ξενοδοχεία ή άλλα εγκριμένα τουριστικά καταλύματα εντός της Κύπρου για πέντε διανυκτερεύσεις.

Κατά το 2009, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, εξέδωσαν 336 πιστοποιητικά σε αντίστοιχο αριθμό περιπτώσεων με συνολικό κόστος €139.420.

2. Εκσυγχρονισμός, αναβάθμιση και αποκέντρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

2.1 Καλύτερη γεωγραφική τοποθέτηση των Γραφείων των ΥΚΕ

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 19.3.2008, προωθείται Σχέδιο Ορθολογικής Γεωγραφικής Κατανομής των ΥΚΕ με τη δημιουργία νέων Τοπικών Γραφείων παγκύπρια με κύριο σκοπό την προαγωγή της πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας, τη συνέργεια και τη δικτύωση των υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζουν ισότητα στην πρόσβαση από απόψεως τόπου και χρόνου για όλους τους πολίτες.

Για το σκοπό αυτό, βρίσκεται σε εξέλιξη η εξεύρεση κατάλληλων κτιρίων που θα στεγάσουν τα νέα Τοπικά Γραφεία και προωθούνται όλες οι απαραίτητες διαδικασίες που προβλέπονται από τη σχετική Νομοθεσία. Θα λειτουργήσουν τοπικά Γραφεία στη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα.

Επίσης, θα λειτουργήσουν εξειδικευμένες μονάδες για παροχή συμβουλευτικής καθοδήγησης και στήριξης σε οικογένειες και άτομα.

2.2 Αναβάθμιση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και πρόσληψη επιστημονικού προσωπικού

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, προώθησε την αναβάθμιση των θέσεων των Λειτουργών Ευημερίας όλων των βαθμίδων, σε Λειτουργούς Κοινωνικών Υπηρεσιών.

3. Ανάπτυξη Προγραμμάτων προληπτικής και θεραπευτικής παρέμβασης προς τις οικογένειες και ολοκληρωμένες δέσμες μέτρων στο πλαίσιο των πολιτικών για την οικογένεια

3.1 Συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες προς την οικογένεια

Στο πλαίσιο της επιδίωξης για στήριξη και ενδυνάμωση της οικογένειας και προστασία του παιδιού από φυσικούς και ηθικούς κινδύνους, συνεχίζεται η παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών όπως φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα. Μέχρι το τέλος του 2009, ήταν σε ενέργεια 1167 περιπτώσεις προληπτικής εργασίας με οικογένειες με ανήλικα παιδιά και 94 περιπτώσεις προληπτικής εργασίας με ενήλικα άτομα.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Προληπτική Εργασία				
α) Παιδιά	1351	470	654	1167
β) Ενήλικες	92	49	47	94
Περιπτώσεις διατροφής	2	0	2	0
Πρόληψη/Αντιμετώπιση Βίας στην Οικογένεια				
α) Παιδιά	109	380	317	172
β) Ενήλικες	355	650	670	335
ΣΥΝΟΛΟ	1909	1549	1690	1768

3.2 Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας

Ο θεσμός της αποποινικοποίησης της μεταχείρισης ανήλικων παραβατών, που λειτουργεί από το 1978, έδωσε την ευκαιρία στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας να εντοπίσουν αρκετές περιπτώσεις παιδιών και των οικογενειών τους, που χρειάζονται συμβουλευτική βοήθεια. Συνέβαλε, επίσης, στην αποφυγή της παρουσίας των ανήλικων παραβατών ενώπιον του Δικαστηρίου με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις. Βρίσκεται σε εξέλιξη σχετική διαδικασία εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν στη διάρκεια του 2009 να επιτηρούν ανήλικα και ενήλικα άτομα για τα οποία έχουν εκδοθεί κηδεμονευτικά διατάγματα από το Δικαστήριο. Πολλά από αυτά έχουν ως όρο την παροχή, από τους παραβάτες, Κοινωνικής Εργασίας χωρίς αμοιβή. Ο θεσμός αυτός εφαρμόζεται σε συνεργασία με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού, με βάση τον περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμο 1996 [Ν.46(1)96]. Σχετικά στοιχεία παρατίθενται στους πιο κάτω **Πίνακες**.

ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΠΕΜΦΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ 2009

	Σύνολο νέων Περιπτώσεων και εκκρεμείς	Ετοιμάστηκαν	Εκκρεμούν
Ανήλικοι	336	249	87
Ενήλικες	3246	2693	553
Σύνολο	3582	2942	640

ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ / ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ 2009

Ηλικία	Παραπομπές από Αστυνομία			Ερευνήθηκαν	Εκκρεμούν 31.12.2009
	Από προη- γούμενο χρόνο	Νέες	Σύνολο		
Παιδιά μέχρι 14 χρ.	56	61	117	80	37
Νεαρά πρόσωπα 14-16 χρ.	183	308	491	398	93
Σύνολο	239	369	608	478	130

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΗΔΕΜΟΝΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ/ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ 95/72 2009

	Από τον προηγούμενο χρόνο	Νέα Διατάγματα	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Ανήλικοι	289	159	134	314
Ενήλικες	502	190	256	436
Διατάγματα Επίβλεψης 95/72	10	2	3	9
Σύνολο	801	351	393	759

Επιπρόσθετα στα πλαίσια της διεύρυνσης των χώρων παροχής κοινοτικής εργασίας χωρίς αμοιβή, αναπτύχθηκε πιλοτική συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας, για αξιοποίηση των Κηδεμο-νευομένων που καλούνται να παρέχουν Κοινοτική Εργασία χωρίς αμοιβή, η οποία αξιολογήθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2009. Με βάση τα αποτελέσματα τα οποία ήταν ενθαρρυντικά, μεθοδεύτηκε συνεργασία και με άλλους δήμους από όλες τις επαρχίες που επέδειξαν τέτοιο ενδιαφέρον.

Κατά το 2009, συνέχισαν να παρέχονται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας διευκολύνσεις στα πιο κάτω θέματα:

- Στα Δικαστήρια στα οποία μετά από αίτημα τους ετοιμάζονται εκθέσεις για ποινικές υποθέσεις τόσο για ανήλικους όσο και για ενήλικες.
- Συμμετοχή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας:
 - (i) στο Συμβούλιο Φυλακών και στην Επιτροπή του Κέντρου Καθοδήγησης και Εξωϊδρυματικής Απασχόλησης και Αποκατάστασης των Φυλακών.
 - (ii) στο Συμβούλιο Εγκληματικότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και στον καταρτισμό και υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας.

Στο Σχέδιο αυτό περιλαμβάνεται η ακόλουθη Δράση:

Απασχόληση Λειτουργών Ευημερίας στα σχολεία.

Υιοθετήθηκε πρωτόκολλο μεταξύ των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και από το Μάιο 2009 εφαρμόστηκε σε πιλοτική βάση ο θεσμός των Λειτουργών Ευημερίας σε 10 γυμνάσια: τρία στη Λάρνακα, τέσσερα στη Λεμεσό και τρία γυμνάσια και μια Τεχνική Σχολή στη Λευκωσία. Στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι να εξευρεθούν μηχανισμοί έγκαιρου εντοπισμού/χειρισμού αλλήλ και πρόληψης των διαρροών των παιδιών που αντιμετωπίζουν προβλήματα συμπεριφοράς/σχολικής αποτυχίας και κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο. Προγραμματίζεται αξιολόγηση του θεσμού αυτού τέλος της σχολικής χρονιάς 2009-2010 και ανάλογα με τα αποτελέσματα θα αποφασιστεί και η περαιτέρω επέκταση του σε συνδυασμό με την πρόσληψη νέου προσωπικού.

3.3 Συμβολή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στην Αντιμετώπιση του Προβλήματος των Ναρκωτικών

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2004 – 2008, έχουν θέσει σε εφαρμογή το «Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας για Επανεάνταξη Εξαρτημένων Ατόμων που βρίσκονται σε Διαδικασία Απεξάρτησης». Σκοπός του Σχεδίου είναι, να δώσει στήριξη στους πρώην χρήστες οι οποίοι βρίσκονται σε πορεία απεξάρτησης, να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της μετάβασης από το θεραπευτικό σύστημα στην αυτοδύναμη κοινωνική τους επανένταξη. Κατά το 2009, είχαν βοηθηθεί 20 άτομα με το ποσό των € 52.861,59.

Παράλληλα οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν συνεργαστεί με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου για το Σχεδιασμό της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2009-2013 και εμπλέκονται στην υλοποίηση δράσεων στους πυλώνες της Πρόληψης και της Θεραπείας και Κοινωνικής Επανεάνταξης είτε ως συντονιστικός είτε ως εμπλεκόμενος φορέας.

3.4 Υιοθεσίες

Ο βασικότερος στόχος του προγράμματος υιοθεσιών είναι η διασφάλιση της ευημερίας και του καλύτερου συμφέροντος του προς υιοθεσία παιδιού.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, με βάση τον Περί Υιοθεσίας Νόμο 19(1)/95, είναι αρμόδιες να μελετούν την καταλληλότητα των ατόμων που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν και να διασφαλίζουν τα συμφέροντα των παιδιών. Στοιχεία που αφορούν τις αιτήσεις για υιοθεσίες παρατίθενται στους πιο κάτω **Πίνακες**:

ΑΙΤΗΤΕΣ/ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ - ΥΙΟΘΕΣΙΕΣ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Συμπλήρωση υιοθεσίας/μελέτης	Έληξαν Διαφορετικά	Υπόλοιπο την 31.12.2009
Αιτητές / Μελέτες Καταλληλότητας Ν.19(1)95	170	84	67	15	172
Προτεινόμενοι Επιμελητές	27	37	31	9	24
Υιοθεσίες	105	143	91	11	146

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΙΟΘΕΣΙΕΣ Ν.26(ΙΙΙ)/94 - 2009

Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Αιτήσεις	Περιπτώσεις σε ενέργεια για τις οποίες στάληκαν τα έγγραφα στο εξωτερικό	Περιπτώσεις σε ενέργεια οι οποίες έφεραν παιδί στην Κύπρο	Περιπτώσεις για τις οποίες ολοκληρώθηκε η επίβλεψη	Σε ενέργεια την 31.12.2009
93	24	68	13	27	90

Κατά το 2009, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ετοίμασαν το τελικό προσχέδιο Νομοσχεδίου για τροποποίηση και εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που ρυθμίζει τις υιοθεσίες ώστε να συνάδει πλήρως με τις πρόνοιες των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και να διασφαλίσει την εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και για τη Συνεργασία αναφορικά με τη Διακρατική Υιοθεσία.

3.5 Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια

Το εξειδικευμένο αυτό πρόγραμμα παρέχει στο ανήλικο και στο ενήλικο θύμα το δικαίωμα για βοήθεια, στήριξη και προστασία, προκειμένου να ενισχυθεί και αντιμετωπίσει τη βία που δέχεται. Το πρόγραμμα δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην κακοποίηση – παραμέληση ανηλίκων, προασπίζοντας τα δικαιώματα των παιδιών και δίδοντάς τους δίοδο πρόσβασης σε υπηρεσίες για εξασφάλιση βοήθειας.

Για την καλύτερη εφαρμογή των Νόμων για την πρόληψη της Βίας στην Οικογένεια και την προστασία θυμάτων, έχουν διοριστεί εξειδικευμένοι Λειτουργοί Ευημερίας ως Οικογενειακοί Σύμβουλοι οι οποίοι διερευνούν παγκύπρια τις αναφορές και χειρίζονται τα περιστατικά βίας.

Με κύρια επιδίωξη την εναρμόνιση με τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού και την προστασία του από κάθε μορφή κακοποίησης, οι περιπτώσεις παιδιών που κακοποιούνται εκτός της οικογένειας τους, τυγχάνουν χειρισμού προκειμένου τα παιδιά να πάρουν βοήθεια.

Στο τέλος του 2009 έτυχαν χειρισμού 987 περιπτώσεις βίας στην οικογένεια από τις οποίες 317 αφορούσαν παιδιά και 670 ενήλικες μέλη της οικογένειας. Τέλος του έτους υπήρχαν σε ενέργεια 507 από τις οποίες 172 είναι περιπτώσεις βίας ενάντια στα παιδιά και 335 αφορούσαν περιπτώσεις βίας κατά ενήλικων μελών της οικογένειας **(βλέπε Πίνακα στην παράγραφο 3.1)**.

3.6 Γονική Μέριμνα

Η προστασία των παιδιών όταν αυτά βιώνουν την εμπειρία του χωρισμού των γονιών τους ή την αντιδικία ως προς τα θέματα επιμέλειας/φύλαξης/επικοινωνίας αποτελεί πρωταρχικό στόχο του προγράμματος Γονικής Μέριμνας. Το συμφέρον του παιδιού πρέπει να διασφαλίζεται σε όλες τις αποφάσεις Γονικής Μέριμνας του Οικογενειακού Δικαστηρίου και για το λόγο αυτό οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν ευθύνη ετοιμασίας κοινωνικο-οικονομικών εκθέσεων για ενημέρωση του Δικαστηρίου. Στη διαδικασία αυτή, τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να πληροφορηθούν για οτιδήποτε τα αφορά, να εκφράζουν την άποψή τους ελεύθερα ενώ τους παρέχεται η δυνατότητα να ακουστούν. Σχετικά στοιχεία περιπτώσεων παρατίθενται στον πιο κάτω **Πίνακα**.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Ιδιωτικά τοποθετημένα παιδιά σε ανάδοχες οικογένειες	2	0	0	2
Ημερήσια φροντίδα παιδιών σε ανάδοχη οικογένεια	7	3	1	9
Ημερήσια φροντίδα παιδιών σε ιδρύματα	17	14	11	20
Γονική Μέριμνα*	338	387	349	376

*Νόμος Περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων

3.7 Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που αφορά το παιδί και εναρμόνιση με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Το προσχέδιο Νόμου με τίτλο «Ο περί Παιδιών Νόμος» καλύπτει όλο το φάσμα της προστασίας του παιδιού και ρυθμίζει τα επίπεδα λειτουργίας των υπηρεσιών προς τα παιδιά με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο. Βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για Νομοτεχνικό έλεγχο.

3.8 Προστασία θυμάτων που έχουν διακινηθεί με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας σε συνεργασία με άλλες κρατικές υπηρεσίες παρέχουν υπηρεσίες στα αναγνωρισμένα θύματα που έχουν διακινηθεί με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση τους, με βάση τις πρόνοιες του περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμο του 2007. Συγκεκριμένα, τα θύματα τυγχάνουν ενημέρωσης για τα δικαιώματά τους, στήριξης για να αντιμετωπίσουν την τραυματική εμπειρία και καθοδήγησης για εξασφάλιση υπηρεσιών από άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες προκειμένου να καλύψουν σφαιρικά τις ανάγκες τους.

Οι περιπτώσεις θυμάτων τυγχάνουν χειρισμού, βάσει των διαδικασιών που αναφέρονται στο «Εγχειρίδιο Διατηρηματικών Διαδικασιών για το χειρισμό Περιπτώσεων Εμπορίας και Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ενηλίκων Προσώπων», το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και βρίσκεται στο τελικό στάδιο επικαιροποίησης.

Στις 23.11.07, λειτούργησε το πρώτο Κρατικό Καταφύγιο Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης, το οποίο στοχεύει στην παροχή ενός ασφαλούς χώρου, με κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών των εξυπηρετούμενων και παροχή υπηρεσιών στήριξης και δικτύωσης με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες (Υπηρεσίες Υγείας, Τμήμα Εργασίας κ.ά.), προκειμένου να καλυφθούν σφαιρικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα θύματα.

3.9 Προστασία Ασυνόδευτων (αλλοδαπών) Ανηλίκων

Με στόχο την προστασία, τη φροντίδα και την ενδυνάμωση για αποκατάστασή τους, τα ασυνόδευτα παιδιά λαμβάνονται υπό τη νομική φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και τοποθετούνται σε ανάδοχες οικογένειες ή σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας, ύστερα από κατά περίπτωση αξιολόγηση.

Όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται για τα ασυνόδευτα παιδιά αποσκοπούν στη διασφάλιση του καλύτερου συμφέροντος των ανηλίκων.

4. Αναβάθμιση των υπηρεσιών ιδρυματικής και διημερεύουσας κοινωνικής φροντίδας ευάλωτων ομάδων πληθυσμού σε Κρατικά Ιδρύματα

4.1 Ιδρυματική Φροντίδα

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας λειτουργούν 34 Ιδρύματα. Από αυτά, 8 αφορούν την παιδική και εφηβική προστασία, 6 την παροχή φροντίδας σε ηλικιωμένους (2 Στέγες συλλειτουργούν λόγω κτηριακών προβλημάτων ενός από τα υποστατικά τους), 8 την παροχή φροντίδας σε άτομα με ειδικές ανάγκες (2 Σπίτια για άτομα με ειδικές ανάγκες είναι έτοιμα και αναμένεται η μετακίνηση των ενοίκων), 11 τις υπηρεσίες διημερεύουσας φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας και 1 την παροχή προστασίας σε θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. (Πίνακας 2).

4.2 Παιδιά Υπό Φροντίδα

Η νομοθεσία για τα παιδιά δίνει το δικαίωμα στο Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να αναλαμβάνει τη φροντίδα παιδιών που έχουν ανάγκη προστασίας με την τοποθέτησή τους σε ανάδοχες οικογένειες ή σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας. Η ανάληψη της φροντίδας ενός παιδιού από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, μπορεί να συνεχιστεί μέχρι την ενηλικίωση του αλλά απώτερος στόχος είναι η επανένωσή του, το συντομότερο δυνατό, με την οικογένειά του αφού πρώτα βοηθηθούν οι γονείς να βελτιώσουν τις συνθήκες τους και το οικογενειακό τους περιβάλλον, σε βαθμό που να επιτρέπει στο παιδί να αναπτυχθεί φυσιολογικά. Σχετικά στοιχεία φαίνονται στους πιο κάτω **Πίνακες**.

ΠΑΙΔΙΑ ΥΠΟ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 2009

Τρόπος μεταχείρισης	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Τοποθέτηση σε ανάδοχη οικογένεια	160	33	31	162
Ιδρυματική Περίθαλψη	73	31	25	79
ΣΥΝΟΛΟ	233	64	56	241

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ ΥΠΟ ΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέα Διατάγματα	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Κεφ. 352 - Άρθρα 63 και 64	3	0	1	2
Κεφ. 352 - Άρθρο 3	143	35	29	149
Κεφ. 352 - Άρθρο 4	55	14	20	49
Ν. 114(1)2000 - Άρθρο 21	2	0	0	2
Ν. 216/90 - Άρθρο 18	26	9	2	33
Ν. 6(Ι)2000 - Άρθρο 10	0	4	0	4
ΣΥΝΟΛΟ	229	62	52	239

Σχέδιο Οικονομικής Ενίσχυσης Παιδιών υπό Φροντίδα μετά τα δεκαοκτώ τους χρόνια

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, μέσα από τις πρόνοιες του Σχεδίου και την παροχή οικονομικής ενίσχυσης στηρίζουν τα πρώην παιδιά υπό τη νομική φροντίδα για αποκατάσταση και υγιή κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση τους στο κοινωνικό σύνολο. Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου υπάρχει δυνατότητα για επαγγελματική κατάρτιση, φοίτηση σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και αγορά εξοπλισμού. Το 2009, 14 περιπτώσεις έτυχαν βοήθειας από το προκείμενο Σχέδιο με συνολική δαπάνη ύψους €120.000.

4.3 Υπηρεσίες Φροντίδας για Ηλικιωμένους

Για διασφάλιση ικανοποιητικών επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των ηλικιωμένων και αναπήρων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν να εφαρμόζουν τους περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμους του 1991 και 1994, καθώς και τους σχετικούς Κανονισμούς για την εγγραφή και επιθεώρηση των μη Κρατικών Στεγών, καθώς και εγγραφή φροντιστών για τη φροντίδα μέχρι 5 ατόμων στο σπίτι του φροντιστή. Στον πιο κάτω **Πίνακα** παρατίθενται στοιχεία που αφορούν τις υπηρεσίες προς τους ηλικιωμένους και αναπήρους.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ 31.12.2009

	Αριθμός Ιδρυμάτων/Φροντιστριών	Αριθμός Εξυπηρετούμενων Ατόμων	
		Διαμονή	Διημερεύουσα
<u>ΚΡΑΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ</u>			
A. Ιδρυματική Φροντίδα			
I. -Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων	6	222	4
II. -Τοποθέτηση σε Κοινοτικές/Δημοτικές Στέγες	40	627	0
III. – Τοποθέτηση σε Ιδιωτικές Στέγες	77	1254	1
ΣΥΝΟΛΟ	123	2103	5
<u>B. Φροντίδα στο σπίτι</u>		Λήπτες Δ/Β	Λήπτες Δ/Β σε Υπηρ. Άρθ. 24
I. Από Κρατικές Φροντίστριες	130	746	82
II. Από Ιδιωτικές Φροντίστριες με αμοιβή	2736	3286	52
III. Από Κοινοτικούς Φροντιστές με αμοιβή	324	1082	32

4.4 Επιθεωρήσεις προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που καθορίζει κατώτατα επίπεδα λειτουργίας προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν και κατά το 2009 την επιθεώρηση Παιδοκομικών Σταθμών, Κατ' οίκον Παιδοκόμων, Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών, Στεγών Ηλικιωμένων και Κέντρων Ενηλίκων. Με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ετοιμάστηκαν δύο προσχέδια τροποποιητικών Κανονισμών ελέγχου των επιπέδων λειτουργίας των Παιδοκομικών Σταθμών και των Κατ' οίκον Παιδοκόμων. Επίσης βρίσκονται σε εξέλιξη προσχέδια τροποποιητικού Νόμου και Κανονισμών ελέγχου των επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και Αναπήρων (**Πίνακας 3**).

5. Ενδυνάμωση και κινητοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο και ενίσχυση της εμπλοκής των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας

5.1 Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών

Η κρατική χορηγία που παραχωρείται σε Εθελοντικούς Οργανισμούς, στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών, στοχεύει στην προαγωγή και ενδυνάμωση της εθελοντικής δραστηριότητας στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και ευημερίας σε τοπικό επίπεδο.

Κατά το 2009, παραχωρήθηκε συνολικό ποσό ύψους € 8.269.900. Η κατανομή των χορηγιών έγινε στο πλαίσιο του Αναθεωρημένου Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών 2009, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 4.3.2009, με αρ. απόφασης 68.493.

5.2 Σχέδιο Επιχορήγησης Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Πρόκειται για νέο Σχέδιο που προκηρύχθηκε για πρώτη φορά το 2009 με στόχο την εμπλοκή των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε προγράμματα παροχής κοινωνικής φροντίδας.

Η προκήρυξη απευθύνθηκε σε Δημοτικά Συμβούλια, Κοινοτικά Συμβούλια και σε Συμπράξεις μεταξύ Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης προγράμματα τα οποία ήδη λειτουργούσαν από Συμπράξεις Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, μπορούσαν να επιχορηγηθούν.

Το Σχέδιο προκηρύχθηκε στις 17.7.09. Υποβλήθηκαν 44 αιτήσεις, εγκρίθηκαν 25 και απορρίφθηκαν 19, οι οποίες δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιχορήγησης (Πίνακας 4).

Επιχορηγήθηκαν 9 προγράμματα στην Επαρχία Λευκωσίας, 8 στην Επαρχία Λεμεσού, 4 στην Επαρχία Λάρνακας, 3 στην Επαρχία Πάφου και 1 στην Επαρχία Αμμοχώστου. Για το 2009 δόθηκε συνολικό ποσό ύψους €495.000. Προγραμματίζεται 2η προκήρυξη κατά το έτος 2010.

5.3 Έργο που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο «Επέκταση και Βελτίωση των Μονάδων και Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης Παιδιών, Ηλικιωμένων, Αναπήρων και Άλλων Εξαρτημένων»

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας υλοποίησαν το πιο πάνω Έργο, για την προώθηση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, το οποίο άρχισε το 2005 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2009. Στο Έργο εντάχθηκαν 31 προγράμματα τα οποία παρέχουν σε τοπικό επίπεδο υπηρεσίες φροντίδας σε εξαρτώμενα πρόσωπα (παιδιά, ηλικιωμένα άτομα και άτομα με αναπηρίες). Κατά το 2009, συνεχίστηκε η παροχή επιχορήγησης προς τα προγράμματα για τα λειτουργικά τους έξοδα. Κατά την υλοποίηση του Έργου, επωφεληθήκαν 660 γυναίκες και δημιουργήθηκαν 160 νέες θέσεις εργασίας.

Η αξιολόγηση των Προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας που συγχρηματοδοτήθηκαν, ανέδειξε την αποτελεσματικότητα των Προγραμμάτων όσον αφορά την ποιότητα υπηρεσιών, αλλά και την ενδυνάμωση της διαχειριστικής ικανότητας των φορέων και την οικονομική αποδοτικότητα του Έργου.

6. Ανάπτυξη της έρευνας, των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας

6.1 Έρευνες και Μελέτες

Εντός του 2009 έχουν εκπονηθεί οι ακόλουθες μελέτες:

- α) «Καθιέρωση Δημογραφικής Πολιτικής με έμφαση στις πολιτικές για την οικογένεια», τα πορίσματα της οποίας θα αξιολογηθούν για το σχεδιασμό μιας συνεκτικής δημογραφικής πολιτικής και πολιτικής για την οικογένεια.
- β) Στο πλαίσιο του Έργου «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος στην Απασχόληση», εκπονήθηκε το 2009 μελέτη για τον εντοπισμό και την καταγραφή των εξυπηρετούμενων ατόμων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας που αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Η μελέτη αυτή θα συμβάλει στη διαμόρφωση νέων πολιτικών στο πλαίσιο κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που εξυπηρετούνται από τις ΥΚΕ καθώς επίσης στην τροποποίηση της νομοθεσίας περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών.
- γ) Στο πλαίσιο του Έργου «Επέκταση και Βελτίωση των Μονάδων και Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης Παιδιών, Ηλικιωμένων, Αναπήρων και Άλλων Εξαρτωμένων» εκπονήθηκε η μελέτη για τη δυνατότητα ιδιωτικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία δομών κοινωνικής φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας στο χώρο εργασίας. Η μελέτη αυτή θα συμβάλει στην καλύτερη ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας καθώς επίσης στη βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργαζόμενων γυναικών.

6.2 Μηχανογραφημένο σύστημα

Στη διάρκεια του χρόνου ολοκληρώθηκαν σημαντικές αυτοματοποιημένες καταβολές ετήσιων επιδομάτων από το μηχανογραφημένο σύστημα των ΥΚΕ, οι οποίες συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών και στην εξοικονόμηση χρόνου του προσωπικού των ΥΚΕ.

7. Ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και βελτίωση των συνθηκών εργασίας

7.1 Επιμόρφωση των Λειτουργών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μέσω Σεμιναρίων, υποτροφιών και άλλων τομέων

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, το 2009 διοργάνωσαν 20 Σεμινάρια/Εκπαιδευτικά Προγράμματα με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων και ικανοτήτων όλων των στελεχών των ΥΚΕ, όλων των κατηγοριών και βαθμίδων.

7.2 Πολιτική Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αναφορικά με το κάπνισμα στους χώρους εργασίας

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μέσα στο έτος 2008 εφάρμοσαν το Νόμο 75 (Ι)/2002, που προνοεί για τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό του καπνίσματος.

Η πολιτική των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας όσον αφορά το κάπνισμα στους χώρους εργασίας έχει ως στόχο την παροχή στους υπαλλήλους καθαρού από καπνό περιβάλλοντος εργασίας με τη διατήρηση της αποχής από το κάπνισμα και την προστασία τόσο των εργαζομένων όσο και των πολιτών που τις επισκέπτονται και που δεν καπνίζουν.

Επίσης εντός του έτους 2009 ενσωματώθηκε και ο νέος τροποποιητικός νόμος που αφορά τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό του καπνίσματος, ο οποίος μπήκε σε εφαρμογή από την 01.01.2010.

8. Ανταπόκριση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις

8.1 Εθνική Έκθεση για τις Στρατηγικές Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΕΣΠΕ) 2008-2010

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν συντονιστικό ρόλο για την ετοιμασία της Εθνικής Έκθεσης για τις Στρατηγικές Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΕΣΠΕ) σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Υγείας. Η ΕΣΠΕ αποτελεί έγγραφο πολιτικής αναφορικά με τις προκλήσεις και προτεραιότητες της Κύπρου στους τομείς της κοινωνικής προστασίας (συντάξεις, υγεία και μακροχρόνια φροντίδα) και της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Η ΕΣΠΕ 2008 – 2010, μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ.απ. 67.791, ημερ. 6/10/2008), έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ΕΣΠΕ 2008 – 2010 στο πλαίσιο των ρυθμίσεων που αφορούν την καθιέρωση διαδικασιών και μηχανισμών παρακολούθησης και αποτίμησης της προόδου εφαρμογής των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης, περιέλαβε τη σύσταση Επιτροπών για την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Υλοποίησής της. Συγκεκριμένα, έχει συσταθεί Υπηρεσιακή Επιτροπή για τον αποτελεσματικό συντονισμό και παρακολούθηση της Έκθεσης στην οποία μετέχουν τα αρμόδια Υπουργεία και κυβερνητικά τμήματα και η οποία εντός του 2009 συνήλθε 3 φορές. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της ΕΣΠΕ 2008-2010 περιλαμβάνεται η σύσταση Διευρυμένης Επιτροπής για την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Υλοποίησης της ΕΣΠΕ η οποία θα συνέχεται ετησίως και στην οποία θα μετέχουν εμπλεκόμενοι φορείς (κυβερνητικοί φορείς, εθελοντικές οργανώσεις, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωνικοί εταίροι, ερευνητικοί φορείς κλπ).

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, στο πλαίσιο σχετικού ενημερωτικού Σεμιναρίου που διεξήχθη στις 11/11/2009 κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς όπως εκδηλώσουν ενδιαφέρον για συμμετοχή στη Διευρυμένη Επιτροπή.

Το Σεμινάριο εντάσσεται μέσα στις προσπάθειες που καταβάλλουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για τη διεξαγωγή ενημερωτικών δράσεων σε θέματα Καταπολέμησης της Φτώχειας με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Καταπολέμησης της Φτώχειας των Ηνωμένων Εθνών (17 Οκτωβρίου).

8.2 Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Επιτροπές

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν το συντονιστικό ρόλο για την εκπροσώπηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ), στην οποία συμμετέχουν

και οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Υγείας. Η ΕΚΠ είναι η κατ' εξοχή συμβουλευτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα κοινωνικής προστασίας.

Η ΕΚΠ συνήλθε 10 φορές κατά το 2009 και ασχολήθηκε με την εμβάθυνση σε θέματα κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ενσωμάτωσης (π.χ. κοινωνικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, στρατηγική της Λισσαβόνας μετά το 2010, ενεργός ενσωμάτωση, άστεγοι και στεγαστικός αποκλεισμός).

Επίσης, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εκπροσώπησαν την Κύπρο στην Υποεπιτροπή Δεικτών της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας σε 5 συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2009 στον τομέα της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εκπροσωπούν την Κύπρο και στην ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για θέματα Δημογραφίας, η οποία άρχισε τις εργασίες της το 2007.

Επιπρόσθετα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εκπροσωπούν την Κύπρο στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για Κοινωνική Πολιτική, για Οικογένειες και Παιδιά του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συμμετείχαν σε Συνέδρια που διοργανώθηκαν στα πλαίσια της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Τσεχία και τη Σουηδία, με θέματα «Φροντίδα παιδιών και πολιτικές απασχόλησης», «Κοινωνικές Υπηρεσίες ως εργαλείο για την απασχόληση και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής», «Υγιής και αξιοπρεπής γήρανση». Συμμετείχαν επίσης σε Συνέδριο της Κομισιόν με θέμα «Μπροστά στις δημογραφικές αλλαγές: μια νέα αλληλεγγύη μεταξύ γενεών», καθώς και στην «8η Ευρωπαϊκή Στρογγυλή Τράπεζα για τη Φτώχεια και τον Κοινωνικό Αποκλεισμό», που διοργανώθηκε από τη Σουηδική προεδρία, σε συνεργασία με την Κομισιόν.

Παράλληλα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, συμμετείχαν στην Επιτροπή των Λειτουργών Συνδέσμων (Liaison Officers) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία προετοίμασε την 29η Διάσκεψη Ευρωπαίων Υπουργών Υπευθύνων για Οικογενειακές Υποθέσεις, που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη τον Ιούνιο 2009.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, ως σημείο επαφής (focal point) του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα που αφορούν τα παιδιά, εκπροσωπήθηκαν στο εναρκτήριο Συνέδριο για την έναρξη της λειτουργίας της Πλατφόρμας για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο τον Ιούνιο 2009. Η Πλατφόρμα αποτελείται από δίκτυο κυβερνητικών σημείων επαφής και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, επιτρόπων για το παιδί, καθώς και διεθνών οργανισμών και ερευνητών.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συμμετείχαν επίσης σε 2 συνεδρίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Παρατηρητηρίων για τα παιδιά (ChildONEurope) και σε 2 συνεδρίες της Διακυβερνητικής Ομάδας L'Europe de l'enfance, η οποία έχει σκοπό την ενσωμάτωση πολιτικών για τα δικαιώματα των παιδιών σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Οριζόντιες δράσεις για την ανάπτυξη αποτελεσματικής και σφαιρικής κοινωνικής πολιτικής

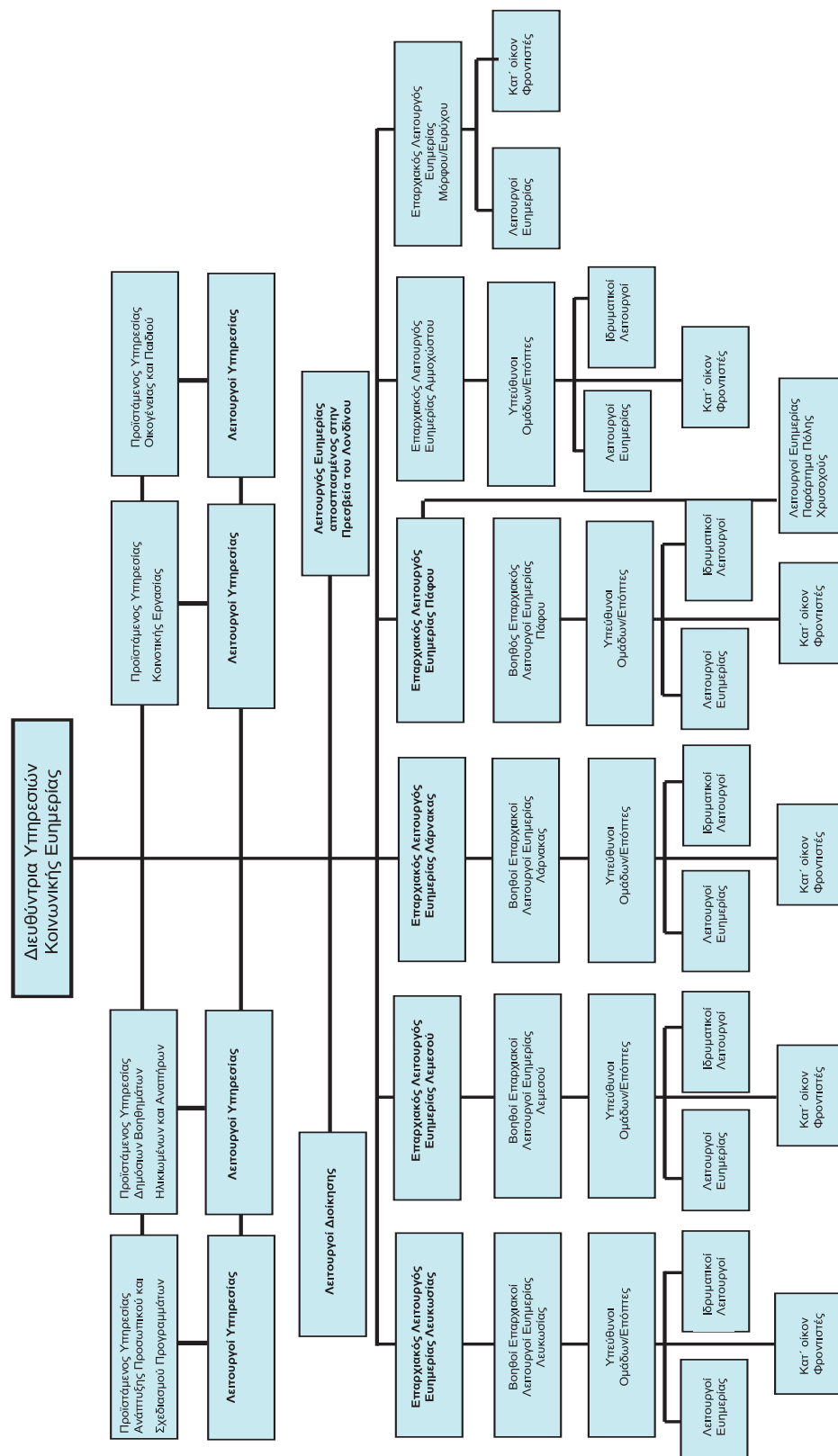
Μέσα στο 2009 έχουν προωθηθεί δυο σημαντικές οριζόντιες δράσεις:

Η πρώτη δράση αφορά τη λειτουργία του Συμβουλευτικού Σώματος Κοινωνικής Πολιτικής, το οποίο θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο στη χάραξη κοινωνικής πολιτικής. Εντός του 2009, η Υπηρεσιακή Επιτροπή του Συμβουλευτικού Σώματος, στην οποία προεδρεύει η Διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και στην οποία μετέχουν λειτουργοί των Υπουργείων Εσωτερικών, Οικονομικών και Υγείας, συνήλθε σε 6 συναντήσεις (κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2008 – Νοεμβρίου 2009) και εργάστηκε προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- την καταγραφή και συγκέντρωση όλων των υφιστάμενων πολιτικών που αφορούν τόσο χορηγίες σε ατομικό επίπεδο όσο και χορηγίες σε μη κυβερνητικές οργανώσεις,
- τις προκαταρκτικές ενέργειες για την ανάπτυξη εξειδικευμένου Μηχανογραφημένου Συστήματος με στόχο τη συστηματική παρακολούθηση των παροχών που λαμβάνουν οι πολίτες και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, για την αποτελεσματικότερη και ορθολογικότερη διαχείριση των δημόσιων πόρων,
- την ετοιμασία Σχεδίου Άμεσης Στήριξης και Παρέμβασης για περιστατικά που χρήζουν βοήθειας και δεν καλύπτονται από οποιαδήποτε υφιστάμενη νομοθεσία.

Η δεύτερη δράση αφορά τη σύσταση Εθνικού Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής με κύριο στόχο τον καθορισμό μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη Δημογραφική Ανάπτυξη και τις Πολιτικές για την Οικογένεια. Στο πλαίσιο του Εθνικού Φορέα θα προωθηθούν δράσεις που αφορούν τη διεξαγωγή σεμιναρίων και την προώθηση δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης στους τομείς της πολιτικής για την οικογένεια και της δημογραφικής ανάπτυξης. Ο Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής προεδρεύεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετέχουν ως μέλη εκπρόσωποι από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, καθώς και άλλους εμπλεκόμενους φορείς (εθελοντικές οργανώσεις, κοινωνικοί εταίροι, τοπικοί φορείς, κ.α). Το έργο του Εθνικού Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής συνεπικουρείται από Υπηρεσιακή Επιτροπή, η οποία προεδρεύεται από τη Διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και στην οποία θα μετέχουν εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων. Ο Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής συναντήθηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2009.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1998-2009

Αριθμός μελών οικογένειας	1998	1999	2000	2001 *	2002 *	2003 *	2004 *	2005 *	2006 *	2007 *	2008 *	2009 *
1	118	123	150		£150 μέχρι 30/6/2002 1/7/2002	£175 μέχρι 30/6/2003 1/7/2003	£182 μέχρι 30/6/2004 1/7/2004	£187,50 μέχρι 30/6/2005 1/7/2005	£194 μέχρι 30/6/2006 1/7/2006	£213,14 μέχρι 30/6/2007 1/7/2007	€ 379,31 μέχρι 30/6/2008 1/7/2008	€ 425,00 μέχρι 30/6/2009 1/7/2009
2	170	177			£175 από 1/7/2002	£182 από 1/7/2003	£187,5 από 1/7/2004	£194 από 1/7/2005	£213,14 από 1/7/2006	£222 από 1/7/2007	€425,00 από 1/7/2008	€452,00 από 1/7/2009
3	222	231										
4	274	285										
5	326	339										
6	378	393										
7	430	447										
8	482	501										
9	534	555										
10	586	609										
11	638	663										
12	597	623.5	690	717								

* Από το 2001, ο τρόπος υπολογισμού των αυξήσεων στις κλίμακες Δημοσίων Βοηθημάτων εξαρτάται εκτός από τον αριθμό των μελών της οικογένειας και από την ηλικία τους. Ο συντελεστής κατά ηλικία βασίζεται στις αναθεωρημένες κλίμακες του ΟΟΣΑ (δηλ. 1; 0.5; 0.3)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ/ΕΝΗΛΙΚΩΝ 2009

ΙΔΡΥΜΑΤΑ	Στο Ίδρυμα την 1.1.09	Νέες Εισδοχές	Απολύσεις	Στο Ίδρυμα την 31.12.09			
				Υπό κηδε- μονευτική επίβλεψη	Εθελοντική Επίβλεψη	Υπό Νομική φροντίδα	ΣΥΝΟΛΟ
Παιδικές Στέγες -Διαμονή Διημερεύουσα Φροντίδα	39	23	17	0	17	28	45
	10	17	8	0	3	16	19
Στέγη για άτομα με σοβαρή διανοητική καθυστέρηση							
Διαμονή Παιδιά	5	0	1	0	0	4	4
Ενήλικες	15	2	1	0	16	0	16
-Διημερεύουσα Φροντίδα	5	0	4	0	1	0	1
Παιδιά	1	0	0	0	1	0	1
Ενήλικες							
Ξενώνας Νέων	15	4	12	0	0	7	7
Διημερεύουσα Φροντίδα							
Εφήβων Ξενώνα	0	1	1	0	0	0	0
Σπίτα στην Κοινότητα για άτομα με ειδικές ανάγκες	15	20	6	0	28	1	29
Ξενώνας Νεανίδων	6	5	3	0	0	8	8
ΣΥΝΟΛΟ	111	72	53	0	66	64	130

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΔΗΜΕΡΕΥΟΥΣΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΤΕΓΕΣ 2009

Πρόγραμμα	Εγγ/μένοι τον προηγούμενο χρόνο	Νέες αιτήσεις και εκκρεμείς	Αιτήσεις που εξετάστηκαν		Απέσυραν την αίτησή τους	Εκκρεμείς αιτήσεις 31.12.2009	Τερμάτισαν τη λειτουργία τους	Εγγ/μένοι την 31.12.2009	Αρ. εξυπηρ. την 31.12.2009
ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ			Εγκρίθηκαν	Απορρίφθηκαν					
α) Ιδιωτικοί	265	63	13	0	3	47	6	272	13698
β) Κοινοτικοί	44	7	0	0	1	6	1	43	2727
γ) Κρατικοί	11	0	0	0	0	0	0	11	372
ΣΥΝΟΛΟ	320	70	13	0	4	53	7	326	16797
ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ									
α) Κοινοτικοί	23	66	8	2	3	53	0	31	2302
β) Ιδιωτικοί	14	81	6	3	8	64	4	16	1603
ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΠΑΙΔΟΚΟΜΟΙ	44	43	1	1	3	38	0	45	263
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΤΕΓΕΣ	1	3	0	0	0	3	0	1	37

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΡΧΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟ 2009

ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΡΧΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ €
ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΠΑΠ	20.000
ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ	ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	13.000
ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΠΑΠ ΣΚΕ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ	14.500
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΥΓΟΡΟΥ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ	24.000
ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΠΕΡΑ ΟΡΕΙΝΗΣ	ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΑΜΑΣΟΥ	15.000
ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ	ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΚΟΣ "ΑΥΓΗ"	18.000
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΛΩΝΑΣ	ΚΙΝΗΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ	6.500
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΪΜΑΚΛΙΟΥ	ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΛΖΧΕΙΜΕΡ	46.000
ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	Α' ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	12.500
ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	Β' ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	14.500
ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	Γ' ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	15.000
ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ	ΚΠΑΠ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΤΕΚΙ <ΑΝΑΠΤΥΞΗ>	12.500
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	33.000
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΟΥ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ	22.500
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΥΡΓΩΝ	ΝΗΠΙΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	20.500
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΥΛΑΣ	ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	26.000
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	ΔΟΜΗ ΑΠΑΣΧ. ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	15.500
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΨΩΝΑ	ΚΠΑΠ ΥΨΩΝΑ	20.500
ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ	ΚΠΑΠ ΔΑΜΩΝ	10.500
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΥΔΗΜΟΥ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	29.500
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΚΠΑΠ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	33.500
ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ	5.500
ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ	ΚΠΑΠ ΔΗΜΟΥ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ	15.000
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΕΛΕΝΤΡΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔ. ΑΝ. "ΙΚΑΡΟΣ"	28.000
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓ. ΤΥΧΩΝΑ	ΚΠΑΠ "ΑΜΑΛΘΕΙΑ"	23.000

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Εργασίας είναι αρμόδιο για την προώθηση και εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στους τομείς της απασχόλησης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Το Τμήμα έχει ορισθεί επίσης ως Ενδιάμεσος Φορέας Κατηγορίας II για τη διαχείριση και υλοποίηση Σχεδίων Χορηγιών για πρόσληψη ανέργων. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα έχει αρμοδιότητα για την:

- παρακολούθηση και αξιολόγηση της πολιτικής απασχόλησης όπως αυτή περιλαμβάνεται στο «Κεφάλαιο Απασχόληση» του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες και στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης και της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση,
- παρακολούθηση της κατάστασης της αγοράς εργασίας μέσω της ανάλυσης και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων, και διεξαγωγής μελετών,
- εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας μέσω παροχής υπηρεσιών εξεύρεσης εργασίας και πλήρωσης κενών θέσεων, επαγγελματικού προσανατολισμού και πληροφόρησης, και εφαρμογής προγραμμάτων και σχεδίων για δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης,
- ορθολογική αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού, μέσω επιτελικής και συντονιστικής εργασίας σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης,
- προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- ελεγχόμενη απασχόληση αλλοδαπών για τη βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού στο πλαίσιο της ομαλής λειτουργίας της αγοράς εργασίας,
- προστασία ειδικών ομάδων στον τομέα της εργασίας (όπως τα νεαρά άτομα, τις γυναίκες, τις εγκύους και τις θεχνώνες, τους ηλικιωμένους κ.α.), περιλαμβανομένης της διασφάλισης ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών στην απασχόληση, χωρίς διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας, ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

Η οργάνωση των υπηρεσιών του Τμήματος περιλαμβάνει τα Κεντρικά Γραφεία στη Λευκωσία, τα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και τα Τοπικά Γραφεία Εργασίας.

B. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Το έτος που επισκοπείται με την παρούσα Έκθεση ήταν για το Τμήμα Εργασίας, έτος έντονης δραστηριότητας, ειδικά σε ότι αφορά τη στενή παρακολούθηση της αγοράς εργασίας και την προώθηση ενεργειών για πρόσληψη ή και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης στην απασχόληση.

Οι δραστηριότητες και στοχεύσεις του Τμήματος κατά το 2009, επικεντρώθηκαν, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα θέματα:

- Στη στενή συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων στην αγορά εργασίας και ειδικά των επιπέδων ανεργίας.
- Στην παροχή άμεσης στήριξης και καθοδήγησης στους ανέργους για ένταξη σε εργασία ή/και προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης.
- Στη στενή συνεργασία με την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για προώθηση του Ειδικού Σχεδίου Πρόληψης – Σχεδίου Δράσης, με στόχο την πρόληψη και καταστολή της ανεργίας μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων και ευκαιριών που προσφέρονται στον τομέα της κατάρτισης και επανακατάρτισης.
- Την αποτελεσματική εφαρμογή των νομοθεσιών για την ισότητα στην Απασχόληση και τη Μη-τρότητα.
- Την προώθηση Σχεδίων για την επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρίες και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, καθώς και Έκτακτου Σχεδίου για πρόσληψη ανέργων με συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ.
- Την εφαρμογή περιοριστικής πολιτικής απασχόλησης αλλοδαπών από τρίτες χώρες ενόψει της αύξησης της ανεργίας.
- Την εμπλοκή σε πολιτικές και μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης, Ευρωπαϊκό Σύστημα Υπηρεσιών Απασχόλησης, Δίκτυο Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης).
- Τη λειτουργία νέων δομών που απορρέουν από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπως το Εθνικό Σημείο Επαφής για την Αμοιβαία Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων, το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, και το Ευρωπαϊκό δίκτυο EURES.

Πρόσθετα, το Τμήμα Εργασίας συνέχισε να ασχολείται, στη διάρκεια του έτους που επισκοπείται, με τις συνηθισμένες δραστηριότητές του, που φαίνονται στις σελίδες που ακολουθούν. Στις επόμενες σελίδες δίνονται επίσης περισσότερες λεπτομέρειες για όσα αναφέρονται πιο πάνω, ενώ στο τέλος του κειμένου (Παραρτήματα) παρατίθενται πρόσθετοι στατιστικοί πίνακες και διαγράμματα.

Εισαγωγικό

Το Τμήμα Εργασίας και κυρίως ο Κλάδος Απασχόλησης και Βιομηχανικής Εκπαίδευσης αποτελεί ένα από τους βασικούς μηχανισμούς για τη διαμόρφωση, εφαρμογή και αξιολόγηση της κυβερνητικής πολιτικής για την απασχόληση, που στόχο έχει τη διατήρηση συνθηκών πλήρους, παραγωγικής και ποιοτικής απασχόλησης, την αντιμετώπιση των ανισοσκελιών στην προσφορά και

ζήτηση εργατικού δυναμικού, καθώς και τη δημιουργία μιας ευέλικτης και εύρυθμης αγοράς εργασίας ικανής να ανταποκριθεί στις εξελίξεις της οικονομίας. Στους ίδιους στόχους συμβάλλουν οι Κλάδοι Αλληλοδαπών, Χορηγιών και Προγραμμάτων. Μέσα στο 2009, η Υπηρεσία αυτή συνέχισε:

- Να παρακολουθεί την κατάσταση της αγοράς εργασίας τόσο σε τοπικό επίπεδο μέσω των Γραφείων Εργασίας όσο και μέσω της ανάλυσης στατιστικών στοιχείων της εγγεγραμμένης ανεργίας και της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού.
- Να διαδραματίζει συντονιστικό ρόλο για την ετοιμασία και παρακολούθηση της εφαρμογής της πολιτικής για την απασχόληση όπως αυτή περιλαμβάνεται στο «Κεφάλαιο Απασχόληση» του Εθνικού Παραρτήματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.
- Να συνεισφέρει στην προώθηση της απασχόλησης και στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας μέσω:
 - (i) της παροχής υπηρεσιών στήριξης σε άνεργους για εξασφάλιση κατάλληλης απασχόλησης και σε εργοδότες για εξεύρεση κατάλληλου προσωπικού,
 - (ii) της διευκόλυνσης/ενθάρρυνσης της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού μέσω της παροχής πληροφόρησης σε άνεργους και σε εργοδότες,
 - (iii) της παροχής υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και καθοδήγησης αναφορικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης και κατάρτισης.
- Να συνεργάζεται με άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και ειδικά την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού με σκοπό την καλύτερη δυνατή κατανομή, αποτελεσματική αξιοποίηση και κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού.
- Να συμμετέχει μέσω εκπαιδευμένων Συμβούλων στο Ευρωπαϊκό δίκτυο EURES (EUROpean Employment Services – Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχόλησης) το οποίο είναι ένα δίκτυο συνεργασίας όλων των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης που ενημερώνει, παρέχει συμβουλές και βοηθά αφενός, τους Ευρωπαίους πολίτες που θέλουν να εργαστούν σε άλλη χώρα και, αφετέρου, τους εργοδότες που θέλουν να προσλάβουν προσωπικό από άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).
- Να λειτουργεί ως Εθνικό Σημείο Επαφής για εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου για την Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων.
- Να συμμετέχει σε θεσμοθετημένες και άλλες Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Να προωθεί μέτρα, νομοθετικά και άλλα, στα πλαίσια της γενικότερης προσπάθειας για πλήρη εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα σε θέματα της αρμοδιότητάς του όπως την ισότητα των φύλων στην απασχόληση, την προστασία της μητρότητας, την προστασία των νέων στην απασχόληση και την καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση με βάση την ηλικία, τη θρησκεία, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή και το σεξουαλικό προσανατολισμό.

Περισσότερες πληροφορίες για τις εξελίξεις την αγορά εργασίας όσο και οι δραστηριότητες του Κλάδου Απασχόλησης, μέσα στο 2009, περιγράφονται πιο κάτω:

1. Εξελίξεις στην Αγορά Εργασίας

Τα τελευταία χρόνια η αγορά εργασίας στην Κύπρο χαρακτηριζόταν από συγκριτικά ψηλά ποσοστά απασχόλησης, χαμηλά επίπεδα ανεργίας και διατήρηση συνθηκών σχεδόν πλήρους απασχόλησης. Εντούτοις κατά το 2009¹, ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης παρουσιάστηκε επιβράδυνση της απασχόλησης και αύξηση της ανεργίας.

1.2 Εργατικό Δυναμικό

Το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό των ατόμων 15-64 χρόνων παρουσίασε αύξηση στο 73,7% σε σύγκριση με 73,6% το 2008. Μείωση παρουσιάζεται στο ποσοστό συμμετοχής των αντρών (81,8% από 82,0%) ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών παρουσιάζει αύξηση (66,0% από 65,7% το 2008) παραμένοντας ωστόσο χαμηλότερο από των αντρών.

1.3 Απασχόληση

Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην απασχόληση των ατόμων 15-64 χρόνων μειώθηκε από 70,8% την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους σε 69,9%. Μείωση παρουσιάστηκε τόσο στις γυναίκες (62,4% από 62,7% το 2008) όσο και στους άντρες (77,7% από 79,2% το 2008). Αντίθετα, το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας (55-64 ετών) παρουσίασε αύξηση σε 55,7% από 55,0% το 2008.

Το τοπικό Γραφείο Εργασίας Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου στη Δερύνεια

Το τοπικό Γραφείο Εργασίας Λευκωσίας

Να σημειωθεί ότι, παρά την παγκόσμια οικονομική κρίση, η Κύπρος παραμένει πολύ κοντά στο στόχο που έχει θέσει η ΕΕ για το 2010 που είναι για 70% για το συνολικό ποσοστό απασχόλησης, ενώ έχει επιτύχει τους δύο άλλους βασικούς στόχους που είναι 60% για το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών και 50% για το ποσοστό συμμετοχής στην απασχόληση των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

¹Πηγή: Μέσος όρος πρώτων τριών τριμήνων με βάση την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Το μεγαλύτερο μερίδιο των απασχολούμενων συγκεντρωνόταν και κατά το 2009, στον ευρύ τομέα των υπηρεσιών, 73,8%, ενώ, οι τομείς της βιομηχανίας και γεωργίας συγκέντρωσαν πολύ μικρότερα ποσοστά (22,3% και 3,9% αντίστοιχα). Σε επίπεδο τομέα, ο μεγαλύτερος αριθμός απασχολούμενων συγκεντρώθηκε στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, στις Κατασκευές και στις Μεταποιητικές Βιομηχανίες. Το σύνολο των απασχολούμενων ατόμων και η κατανομή τους μεταξύ των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας για το 2008 και το 2009 φαίνονται στον **Πίνακα 1**. Σε σύγκριση με το 2008 η κατανομή της απασχόλησης παρέμεινε βασικά η ίδια με μόνη εξαίρεση τη Μεταποίηση που παρουσίασε μείωση και το Εμπόριο που παρουσίασε αύξηση.

Όσον αφορά την κατανομή της απασχόλησης κατά επαγγελματική κατηγορία το 38% συγκεντρώνεται σε επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων ενώ το μερίδιο απασχόλησης σε επαγγέλματα ανώτατης εκπαίδευσης ανέρχεται στο 33%. Οι επαγγελματικές κατηγορίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια απασχόλησης είναι: των Ανειδίκευτων Εργατών, των Υπαλλήλων Υπηρεσιών, των Προσοντούχων/ Ειδικών, Γραφείων/ Δακτυλογράφων και των Τεχνιτών Παραγωγής.

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο των απασχολούμενων, το ποσοστό των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο σύνολο των εργαζομένων μειώθηκε στο 36,5%, (από 37,2% το 2008). Το αντίστοιχο ποσοστό των αποφοίτων λυκείων μειώθηκε ελαφρά στο 39,3% (39,7% το 2008) ενώ το ποσοστό των ατόμων και με εκπαίδευση κάτω του λυκείου, αυξήθηκε στο 24,2% (23,1% το 2008). Αξίζει να σημειωθεί ότι όσο ψηλότερο είναι το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων τόσο μεγαλύτερη είναι η ευκολία ένταξης τους σε απασχόληση. Αυτό φαίνεται στο ψηλό ποσοστό απασχόλησης των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που κατά το 2009 ήταν 85,0% σε σύγκριση με 72,7% των απόφοιτων λυκείων και 51,5% των ατόμων και με εκπαίδευση κάτω του λυκείου.

1.4 Ανεργία

(ι) Ανεργία όπως υπολογίζεται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού²

Κατά το 2009, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε στο 5,1% σε σύγκριση με 3,8% το 2008. Αύξηση παρουσιάστηκε τόσο στο ποσοστό ανεργίας των αντρών (4,8% από 3,3% το 2008) όσο και των γυναικών (5,4% από 4,4% το 2008).

Οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν το σοβαρότερο πρόβλημα ανεργίας με ποσοστό 12,9% (8,9% το 2008), το οποίο είναι αρκετά ψηλότερο από το μέσο όρο ανεργίας.

Τα μεγαλύτερα μερίδια ανέργων συγκεντρώνονται στους τομείς του Χοντρικού και Λιανικού Εμπορίου (19%), των Κατασκευών (17%), των Ξενοδοχείων/ Εστιατορίων (16%) και της Μεταποίησης (9%) και στις επαγγελματικές κατηγορίες των ανειδίκευτων εργατών (22%), των υπαλλήλων υπηρεσιών (19%), των νεοεισερχομένων (14%), και των τεχνιτών παραγωγής (14%).

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανέργων, 41%, είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ποσοστό ανεργίας 5,3%). Το ψηλότερο ποσοστό ανεργίας (5,9%) παρουσιάζεται στα άτομα με εκπαίδευση κάτω του λυκείου.

²Πηγή: Η έρευνα αυτή, είναι δειγματοληπτική, άρχισε να διεξάγεται ετήσια από το 1999, από την Στατιστική Υπηρεσία, και διενεργείται το δεύτερο τρίμηνο κάθε χρόνου, με βάση τον κανονισμό 577/98 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το 2005 διεξάγεται 4 φορές τον χρόνο.

(ιι) Εγγεγραμμένη Ανεργία

Ο ετήσιος μέσος όρος των γραμμένων ανέργων στα κατά τόπους Γραφεία Εργασίας σημείωσε αύξηση κατά το 2009 σε σύγκριση με το 2008 (17.505 άτομα από 11.541 άτομα το 2008). Η πλειοψηφία των εγγεγραμμένων ανέργων (81%) παρέμεναν άνεργοι για διάστημα μέχρι έξι μήνες, ενώ μόνο το 6% για περισσότερο από ένα χρόνο.

Περισσότερες λεπτομέρειες αναφορικά με την κατάσταση ανεργίας τα τελευταία χρόνια και την ανεργία το 2009 κατά επαγγελματική κατηγορία, κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και διάρκεια εγγραφής των ανέργων φαίνονται στους **Πίνακες 2-5**.

1.5 Ζήτηση και Τοποθέτηση Εργατικού Δυναμικού

Το σύνολο των κενών θέσεων που γνωστοποιήθηκαν στα Γραφεία Εργασίας ήταν 16.162 και σημείωσε μείωση κατά 7% (1.208 θέσεις), συγκριτικά με τον αντίστοιχο αριθμό του 2008.

Ο αριθμός των τοποθετήσεων προσώπων σε εργασία μέσω των Γραφείων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης παρουσίασε αύξηση κατά 21% φτάνοντας στις 5.153 από 4.247 το 2008. Το 49% των τοποθετήσεων έγινε στον ιδιωτικό τομέα και το 51% σε κυβερνητικά τμήματα και ημικρατικούς οργανισμούς.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις κενές θέσεις που γνωστοποιήθηκαν και που πληρώθηκαν από το 1994 μέχρι το 2009 περιέχονται στον **Πίνακα 6**.

2. Ενίσχυση και Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης

Η Ενίσχυση και ο Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μέτρα ενεργών πολιτικών της αγοράς εργασίας που προωθήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας (Κεφάλαιο Απασχόληση) στην περίοδο 2005-2008 και ολοκληρώθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009. Βασικοί στόχοι του Μέτρου αυτού ήταν η προληπτική αντιμετώπιση και περιορισμός της ανεργίας και η αύξηση της εγχώριας προσφοράς εργασίας μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ανέργων, αδρανούς εργατικού δυναμικού και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, η καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού του τόπου και η βελτίωση της ευελιξίας στην αγορά εργασίας.

Η δαπάνη για την υλοποίηση του Μέτρου ανήλθε στα 9.2 εκ. Ευρώ και συγχρηματοδοτήθηκε κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 50% από Εθνικούς πόρους.

Το Μέτρο περιλάμβανε ένα φάσμα δράσεων όπως η γεωγραφική επέκταση του δικτύου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης με τη δημιουργία οκτώ νέων τοπικών Γραφείων Εργασίας, τον εκσυγχρονισμό και την τυποποίηση της κτιριακής υποδομής των Γραφείων, την εισαγωγή υπηρεσιών εξατομικευμένης προσέγγισης σε ανέργους (και ιδιαίτερα σε ευπαθείς ομάδες), τη στελέχωση των Γραφείων με εξειδικευμένους Σύμβουλους Απασχόλησης, την εκπαίδευση όλου του προσωπικού της ΔΥΑ στις αναβαθμισμένες υπηρεσίες επαγγελματικής πληροφόρησης και καθοδήγησης και την εισαγωγή της αυτοεξυπηρέτησης τόσο στο χώρο των Γραφείων όσο και μέσω διαδικτύου.

Κατά τη διάρκεια του 2009, άρχισε ο σχεδιασμός και η προετοιμασία για την υλοποίηση του νέου Έργου «Περαιτέρω Ενίσχυση και Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης», το οποίο κρίθηκε αναγκαίο και απαραίτητο όπως συνεχίσει η ανάπτυξη, ενίσχυση και αναβάθμιση των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης οι οποίες αποτελούν το σημαντικότερο θεσμό της αγοράς εργασίας, λόγω των σημαντικών προκλήσεων με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες μέσα στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Το εν λόγω Έργο αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση/ ενδυνάμωση της ΔΥΑ τόσο για να καταστεί ικανή να συντηρεί το εκσυγχρονισμένο μηχανισμό που οικοδομήθηκε, όσο και για να μπορεί να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει στο σχεδιασμό, αξιολόγηση και εφαρμογή της πολιτικής απασχόλησης και στη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς εργασίας. Ειδικότερα, το Έργο αυτό περιλαμβάνει τις πιο κάτω δράσεις:

- Την ενίσχυση και ενδυνάμωση της διοικητικής και τεχνικής ικανότητας της ΔΥΑ, καθώς και της ικανότητας στην παρακολούθηση των εξελίξεων στην αγορά εργασίας.
- Την αναβάθμιση της λειτουργίας των Ιδιωτικών Γραφείων Εξευρέσεως Εργασίας (ΙΓΕΕ) μέσω της ετοιμασίας Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Πρακτικής και ενέργειες κατάρτισης.
- Την αξιολόγηση των δράσεων του Έργου του Περαιτέρω Εκσυγχρονισμού της ΔΥΑ και τη διάγνωση νέων αναγκών μηχανογράφησης.
- Τη γεωγραφική επέκταση του δικτύου της ΔΥΑ στην περίπτωση που η λειτουργία των νέων Τοπικών Γραφείων Εργασίας αξιολογηθεί θετικά, την προώθηση της πληροφόρησης και ενημέρωσης του κοινού για τις προωθούμενες δράσεις και την εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας.
- Την ενίσχυση των δομών της ΔΥΑ για άμεση αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων που η οικονομική κρίση συνεχίζει να επιφέρει στην αγορά εργασίας, όπως η συσσώρευση των ανέργων και η καθοδική τάση της ζήτησης εργασίας.

3. Δίκτυο EURES

Το EURES Κύπρου λειτουργεί με συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά 95%. Το Πρόγραμμα Δράσης για το 2009 περιλάμβανε δραστηριότητες συνολικού κόστους €112.000.

Κατά την υπό αναφορά περίοδο συνεχίστηκε η συμμετοχή της Κύπρου στις συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου EURES, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς Κύπριους εργοδότες οι οποίοι επιθυμούσαν την ικανοποίηση των αναγκών τους με προσωπικό από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και η πληροφόρηση Ευρωπαίων και Κυπρίων αναζητητών εργασίας σχετικά με το θέμα της διαβίωσης και εργασίας τόσο στην Κύπρο όσο και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Η διοργάνωση ετήσιας Πανευρωπαϊκής Έκθεσης Εργοδότησης στη Λάρνακα το Μάρτιο 2009, όπου Κύπριοι εργοδότες έρχονται σε επαφή με εκπροσώπους των αντίστοιχων υπηρεσιών EURES άλλων ευρωπαϊκών χωρών για να τους ενημερώσουν για τις ανάγκες τους σε εργατικό δυναμικό που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από ντόπιο προσωπικό.

- Η υλοποίηση διακρατικών συμπράξεων με τη Σουηδία στην τουριστική βιομηχανία με στόχο την κάλυψη ελλείψεων εργατικού δυναμικού στον τομέα αυτό.
- Η διοργάνωση 4 σεμιναρίων από κοινού με τις υπηρεσίες EUROPASS και EUROGUIDANCE, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Απασχόλησης, με στόχο την ενημέρωση των Τοπικών Κοινωνικών Εταίρων και κοινού για τις ευκαιρίες κινητικότητας που παρέχονται από την Ε.Ε.

*Από την Ετήσια Έκθεση Απασχόλησης (Recruitment Fair) του EURES
που έγινε στη Λάρνακα στις 26-27 Φεβρουαρίου 2009*

4. Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ)

Κατά το 2009, το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ), συνέχισε τις δραστηριότητες που απορρέουν από την αποστολή του, δηλαδή την παροχή πληροφόρησης σε άτομα που παρέχουν ή ζητούν καθοδήγηση στην Κύπρο (συμβούλους καθοδήγησης στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, γονείς, μαθητές, φοιτητές, εργαζομένους κ.ά.) αναφορικά με ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη και η αντίστοιχη ενημέρωση των Ευρωπαίων για ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο.

Το Πρόγραμμα Δράσης του Κέντρου, το οποίο το 2009 είχε προϋπολογισμό €60.000, συγχρηματοδοτείται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ΕΚΠΕΕΚ λειτουργεί τη δική του ιστοσελίδα στη διεύθυνση www.nrcg.dl.mlsi.gov.cy, η οποία αναθεωρήθηκε και αναβαθμίστηκε μέσα στο 2009 για καλύτερη ενημέρωση του κοινού.

5. Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων

Το Τμήμα Εργασίας με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχει οριστεί ως το Εθνικό Σημείο Επαφής για σκοπούς εφαρμογής της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων. Στόχος της Οδηγίας είναι η διασφάλιση, για τους υπηκόους όλων των κρατών μελών, της αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών τους προσόντων και της ίσης μεταχείρισης στην πρόσβαση σε ρυθμιζόμενα επαγγέλματα.

Συμμετοχή του ΕΚΠΕΕΚ στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση 2009

Στα πλαίσια του ρόλου αυτού παρέχει πληροφορίες σε υπηκόους κρατών μελών που επιθυμούν να ασκήσουν ένα κατοχυρωμένο επάγγελμα στην Κυπριακή Δημοκρατία και σε πολίτες της Δημοκρατίας που επιθυμούν να ασκήσουν ένα κατοχυρωμένο επάγγελμα σε άλλο κράτος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, συλλέγει πληροφορίες σε ότι αφορά την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, τηρεί στατιστικά στοιχεία και ενημερώνει τις ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Τμήματος Εργασίας με πληροφορίες και τις εξελίξεις σε θέματα που αφορούν την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στην Κύπρο, που είναι αντίστοιχα: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/qualifications και www.mlsi.gov.cy/dl.

Επιπρόσθετα, από την 1.1.09 με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, λειτουργός του Τμήματος Εργασίας διορίστηκε ως Εθνικός Συντονιστής για την Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων για σκοπούς εφαρμογής και ομαλής λειτουργίας της σχετικής νομοθεσίας.

Κατά το 2009 το Εθνικό Σημείο Επαφής είχε τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- είχε συνεχείς επαφές και συναντήσεις με αρμόδια όργανα και υπηρεσίες που ασχολούνται με την εξέταση αιτήσεων για άσκηση κατοχυρωμένων επαγγελμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, και συμμετείχε σε Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα πλαίσια της εφαρμογής της Οδηγίας και της εναρμονιστικής νομοθεσίας,
- άρχισε τη λειτουργία του ως συντονιστής για την εφαρμογή του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών της Εσωτερικής Αγοράς, το οποίο έχει εγκαθιδρύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (Internal Market Information System) στον τομέα των επαγγελματικών προσόντων, στα πλαίσια της εφαρμογής της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ και παρείχε βοήθεια στα αρμόδια όργανα τα οποία έχει ήδη εγγραφεί στο σύστημα. Παράλληλα, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, διοργάνωσε με επιτυχία προγράμματα κατάρτισης για τους χρήστες του συστήματος,

- συμμετείχε στις εκπαιδευτικές εκθέσεις και στην έκθεση «Σταδιοδρομία» που διοργανώνονται κάθε χρόνο για ενημέρωση του κοινού σε θέματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επαγγελματικής αποκατάστασης,
- εξέδωσε ενημερωτικό οδηγό νομοθεσίας για την Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων για διανομή του στους ενδιαφερόμενους αρμόδιους φορείς και άτομα.

6. Προώθηση Ίσων Ευκαιριών και Ίσους Μεταχειρίσις στην Απασχόληση

Βασική επιδίωξη του Τμήματος Εργασίας στον τομέα αυτό είναι η διασφάλιση της ισότητας στην απασχόληση και η καταπολέμηση των διακρίσεων. Για το σκοπό αυτό προωθούνται σχετικά μέτρα πολιτικής στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής απασχόλησης καθώς και η αποτελεσματική εφαρμογή των Νόμων για την ισότητα ανδρών και γυναικών και των Νόμων για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση με βάση την ηλικία, τη θρησκεία, τη φυλετική και εθνοτική καταγωγή και το σεξουαλικό προσανατολισμό.

Κατά το 2009:

- Ψηφίστηκε και τέθηκε σε ισχύ, τον Απρίλιο του 2009, ο περί Ίσους Μεταχειρίσις Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009, στα πλαίσια εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και με στόχο τη βελτίωση της προστασίας που παρέχεται στα θύματα διακρίσεων λόγω φύλου στην εργασία.
- Ενισχύθηκε ο θεσμός των Επιθεωρητών με την κατάρτιση τους σε εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία πραγματοποιήθηκαν τον Ιανουάριο του 2009.
- Εκδόθηκε Οδηγός με τίτλο «Εγκυμοσύνη και Ίση Μεταχείριση στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση — Ένας Οδηγός υποχρεώσεων για τους εργοδότες και δικαιωμάτων για τις εργαζόμενες γυναίκες» (στην ελληνική και αγγλική γλώσσα).
- Εκδόθηκε ενημερωτικός οδηγός αναφορικά με τις πρόνοιες του περί Ίσους Μεταχειρίσις στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμου, καθώς και Οδηγός με έμφαση στη μη διάκριση λόγω ηλικίας στην απασχόληση και την εργασία (στην ελληνική γλώσσα).
- Διενεργήθηκε επιμορφωτικό σεμινάριο για θέματα μητρότητας στο ΤΕΠΑΚ, ως μέρος του προγράμματος σπουδών για τις μαιές.
- Προωθήθηκε η ενημέρωση του κοινού με τη διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων και εκδόσεων του Τμήματος, καθώς και τη διενέργεια παρουσιάσεων για τη νομοθεσία κατά των διακρίσεων, στο Φεστιβάλ Διαφορετικότητας που έγινε στις 3 Οκτωβρίου 2009.
- Συνεχίστηκε η λήψη καταγγελιών για διακρίσεις λόγω φύλου στην εργασία, κυρίως σε σχέση με θέματα μητρότητας, εγκυμοσύνης και σεξουαλικής παρενόχλησης.

7. Εξελιξείς στα Συστήματα Μηχανογράφησης

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009 τέθηκε σε λειτουργία το μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης ανέργων και κενών θέσεων του Τμήματος Εργασίας όπως επίσης και η διαδικτυακή πύλη του συστήματος που αναπτύχθηκαν με τη συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κατά την Προγραμματική Περίοδο 2004-2006. Μέσα από τη διαδικτυακή πύλη οι αιτητές εργασίας έχουν τη δυνατότητα να αναζητήσουν κατάλληλες κενές θέσεις εργασίας και να προχωρήσουν αν το επιθυμούν σε συνάντηση/συνέντευξη με τους αντίστοιχους εργοδότες.

Οι εργοδότες χρησιμοποιώντας την ίδια διαδικτυακή πύλη έχουν τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν στη ΔΥΑ αλλιά και σε αιτητές εργασίας τις κενές θέσεις εργασίας που διαθέτουν αλλιά και να αναζητήσουν κατάλληλους υποψηφίους από τη τράπεζα βιογραφικών σημειωμάτων τα οποία καταχωρούν σε αυτή ενδιαφερόμενοι αιτητές εργασίας.

8. Χορηγίες - Ενδιάμεσος Φορέας Κατηγορίας II

Ενδιάμεσος Φορέας Κατηγορίας II είναι ο Ενδιάμεσος Φορέας ο οποίος διαχειρίζεται και υλοποιεί σχέδια χορηγιών (με ή χωρίς κρατικές ενισχύσεις), όπου οι Δικαιούχοι είναι κυρίως ιδιωτικοί/μη-κρατικοί φορείς ή άλλοι οργανισμοί/φορείς/υπηρεσίες που υλοποιούν τα επί μέρους έργα των Σχεδίων και είναι αποδέκτες της σχετικής χορηγίας. Για το σκοπό αυτό και κάτω από το πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή», το Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει ορισθεί ως Ενδιάμεσος Φορέας Κατηγορίας II για τη διαχείριση και υλοποίηση των πιο κάτω Σχεδίων:

8.1 Έκτακτο σχέδιο παροχής κινήτρων για απασχόληση ανέργων

Το Σχέδιο αφορά την παροχή κινήτρων για πρόσληψη ανέργων στον ιδιωτικό τομέα. Παρέχεται οικονομική βοήθεια ύψους 60% του ετήσιου μισθολογικού κόστους του εργαζομένου, με μέγιστο €3.600 κατ' άτομο κατ' εξάμηνο (€600 το μήνα). Η χορηγία παραχωρείται μόνο για τους πρώτους 6 μήνες εργοδότησης του ανέργου.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η απάμβληση των επιπτώσεων που έχει επιφέρει η παγκόσμια οικονομική κρίση στην αγορά εργασίας. Περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου είναι από 27.11.2009 μέχρι 31.12.2010. Οι τελευταίες αιτήσεις αναμένεται να ληφθούν τον Ιούνιο 2010.

Το Σχέδιο θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013.

Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου είναι €6.000.000. Αναμένεται να προσληφθούν 1700-2000 άνεργα άτομα με τη βοήθεια του Σχεδίου.

Η πρώτη Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για το Σχέδιο αυτό αφορούσε την περίοδο 27 Νοεμβρίου 2009 μέχρι 31 Ιανουαρίου 2010. Θα ακολουθήσει δεύτερη Πρόσκληση.

8.2 Σχέδιο κινήτρων για πρόσληψη ατόμων με αναπηρία

Το Σχέδιο αφορά την Παροχή Κινήτρων για Πρόσληψη Ατόμων με Αναπηρία στον Ιδιωτικό Τομέα και στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Παρέχεται οικονομική βοήθεια ύψους 75% του ετήσιου μισθολογικού κόστους του εργαζομένου, με μέγιστο €15.000 κατ' άτομο κατ' έτος, για τους πρώτους 24 μήνες απασχόλησης. Επιπλέον παρέχεται οικονομική βοήθεια ύψους 25% των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστο ποσό €5.000 κατά άτομο, για κατασκευή διευκολύνσεων ή κατάλληλη προσαρμογή χώρων ή αγορά μηχανημάτων ή εξοπλισμού γραφείου ή για δαπάνες απασχόλησης προσωπικού αποκλειστικά για υποστήριξη εργαζομένων με αναπηρία ή/και, σε περιπτώσεις που ο δικαιούχος παρέχει προστατευόμενη εργασία, για οποιεσδήποτε δαπάνες διοίκησης και μεταφοράς που απορρέουν άμεσα από την απασχόληση ατόμων με αναπηρία.

Σκοπός του είναι η ενθάρρυνση του εργοδότη για πρόσληψη ατόμων με αναπηρία. Περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου είναι από την 29.09.2009 μέχρι 30.06.2014.

Το Σχέδιο θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013, κάτω από τον Άξονα Προτεραιότητας 2: «Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή». Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου είναι €1.000.000. Αναμένεται να προσληφθούν 120 άνεργα άτομα με αναπηρία με τη βοήθεια του Σχεδίου.

Η πρώτη Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για το Σχέδιο αυτό αφορούσε την περίοδο 2 Οκτωβρίου 2009 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2009. Ακολούθησε δεύτερη Πρόσκληση η οποία θα λήξει στις 31 Μαρτίου 2010.

8.3 Σχέδιο κινήτρων για πρόσληψη ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες

Το Σχέδιο αφορά την Παροχή Κινήτρων για Πρόσληψη Ατόμων που ανήκουν στις Κοινωνικά Ευπαθείς Ομάδες, στον Ιδιωτικό Τομέα και στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Παρέχεται οικονομική βοήθεια ύψους 65% του μισθολογικού κόστους του εργαζομένου, με μέγιστο €13.000 κατ' άτομο κατ' έτος, για 12 μήνες απασχόλησης. Σκοπός του Σχεδίου είναι η ανάληψη εργασίας από άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού με τη μορφή της πλήρους απασχόλησης. Περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου είναι από τις αρχές του 2010 μέχρι 30.06.2014.

Το Σχέδιο θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013, κάτω από τον Άξονα Προτεραιότητας 2: «Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή». Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου είναι €3.000.000. Αναμένεται να προσληφθούν, με τη βοήθεια του Σχεδίου, 400 άνεργα άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

9. Απασχόληση Αλλοδαπών

9.1 Εφαρμογή πολιτικής

Η αρμόδια Υπηρεσία του Τμήματος Εργασίας συνέχισε και κατά το 2009, την εξέταση των αιτημάτων εργοδοτών για απασχόληση αλλοδαπών στα πλαίσια της υφιστάμενης σχετικής νομοθεσίας και πολιτικής η οποία βασίζεται κατά κύριο λόγο στα κριτήρια και διαδικασίες που συμφωνήθηκαν μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Παράλληλα εφαρμόζεται το έγγραφο Στρατηγικής για την Απασχόληση Αλλοδαπών που στοχεύει στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου και λειτουργικού πλαισίου αποτελεσματικής διαχείρισης των ροών ξένου εργατικού δυναμικού. Το εν λόγω έγγραφο Στρατηγικής είχε περάσει από όλα τα στάδια διαβουλεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους και τα αρμόδια Υπουργεία και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2007.

Οι κύριοι άξονες πολιτικής εστιάζονται στα ακόλουθα θέματα:

- Τον καθορισμό ανώτατου ποσοστού εισδοχής ξένου εργατικού δυναμικού από τρίτες χώρες στο σύνολο του απασχολούμενου πληθυσμού και την κατανομή του, κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.
- Τη διατήρηση της βασικής φιλοσοφίας των κριτηρίων σε ότι αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απασχόληση ξένου εργατικού δυναμικού.
- Τη διασφάλιση της εφαρμογής της αρχής της εθνικής και κοινοτικής προτίμησης.
- Τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού εφαρμογής της πολιτικής.
- Την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης αλλοδαπών.

Έχοντας υπόψη την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας και ιδιαίτερα τη μεγάλη αύξηση του αριθμού των ανέργων και τη μειωμένη ζήτηση εργατικού δυναμικού, το Τμήμα Εργασίας εφαρμόζει πολύ αυστηρά τα υφιστάμενα κριτήρια, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την αρχή της εθνικής και κοινοτικής προτίμησης, το κριτήριο της οργανωμένης επιχείρησης και τη δυνατότητα κατάρτισης ανειδίκευτου προσωπικού για αντικατάσταση αλλοδαπών.

Η παραχώρηση εγκρίσεων περιορίστηκε κατά κανόνα στους απασχολούμενους αλλοδαπούς και η παραχώρηση νέων εγκρίσεων αφορά μόνο περιπτώσεις νέων επιχειρήσεων όπως τα εστιατόρια ειδικής κουζίνας (μάγειρες). Παραχωρήθηκαν επίσης νέες εγκρίσεις σε τομείς που δεν υπάρχει ενδιαφέρον απασχόλησης από ντόπιο ή άλλο κοινοτικό προσωπικό (γεωργία-κτηνοτροφία) καθώς και για συγκεκριμένα εξειδικευμένα άτομα στον τομέα των υπηρεσιών σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό. Νέες εγκρίσεις δόθηκαν για την ανέγερση μεγάλης μονάδας παραγωγής τσιμέντου και αφορούν προσωπικό που η επιχείρηση απασχολούσε στο εξωτερικό. Σε σύγκριση με το 2008 ο αριθμός των εγκρίσεων για απασχόληση αλλοδαπών που δόθηκε το 2009 ήταν μειωμένος κατά 1.000 περίπου άτομα (10%).

Αναλυτικά η απασχόληση αλλοδαπών κατά οικονομική δραστηριότητα φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ 2009

ΚΑΤ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΝΑΝΕΩΣΕΙΣ	ΝΕΕΣ	
A	ΓΕΩΡΓΙΑ	1455	422	1877
	ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	791	214	1005
	Εποχικοί γεωργικοί εργάτες			1881
B	ΑΛΙΕΙΑ	18		18
Γ	ΟΡΥΧΕΙΑ – ΛΑΤΟΜΕΙΑ	9		9
Δ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	916	357	1273
Ε	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ – ΝΕΡΟ	4		4
ΣΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	181	42	223
Ζ	ΕΜΠΟΡΙΟ – ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ	406	22	428
Η	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ – ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	851	98	949
Θ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΕΙΣ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	15	3	18
Ι	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	6	4	10
Κ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ – ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	197	61	258
Λ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΑΜΥΝΑ		1	1
Μ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	23		23
Ν	ΥΓΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	175	28	203
Ξ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	237	56	293
Ο	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ			
Π	ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	5	1	6
	ΣΥΝΟΛΟ	3834	887	8479
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΕΠΟΧΙΚΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ			6598

9.2 Κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αλλοδαπών εργαζομένων στην Κύπρο

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των αλλοδαπών εργαζομένων με το ντόπιο εργατικό δυναμικό, σε ότι αφορά συνθήκες και όρους απασχόλησης, με την υπογραφή συμβολαίων (ατομικών συμβάσεων) εργασίας μεταξύ των εργοδοτών και των αλλοδαπών εργοδοτούμενων τους.

Τα συμβόλαια εργασίας περιέχουν τους ίδιους όρους απασχόλησης (ωράριο εργασίας, μισθούς και άλλα ωφελήματα, αργίες, υπερωρίες, καθήκοντα κτλ.) που ισχύουν και για τους Κύπριους εργαζόμενους με βάση τις ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις. Η ενημέρωση των αλλοδαπών σε σχέση με τα δικαιώματά τους γίνεται μέσω της υπογραφής των εν λόγω συμβολαίων εργασίας αλλά και από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Εσωτερικών.

Οποιαδήποτε παραβίαση των όρων απασχόλησης δίνει το δικαίωμα στους αλλοδαπούς εργαζόμενους να υποβάλουν σχετικό παράπονο στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων.

Σύμφωνα με τα Κριτήρια Απασχόλησης αλλοδαπών στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται παραβίαση των όρων απασχόλησης από τον εργοδότη, του επιβάλλονται κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της ακύρωσης της άδειας απασχόλησης αλλοδαπών.

Περαιτέρω το Τμήμα Εργασίας, στα πλαίσια της ενημέρωσης των αλλοδαπών για τα δικαιώματά και τις υποχρεώσεις τους εξέδωσε συνοπτικό οδηγό σε πέντε γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά, Ρωσικά, Αραβικά και Σριλανκέζικά) ο οποίος διατίθεται από τα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας και τα Επαρχιακά Κλιμάκια της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας.

9.3 Καλλιτέχνες

Στα πλαίσια εφαρμογής σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου το Τμήμα Εργασίας ανέλαβε την προεδρία ειδικής επιτροπής η οποία εξετάζει αιτήματα απασχόλησης αλλοδαπών καλλιτεχνών. Στην επιτροπή εκτός από το Τμήμα Εργασίας εκπροσωπούνται το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, η ΥΑΜ Αστυνομίας και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού.

Στόχος της νέας πολιτικής είναι ο καλύτερος έλεγχος των αλλοδαπών που απασχολούνται στην Κύπρο ως καλλιτέχνες οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν σχετικά προσόντα εκπαίδευσης και πείρας, ο έλεγχος των όρων εργοδότησής τους με την υιοθέτηση πρότυπων συμβολαίων καθώς και ο έλεγχος της λειτουργίας των υποστατικών στα οποία οι αλλοδαποί απασχολούνται.

9.4 Αιτητές Ασύλου

Με βάση τις πρόνοιες της περί Ασύλου νομοθεσίας όπως αυτή τροποποιήθηκε για εναρμόνιση με σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αιτητές ασύλου, έξι μήνες μετά την υποβολή της αίτησής τους μπορούν να απασχοληθούν σε τομείς της οικονομίας και επαγγέλματα που καθορίζονται με απόφαση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε εργοδότες που έχουν εξασφαλίσει κατ' αρχήν έγκριση από το Τμήμα Εργασίας.

Τον Οκτώβριο του 2008 δημοσιεύθηκε απόφαση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σύμφωνα με την οποία οι αιτητές ασύλου μπορούν να εργοδοτηθούν στη γεωργία και κτηνοτροφία και σε ορισμένα επαγγέλματα στους τομείς μεταποίησης, διαχείρισης αποβλήτων, χονδρικό εμπόριο καθώς επίσης και σε άλλες δραστηριότητες όπως εργάτες σταθμών βενζίνης- πλυντηρίων αυτοκινήτων, εργάτες καθαρισμού κτιρίων και εξωτερικών χώρων, διανομείς διαφημιστικού / ενημερωτικού υλικού και διανομείς έτοιμου φαγητού.

Επίσης πρόσωπα στα οποία παραχωρήθηκε καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας αποκτούν τα ίδια δικαιώματα με τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες όσον αφορά πρόσβαση στην απασχόληση, δηλαδή ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Το δικαίωμα αυτό, κατά τους πρώτους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία αναγνώρισης του καθεστώτος συμπληρωματικής προστασίας, περιορίζεται σε ορισμένους μόνο τομείς οικονομικής δραστηριότητας και ορισμένα επαγγέλματα όπως γεωργία – κτηνοτροφία – αλιεία, εργάτες αρτοποιιών, ζωοτροφών, ανακύκλωσης, τριφταδόροι – λουστραδόροι ξύλινων επίπλων, σιδεράδες, καλουπιήδες, εργάτες οικοδομών, ισιαυτές – βαφείς αυτοκινήτων, εργάτες σταθμών βενζίνης – πλυντηρίων αυτοκινήτων, αχθοφόροι χονδρικού εμπορίου, καθαριστές κτιρίων, εργάτες αποχετεύσεων και εργάτες συλλογής σκυβάλλων.

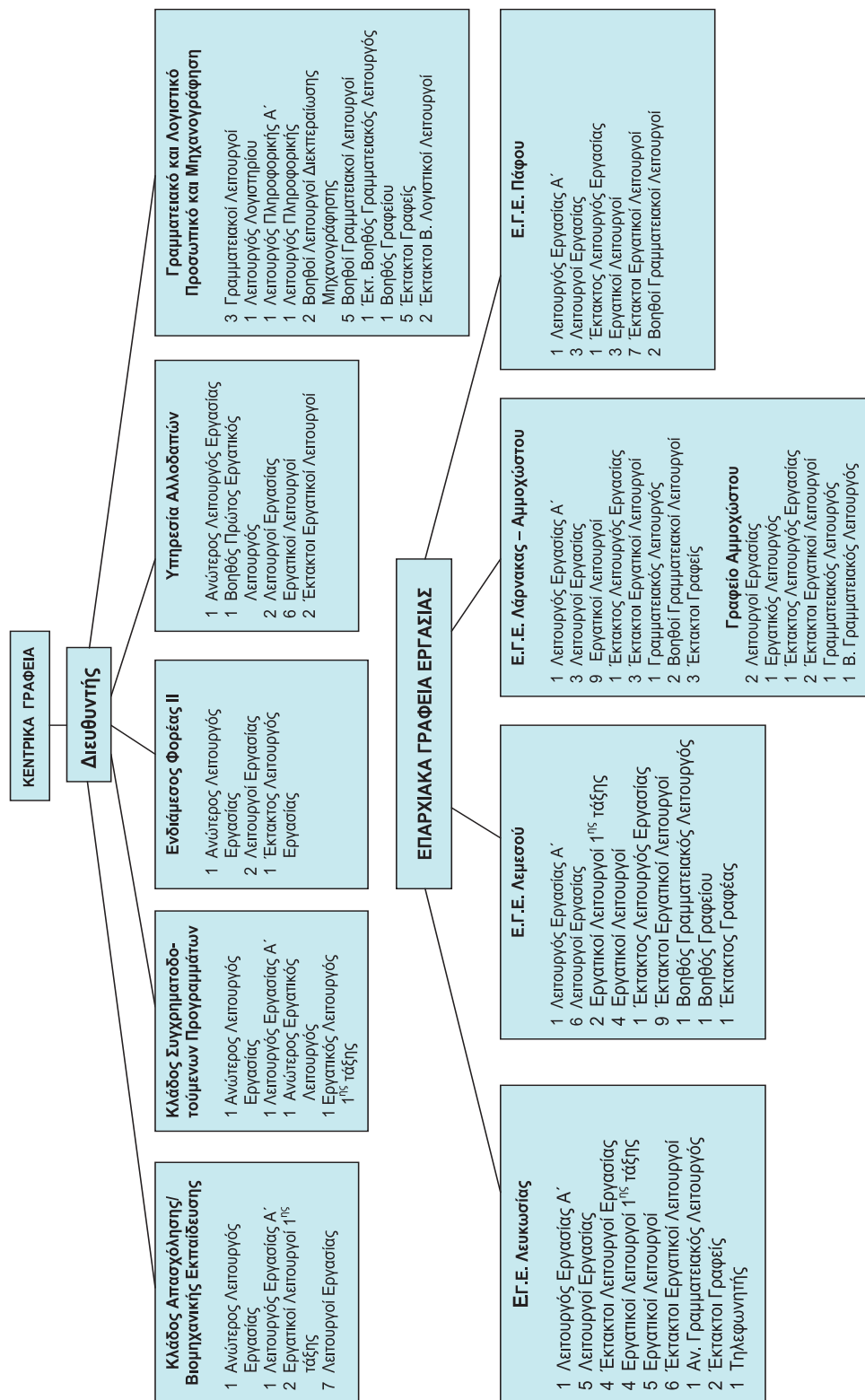
Κατά το Δεκέμβριο του 2009, ο αριθμός των αιτητών ασύλου που ήταν εγγεγραμμένοι στα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας για απασχόληση ανέρχονταν στους 1.319 σε σύγκριση με 782 το Δεκέμβριο του 2008.

9.5 Αλλοδαποί Φοιτητές.

Με τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Νόμου για να εναρμονίζεται με σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται η μερική απασχόληση των αλλοδαπών φοιτητών σε οικονομικές δραστηριότητες και επαγγέλματα που καθορίζει με απόφαση της η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση την απόφαση της Υπουργού η απασχόληση των φοιτητών επιτρέπεται στο εμπόριο ως αχθοφόροι χονδρικού εμπορίου και εργάτες σταθμών βενζίνης και πλυσίματος αυτοκινήτων, σε στέγες ηλικιωμένων ως φροντιστές, σε περιστασιακές εργασίες οικιακής φύσεως, ως εργάτες σε αρτοποιεία, ανακύκλωση, ζωοτροφές, αποχετεύσεις, νυχτερινές βάρδιες στη μεταποιητική βιομηχανία, εργάτες στη γεωργία – κτηνοτροφία, καθαριστές κτηρίων, διανομείς έτοιμου φαγητού και βοηθοί κουζίνας – καθαριστές στην περίπτωση που φοιτούν σε κλάδους τουριστικών σπουδών.

Η απασχόληση επιτρέπεται μόνο μετά από σφράγιση συμβολαίου από το Τμήμα Εργασίας. Από τα στοιχεία που συγκεντρώνουν τα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας φαίνεται ότι μόνο ένας πολύ μικρός αριθμός φοιτητών ακολούθησε τη διαδικασία σφράγισης συμβολαίων για απασχόληση.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΘΕΣΕΩΝ

Με απόσπαση σε άλλες υπηρεσίες: ΤΚΕΑΑ.: 1 Λειτουργός Εργασίας Α', 1 Λειτουργός Εργασίας, 2 Εργατικοί Λειτουργοί, 1 Έκτ. Εργατικός Λειτουργός
ΜΕΚΤ.: 1 Λειτουργός Εργασίας Α', 1 Λειτουργός Εργασίας, 1 Έκτ. Λειτουργός Εργασίας
ΜΑΕΕ.: 1 Λειτουργός Εργασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (NACE) 2008-2009

		2008	%	2009	%
A	Γεωργία, Δασονομία και Αλιεία	16205	4%	14964	4%
B	Ορυχεία και Λατομεία	480	0%	716	0%
C	Μεταποίηση	36648	10%	34913	9%
D	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου ατμού και κλιματισμού	2381	1%	3422	1%
E	Παροχή νερού, επεξ. λυμάτων, διαχ. αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	1899	0%	1420	0%
F	Κατασκευές	46184	12%	44219	12%
G	Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο	68403	18%	71908	19%
H	Μεταφορά και Αποθήκευση	14682	4%	16100	4%
I	Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	25093	7%	27739	7%
J	Ενημέρωση και Επικοινωνία	9256	2%	8543	2%
K	Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	19690	5%	18414	5%
L	Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	2914	1%	2410	1%
M	Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες	19942	5%	19265	5%
N	Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	9999	3%	11250	3%
O	Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Υποχρεωτική και κοινωνική Ασφάλιση	30537	8%	29315	8%
P	Εκπαίδευση	27049	7%	25355	7%
Q	Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και κοινωνική μέριμνα	15991	4%	15945	4%
R	Τέχνες, διασκέδαση και Ψυχαγωγία	4347	1%	5128	1%
S	Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών	10529	3%	10616	3%
T	Δραστηριότητες νοικοκυριών	17082	4%	16599	4%
U	Δραστηριότητες Ετερόδικων Οργανισμών και Φορέων	2595	1%	2357	1%
		381907	100%	380597	100%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ 1992-2008

ΕΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΙ ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1992	5,187	2,378	2,809
1993	7,638	3,228	4,410
1994	7,997	3,677	4,320
1995	7,870	3,557	4,313
1996	9,426	4,294	5,132
1997	10,424	5,008	5,416
1998	10,412	5,423	4,989
1999	11,375	5,580	5,795
2000	10,934	5,266	5,668
2001	9,546	4,535	5,011
2002	10,561	4,692	5,869
2003	11,961	5,113	6,848
2004	12,650	5,415	7,235
2005	13,153	5,819	7,334
2006	12,824	5,737	7,087
2007	12,017	5,209	6,808
2008	11,541	4,929	6,612
2009	17,505	8,563	8,942

ΕΤΟΣ 2008	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	15,786	7,734	8,052
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	16,383	8,021	8,362
ΜΑΡΤΙΟΣ	16,806	8,382	8,424
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	16,106	8,126	7,980
ΜΑΙΟΣ	15,158	7,752	7,406
ΙΟΥΝΙΟΣ	16,740	7,686	9,054
ΙΟΥΛΙΟΣ	17,989	7,816	10,173
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	17,788	7,854	9,934
ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ	17,618	8,752	8,866
ΟΚΤΩΒΡΗΣ	17,263	8,786	8,477
ΝΟΕΜΒΡΗΣ	20,892	10,638	10,254
ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ	21,530	11,203	10,327

Πηγή: Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΚΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2009

ΚΩΔ.	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ		ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
		ΟΛΙΚΟ	ΓΥΝΑΙΚ.												
1	ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ/ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ, ΚΛΠ	419	124	328	328	350	366	377	410	438	441	480	484	533	498
2	ΠΡΟΣΟΝΤΟΥΧΟΙ/ΕΙΔΙΚΟΙ	1,466	950	812	804	805	1,130	996	2,195	2,656	2,566	1,726	1,214	1,138	1,544
3	ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΒΟΗΘΟΙ	1,326	683	1,146	1,161	1,242	1,212	1,194	1,306	1,441	1,483	1,392	1,395	1,505	1,440
4	ΓΡΑΦΕΙΣ/ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΟΙ, ΚΛΠ	2,375	1,942	1,969	2,119	2,194	2,132	2,110	2,195	2,454	2,483	2,582	2,542	2,903	2,811
5	ΥΠΑΛΛ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ/ΠΩΛΗΤΕΣ	3,191	2,106	3,461	3,598	3,502	2,945	2,492	2,774	2,865	2,877	2,670	2,697	4,160	4,253
6	ΓΕΩΡΓΟΙ, ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ, ΚΛΠ	47	3	50	60	51	46	38	39	43	36	36	44	59	63
7	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	2,326	134	1,681	1,819	2,069	2,170	2,238	2,187	2,278	2,273	2,577	2,618	2,860	3,144
8	ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	640	113	567	617	627	612	549	617	630	603	645	634	797	781
9	ΑΝΕΙΔΙΚΕΥΤΟΙ ΕΡΓ.	3,998	2,003	4,124	4,124	4,077	3,827	3,351	3,477	3,658	3,520	3,604	3,712	4,973	5,525
0	ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ	59	22	141	135	134	112	89	17	15	16	11	11	14	15
	ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ	1,658	861	1,507	1,618	1,755	1,554	1,724	1,523	1,511	1,490	1,895	1,912	1,950	1,456
	ΣΥΝΟΛΟ	17,505	8,942	15,786	16,383	16,806	16,106	15,158	16,740	17,989	17,788	17,618	17,263	20,892	21,530

Πηγή: Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2009

ΚΩΔ.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ		ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.	ΑΠΡ.	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕΜ.	ΔΕΚ.
		ΟΛΙΚΟ	ΓΥΝΑΙΚ.												
0	ΝΕΟΕΙΣΡΧΟΜΕΝΟΙ	1,658	861	1,507	1,618	1,755	1,554	1,724	1,523	1,511	1,490	1,895	1,912	1,950	1,456
1	ΓΕΩΡΓΙΑ	102	50	91	89	85	89	91	92	97	99	108	124	133	129
2	ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ	31	5	27	21	28	26	30	32	28	28	31	39	43	39
3	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1,637	806	1,401	1,436	1,553	1,572	1,586	1,630	1,613	1,643	1,776	1,767	1,886	1,783
4	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	35	5	31	28	27	33	33	30	40	41	39	38	36	38
5	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2,598	243	1,748	2,056	2,376	2,506	2,574	2,579	2,636	2,546	2,913	2,945	3,157	3,136
6	ΕΜΠΟΡΙΟ	3,023	1,923	2,558	2,741	2,812	2,819	2,809	2,964	3,069	3,094	3,323	3,259	3,575	3,248
7	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	2,429	1,685	3,395	3,488	3,335	2,480	1,725	1,574	1,576	1,510	1,650	1,818	3,776	4,065
8	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	646	282	674	718	706	621	546	564	548	552	592	589	811	829
9	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	228	134	226	223	247	237	245	216	226	219	242	229	232	199
10	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5,015	2,949	4,128	3,965	3,882	4,169	3,795	5,536	6,645	6,566	5,049	4,543	5,293	6,608
	ΣΥΝΟΛΟ	17,505	8,942	15,786	16,383	16,806	16,106	15,158	16,740	17,989	17,788	17,618	17,263	20,892	21,530

Πηγή: Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ 2009

	2008				2009			
	ΟΛΙΚΟ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΟΛΙΚΟ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%
ΜΕΧΡΙ 15 ΜΕΡΕΣ	1,568	9.0%	876	9.8%	2,447	14.0%	1,191	13.3%
15 ΜΕΡΕΣ-3 ΜΗΝΕΣ	4,996	28.5%	2,864	32.0%	8,065	46.1%	4,033	45.1%
3 ΜΗΝΕΣ-6 ΜΗΝΕΣ	2,293	13.1%	1,312	14.7%	3,748	21.4%	1,887	21.1%
6 ΜΗΝΕΣ -12 ΜΗΝΕΣ	1,636	9.3%	881	9.8%	2,247	12.8%	1,157	12.9%
12 ΜΗΝΕΣ ΚΑΙ ΠΑΝΩ	1,049	6.0%	679	7.6%	998	5.7%	675	7.5%
ΣΥΝΟΛΟ	11,541	66%	6,612	74%	17,505	100%	8,942	100%

Πηγή: Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ
ΣΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1994-2009

ΕΤΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ	ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ			% (2)/(1)
	(1) ΣΥΝΟΛΟ	(2) ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	
1994	16,269	4,565	2,115	2,450	28%
1995	15,602	3,894	1,904	1,990	25%
1996	13,673	3,987	2,183	1,804	29%
1997	14,460	3,763	2,149	1,614	26%
1998	13,232	3,611	2,077	1,534	27%
1999	12,122	3,534	1,834	1,700	29%
2000	13,771	3,087	1,932	1,155	22%
2001	19,776	3,862	2,398	1,464	20%
2002	19,733	3,662	2,487	1,175	19%
2003	20,569	4,140	2,842	1,298	20%
2004	18,154	3,667	2,629	1,038	20%
2005	21,582	3,785	2,660	1,125	18%
2006	20,829	4,121	2,790	1,331	20%
2007	18,683	4,195	2,581	1,614	22%
2008	17,370	4,247	2,675	1,572	24%
2009	16,162	5,153	3,406	1,747	32%

Πηγή: Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Βασική επιδίωξη του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι η διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζόμενους, η διατήρηση, όπου είναι καλή, και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας όπου απαιτείται, η προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος με τον αποτελεσματικό έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας, καθώς και των κινδύνων από τη χρήση χημικών ουσιών και ιονίζουσας ακτινοβολίας.

Η επίτευξη των πιο πάνω επιδιώξεων επιτυγχάνεται μέσω της ύπαρξης κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου, της εφαρμογής κατάλληλου συστήματος επιθεώρησης, της συνεχούς ενημέρωσης και πληροφόρησης του κοινού, της κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού του Τμήματος και της συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους και τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελείται από τους ακόλουθους έξι Κλάδους:

- Επιθεωρήσεων,
- Ασφάλειας, Υγείας και Μηχανημάτων,
- Ελέγχου της Βιομηχανικής Ρύπανσης,
- Ποιότητας Αέρα,
- Ακτινοπροστασίας, και
- Χημικών Ουσιών.

Τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος ευρίσκονται στη Λευκωσία ενώ λειτουργούν και Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα (καλύπτουν και την Επαρχία Αμμοχώστου) και Πάφο. Στο Τμήμα υπήρχαν κατά το 2009 συνολικά 88 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 21 ήταν κενές. Στις θέσεις αυτές δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό γραμματειακής, λογιστικής και μηχανογραφικής υποστήριξης.

Το Οργανόγραμμα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας φαίνεται στο **Παράρτημα Ι**.

Οι τομείς αρμοδιότητας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι οι ακόλουθοι:

1. Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Ο τομέας αυτός ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν την προστασία της ζωής, της αριτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους. Ειδικότερα, ο τομέας αυτός ρυθμίζει την οργάνωση και τη διαχείριση των θεμάτων ασφαλείας και υγείας στην εργασία σε τοπικό επίπεδο, δηλαδή μέσα στην επιχείρηση, σε επαρχιακό και σε παγκύπριο επίπεδο. Επίσης ο τομέας αυτός ασχολείται με τις προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να πληρούν οι χώροι εργασίας (κτίρια, υποστατικά, εργοτάξια, λιμενικοί χώροι, εξορυκτικές βιομηχανίες, γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις, κ.λπ.).

Ο τομέας αυτός ρυθμίζει επίσης τα θέματα που αφορούν τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας των εξοπλισμών εργασίας (μηχανήματα, εργαλεία, συσκευές, δοχεία πίεσης, σκαλωσιές, μέσα ατομικής προστασίας, κ.λπ.) που χρησιμοποιούν οι εργαζόμενοι κατά την εργασία τους.

Επιπρόσθετα, ο τομέας ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων από την έκθεση τους σε χημικούς βιολογικούς, καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, από την έκθεση σε αμίαντο και φυσικούς παράγοντες, όπως ο θόρυβος, οι κραδασμοί, η θερμότητα, ή και από εργονομικούς παράγοντες, όπως η ανύψωση και μετακίνηση φορτίων με τα χέρια, η μονότονη εργασία, ο ρυθμός εκτέλεσης της εργασίας, κ.λπ.

Τέλος, ο τομέας αυτός ρυθμίζει θέματα που αναφέρονται στην προστασία της ασφάλειας και υγείας των παιδιών, των νεαρών προσώπων, καθώς και των εγκύων, των γαλουχουσών και των ηλικιών εργαζομένων.

1.1 Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Το Κέντρο ασχολείται με την πληροφόρηση, ενημέρωση και κατάρτιση των εργοδοτών, των εργοδοτούμενων και του κοινού γενικότερα πάνω στα θέματα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, με την ετοιμασία προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς επίσης και εγκυρίδων και ενημερωτικών φυλλαδίων. Επίσης διοργανώνει Εκστρατείες Διαφώτισης και Ενημέρωσης.

1.2 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εστιακό Πόλο της Κύπρου για τον πιο πάνω Οργανισμό, ο οποίος ιδρύθηκε με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αρ. 2062/94 και ασχολείται με ενημέρωση και πληροφόρηση στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Ως Εστιακός Πόλος, το Τμήμα είναι αρμόδιο για την οργάνωση και το συντονισμό του Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης και συμμετέχει στην κατάρτιση και υλοποίηση του προγράμματος εργασίας του Οργανισμού.

1.3 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Διαδικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο της Κύπρου στο πιο πάνω Διαδίκτυο, το οποίο ιδρύθηκε το 1996 μετά από πρωτοβουλία του Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου για την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία της Γερμανίας (BAuA). Το Διαδίκτυο αυτό αποτελείται από Ινστιτούτα / Οργανισμούς στον τομέα της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας και στον τομέα της Δημόσιας Υγείας, διαφόρων Κρατών Μελών, και ασχολείται με την ενημέρωση, πληροφόρηση και διάδοση καλών μεθόδων πρακτικής στον τομέα της Προαγωγής της Υγείας στους εργασιακούς χώρους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως Εθνικός Εστιακός Πόλος συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Διαδικτύου.

1.4 Έλεγχος του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων

Για τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων συστάθηκε Μονάδα αποτελούμενη από ένα Λειτουργό και τέσσερεις Επιθεωρητές, η οποία ασχολείται αποκλειστικά με την εφαρμογή της σχετικής με το θέμα νομοθεσίας, με σκοπό την αύξηση της οδικής ασφάλειας και κατά συνέπεια τη μείωση των οδικών ατυχημάτων που προκαλούνται λόγω κυρίως της κόπωσης των οδηγών, στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των οδηγών και των όρων ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο τομέα.

1.5 Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Ο τομέας αυτός ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας τα οποία δύνανται να προκληθούν σε εγκαταστάσεις λόγω της εμπλοκής επικίνδυνων ουσιών. Οι συνέπειες των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας μπορεί να είναι έντονα αισθητές σε μεγάλη γεωγραφική έκταση γύρω από τις εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται τέτοιες ουσίες. Ο τομέας αυτός έχει ως επιδίωξή του την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών ή / και τον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

2. Επιθεώρηση Μηχανημάτων και Εξοπλισμού

Τα θέματα επιθεώρησης και πιστοποίησης των επιθεωρητέων μηχανημάτων και δοχείων πίεσης, όπως των ανελκυστήρων, των αναβατορίων, των ατμολεβήτων, των ατμοδεκτών, των γερανών, των βαρούλκων, των γερανογεφυρών και των αεροθαλάμων αποτελούν το αντικείμενο με το οποίο ασχολείται ο τομέας αυτός.

Επίσης ο τομέας αυτός ασχολείται και με την επιτήρηση της αγοράς με στόχο να διασφαλίσει την ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων που είναι σύμφωνα με τις πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Οδηγιών Νέας Προσέγγισης. Τέτοιες κατηγορίες προϊόντων είναι ο Εξοπλισμός υπό Πίεση, τα Απλά Δοχεία Πίεσης, τα Μηχανήματα, οι Ανελκυστήρες, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας και ο Εξοπλισμός και τα Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες για τις οποίες ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, είναι η αρμόδια αρχή.

3. Έλεγχος της Βιομηχανικής Ρύπανσης

Ο τομέας αυτός ασχολείται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ρύπανσης που προκαλείται από ουσίες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία διαφόρων βιομηχανικών εγκαταστάσεων καθώς και από τη χρήση ορισμένων βαφών και βερνικιών με στόχο να διασφαλίζεται η προστασία της υγείας του κοινού και η προστασία του περιβάλλοντος.

4. Ποιότητα Ατμοσφαιρικού Αέρα

Ο τομέας αυτός ασχολείται με τη συνεχή παρακολούθηση των επιπέδων διαφόρων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα, την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα έτσι ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη προστασία της υγείας και ευημερίας των πολιτών, η προστασία της βλάστησης και γενικότερα του περιβάλλοντος.

5. Έλεγχος Επικίνδυνων Χημικών Ουσιών

Ο τομέας αυτός ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση και τον έλεγχο των χημικών προϊόντων που παράγονται, εισάγονται, εξάγονται, χρησιμοποιούνται και διατίθενται στην αγορά της Κύπρου. Στόχος είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας όσων διαθέτουν ή χρησιμοποιούν χημικές ουσίες και χημικά παρασκευάσματα στους χώρους εργασίας ή στο οικιακό περιβάλλον καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

6. Ακτινοπροστασία

Βασική επιδίωξη του τομέα αυτού είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και του κοινού από τους κινδύνους που πηγάζουν από τη χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες, όπως π.χ. στην ιατρική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές, τη γεωργία, την έρευνα, καθώς και από κινδύνους που πιθανόν να δημιουργούνται από ραδιενέργεια στο περιβάλλον. Ο τομέας αυτός ασχολείται επίσης με τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, την προετοιμασία για την αποφυγή και αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών από ακτινοβολίες και ραδιοηλεκτρικά ατυχήματα καθώς και με τη μεταφορά και διακίνηση ραδιενεργών υλικών.

B. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1 Επιθεωρήσεις Υποστατικών – Χώρων Εργασίας

Βασική δραστηριότητα του τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία αποτελούν οι επιθεωρήσεις για έλεγχο τήρησης των προνοιών της εργατικής νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος και για βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους.

Κατά τη διάρκεια του 2009 οι Επιθεωρητές Εργασίας διεξήγαγαν 5.231 επιθεωρήσεις σε χώρους εργασίας που υπόκεινται στις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων, του περί Εργοστασίων Νόμου καθώς και άλλων Εργατικών Νόμων και Κανονισμών για τους οποίους αρμοδιότητα έχει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Κατά το 2008 είχαν πραγματοποιηθεί 5.805 επιθεωρήσεις. Στον Πίνακα του **Παράρτηματος II** φαίνονται αναλυτικά κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία οι επιθεωρήσεις υποστατικών του 2009.

Στον Πίνακα του **Παράρτηματος III** φαίνονται στοιχεία (κατά επαρχία και κατά οικονομική δραστηριότητα) των 24.736 υποστατικών που χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίας, επιθεωρούνται συστηματικά και ήταν καταχωρημένα μέχρι τις 31.12.2009 στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος. Στον Πίνακα του **Παράρτηματος IV** φαίνονται τα στοιχεία των νέων υποστατικών που καταχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2009 τα οποία ανέρχονται σε 2.626. Κατά το 2008 είχαν καταχωρηθεί 3.463 νέα υποστατικά.

1.1.1 Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων

Κατά τη διάρκεια του 2009, μετά από την υποβολή εκ μέρους των εργοδοτών σχετικών αιτήσεων, εκδόθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 114 Πιστοποιητικά Εγγραφής Εργοστασίων,

σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο Κεφ. 134. Τα Πιστοποιητικά Εγγραφής εκδίδονται εφ' όσον κατά τη διάρκεια των σχετικών επιθεωρήσεων που διενεργούν Επιθεωρητές Εργασίας, διαπιστώνεται ότι στους χώρους εργασίας τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις της σχετικής Νομοθεσίας που αφορά θέματα Ασφάλειας και Υγείας. Κατά το έτος 2008 είχαν εκδοθεί 152 Πιστοποιητικά Εγγραφής.

1.2 Ποινικές Διώξεις

Μέσα στο 2009 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 52 υποθέσεων για παραβάσεις Εργατικών Νόμων που αφορούσαν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν στους καταδικασθέντες ανήλθαν συνολικά στις €175.150. Επίσης μέσα στο 2009 επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης έξι μηνών για υπόθεση που αφορούσε θανάσιμο τραυματισμό προσώπου σε οικοδομή καθώς και 4 μήνες φυλάκιση με τριετή αναστολή σε δύο περιπτώσεις όπου συνέβησαν θανατηφόρα ατυχήματα.

Ο αριθμός των υποθέσεων και οι νομοθεσίες με βάση τις οποίες προσήχθησαν οι παραβάτες στο Δικαστήριο, καθώς και οι χρηματικές ποινές που τους επιβλήθηκαν κατά το 2009 σε σύγκριση με το 2008 φαίνονται στον **Πίνακα 1** του **Παραρτήματος V**. Μέσα στο 2009 συντάχθηκαν επίσης συνολικά 55 νέοι φάκελοι ποινικής δίωξης οι οποίοι διαβιβάστηκαν στους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας για έγκριση και προώθηση της ποινικής δίωξης των κατηγορουμένων. Κατάλογος των Νόμων και Κανονισμών με βάση τους οποίους συντάχθηκαν οι φάκελοι ποινικής δίωξης που προωθήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία το 2009 φαίνονται στον **Πίνακα 2** του **Παραρτήματος V**.

Επίσης, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε 31 ανακοινώσεις στις οποίες αναφέρονται οι καταδίκες Φυσικών ή Νομικών Προσώπων για παραβάσεις της Νομοθεσίας για την «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία» που επιβλήθηκαν από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Οι ανακοινώσεις αυτές διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για ενημέρωση του κοινού. Επιπρόσθετα, τα στοιχεία των καταδικασθέντων με τις αποφάσεις των Δικαστηρίων στάλθηκαν και στην Αστυνομία για ενημέρωση των Ποινικών Μητρώων των προσώπων αυτών.

1.3 Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων

Κατά το έτος 2009 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συνολικά 2.463 ατυχήματα, ως ακολούθως:

(α) Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας:	2.227 (90,4%)
(β) Ατυχήματα σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας:	19 (0,8%)
(γ) Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία τους:	142 (5,8%)
(δ) Ατυχήματα σε πρόσωπα εκτός εργασίας που προέκυψαν από δραστηριότητες στην εργασία:	75 (3,0%)

Διευκρινίζεται ότι τα ατυχήματα που συμβαίνουν στα πρόσωπα στην εργασία και πρέπει να γνωστοποιούνται είναι μόνο αυτά που προκαλούν θανατηφόρο τραυματισμό ή απουσία από την εργασία για περισσότερες από τρεις ημέρες.

Στην επόμενη παράγραφο όπως και στα σχετικά παραρτήματα που αναφέρονται σ' αυτή, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά, γίνεται ανάλυση των ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και αφορούσαν μόνο όσα συνέβηκαν σε **εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους**. Αυτό συμβαίνει για σκοπούς σύγκρισης και με τα έτη πριν από το έτος 2008 όταν γνωστοποιούνταν τα ατυχήματα που αφορούσαν μόνο εργοδοτούμενα πρόσωπα.

1.3.1 Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας

Στα **Παραρτήματα VI – XIII** παρουσιάζεται ανάλυση της πιο πάνω κατηγορίας εργατικών ατυχημάτων, ως ακολούθως:

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος VI** φαίνεται ανάλυση των ατυχημάτων κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας, φύλο, ηλικία, βαθμό τραύματος και αιτία ατυχήματος.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος VII** τα ατυχήματα ταξινομούνται κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Όπως φαίνεται από το Διάγραμμα αυτό, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων για το 2009 παρουσιάζεται στον τομέα των Κατασκευών με ποσοστό 25,24% και ακολουθεί ο τομέας των Μεταποιητικών Βιομηχανιών με ποσοστό 24,65%.
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος VIII** αναλύονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που **συνέβηκαν** κατά τη διάρκεια του έτους 2009, κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αιτία. Στο Παράρτημα αυτό παρουσιάζονται, εκτός από τα ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, επίσης τα ατυχήματα που συνέβηκαν σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, καθώς επίσης και αυτά που συνέβηκαν σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας, αλλήλ προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Σημειώνεται ότι όλα τα πιο πάνω ατυχήματα είναι γνωστοποιήσιμα σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος IX** παρουσιάζεται σε μορφή γραφικής παράστασης ο ετήσιος αριθμός εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2003-2009.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος X** φαίνεται ο ετήσιος αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2003-2009.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XI** τα εργατικά ατυχήματα του 2009 αναλύονται κατά αιτία και ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες (κτίρια / εγκαταστάσεις, μηχανήματα / εξοπλισμός, μέσα μεταφοράς, υλικά / ουσίες και άλλα αίτια).
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XII** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XIII** φαίνεται ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων [(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμός απασχολούμενων) x 100.000] για το 2009, καθώς και οι επιμέρους Δείκτες Συχνότητας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

1.3.2 Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα

Κατά το έτος 2009 συνέβηκαν 10 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, ένα από τα οποία προκάλεσε το θάνατο σε δύο πρόσωπα. Το έτος 2008 συνέβηκαν 14 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα. Τα ατυχήματα αυτά αναλύονται στον πίνακα του **Παραρτήματος VIII**.

Επιπρόσθετα κατά το έτος 2009 συνέβηκαν άλλα 9 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, ως ακολούθως:

(α) Αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά την εργασία:	3
(β) Πρόσωπα εκτός εργασίας:	6

Τα πιο πάνω ατυχήματα αναλύονται επίσης στον πίνακα του **Παραρτήματος VIII**.

Σημειώνεται ότι στα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες των ατυχημάτων που αναφέρονται στα **Παραρτήματα VI και X**, κατά το έτος 2009 αναφέρονται 9 από τα 10 θανατηφόρα ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Δηλαδή, εκκρεμεί η γνωστοποίηση στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 1 (διηλού) θανατηφόρου ατυχήματος, η οποία δεν έγινε μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης.

1.3.3 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων

Ως «Δείκτης Συχνότητας» ορίζεται ο αριθμός των ατυχημάτων ανά 100.000 απασχολούμενα άτομα. Ο Δείκτης αυτός αποτελεί το πιο ασφαλές συγκρίσιμο στοιχείο για εξέταση και ανάλυση του θέματος που αφορά τα επίπεδα προόδου στον τομέα αυτό, τόσο σε εθνικό όσο και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.3.3.1 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2009

Όπως φαίνεται στον Πίνακα του **Παραρτήματος XII** ο Μέσος Όρος Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων που συνέβηκαν σε **εργοδοτούμενα πρόσωπα** κατά τη διάρκεια της εργασίας τους για το έτος 2009 ήταν 729,28. Σημειώνεται ότι πρόκειται για **προκαταρκτικά** και όχι τελικά αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο «Αριθμός των Εργοδοτούμενων Προσώπων» που χρησιμοποιείται για υπολογισμό του Δείκτη Συχνότητας βασίζεται στα αποτελέσματα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, της Στατιστικής Υπηρεσίας, για το **τρίτο τρίμηνο** και όχι στα συνολικά αποτελέσματα (**Μέσο Όρο**) του έτους, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης.

1.3.3.2 Διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων περιόδου 2003-2007 και έτους 2008

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** παρουσιάζονται διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων για την περίοδο 2003-2007, οι οποίοι προέκυψαν μετά τη χρήση διορθωμένων στοιχείων, σε ότι αφορά τον αριθμό των εργοδοτούμενων προσώπων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες Έρευνες Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας. Στα νέα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται μόνο τα εργοδοτούμενα πρόσωπα, δηλαδή οι υπάλληλοι και όχι τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα. Στα στοιχεία αυτά δεν περιλαμβάνονται επίσης οι οικιακοί βοηθοί.

Σημειώνεται ότι ο λόγος για τον οποίο τα στοιχεία για την περίοδο 2003-2007 και του έτους 2008 παρουσιάζονται σε ξεχωριστό πίνακα, οφείλεται στο γεγονός ότι από το έτος 2008 και μετά χρησιμοποιείται η νέα ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων NACE 2, αντί της ταξινόμησης NACE 1.1, που χρησιμοποιείτο προηγουμένως.

Στο διάγραμμα του **Παράρτηματος XVI** παρουσιάζεται η μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας (Μέσος Όρος έτους) κατά την περίοδο 2003-2007, καθώς επίσης και του αριθμού των ατυχημάτων και των εργοδοτούμενων προσώπων κατά την ίδια περίοδο. Ο Δείκτης Συχνότητας μειώθηκε κατά 16,1% την περίοδο αυτή.

1.4 Ανάλυση γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων

Κατά το έτος 2009 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, όπως αναφέρονται πιο κάτω, συνολικά 13 επικίνδυνα συμβάντα που αφορούσαν περιστατικά σε χώρους εργασίας.

Επαρχία	Κατηγορία Επικίνδυνου Συμβάντος	Αριθμός Επικ. Συμβάντων
Λευκωσία	Έκρηξη Δοχείου Πίεσεως	1
	Ηλεκτρικό Βραχυκύκλωμα	1
	Κατάρρευση ικριώματος	1
	Πυρκαγιά / Έκρηξη	3
	Υποχώρηση εδάφους	1
	Ανατροπή διατρητικού μηχανήματος	1
Λεμεσός	Ηλεκτρικό Βραχυκύκλωμα	1
	Κατάρρευση ικριώματος	1
	Υποχώρηση εδάφους	1
Λάρνακα / Αμμόχωστος	Επαφή με εναέριες ηλεκτρικές γραμμές	1
	Πυρκαγιά	1
ΣΥΝΟΛΟ		13

1.5 Υπηρεσία Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών

Η Υπηρεσία Πρόληψης των Επαγγελματικών Ασθενειών συνέχισε τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας σε χώρους εργασίας όπου υπήρχε η πιθανότητα έκθεσης των εργαζομένων σε βλαπτικούς για την υγεία παράγοντες. Οι διερευνήσεις έγιναν από το Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τους Λειτουργούς του Τμήματος. Οι διερευνήσεις αυτές είχαν ως σκοπό τον έλεγχο των εκτιμήσεων του κινδύνου και των μέτρων προστασίας που απαιτούνται τόσο για σκοπούς συμμόρφωσης προς την κείμενη νομοθεσία, όσο και για την παραπέρα βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας και με απώτερο στόχο την πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών.

Μέσα από τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας που έγιναν στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων στους χώρους εργασίας, καθώς και από την πληροφόρηση που εξασφαλίστηκε από διάφορα Τμήματα της Κυβέρνησης και άλλους Οργανισμούς που τηρούν στοιχεία σχετικά με ασθένειες, έχουν καταγραφεί 8 νέες περιπτώσεις πιθανών επαγγελματικών ασθε-

νείων. Οι ασθένειες αυτές αφορούσαν 4 περιπτώσεις μυοσκελετικών παθήσεων, 2 περιπτώσεις μεσοθηλιώματος, και 2 περιπτώσεις επαγγελματικής βαρυκοΐας. Οι 5 περιπτώσεις έχουν κωδικοποιηθεί και αποσταλεί στην EUROSTAT στο πλαίσιο του προγράμματος καταγραφής επαγγελματικών ασθενειών EODS.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας υλοποιεί το Σχέδιο Δράσης που έχει ετοιμαστεί για την Εγκαθίδρυση και Λειτουργία Συστήματος Επιτήρησης της Υγείας των Εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο αυτό ετοιμάστηκαν και εισήχθησαν ειδικοί Κανονισμοί που ρυθμίζουν τα θέματα Πρώτων Βοηθειών στους χώρους εργασίας.

1.6 Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης

Σύμφωνα με τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του 2002 Κανονισμούς ο κάθε εργοδότης, ή το κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, οφείλει να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία ανάλογα των εργοδοτούμενων του ή του ίδιου και να λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα. Στην περίπτωση που η πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί από τον ίδιο, ή μέσω ενός ή περισσότερων εργοδοτούμενων του, ο εργοδότης, ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, πρέπει να απευθυνθεί σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης. Οι παροχές των εν λόγω Υπηρεσιών, σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, πρέπει να είναι εγκεκριμένοι από τον Αρχιεπιθεωρητή.

Από το Μάιο του 2005 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας υιοθέτησε και εφαρμόζει συγκεκριμένα κριτήρια για την αξιολόγηση των αιτήσεων υποψηφίων για έγκριση ως Παροχέων Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης. Σύμφωνα με τα κριτήρια αυτά, το Τμήμα δέχεται αιτήσεις μόνο από φυσικά πρόσωπα και η έγκριση του Αρχιεπιθεωρητή χορηγείται για το σύνολο των δραστηριοτήτων προστασίας και πρόληψης στον τομέα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Κατά το 2009 υποβλήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 57 αιτήσεις που αφορούσαν αρχική έγκριση ή επανέγκριση υφιστάμενων Εγκεκριμένων Παροχέων. Στο πλαίσιο εξέτασης της κάθε αίτησης ξεχωριστά, οι αιτητές κλήθηκαν σε προσωπική συνέντευξη για να διαπιστωθεί η επάρκεια τους σε γνώσεις, εκπαίδευση και εμπειρία σε θέματα προστασίας και πρόληψης των κινδύνων, καθώς και η γνώση τους στην Κυπριακή νομοθεσία που αφορά την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία. Ο Διευθυντής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, υπό την ιδιότητα του ως Αρχιεπιθεωρητής, παραχώρησε 35 εγκρίσεις στη διάρκεια του 2009. Από τις υπόλοιπες, 6 αιτήσεις έχουν απορριφθεί, επειδή δεν ικανοποιούνταν τα Ελάχιστα Απαιτούμενα Προσόντα. Στις 31.12.2009 ευρίσκοντο σε εκκρεμότητα 13 αιτήσεις για τις οποίες ζητήθηκαν επιπρόσθετα στοιχεία που να αποδεικνύουν τις γνώσεις, την εκπαίδευση ή / και την εμπειρία των αιτητών σε θέματα προστασίας και πρόληψης των κινδύνων. Κατά την πιο πάνω ημερομηνία το Μητρώο Εγκεκριμένων Προσώπων περιείχε συνολικά 74 Εγκεκριμένους Παροχείς Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης.

Στις 16.11.2009, το Τμήμα δημοσίευσε στην ιστοσελίδα του προσχέδιο νέων κριτηρίων για έγκριση προσώπων για να ακολουθήσει δημόσια διαβούλευση με σκοπό την αναβάθμιση του θεσμού των Εγκεκριμένων Παροχέων.

1.7 Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Μετά τη ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου σε Κυρωτικό Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, στις 20.3.2009 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ο περί της Σύμβασης για το Πλαίσιο Προαγωγής της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία του 2006 (Κυρωτικός) Νόμος του 2009 (Ν.1(III)/2009).

Στις 15.5.2009 δημοσιεύτηκαν οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμοί του 2009 (Κ.Δ.Π. 198/2009).

1.8 Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2009 για την Αξιολόγηση των Εκτιμήσεων Κινδύνου που αφορούν Χημικούς Παράγοντες

Η Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επιτροπή SLIC) καθιέρωσε σε θεσμό τη διοργάνωση Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης με στόχο την ομοιόμορφη πληροφόρηση / ενημέρωση των επηρεαζόμενων / ενδιαφερόμενων σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και την ομοιόμορφη επιθεώρηση των χώρων εργασίας.

Το 2009 έγινε στην Κύπρο η προετοιμασία για την εκστρατεία της αξιολόγησης των εκτιμήσεων κινδύνου που αφορούν τους χημικούς παράγοντες στους τομείς της Βιομηχανίας Τροφίμων και των Ιατρικών Υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο της Εκστρατείας Επιθεώρησης πραγματοποιήθηκαν πέραν των 73 επισκέψεων σε χώρους που εμπίπτουν στους πιο πάνω τομείς. Στη διάρκεια των επιθεωρήσεων, οι Επιθεωρητές Εργασίας ενημέρωσαν τους εργοδότες σχετικά με τους κινδύνους από τους χημικούς παράγοντες καθώς και τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από τη σχετική νομοθεσία.

1.9 Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών

Στο πλαίσιο της Τεχνικής Επιτροπής για τη μείωση των ατυχημάτων στον τομέα των Κατασκευών στην οποία συμμετέχουν οι Κοινωνικοί Εταίροι και άλλοι Οργανισμοί και Φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα Κατασκευών διαμορφώθηκε Κοινή Δήλωση Πολιτικής για τον τομέα Κατασκευών.

Την Κοινή Δήλωση Πολιτικής υπέγραψαν στις 11.9.2009 οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων και εκπρόσωποι των Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων των εργαζομένων καθώς και άλλων Οργανισμών και Φορέων που ρυθμίζουν τα επαγγέλματα των μηχανικών και εργοδηγτών και εμπλέκονται στον τομέα των κατασκευών.

Με τη Δήλωση αυτή εκφράζεται η βούληση των αρμοδίων Υπουργείων καθώς και όλων των Φορέων και Οργανισμών που εμπλέκονται στον τομέα των κατασκευών να συνεργαστούν με κοινή προσπάθεια και καθορισμένους κοινούς στόχους για τη δραστική βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία στον τομέα των κατασκευών για μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω Επιτροπής λειτουργούν πέντε Ομάδες Εργασίας οι οποίες θα ετοιμάσουν και θα προωθήσουν μέτρα για την υλοποίηση των στόχων της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής.

1.10 Λειτουργοί Ασφάλειας

Σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2003, κάθε εργοδότης, ο οποίος εργοδοτεί περισσότερα από διακόσια πρόσωπα, πρέπει να διορίσει Λειτουργό Ασφάλειας που να ασχολείται πλήρως με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στις εγκαταστάσεις της επιχείρησής του. Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει μεταξύ άλλων να επιθεωρεί τους χώρους εργασίας, να έχει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνεται τους κινδύνους, να οργανώνει και να ελέγχει το Σύστημα Διαχείρισης των Κινδύνων, να ετοιμάζει γραπτές εκτιμήσεις κινδύνων, να λαμβάνει μέρος στις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας και να εκπαιδεύει τους εργοδοτούμενους σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Μέσα στο 2009, ύστερα από προσωπική συνέντευξη με Λειτουργούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, εγκρίθηκαν από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων 15 νέοι Λειτουργοί Ασφάλειας.

Ο συνολικός αριθμός των Λειτουργών Ασφάλειας των οποίων εγκρίθηκε ο διορισμός ανέρχεται σε 86.

1.11 Δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – «KSS»

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο του δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών των αντίστοιχων αρμοδίων αρχών για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το δίκτυο αυτό λειτουργήσε σε πιλοτική βάση για δύο περίπου χρόνια. Το 2009 πραγματοποιήθηκε αναδιοργάνωση του δικτύου, με την ενεργό συμμετοχή και της Κύπρου. Ο κύριος σκοπός του Δικτύου είναι η ανταλλαγή εξειδικευμένων πληροφοριών που δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό, όπως για παράδειγμα ανακοινώσεις για επικίνδυνα προϊόντα ή υπηρεσίες, ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με την εφαρμογή της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας, σε σχέση με τεχνικές φύσεως θέματα, κ.ά. Το εν λόγω δίκτυο φέρει την ονομασία "Knowledge Sharing Site", με συντομογραφία KSS. Κατά το 2009 τέθηκαν 36 ερωτήσεις από Κράτη Μέλη στις οποίες απάντησε η Κύπρος ενώ η Κύπρος έθεσε 2 ερωτήσεις.

1.12 ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Το Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία έχει τις ακόλουθες κύριες δραστηριότητες:

- (α) Διοργάνωση ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, σεμιναρίων και διαλέξεων και άλλων δραστηριοτήτων διαφώτισης.
- (β) Διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και των Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης που οργανώνονται στο πλαίσιο της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(γ) Ανάπτυξη, εκτύπωση και διανομή διαφωτιστικού έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού που αποσκοπεί στη διαφώτιση των εργοδοτών και εργαζομένων.

(δ) Ένταξη των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στον τομέα της Εκπαίδευσης.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία για το 2009 περιγράφονται αναλυτικά πιο κάτω:

1.12.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα και άλλες Δραστηριότητες Διαφώτισης και Προώθησης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας

Οι δραστηριότητες που οργανώθηκαν κατά το 2009 από το Κέντρο Εκπαίδευσης, αναλύονται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

(α) Προγράμματα κατάρτισης που απευθύνονται σε:

- Νεοεισερχόμενους Λειτουργούς και Επιθεωρητές του Τμήματος,
- Μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (σε συνεργασία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τη Δημόσια Υπηρεσία),
- Νεοεισερχόμενους στη Δημόσια Υπηρεσία,
- Εκπαιδευτικούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού,
- Λειτουργούς Ασφάλειας,
- Εγκεκριμένα Πρόσωπα τα οποία παρέχουν Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης των Κινδύνων σε εργοδότες ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα,
- Στελέχη / εργοδοτούμενα πρόσωπα οργανισμών και Κυβερνητικών Τμημάτων,
- Στελέχη εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων, και
- Μαθητευόμενους στο Σύστημα Μαθητείας.

(β) Διαλέξεις που έδωσαν Λειτουργοί του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, σε διάφορες σχετικές εκδηλώσεις.

(γ) Σεμινάρια, που αφορούσαν:

- Αποκλειστική οργάνωση από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς,
- Την Τελετή Λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας και την Παγκύπρια Συνδιάσκεψη 2009, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2009, και
- Τη Διευρυμένη Συνάντηση Κοινωνικών Εταίρων.

Συνολικά, κατά το 2009 οργανώθηκαν 84 Εκπαιδευτικά Προγράμματα / Διαλέξεις / Σεμινάρια και εκπαιδεύτηκαν 2.772 πρόσωπα.

Αναφορικά με τα πιο πάνω αξιοσημείωτα είναι τα ακόλουθα:

1.12.2 Εκπαίδευση μελών Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα

Σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, το δεύτερο εξάμηνο του έτους οργανώθηκαν 10 εκπαιδευτικά προγράμματα για 150 περίπου μέλη Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα, διάρκειας 6 ωρών το κάθε ένα. Στα προγράμματα αυτά οι συμμετέχοντες πήραν βασική εκπαίδευση στην αποτελεσματική λειτουργία των Επιτροπών Ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

1.12.3 Προαιρετικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για εκπαιδευτικούς

Σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, οργανώθηκαν 3 εκπαιδευτικά προγράμματα, διάρκειας 15 ωρών το κάθε ένα, στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων αυτών οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν για θέματα Ασφάλειας και Υγείας, τα οποία θα τους χρησιμεύσουν για τη διδασκαλία των σχετικών εννοιών, στο πλαίσιο της ένταξης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον τομέα της Εκπαίδευσης.

1.12.4 Διαγωνισμός Αφίσας 2009

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για έκτη συνεχή χρονιά, διοργάνωσαν το Διαγωνισμό Αφίσας 2009 με θέμα «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία», μεταξύ των μαθητών των Τεχνικών Σχολών, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών στον τομέα της πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αθροθέτησε, όπως κάθε χρόνο, το Διαγωνισμό και η απονομή των βραβείων στις τρεις καλύτερες συμμετοχές έγινε στη διάρκεια της Τελετής Λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας.

Επιπρόσθετα, η αφίσα στην οποία απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο εκτυπώθηκε σε μέγεθος Α3, προκειμένου να αξιοποιηθεί για προβολή των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχολεία και χώρους εργασίας.

Επίσης, το Τμήμα εκτύπωσε Ημερολόγιο για το 2010 το οποίο κοσμούν έργα μαθητών, τα οποία συμμετείχαν στο Διαγωνισμό Αφίσας κατά τα έξι χρόνια που διοργανώνεται ο Διαγωνισμός.

1.12.5 Διαγωνισμός Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής

Στο πλαίσιο της ένταξης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Δημόσιου Εκπαιδευτικού Συστήματος, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προκήρυξαν για πρώτη χρονιά Διαγωνισμό με θέμα «Σχολικά Παραδείγματα Καλής Πρακτικής σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στο Δημόσιο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου». Οι καλύτερες συμμετοχές βραβεύτηκαν από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τη διάρκεια της Τελετής Λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας.

1.12.6 Εκδηλώσεις για προώθηση του θεσμού των Επιτροπών Ασφάλειας

Σε συνεργασία με τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, οργανώθηκαν 2 εκδηλώσεις σε βιομηχανικές περιοχές των επαρχιών Λάρνακας και Πάφου με στόχο την προώθηση της εφαρμογής του θεσμού των Επιτροπών Ασφάλειας στους χώρους εργασίας μέσω της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εργοδοτών και των εργαζομένων. Στις εκδηλώσεις αυτές παρευρέθηκε και μίλησε για την ωφελιμότητα από τη σύσταση και αποτελεσματική λειτουργία των Επιτροπών Ασφάλειας, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κυρία Σωτηρούλλα Χαραλάμπους.

1.12.7 Υπογραφή Συμφωνίας Συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κύπρου

Στις 22.10.2009 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με θέμα «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία», στην οποία έγινε η υπογραφή Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Πανεπιστημίου Κύπρου για τεχνολογική και επιστημονική συνεργασία.

1.12.8 Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Μέσα στο πλαίσιο της πιο πάνω Εκστρατείας οργανώθηκε, από 19 έως 23 Οκτωβρίου, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2009, με θέμα την Εκτίμηση του Κινδύνου και σύνθημα “ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΕΣΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ - ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ”.

Στις 23.10.2009 πραγματοποιήθηκε η τελετή λήξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2009.

Στη διάρκεια της τελετής λήξης έγινε η απονομή των Βραβείων Καλής Πρακτικής για το 2009, των Βραβείων του Διαγωνισμού Αφίσας 2009 και των Βραβείων για το Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2009.

Στις 23 Οκτωβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε και η Παγκύπρια Συνδιάσκεψη που ακολούθησε την τελετή λήξης κατά την οποία εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, παρουσίασε το θέμα «Νέες θέσεις εργασίας – Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι για τους εργαζόμενους και τους εργοδότες – Μακροπρόθεσμη προοπτική μέσω ειδικών προβλέψεων».

Στα πλαίσια της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισκέφθηκε χώρους εργασίας όπου είχε την ευκαιρία να αποκτήσει ιδίαν αντίληψη για τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία των εργοδοτούμενων από κινδύνους στην εργασία.

Επίσης, οι Λειτουργοί και οι Επιθεωρητές του Τμήματος ετοίμασαν και υλοποίησαν ειδικό πρόγραμμα που περιλάμβανε επισκέψεις σε χώρους εργασίας, συμμετοχή σε συνεδρίες Επιτροπών Ασφάλειας, συζήτηση με τους εργαζόμενους και διανομή διαφωτιστικού υλικού.

Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνονται κατά επαρχία στοιχεία που αφορούν τις επισκέψεις σε χώρους εργασίας που έγιναν κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ασφάλειας 2009.

Επισκέψεις σε Χώρους Εργασίας

	Αριθμός επισκέψεων	Άτομα που συμμετείχαν
Λευκωσία	52	1.345
Λεμεσός	28	900
Λάρνακα	32	325
Πάφος	24	500
ΣΥΝΟΛΟ	136	3.070

Επίσης, μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία μεταδόθηκαν 2.550 ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μηνύματα και προβλήθηκαν ταινίες μικρού μήκους από τηλεοπτικούς σταθμούς. Επιπρόσθετα, οι Λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν συνεντεύξεις και συμμετείχαν σε 15 ενημερωτικά προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τέλος, οι εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις δημοσίευσαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στα ενημερωτικά τους έντυπα, άρθρα και άλλο διαφωτιστικό υλικό για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών στο πλαίσιο ειδικής διευθέτησης με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

1.12.9 Συμμετοχή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στην 34η Διεθνή Έκθεση Κύπρου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμμετείχε μαζί με τα υπόλοιπα Τμήματα και Υπηρεσίες του Υπουργείου στην 34η Διεθνή Έκθεση Κύπρου, που έγινε από τις 22.5.2009 μέχρι τις 31.5.2009, με στόχο την προβολή τόσο των δραστηριοτήτων του, όσο και του διαφωτιστικού υλικού που παράγει, και την όσο το δυνατό πιο πλατιά ενημέρωση των εργοδοτών, εργοδοτούμενων και του κοινού γενικότερα πάνω στα θέματα της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και των άλλων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος. Στο πλαίσιο της πιο πάνω συμμετοχής δόθηκε δεξίωση στο χώρο του περιπτέρου την οποία τίμησε με την παρουσία της η έντιμη Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

1.12.10 Εκδόσεις

Στη διάρκεια του 2009 ανατυπώθηκε αριθμός εκδόσεων και εκδόθηκαν τα ακόλουθα νέα έντυπα και ενημερωτικά φυλλάδια:

1. Επικίνδυνοι Φθαλικοί Εστέρες σε Παιχνίδια (Γ.Τ.Π. 126/2009).
2. Υγραέριο – Συμβουλές για απλές εγκαταστάσεις (Γ.Τ.Π. 222/2009).

3. Ακτινοπροστασία και Πυρηνική Ασφάλεια – Βασικές πρόνοιες της νομοθεσίας για προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες (Γ.Τ.Π. 223/2009).
4. Η Ακτινοβολία στη ζωή μας (Γ.Τ.Π. 224/2009).
5. Παροχή Πρώτων Βοηθειών στους Χώρους Εργασίας (Γ.Τ.Π. 275/2009).
6. Ασφαλές Σύστημα Προγραμματισμού Διεξαγωγής Εργασιών (ΑΣΠΙΔΕΣ) – Χωματουργικές Εργασίες (Γ.Τ.Π. 276/2009).
7. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης των Κινδύνων στην Εργασία (Γ.Τ.Π. 292/2009).
8. Ασφαλές Σύστημα Προγραμματισμού Διεξαγωγής Εργασιών (ΑΣΠΙΔΕΣ) – Χωματουργικές Εργασίες – Ιδεογράμματα (Γ.Τ.Π. 293/2009).

1.12.11 Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής 2009

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας προκήρυξε και φέτος τον Εθνικό Διαγωνισμό Βραβείων Καλής Πρακτικής στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία.

Το κάθε παράδειγμα καλής πρακτικής που υποβλήθηκε έπρεπε, κατά το δυνατόν, να καταδεικνύει μία πραγματική αναγνωρίσιμη παρέμβαση για την πρόληψη των κινδύνων σε ένα χώρο εργασίας. Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού υποβλήθηκαν 16 παραδείγματα. Το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου για το παράδειγμα που αφορούσε συγκεκριμένο πρόγραμμα που εφαρμόστηκε για την Πρόληψη και Διαχείριση του Κινδύνου Τρυπήματος από αιχμηρό αντικείμενο.

1.12.12 Διοργάνωση Σεμιναρίου για προβολή και αξιοποίηση των παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής που υποβλήθηκαν μέχρι και το 2008

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, η Λαϊκή Ασφαλιστική και ο Σύνδεσμος Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου, συνδιοργάνωσαν Σεμινάριο με θέμα «Εκτίμηση και Διαχείριση Κινδύνου – Παραδείγματα Καλής Πρακτικής» στη Λευκωσία, στις 18 Μαρτίου 2009.

Στόχος ήταν η παρουσίαση και διάδοση των παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής, που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του Διαγωνισμού Βραβείων Καλής Πρακτικής, από εκπροσώπους των Εταιρειών / Οργανισμών που υπέβαλαν τα παραδείγματα.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου παρουσιάστηκαν 9 παραδείγματα από τρεις θεματικές ενότητες.

1.12.13 Διοργάνωση σεμιναρίου στους Τομείς των Ξενοδοχείων, Εστιατορίων και Τροφοδοσίας

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία και το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως ο Εθνικός Εστιακός Πόλος του Οργανισμού αυτού στην Κύπρο, διοργάνωσαν Σεμινάριο με θέμα «Προστασία των Εργαζομένων στους Τομείς των Ξενοδοχείων, Εστιατορίων και Τροφοδοσίας (HORECA)» στο ξενοδοχείο Grand Resort στη Λεμεσό στις 31.3.2009.

Σκοπός του Σεμιναρίου ήταν η προώθηση του εξειδικευμένου πληροφοριακού υλικού, που καλύπτει τους πιο πάνω τομείς οικονομικής δραστηριότητας, το οποίο ετοιμάστηκε από τον Ευρω-

παϊκό Οργανισμό στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του για συλλογή, ανάλυση και διάχυση της πληροφορίας.

1.12.14 Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων

Η Συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 19.10.2009 στη Λευκωσία. Σκοπός της Συνάντησης ήταν:

- Η ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2008-2009 για την Εκτίμηση Κινδύνου από τους εταίρους και τα αποτελέσματα αυτών,
- Η ενημέρωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2010-2011 που αφορά τις Εργασίες Συντήρησης,
- Ο καθορισμός των δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν από τους ίδιους τους Εταίρους στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2010-2011, και
- Η επιλογή τρόπων δημοσιοποίησης και προώθησης της εφαρμογής των καλών πρακτικών.

1.13 ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΣΤΙΑΚΟΣ ΠΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.13.1 Ανάπτυξη και Λειτουργία Εθνικού Δικτύου Πληροφορίας

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διατηρεί Εθνικό Δίκτυο Πληροφορίας, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων και άλλων οργανισμών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του το Τμήμα, εκπροσωπήθηκε σε τρεις συνεδρίες των Εστιακών Πόλων, μία συνεδρία της Επιτροπής Διαδικτύου και μία της Επιτροπής για τους Αναδυόμενους Κινδύνους. Εκπροσωπήθηκε επίσης στο Σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε από τον Οργανισμό, στις Βρυξέλλες και αφορούσε τις Εργασίες Καθαρισμού.

Στο πλαίσιο της προώθησης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στους τομείς των ξενοδοχείων και εστιατορίων, ο Οργανισμός χρηματοδότησε την παραγωγή ταινίας μικρής διάρκειας η οποία κινηματογραφήθηκε εξ' ολοκλήρου στην Κύπρο με την ενεργό εμπλοκή του Τμήματος.

1.14 ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΣΤΙΑΚΟΣ ΠΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως Εθνικός Εστιακός Πόλος του εν θέματι Διαδικτύου, έχει ως κύριες δραστηριότητες τις πιο κάτω:

1.14.1 Συμμετοχή σε διάφορα προγράμματα του δικτύου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμμετέχει στην εκστρατεία «Εργασία σε Αρμονία με τη Ζωή - Η Ευρώπη σε Κίνηση» του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στην Εργασία.

Η εκστρατεία αυτή έχει ως στόχο να εντοπίσει τρόπους ζωής και συμπεριφορές που προάγουν τη ψυχική υγεία στους χώρους εργασίας. Αναγνωρίζει εφαρμοσμένα μοντέλα καλής πρακτικής που προάγουν τη ψυχική και κοινωνική ευεξία στους χώρους εργασίας και φροντίζει για την διάχυση των αποτελεσμάτων στην Ευρώπη.

Για την εφαρμογή της εκστρατείας αυτής το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει ετοιμάσει Σχέδιο Δράσης και προχωρεί στην υλοποίησή του.

1.14.2 Συμμετοχή σε συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου

Το Τμήμα μετέχει ενεργά στις συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου, στις οποίες συζητούνται οργανωτικά θέματα, θέματα εσωτερικής διαχείρισης του Δικτύου καθώς και η πορεία των διαφόρων προγραμμάτων του Δικτύου.

1.15 ΜΟΝΑΔΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Η κούραση των οδηγών λόγω του υπερβολικού χρόνου οδήγησης και χωρίς τη λήψη των απαιτούμενων διαλειμμάτων και αναπαύσεων είναι ένας από τους πιθανούς παράγοντες πρόκλησης τροχαίων ατυχημάτων. Μέχρι την ημερομηνία εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας ο παράγοντας αυτός ήταν αστάθμητος. Με την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας και τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων τόσο στο δρόμο όσο και στις επιχειρήσεις, ο παράγοντας αυτός μπορεί να σταθμιστεί ώστε να καταστεί δυνατή η πρόληψη των οδικών ατυχημάτων, στα οποία εμπλέκονται τέτοιοι οδηγοί, μέσω της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων και των οδηγών προς τη σχετική νομοθεσία. Επίσης με την εφαρμογή της νομοθεσίας εξασφαλίζονται ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων και βελτιώνονται οι συνθήκες εργασίας των οδηγών.

1.15.2 Νομοθεσία / Εφαρμογή της Νομοθεσίας

Η Κύπρος έχει εναρμονιστεί με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/22/EK και εφαρμόζει στους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς με αρ. 561/2006 και αρ. 3821/85 μέσω του περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμου του 2007 (Ν. 86(I)/2007), ο οποίος καταργεί τον περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμο του 2004 (Ν. 137(I)/2004). Επίσης η Κύπρος είναι εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/15/EK μέσω του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου του 2005 (Ν. 47(I)/2005).

Αρμόδιος Υπουργός για σκοπούς διοίκησης και εφαρμογής των πιο πάνω Νόμων είναι, δυνάμει του άρθρου 2(1) του Νόμου 86(I)/2007 και του άρθρου 2(1) του Νόμου 47(I)/2005, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο οποίος εξουσιοδότησε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να εφαρμόζει στους διατάξεις του περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμου του 2007 (Ν. 86(I)/2007) και του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου του 2005 (Ν. 47(I)/2005). Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του νομοθετικού πλαισίου είναι το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι έλεγχοι στους επιχειρήσεις γίνονται αποκλειστικά από τη Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και οι έλεγχοι στους δρόμους γίνονται από την εν λόγω Μονάδα σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου.

1.15.3 Έλεγχος Εργάσιμων Ημερών των Οδηγών κατά το 2009

Με βάση το άρθρο 2 της Οδηγίας 2006/22/ΕΚ, ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων των εργάσιμων ημερών που έπρεπε πραγματοποιηθεί κατά το 2009, ανέρχεται σε 71.982 εργάσιμες ημέρες. Μέχρι τις 31.12.2009 ελέγχθηκαν συνολικά 82.998 εργάσιμες ημέρες από τις οποίες 51.078 ημέρες ελέγχθηκαν στις επιχειρήσεις και 31.920 ημέρες στο δρόμο. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Οδηγίας 2006/22/ΕΚ, το ελάχιστο ποσοστό του συνολικού αριθμού ελέγχων στο δρόμο είναι 30% και στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων 50%. Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει το ποσοστό κάλυψης του απαιτούμενου από την Ευρωπαϊκή Οδηγία ελάχιστου αριθμού ελέγχων από τον αριθμό των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν το 2009, κατά περίπτωση.

Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών κατά το 2009

	Ελάχιστη απαίτηση από Ε.Ε.	Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν το 2009	Ποσοστό κάλυψης των απαιτήσεων της Ε.Ε.
Συνολικός αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών	71.982 (2% των εργάσιμων ημερών)	82.998	115%
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στο δρόμο	21.595 (30% του 71.982)	31.920	148%
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις	35.991 (50% του 71.982)	51.078	142%

Στον πιο πάνω αριθμό ελέγχων που έγιναν στο δρόμο περιλαμβάνονται και οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά τις εκστρατείες που διοργανώθηκαν από την Αστυνομία Κύπρου, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Τροχαίας (TISPOL). Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Μάρτιο, Μάιο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2009 και σε αυτές έλαβαν μέρος και οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

1.16 ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας αποτελούν σοβαρότατη μορφή ατυχημάτων λόγω των φοβερών συνεπειών που μπορεί να έχουν όχι μόνο πάνω στον άνθρωπο αλλά και στο περιβάλλον. Γι' αυτό και έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία για την πρόληψη και αντιμετώπιση τους, σε παγκόσμια κλίμακα.

Η Μονάδα Ελέγχου των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας εφαρμόζει τους περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Κανονισμούς του 2001 (Κ.Δ.Π. 507/2001). Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε εφαρμογή την 1.5.2002 με σχετική Γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου (Κ.Δ.Π. 211/2002). Επίσης εφαρμόζει τους περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2006 (Κ.Δ.Π. 49/2006). Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί εναρμονίζουν την Κυπριακή νομοθεσία με τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 96/82/ΕΚ (SEVESO II) και της Οδηγίας 2003/105/ΕΚ που τροποποιεί την Οδηγία 96/82/ΕΚ εκτός από τις πρόνοιες που σχετίζονται με τη χρήση γης και τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης για τα οποία αρμοδιότητα έχουν αντίστοιχα το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Δύναμη Πολιτικής Άμυνας.

Οι Κανονισμοί στοχεύουν στην πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες και στον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Κατά τη διάρκεια του 2009 η Μονάδα Ελέγχου συνεργάστηκε με τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας στο θέμα των Εξωτερικών Σχεδίων Επείγουσας Ανάγκης και με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στα θέματα χωροθέτησης νέων μονάδων ή αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες μονάδες.

2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

2.1 Τομέας Επιθεώρησης και Πιστοποίησης Μηχανημάτων

Η Μονάδα Επιθεώρησης και Πιστοποίησης Μηχανημάτων λειτουργεί με προσωπικό τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος. Η Μονάδα εφαρμόζει συγκεκριμένα άρθρα της εργατικής νομοθεσίας τα οποία αφορούν καθορισμένα είδη / τύπους μηχανημάτων, καλούμενα «Επιθεωρητέα Μηχανήματα». Κύρια δραστηριότητα της Μονάδας είναι η επιθεώρηση των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων. Οι λοιπές δραστηριότητες της Μονάδας αφορούν κυρίως τη σύνταξη εκθέσεων και πιστοποιητικών επιθεώρησης, την τήρηση και παρακολούθηση της είσπραξης των τελών επιθεώρησης, τη σύνταξη, παρακολούθηση και διεκπεραίωση των ποινικών υποθέσεων, τη διερεύνηση των ατυχημάτων και των επικίνδυνων συμβάντων, τη σύνταξη νέων νομοθεσιών, κ.λπ.

Η νομοθεσία, της οποίας την εφαρμογή για τα Επιθεωρητέα Μηχανήματα έχει η Μονάδα, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Τον περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμο (Ν. 89(Ι)/1996), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 158(Ι)/2001, 25(Ι)/2002, 41(Ι)/2003 και 99(Ι)/2003,
- Τον περί Εργοστασίων Νόμο, Κεφ. 134, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Ν. 43/64, Ν. 32/72, Ν. 22/82, Ν. 25/89, Ν. 20/90, Ν. 220/91 και Ν. 90(Ι)/96,
- Τους περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμούς του 1973 (Κ.Δ.Π. 161/73),
- Τους περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στα Λιμάνια Κανονισμούς του 1991(Κ.Δ.Π. 349/91),
- Το περί Εργοστασίων (Τρόπος Ετοιμασίας ατμολέβητα σε Κρύα Κατάσταση) Διάταγμα,
- Το περί Εργοστασίων (Εντυπα) Διάταγμα,
- Το περί Εργοστασίων (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2008 (Κ.Δ.Π. 6/2008),

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της πιο πάνω νομοθεσίας, η Μονάδα προσφέρει στους ιδιοκτήτες των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων εξειδικευμένες υπηρεσίες επιθεώρησης. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται περιλαμβάνουν την επιθεώρηση, τη δοκιμή και την εξέταση, πάντοτε όμως ανάλογα με τον τύπο του επιθεωρητέου μηχανήματος. Κάθε εγγεγραμμένο Επιθεωρητέο Μηχάνημα πιστοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Ο Επιθεωρητής εκδίδει στον ιδιοκτήτη του μηχανήματος Έκθεση Ελέγχου ή Πιστοποιητικό Δοκιμής και Εξέτασης, ανάλογα με την εργασία που εκτελεί.

Στον Πίνακα του **Παράρτηματος XVII** φαίνεται ανάλυση των επιθεωρήσεων των μηχανημάτων που διεκπεραιώθηκαν από τους Επιθεωρητές κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος για το έτος 2009.

Στον Πίνακα του **Παράρτηματος XVIII** φαίνεται ανάλυση των καταχωρημένων Επιθεωρητέων Μηχανημάτων κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος, όπως αυτά ήταν καταχωρημένα στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος στις 31.12.2009.

Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα σχετικά άρθρα του περί Εργοστασίων Νόμου που εφαρμόζονται για τα Επιθεωρητέα Μηχάνηματα, η μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ δύο επιθεωρήσεων και σύγκριση του αριθμού των επιθεωρήσεων που έγιναν κατά κατηγορία μηχανήματος με τον αντίστοιχο του έτους 2008.

Είδος Μηχανήματος	Αριθμός Επιθεωρήσεων		Μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ Επιθεωρήσεων	Άρθρο του περί Εργοστασίων Νόμου περί συχνότητας επιθεωρήσεων
	2009	2008		
Ανελκυστήρες και Αναβατόρια	458	464	6 μήνες	33(2)
Υδραυλικοί Ανυψωτήρες	0	0	12 μήνες	33(9)(c)
Γερανοί και άλλες Ανυψωτικές Συσκευές	267	290	14 μήνες	35(2)
Ατμολέβητες	344	352	14 - 18 μήνες	40(7)
Ατμοδέκτες	8	11	26 μήνες	41(4)
Αεροθάλαμοι	80	104	26 μήνες	42(5)
Περιλάβεια	0	0	6 μήνες	34
ΟΛΙΚΟ	1.157	1.221		

Κατά το 2009 πραγματοποιήθηκε εκστρατεία είσπραξης των καθυστερημένων τελών που εβρίσκονταν σε εκκρεμότητα από παλαιότερες Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων. Οι Επιθεωρητές του Τμήματος επικοινωνήσαν (μέσω τηλεφώνου ή με προσωπική επίσκεψη) με τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες για να επιτευχθεί η ουσιαστική είσπραξη των καθυστερημένων εσόδων. Μέχρι τις 31.12.2009, το Τμήμα εισέπραξε συνολικά €35.587,05 από το οφειλόμενο στις 31.12.2008 αρχικό ποσό των €53.211,94 ή ποσοστό 66,9%.

Επίσης, κατά το 2009 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμπλήρωσε, σε συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους, την επεξεργασία του προσχέδιου των περί των Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών. Το εν λόγω προσχέδιο εκσυγχρονίζει την περιοδική επιθεώρηση των ανελκυστήρων και καθορίζει τις ευθύνες, υποχρεώσεις και τα επαγγελματικά κριτήρια όσων άμεσα εμπλέκονται με την εγκατάσταση, συντήρηση και επιθεώρηση των ανελκυστήρων καθώς και τις υποχρεώσεις και ευθύνες των ιδιοκτητών ανελκυστήρων. Επίσης, συμφωνήθηκε με τους Κοινωνικούς Εταίρους όπως η περιοδική επιθεώρηση των ανελκυστήρων αναληφθεί από ιδιωτικούς φορείς. Εντός του 2010 οι εν λόγω Κανονισμοί θα δημοσιοποιηθούν για σχόλια από τις επηρεαζόμενες ομάδες προτού προωθηθούν για έγκριση και ψήφιση.

Μέσα στο 2009 ολοκληρώθηκε με επιτυχία και η εκστρατεία επιθεώρησης κινητών γερανών αφού με εξαίρεση μερικούς γερανούς οι οποίοι λόγω ηλικίας δεν μπορούν να συμβαδίσουν με την εξέλιξη της τεχνολογίας, οι εγγεγραμμένοι στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος, γερανοί είναι συμμορφωμένοι με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

2.2 Τομέας Προϊόντων με Σήμανση Συμμόρφωσης CE

Ο Τομέας Προϊόντων με Σήμανση Συμμόρφωσης CE εφαρμόζει την Κυπριακή νομοθεσία που εναρμονίζει με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες Νέας Προσέγγισης για τις ακόλουθες έξι κατηγορίες προϊόντων:

- Μηχανήματα,
- Ανελκυστήρες,
- Εξοπλισμός υπό Πίεση,
- Απλά Δοχεία Πίεσης,
- Μέσα Ατομικής Προστασίας, και
- Εξοπλισμός και Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες.

Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τη σήμανση συμμόρφωσης CE για τις πιο πάνω κατηγορίες προϊόντων διασφαλίζει ότι μόνο προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας κατασκευάζονται, εισάγονται και διατίθενται στην Κυπριακή αγορά.

Κατά το 2009 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, συμμετείχε υπό την προεδρία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε συνεδρίες των αρμοδίων αρχών για την τροποποίηση των περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμων του 2002 έως 2009 με σκοπό την εναρμόνιση της Κύπρου με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 765/2009/EK για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, ο οποίος τίθεται σε ισχύ από την 1.1.2010.

Επίσης κατά το 2009, το Τμήμα παρακολούθησε την ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δημοσιεύσεις νέων εναρμονισμένων προτύπων για τις 6 κατηγορίες προϊόντων με σήμανση CE για τα οποία έχει την αρμοδιότητα. Συγκεκριμένα ετοιμάστηκαν 7 Γνωστοποιήσεις οι οποίες δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και οι οποίες επίσης δημοσιοποιήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι ισχύουσες Γνωστοποιήσεις είναι οι ακόλουθες:

A/A	Κατηγορία	Κ.Δ.Π.
1.	Μηχανήματα	355/2009
2.	Ανελκυστήρες	356/2009
3.	Εξοπλισμός υπό Πίεση	379/2009
4.	Απλά Δοχεία Πίεσης	283/2009
5.	Μέσα Ατομικής Προστασίας	320/2009
6.	Εξοπλισμός και Συστήματα Προστασίας από Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες (ATEX)	165/2009

2.2.1 Επιτήρηση της αγοράς

Σκοπός της επιτήρησης της αγοράς είναι να διασφαλιστεί ότι μόνο προϊόντα που πληρούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τη σήμανση συμμόρφωσης CE διατίθενται στην Κυπριακή αγορά. Αυτό επιτυγχάνεται με επισκέψεις σε χώρους όπου κατασκευάζονται, εισάγονται, εκτίθενται προς πώληση ή εγκαθίστανται τα προϊόντα για τα οποία απαιτείται σήμανση CE. Η επιτήρηση της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς αλλά και κατόπιν πληροφοριών για μη συμμορφούμενα προϊόντα.

Για τη διεξαγωγή της επιτήρησης της Κυπριακής αγοράς, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξουσιοδότησε Λειτουργούς του Τμήματος τόσο στα Κεντρικά Γραφεία όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας.

Τον Ιούνιο του 2009, το Τμήμα συνδιοργάνωσε με το Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου και τον Όμιλο Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανολόγων Μηχανικών Ηνωμένου Βασιλείου (Παράρτημα Κύπρου) σεμινάριο με τίτλο «Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) – Προκλήσεις και Καινοτομίες». Λειτουργός του Τμήματος παρουσίασε τη σχετική νομοθεσία και κατασκευαστές του τομέα παρουσίασαν την εξέλιξη της τεχνολογίας των μέσων αυτών.

Στο Σεμινάριο συμμετείχαν και εκπρόσωποι των Γερμανικών Οργανισμών BG BAU (Ινστιτούτο Ασφάλισης και Πρόληψης των Ατυχημάτων στον Κατασκευαστικό Τομέα) και BGIA (Ερευνητικό Ινστιτούτο στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία).

Κατά το 2009, το Τμήμα παρακολούθησε την ιστοσελίδα του Δικτύου RAPEX της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανακοινώσεις επικίνδυνων προϊόντων αναφορικά με τις κατηγορίες προϊόντων με σήμανση CE που χειρίζεται το Τμήμα και εξέδωσε 9 συνολικά Ανακοινώσεις (για Απλά Δοχεία Πίεσης, Εξοπλισμό υπό Πίεση και Μέσα Ατομικής Προστασίας).

2.2.1.1 Μηχανήματα και Εξοπλισμός

Λειτουργοί του Τμήματος διερεύνησαν 4 υποθέσεις κινητών γερανών που εισήχθηκαν από τρίτες χώρες χωρίς σήμανση CE, για τις οποίες εκδόθηκαν αντίστοιχες Ειδοποιήσεις Συμμόρφωσης, καθώς και μια υπόθεση με κατασκευή ανυψωτικής συσκευής από Κύπριο κατασκευαστή χωρίς να τηρούνται οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Επίσης, στο πλαίσιο της εκστρατείας επιθεώρησης εγκαταστάσεων υγραερίου που αναφέρεται στην παράγραφο 2.2.2. πιο κάτω, διεξήχθη και επιτήρηση της αγοράς σε 133 εγκαταστάσεις υγραερίου στις οποίες βρίσκονται εγκατεστημένοι εξοπλισμοί υπό πίεση (δεξαμενές, βαλβίδες ανακούφισης, βαλβίδες διακοπής, ρυθμιστές πίεσης, σωληνώσεις, κ.ά.) και εξοπλισμοί για χρήση σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες για τους οποίους απαιτείται σήμανση CE. Το ποσοστό συμμόρφωσης που διαπιστώθηκε ήταν 68%. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε ότι οι πιο πάνω εξοπλισμοί δεν πληρούσαν τις πρόνοιες της νομοθεσίας περί σήμανσης CE, εκδόθηκαν σχετικές επιστολές με παρατηρήσεις προς τους ιδιοκτήτες.

2.2.2 Ανάληψη της αρμοδιότητας για το υγραέριο

Σε συνάντηση που έγινε στις 24.2.2009 μεταξύ της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνήθηκε όπως το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αναλάβει εξουσιοδότηση την αρμοδιότητα για τα θέματα που σχετίζονται με το υγραέριο. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης το οποίο περιλαμβάνει σειρά δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα:

- (α) τροποποίηση της περί Πετρελαιοειδών νομοθεσίας έτσι ώστε οι εξουσίες που προβλέπονται στην πιο πάνω νομοθεσία να μεταφερθούν στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- (β) διεξαγωγή Εκστρατείας Επιθεώρησης χώρων με υγραέριο.
- (γ) ετοιμασία Κωδίκων Πρακτικής για υποβοήθηση των καταναλωτών, των επαγγελματιών του τομέα καθώς και σχετικού ενημερωτικού υλικού, και
- (δ) διοργάνωση σειράς από ενημερωτικά εκπαιδευτικά προγράμματα

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του με Αρ. 68.657 και ημερ. 14.4.2009, ενέκρινε την ανάληψη της αρμοδιότητας για το υγραέριο από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και εξουσιοδότησε την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ετοιμάσει σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο.

Η πιο πάνω τροποποιητική νομοθεσία κατατέθηκε εντός του 2009 στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Επίσης σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης, μέσα στο 2009, και με βάση εξειδικευμένο έντυπο ελέγχου, Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας διεξήγαγαν στοχευμένη εκστρατεία επιθεώρησης σε 133 εγκαταστάσεις υγραερίου για να διαπιστωθεί το επίπεδο συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία και την περί Πετρελαιοειδών νομοθεσία. Παράλληλα, οι Επιθεωρητές επιθεώρησαν 148 υποστατικά στα οποία αποθηκεύεται υγραέριο και συμβούλευσαν τις οικείες Επαρχιακές Διοικήσεις αναφορικά με τη σκοπούμενη χορήγηση της Άδειας Αποθήκευσης Υγραερίου για τα εν λόγω υποστατικά. Οι Επιθεωρητές εξέτασαν επίσης παράπονα του κοινού σχετικά με εγκαταστάσεις υγραερίου.

Παράλληλα, ετοιμάστηκε το πρώτο προσχέδιο Κώδικα Πρακτικής για τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις υγραερίου, ενημερωτικό έντυπο για το ευρύ κοινό και έγιναν δύο Ημερίδες για τους εισαγωγείς, προμηθευτές, εγκαταστάτες και συντηρητές εξοπλισμού υγραερίου. Το Μάιο του 2009, δεκατρείς Επιθεωρητές παρακολούθησαν εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για τις Εγκαταστάσεις Υγραερίου στο Κέντρο Παραγωγικότητας με τίτλο «Περιγραφή και Κανονισμοί ασφάλειας εγκαταστάσεων Υγραερίου για Επιθεωρητές». Επίσης, κατά το μήνα Σεπτέμβριο, τρεις Επιθεωρητές του Τμήματος παρακολούθησαν ειδικά εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Οργανισμού GASTEC Αγγλίας, με θέμα την ασφαλή εγκατάσταση και συντήρηση εξοπλισμού υγραερίου.

2.2.3 Επιτήρηση της αγοράς για Μηχανήματα

Μέσα στο 2009, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας πραγματοποίησε 30 επιθεωρήσεις για την επιτήρηση της αγοράς για Μηχανήματα σύμφωνα με τη βάση δεδομένων που διαθέτει. Όσοι από τους προμηθευτές που επιθεωρήθηκαν δεν εφάρμοζαν τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών ειδοποιήθηκαν γραπτά ότι οφείλουν να συμμορφωθούν σε τακτό χρονικό διάστημα. Εκδόθηκαν 5 Ειδοποιήσεις Συμμόρφωσης. Η συμμόρφωση στις περισσότερες περιπτώσεις επιτεύχθηκε τελικά με εθελοντική καταστροφή των προϊόντων από τους ίδιους τους εισαγωγείς.

Επίσης το καταναλωτικό κοινό ενημερώθηκε με 12 Ανακοινώσεις του Τμήματος για 16 συνολικά επικίνδυνα μηχανήματα ευρείας κατανάλωσης που έχουν κυκλοφορήσει σε άλλες χώρες της Ευρώπης και για τα οποία έγινε σχετική καταχώρηση στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το δίκτυο ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών για επικίνδυνα προϊόντα (RAPEX).

Ο έλεγχος της συμμόρφωσης των προϊόντων που κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά διενεργείται και καταγράφεται μετά από καταγγελίες του Τμήματος Τελωνείων και άλλων εποπτικών αρχών ή μετά από παράπονα καταναλωτών ή άλλων επηρεαζομένων. Περιοδικά διενεργούνται και τυχαίοι έλεγχοι σε καταστήματα και άλλα υποστατικά στη βάση ειδικών προγραμμάτων επιτήρησης της αγοράς από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

3. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

3.1 Έλεγχος Βιομηχανικών Εκπομπών

3.1.1 Αδειοδότηση

Κατά τη διάρκεια του 2009, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 μέχρι 2009, των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2009 και των περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμων του 2003 μέχρι 2008, που αφορούν την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων, η αρμόδια Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η οποία προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, εξέτασε 66 αιτήσεις και διαμόρφωσε συγκεκριμένους όρους λειτουργίας και οριακές τιμές εκπομπής με στόχο την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, στην οποία εκτός από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμμετέχουν άλλα πέντε συναρμόδια Υπουργεία, το Ε.Τ.Ε.Κ. και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, χορηγήθηκαν 17 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και 44 Άδειες Απόρριψης Υγρών Αποβλήτων από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Στον πιο κάτω Πίνακα φαίνονται αναλυτικά οι κατηγορίες και ο αριθμός των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκε Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εντός του 2009.

Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων

Ανάλυση των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκε / ανανεώθηκε Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εντός του 2009.

Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Εκπομπής που χορηγήθηκαν εντός του 2009
- Κεντρικοί σταθμοί επεξεργασίας οικιακών ή βιομηχανικών αποβλήτων	1
- Επεξεργασία / Βαφή Ξύλου	9
- Χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων	2
- Πτηνοτροφεία	2
- Χοιροστάσια	1
- Παραγωγή / συσκευασία φυτοφαρμάκων	1
- Διάφορες Άλλες	1
Σύνολο	17

3.1.2 Επιθεωρήσεις / Μετρήσεις

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στον έλεγχο της τήρησης από τις βιομηχανίες των όρων λειτουργίας και των ορίων εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Για το σκοπό αυτό συνεχίσθηκε και το 2009 το πρόγραμμα επιθεωρήσεων και περιβαλλοντικών μετρήσεων. Προτεραιότητα δόθηκε στην παρακολούθηση πάνω σε συστηματική βάση, εκείνων των βιομηχανικών εγκαταστάσεων οι οποίες λόγω της φύσης των διεργασιών τους και της χωροθέτησής τους ενδέχεται να δημιουργούν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον. Με βάση τους όρους λειτουργίας που έχουν καθορισθεί στις σχετικές Άδειες Εκπομπής, οι μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις έχουν προχωρήσει στην εγκατάσταση συστημάτων περιορισμού της ρύπανσης (φίλτρα) στις πηγές εκπομπής και ως εκ τούτου οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους έχουν μειωθεί σημαντικά.

Κατά τη διάρκεια του 2009 διενεργήθηκαν 111 επιθεωρήσεις σε αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής των όρων λειτουργίας που καθορίζονται στις αντίστοιχες Άδειες Εκπομπής και 44 επιθεωρήσεις σε μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις (κλιβάνους, σκυροθραυστικά, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος, κ.λπ.) για έλεγχο της εφαρμογής των όρων που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς. Επίσης διενεργήθηκαν 14 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις διάθεσης βαφών και 44 επιθεωρήσεις για διερεύνηση παραπόνων που υποβλήθηκαν από πολίτες σχετικά με τη λειτουργία εργοστασίων που γειτνιάζουν με κατοικημένες περιοχές. Απαντήθηκαν επίσης 5 ερωτήματα βουλευτών, 2 ερωτήματα που τέθηκαν από την Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης και 2 ερωτήματα του Επιτρόπου Περιβάλλοντος.

Οι εκπομπές αερίων ρύπων από τις μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις παρακολουθούνται περιοδικά με τη βοήθεια της Κινητής Μονάδας Μέτρησης Αερίων Εκπομπών που διαθέτει το Τμήμα και η οποία είναι κατάλληλη εξοπλισμένη με εξειδικευμένα όργανα για τέτοιου είδους μετρήσεις. Κατά το 2009 διεξήχθησαν 15 σειρές μετρήσεων συγκέντρωσης εκπεμπόμενων ρύπων (σκόνης, αιθάλης, διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων) σε μεγάλες βιομηχανίες (ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, τσιμεντοποιεία, βαφεία, κ.λπ.) με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των οριακών τιμών εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Διεξήχθησαν επίσης 11 μετρήσεις σε μικρής ισχύος κλιβάνους.

Η παρακολούθηση της λειτουργίας των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων γινόταν επίσης από αρμόδιους Επιθεωρητές μέσω ελέγχου των αποτελεσμάτων των μετρήσεων εκπομπής από τα όργανα συνεχούς μέτρησης που είναι εγκατεστημένα στα φουγάρα των βιομηχανιών. Η υποχρέωση για συνεχείς μετρήσεις εκπομπής σε συγκεκριμένες μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνεται στους όρους λειτουργίας που καθορίζονται στις σχετικές Άδειες Εκπομπής. Οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας έχουν ελεύθερη πρόσβαση στις περιβαλλοντικές μετρήσεις, οι οποίες διεξάγονται από τις βιομηχανίες με βάση τις υποχρεώσεις τους για αυτοπαρακολούθηση (self monitoring) των αερίων εκπομπών των εγκαταστάσεων τους.

Κατά το 2009 εκδόθηκε 1 Ειδοποίηση Βελτίωσης η οποία αφορούσε διάφορες παραβάσεις της νομοθεσίας. Επίσης στάληκαν 11 Προειδοποιητικές Επιστολές σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων για τη λήψη μέτρων για άρση παραβάσεων που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων. Κατά το 2009 εκδικάστηκαν έξι δικαστικές υποθέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον του Δικαστηρίου για παραβάσεις των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας. Το Δικαστήριο επέβαλε πρόστιμο €1.200 στην πρώτη περίπτωση, €1.000 στη δεύτερη περίπτωση, €900 στην τρίτη περίπτωση, €800 στην τέταρτη περίπτωση, €1.000 στην πέμπτη περίπτωση και €1.000 στην έκτη περίπτωση.

3.1.3 Επιτήρηση της αγοράς για ορισμένα Χρώματα Διακόσμησης, Βερνίκια και Προϊόντα Φανοποιίας Αυτοκινήτων

Σκοπός της επιτήρησης της αγοράς στον τομέα αυτό είναι να διασφαλιστεί ότι ορισμένα προϊόντα (χρώματα διακόσμησης, βερνίκια, προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων), συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τήρηση συγκεκριμένων οριακών τιμών μέγιστης περιεκτικότητας σε Πτητικές Οργανικές Ενώσεις (Π.Ο.Ε.). Αυτό επιτυγχάνεται με επισκέψεις σε βαφεία αυτοκινήτων και σε χώρους όπου κατασκευάζονται, εισάγονται και διατίθενται προς πώληση τα εν λόγω προϊόντα. Η επιτήρηση της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς αλλά και κατόπιν πληροφοριών για μη συμμορφούμενα προϊόντα.

Για τη διεξαγωγή της επιτήρησης της Κυπριακής αγοράς, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξουσιοδότησε Λειτουργούς του Τμήματος τόσο στα κεντρικά γραφεία όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας.

Κατά τη διάρκεια του 2009, διενεργήθηκαν 14 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις διάθεσης βαφών και βαφεία αυτοκινήτων για έλεγχο της σήμανσης με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας καθώς και

30 δειγματοληψίες προϊόντων. Τα δείγματα στάλθηκαν σε διαπιστευμένο εργαστήριο για χημική ανάλυση (προσδιορισμός περιεκτικότητας των χρωμάτων / βερνικιών σε Π.Ο.Ε). Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων δεν παρατηρήθηκε οποιαδήποτε υπέρβαση στις μέγιστες οριακές τιμές Π.Ο.Ε.

3.2 Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως το εθνικό σημείο επαφής για τη Σύμβαση του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση, συμμετείχε ενεργά κατά το 2009 στις δραστηριότητες της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της. Στο πλαίσιο αυτό κατά το 2009 υπολογίσθηκαν οι ετήσιες συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων της Κύπρου για το έτος 2007 και διαβιβάσθηκαν στο Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις που δημοσιεύονται από το Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIX** φαίνονται αναλυτικότερα, κατά δραστηριότητα οι ετήσιες εθνικές εκπομπές αερίων ρύπων για το έτος 2007.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIX** επιπρόσθετα από τις εκπομπές ολικής αιωρούμενης σκόνης (TSP – Total Suspended Particulates) φαίνεται και το μέρος της ολικής σκόνης που αποτελείται από σωματιδιακή ύλη (Particulate Matter) με σωματίδια με αεροδυναμική διάμετρο μικρότερη από 10 μικρόμετρα (PM₁₀) και μικρότερη από 2,5 μικρόμετρα (PM_{2.5}). Σημειώνεται ότι όσο πιο μικρή είναι η αεροδυναμική διάμετρος των αναπνεύσιμων αιωρούμενων σωματιδίων τόσο πιο επικίνδυνα είναι για την ανθρώπινη υγεία.

3.3 Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)

Με βάση τις υποχρεώσεις της Κύπρου για υποβολή περιβαλλοντικών στοιχείων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 166/2006/ΕΚ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR), το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, τον Ιούνιο του 2009, την πρώτη έκθεση με τα στοιχεία που αφορούν την Κύπρο.

Το Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων περιλαμβάνει συγκρίσιμα δεδομένα για τα στοιχεία έκλυσης στον αέρα, στα νερά και στο έδαφος όπως επίσης και μεταφοράς αποβλήτων από συγκεκριμένες εγκαταστάσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Αποσκοπεί επίσης στην παρουσίαση της βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Κανονισμού E-PRTR και την αξιολόγηση της προόδου αναφορικά με την τήρηση περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί από κάθε κράτος με βάση Διεθνείς Συμφωνίες και Συμβάσεις.

Συγκεκριμένα το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει προχωρήσει στην αποστολή με διαδικασία επιγραφμική (on line), μέσω ειδικής βάσης δεδομένων που έχει δημιουργήσει, στοιχείων έκλυσης ρύπων ατμοσφαιρικού αέρα για 76 εγκαταστάσεις, 18 εκ των οποίων είναι βιομηχανίες, σφαγεία, λατομεία και εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων και 58 κτηνοτροφικά υποστατικά. Για ενημέρωση των φορέων εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων σχετικά με τις υποχρεώσεις

τους που απορρέουν από τις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 166/2006/EK και για βοήθεια στον υπολογισμό των αερίων εκπομπών και συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου που τους αποστάληκε διοργανώθηκαν 6 σεμινάρια.

3.4 Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

Στο πλαίσιο εναρμόνισης της Κύπρου προς το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμπλήρωσε μέσα στο 2009 την ενσωμάτωση στην Κυπριακή νομοθεσία Ευρωπαϊκής Οδηγίας πάνω στα θέματα του Τομέα Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης.

Συγκεκριμένα κατά το 2009 εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας το ακόλουθο νομοθέτημα:

Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 (Ν.79(I)/2009).

4. ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

4.1 Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Ο Τομέας Ποιότητας του Αέρα συνέχισε και κατά το 2009 τις μετρήσεις ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα στην Κύπρο, τις οποίες διεξάγει ανελλιπώς από το 1991. Οι εν λόγω μετρήσεις διεξήχθησαν με τη βοήθεια εννέα Σταθμών, πλήρως εξοπλισμένων με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης των ακόλουθων ρύπων:

- Μονοξειδίου, Διοξειδίου και Οξειδίων του Αζώτου (NO , NO_2 , NO_x),
- Όζοντος (O_3),
- Διοξειδίου του θείου (SO_2),
- Μονοξειδίου του Άνθρακα (CO),
- Αιωρούμενων Σωματιδίων (PM-Particulate Matter),
- Βενζολίου (C_6H_6)

Επιπρόσθετα, παρακολουθούνται οι σημαντικότερες μετεωρολογικές παράμετροι, όπως είναι:

- η κατεύθυνση του ανέμου,
- η ταχύτητα του ανέμου,
- η θερμοκρασία περιβάλλοντος,
- η σχετική υγρασία,
- η ατμοσφαιρική πίεση, και
- η ηλιακή ακτινοβολία.

Φωτογραφία αντιπροσωπευτικού Σταθμού φαίνεται στο Σχήμα 1 δεξιά:

Σχήμα 1: Σταθμός Παρακολούθησης ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην Αγία Μαρίνα-Ξυλιάτου

Το Δεκέμβριο του 2008 ο Σταθμός που λειτουργούσε στον περίβολο του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας μεταφέρθηκε, εν όψει της προγραμματισμένης κατεδάφισης του Νοσοκομείου, στον περίβολο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας, επί της Λεωφόρου Στροβόλου. Συνεπώς κατά τη διάρκεια του 2009 οι μετρήσεις ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα πάνω σε συστηματική βάση διεξήχθησαν στις ακόλουθες περιοχές:

- Στον περίβολο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας
- Στην περιοχή Βασιλικού (κοινότητα Ζυγίου)
- Στην περιοχή της κοινότητας Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου
- Στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου Αποστόλου Λουκά στο Στρόβολο
- Στη διασταύρωση των οδών Αγίας Σοφίας και Σεΰχελλών στη Λεμεσό
- Στη διασταύρωση των οδών Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III και Τσίρου στη Λεμεσό
- Στον περίβολο του Δημοτικού Κήπου Λάρνακας
- Στην οδό Αριστοφάνους, πλησίον του Δημοτικού Σχολείου Δροσιάς
- Στο προαύλιο του Αστυνομικού Σταθμού Πάφου.

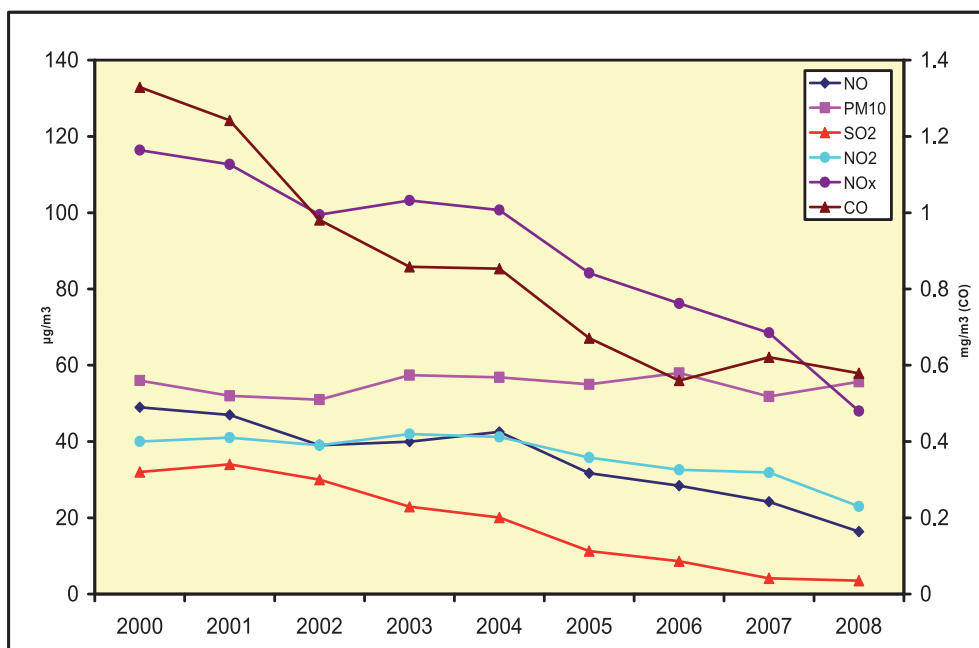
Τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμματικά (on-line) στο κοινό, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας **www.airquality.gov.cy**, καθώς και από μια εξωτερική γιγαντοοθόνη και δύο εσωτερικές ηλεκτρονικές οθόνες πληροφόρησης. Η εξωτερική γιγαντοοθόνη βρίσκεται στο δημόσιο χώρο απέναντι από το παλιό ΓΣΠ και οι δύο εσωτερικές οθόνες βρίσκονται η μια στο Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη και η άλλη στην είσοδο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όταν καθίσταται αναγκαίο, εκδίδονται ανακοινώσεις προειδοποίησης του κοινού όπως κατά τη μεταφορά σκόνης από την έρημο.

Επιπρόσθετα με τη βοήθεια ειδικών δειγματοληπτικών συσκευών, έγιναν μετρήσεις συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων (AS_{10} και $AS_{2.5}$) σε όλες τις πόλεις της Κύπρου καθώς και προσδιορισμός συγκέντρωσης μολύβδου και άλλων μετάλλων που περιέχονται σ' αυτά.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων των κυριότερων ατμοσφαιρικών ρύπων στις πιο πάνω περιοχές (αστικές, βιομηχανικές, αγροτικές) δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των περισσότερων ρύπων ευρίσκονται κάτω από τις αντίστοιχες οριακές τιμές.

Όπως φαίνεται και στο Σχήμα 2 πιο κάτω, παρατηρείται γενικά μια συνεχής μείωση της συγκέντρωσης των περισσότερων ρύπων στην ατμόσφαιρα (NO , NO_2 , NO_x , SO_2 , CO). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, στην εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας εξοπλισμένων με καταλύτη, στην περιοδική επιθεώρηση των οχημάτων, κ.ά.

Σχήμα 2: Διακύμανση Ετήσιων Μέσων Τιμών των Ρύπων NO , PM_{10} , SO_2 , NO_2 , NO_x και CO κατά την περίοδο 2000–2008 σε αντιπροσωπευτικό κυκλοφοριακό σταθμό (Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας)

Σημαντική μείωση της συγκέντρωσης παρουσιάστηκε επίσης στις περιπτώσεις του βενζολίου και του μολύβδου.

Εξάιρεση αποτελούν οι περιπτώσεις του όζοντος και των αιωρούμενων σωματιδίων.

Στην περίπτωση του όζοντος οι σχετικές υπερβάσεις οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, όπως είναι οι υψηλές θερμοκρασίες και η υψηλή ακτινοβολία που συμβάλλουν στη δημιουργία του, καθώς και στη διασυννοριακή ρύπανση με τη μεταφορά του όζοντος και των πρόδρομων ουσιών του από την ανατολική Μεσόγειο και τα γειτονικά κράτη.

Υπερβάσεις οριακών τιμών παρατηρήθηκαν και στην περίπτωση των αιωρούμενων σωματιδίων, οι οποίες οφείλονται μεταξύ άλλων στις εκπομπές από τα οχήματα, τις κεντρικές θερμάνσεις, διάφορες βιομηχανικές πηγές καθώς επίσης και στην αερομεταφερόμενη σκόνη από τις γεωργικές περιοχές και από τη Σαχάρα, στην επαναιώρηση σκόνης από τους δρόμους και τις ακάθυπτες περιοχές των πόλεων κατά τις περιόδους της ξηρασίας καθώς και στα άλματα από τη θάλασσα.

Το Μάρτιο 2009 υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση για έγκριση παράτασης επίτευξης των οριακών τιμών σχετικά με τα ΑΣ₁₀ σύμφωνα με την πρόνοια που υπάρχει στη νέα Οδηγία 2008/50/ΕΚ για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη. Το Νοέμβριο δημοσιοποιήθηκε η θετική απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την προϋπόθεση της στενής παρακολούθησης υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για βελτίωση της Ποιότητας του Αέρα που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008.

Η πρόοδος στην υλοποίηση του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως η Αρμόδια Αρχή, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής που προβλέπεται στη σχετική Νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι άλλων πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι Φορείς. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης βρίσκεται δημοσιευμένο στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα.

5. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Κατά τη διάρκεια του 2009 βασική επιδίωξη του Τομέα Ελέγχου Χημικών Ουσιών του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, ήταν η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για επικίνδυνες ουσίες, η τροποποίηση και έκδοση νέας νομοθεσίας για εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο και η εφαρμογή των προνοιών των Συμβάσεων του Ρότερνταμ που αφορά τις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων (Σύμβαση PIC) καθώς και της Στοκχόλμης που αφορά τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (POPs). Με τις πιο πάνω νομοθεσίες επιδιώκεται ο πλήρης έλεγχος των χημικών ουσιών, μειγμάτων και προϊόντων που περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες και εισάγονται, εξάγονται, ή κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά. Το 2009, έγινε επίσης ο απαιτούμενος συντονισμός ανάμεσα στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες για καλύτερο έλεγχο των επικίνδυνων χημικών ουσιών που πιθανόν να εισάγονται, εξάγονται, κυκλοφορούν και χρησιμοποιούνται στην Κύπρο.

Στη διάρκεια του 2009 συνεχίστηκε η παροχή ενημέρωσης προς όλους τους εμπλεκόμενους για τις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1907/2006 (REACH) για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων. Με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH αναμένεται ότι 30,000 περίπου χημικές ουσίες θα εξετασθούν από τους παραγωγούς ή εισαγωγείς τους με βάση διαδικασία που θα προσδιορίζει τους κινδύνους που περικλείουν για την υγεία του ανθρώπου και για το περιβάλλον.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του REACH, οι ουσίες που θα ενταχθούν σταδιακά στη νέα διαδικασία ελέγχου είναι αυτές που παράγονται ή εισάγονται σε ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες του ενός τόνου το χρόνο. Η νέα προσέγγιση, με την εισαγωγή του REACH στα θέματα αξιολόγησης και ελέγχου χημικών ουσιών, αντικαθιστά διαδικασίες που περιλαμβάνονται σε 70 περίπου Ευρω-

παϊκές Οδηγίες που εκδόθηκαν τα τελευταία 39 χρόνια. Με την έναρξη ισχύος του Κανονισμού REACH, ένα μεγάλο μέρος από τις Οδηγίες αυτές έχει καταργηθεί. Οι υπόλοιπες Οδηγίες που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των χημικών ουσιών και των οποίων οι πρόνοιες δεν περιλαμβάνονται στον Κανονισμό REACH, καλύπτονται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1272/2008 γνωστό και ως CLP (Classification, Labeling and Packaging of substances and mixtures), ο οποίος εκδόθηκε στις 31.12.2008 και τέθηκε σε ισχύ στις 20.1.2009. Ο νέος αυτός Κανονισμός που ρυθμίζει θέματα που αφορούν την Ταξινόμηση, Επισήμανση και Συσκευασία Χημικών Ουσιών και Μειγμάτων έχει ως στόχο την ενσωμάτωση στο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο των προνοιών του Παγκόσμια Εναρμονισμένου Συστήματος Ταξινόμησης και Επισήμανσης Χημικών Ουσιών (GHS-Globally Harmonized System).

Για την εναρμόνιση των Κανονισμών REACH και CLP, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έλαβε ενεργά μέρος και στο μέτρο των δυνατοτήτων του στις συναντήσεις των αρμοδίων αρχών των Κρατών Μελών και στις Επιτροπές του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων έτσι ώστε να είναι σε θέση να ενημερώνει με τη σειρά του τον Κύπριο εισαγωγέα, παραγωγό και χρήστη. Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Κανονισμών REACH και CLP, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει εγκαθιδρύσει δύο Καθοδηγητικά Γραφεία για παροχή πληροφόρησης και έχει ετοιμάσει την αναγκαία υποδομή για ανταλλαγή πληροφοριών για χημικές ουσίες με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων και τις αρμόδιες αρχές των άλλων Κρατών Μελών. Κατά το 2009 συνεχίστηκε η παροχή ενημέρωσης προς τις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις όσον αφορά την υποχρέωση τους για καθυστερημένη προκαταχώριση (late preregistration) στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων, των χημικών ουσιών που παράγουν ή εισάγουν από τρίτες χώρες. Η υποχρέωση προκαταχώρισης αφορά όλους όσους παράγουν ή εισάγουν από τρίτες χώρες, χημικές ουσίες σε καθαρή μορφή ή ως συστατικό μείγματος ή σε αντικείμενο, σε ποσότητα μεγαλύτερη ή ίση του ενός τόνου ανά έτος. Κατά την υπό αναφορά περίοδο απαντήθηκαν 200 ερωτήματα για το REACH και 17 ερωτήματα για το CLP. Ανάλογες ενέργειες έγιναν και για ενημέρωση σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό που ρυθμίζει τις εισαγωγές / εξαγωγές στην Κοινότητα (689/2008).

Επιπρόσθετα στα πλαίσια της ενημέρωσης των εμπλεκόμενων αναφορικά με τις πρόνοιες του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού CLP ετοιμάστηκε ενημερωτική αφίσα και διοργανώθηκε ημερίδα με θέμα τις τελευταίες εξελίξεις στα θέματα διαχείρισης και ελέγχου χημικών ουσιών σε Ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Στην Ημερίδα συμμετείχαν παραγωγοί, εισαγωγείς και χρήστες χημικών ουσιών καθώς και κυβερνητικές υπηρεσίες που συνεργάζονται με το Τμήμα στην αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας.

Επίσης κατά την υπό αναφορά περίοδο διοργανώθηκαν στην Κύπρο δύο διεθνείς συναντήσεις. Τον Ιούνιο του 2009 διοργανώθηκε Διεθνές Εργαστήρι για τους Εμπορικούς Συνεργάτες της Διεθνούς Σύμβασης PIC για τις υποχρεώσεις τους κατά τις εισαγωγές / εξαγωγές χημικών ουσιών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στο οποίο παρευρέθηκαν περισσότεροι από 30 εκπρόσωποι τρίτων χωρών που συμμετέχουν στη Σύμβαση.

Το Δεκέμβριο του 2009 διοργανώθηκε στην Κύπρο η 15η Συνάντηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων. Η συγκεκριμένη Συνάντηση διοργανώθηκε μετά από πρόσκληση της Κύπρου και έγινε για πρώτη φορά εκτός της Φιλανδίας, της χώρας στην οποία εδρεύει ο Οργανισμός.

Στο πλαίσιο της συλλογής πληροφοριών για τις χημικές ουσίες που κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά και για κάλυψη των υποχρεώσεων της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης συλλέχθηκαν στοιχεία για τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Για συγκεκριμένες χημικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες και για τις οποίες ζητήθηκαν σχετικές πληροφορίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Για χημικές ουσίες που εισάγονται στην Κύπρο από τρίτες χώρες και οι οποίες πιθανό να μην έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και δεν διαθέτουν χαρακτηριστικούς αριθμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αριθμό EINECS ή ELINCS).
- Για επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μείγματα για τα οποία ισχύουν περιορισμοί στη χρήση και έχουν εισαχθεί ή χρησιμοποιηθεί στην Κύπρο κατά το 2009 (εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 689/2008/ΕΚ).

Κατά το 2009, έγιναν 110 επιθεωρήσεις σε υποστατικά παρασκευής και εισαγωγής διαφόρων χημικών προϊόντων, υπεραγορών και καταστημάτων λιανικού και χονδρικού εμπορίου χρωμάτων και βερνικιών, παιχνιδιών και κοσμημάτων. Στόχος των επιθεωρήσεων αυτών ήταν ο εντοπισμός χημικών προϊόντων που παράγονται ή εισάγονται στην Κύπρο και τα οποία δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία συσκευασία, σήμανση ή σύσταση και ο εντοπισμός προϊόντων που περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία. Για τα προϊόντα αυτά έγιναν οι δέουσες ενέργειες και συστάσεις προς τους εισαγωγείς και παραγωγούς με στόχο την εξάλειψη της παράβασης και την προστασία των εργαζομένων, του κοινού και του περιβάλλοντος γενικότερα.

Επίσης κατά την υπό αναφορά περίοδο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εκπροσωπήθηκε στις Συναντήσεις των αρμοδίων αρχών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 689/2008 και της Σύμβασης PIC, ενώ παρακολούθησε τις διεθνείς προσπάθειες που έχουν αναληφθεί από τα Ηνωμένα Έθνη για κατάλληλο έλεγχο και διαχείριση χημικών προϊόντων (Strategic Approach to International Chemicals Management-SAICM).

5.1 Νέα Νομοθεσία

Κατά το 2009 ετοιμάσθηκαν και προωθήθηκαν στη Γενική Εισαγγελία για νομοτεχνικό έλεγχο τα ακόλουθα νομοθετήματα:

1. Νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Χημικών Ουσιών Νόμος του 2009».
2. Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Χημικών Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Μειγμάτων) Κανονισμοί του 2009».
3. Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2009».
4. Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμοί του 2009».
5. Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/1272/2008) Κανονισμοί του 2009».

6. Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/1102/2008) Κανονισμοί του 2009».
7. Νομοσχέδιο για τροποποίηση Κυρωτικού Νόμου της Σύμβασης PIC με τίτλο «Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009».

6. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βασικός στόχος του τομέα Ακτινοπροστασίας, Πυρηνικής Ασφάλειας και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων είναι η διασφάλιση επαρκών επιπέδων προστασίας για τους εργαζόμενους, το κοινό, τους ασθενείς και το περιβάλλον από τους κινδύνους που εγκυμονεί η έκθεση σε ακτινοβολίες. Η υλοποίηση του πιο πάνω στόχου επιτυγχάνεται με τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ακτινοπροστασίας, που περιλαμβάνει την αδειοδότηση και τον έλεγχο των πηγών και πρακτικών χρήσης ή έκθεσης σε ιονίζουσα ακτινοβολία, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, τον έλεγχο διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων ή αναλωμένων πυρηνικών καυσίμων και την ετοιμότητα για αποφυγή και αντιμετώπιση εκτάκτων ραδιολογικών ή πυρηνικών περιστατικών, σε συνεργασία και με άλλες υπηρεσίες και εμπλεκόμενους φορείς.

6.1 Εφαρμογή της Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες

Μέσα στο 2009 συνεχίστηκε η προσπάθεια για πληρέστερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας για προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή το 2002 (Ν.115(Ι)/2002 και σχετικοί Κανονισμοί που εκδόθηκαν κάτω από το Νόμο).

Το 2009 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τέθηκαν σε ισχύ ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (τροποποιητικός) Νόμος του 2009 (Ν.8(Ι)/2009), και οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Επιτήρηση και Έλεγχος των Αποστολών Ραδιενεργών Αποβλήτων και Αναλωμένου Πυρηνικού Καυσίμου) Κανονισμοί του 2009 (Κ.Δ.Π. 86/2009). Οι Κανονισμοί αυτοί, οι οποίοι καταργούν τους Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 496/2002, προνοούν για τον έλεγχο των αποστολών αναλωμένων πυρηνικών καυσίμων και άλλων ραδιενεργών αποβλήτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και για εξωκοινοτικές αποστολές από και προς τρίτες χώρες μη μέλη.

Επίσης, το 2009 ψηφίστηκε ο νόμος που κυρώνει τη διεθνή Κοινή Σύμβαση για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (Ν.13(ΙΙΙ)/2009). Η Κυπριακή Δημοκρατία κατέθεσε στις 21.10.2009 στον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας τα έγγραφα προσχώρησης στην Κοινή Σύμβαση για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων και η Σύμβαση αυτή τέθηκε σε εφαρμογή για την Κύπρο από την 19.1.2010.

Τέλος, ετοιμάστηκε και βρίσκεται στο στάδιο του νομοτεχνικού ελέγχου προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τεχνητή Οπτική Ακτινοβολία) Κανονισμοί του 2010», που μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο τη σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/25/ΕΚ που πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μέχρι την 27.4.2010.

Η πιο πάνω νομοθεσία είναι πλήρως εναρμονισμένη προς το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο καθώς και προς τα πρότυπα και τους Κανόνες του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), στον οποίο η Κύπρος είναι μέλος από το 1965. Επιπρόσθετα, η Κύπρος είναι συμβαλλόμενο μέρος σε διάφορες άλλες διεθνείς συμβάσεις, συνθήκες, συμφωνίες και πρωτόκολλα που αφορούν τη μη εξάπλωση των πυρηνικών όπλων, την καταστολή πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας, την έγκαιρη ειδοποίηση και βοήθεια σε περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος ή ραδιοιολογικής έκτακτης ανάγκης, τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού, την απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών κτλ. Τέλος η Συνθήκη ΕΥΡΑΤΟΜ και διάφοροι σχετικοί Κανονισμοί και Αποφάσεις της ΕΥΡΑΤΟΜ εφαρμόζονται αυτόματα στην Κύπρο ως Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση την πιο πάνω νομοθεσία, καθορίζεται το γενικό πλαίσιο υποχρεώσεων και διαδικασιών για αδειοδότηση όλων των πηγών ιονίζουσας ακτινοβολίας και των δραστηριοτήτων στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία, καθώς και τα μέτρα προστασίας από κινδύνους που δημιουργούνται από ιονίζουσες ακτινοβολίες και παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς.

Με βάση τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμους του 2002 και 2009, έχει εγκαθιδρυθεί εντός του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (ΥΠΕΛ), η οποία στελεχώνεται προς το παρόν με έναν Ανώτερο Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας και τέσσερις Λειτουργούς Επιθεώρησης Εργασίας (οι δύο σε έκτακτη βάση). Η ΥΠΕΛ πέρα από την ευθύνη εφαρμογής της νομοθεσίας και την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα αυτό, αποτελεί κέντρο εμπειρογνωμοσύνης σε θέματα ιονίζουσας ακτινοβολίας και το σημείο επαφής για τα θέματα αυτά με την ΕΥΡΑΤΟΜ, τον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας και άλλους διεθνείς φορείς ή Αρμόδιες Αρχές Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.

Το 2009 συνεχίστηκε η ενημέρωση και κατάρτιση των διαφόρων ομάδων των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και η επιθεώρηση χώρων εργασίας, ιατρικών κέντρων και υποστατικών στα οποία γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία.

Εντός του 2009 έγιναν 130 επιθεωρήσεις σε χώρους όπου χρησιμοποιούνται ακτινοβολίες ή συμβαίνει έκθεση σε ακτινοβολίες, χορηγήθηκαν 15 άδειες κατοχής πηγών και άσκησης δραστηριοτήτων όπου γίνεται χρήση πηγών ιονίζουσας ακτινοβολίας και 15 άδειες σε επιχειρήσεις εισαγωγής/εξαγωγής πηγών ή ραδιοϊσοτόπων. Παράλληλα, συνεχίστηκε η ετοιμασία των όρων για χορήγηση άδειας σε άλλα 20 κλινικά εργαστήρια, νοσοκομεία και επιχειρήσεις όπου γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία.

Επιπλέον, χορηγήθηκε μεγάλος αριθμός (250) πιστοποιητικών και εγκρίσεων για εξαγωγή, ανακυκλώσιμων μετάλλων, πλαστικών, συσσωρευτών, ζωοτροφών, τροφίμων και ποτών.

Για τη διενέργεια μετρήσεων και ελέγχων ιονίζουσας και μη-ιονίζουσας ακτινοβολίας από τους Επιθεωρητές της ΥΠΕΛ αγοράστηκε στο πλαίσιο υλοποίησης Προγράμματος Μεταβατικής Διευκόλυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Κύπρο και του προϋπολογισμού του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας πρόσθετος φορητός και εργαστηριακός εξοπλισμός συνολικής αξίας

€300.000,00. Εξασφαλίστηκε επίσης πρόσθετος εξοπλισμός στο πλαίσιο τεχνικής συνεργασίας με το ΔΟΑΕ αξίας €50.000,00.

6.2 Μετρήσεις περιβαλλοντικής ραδιενέργειας

Το τηλεμετρικό δίκτυο συνεχούς μέτρησης του ρυθμού δόσης γ-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα της Κύπρου, το οποίο λειτουργεί και ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση ραδιολογικού συμβάντος και το οποίο λειτουργεί από το 2006, διαθέτει επτά τοπικούς σταθμούς μέτρησης και τρία κέντρα ελέγχου (το ένα φορητό) και καλύπτει όλη την ελεύθερη περιοχή της Κύπρου. Κατά το 2009 το τηλεμετρικό δίκτυο αναβαθμίστηκε και συνδέθηκε με το Ευρωπαϊκό δίκτυο EURDEP αποστέλλοντας δεδομένα αυτόματα (σε ωριαία βάση) στο Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ισπρά της Ιταλίας. Δεδομένα περιβαλλοντικών μετρήσεων ραδιενέργειας αποστέλλονται και στην τράπεζα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης REM σε ετήσια βάση. Κατά το 2009, το τηλεμετρικό δίκτυο επεκτάθηκε με την προσθήκη ενός αυτόματου φασματοσκοπικού συστήματος ανίχνευσης και παρακολούθησης των επιπέδων α-, β- και γ-ακτινοβολίας, καθώς και του ραδιοϊσοτόπου I-131 και την προσθήκη ενός φορητού αυτόνομου φασματοσκοπικού ανιχνευτή γ-ακτινοβολίας και ρυθμού δόσης.

Επιπρόσθετα, το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης της ραδιενέργειας στο περιβάλλον περιλαμβάνει δύο αυτόματες δειγματοληπτικές αντλίες μικρής παροχής, μία στη Λευκωσία και μία στη Λεμεσό, για μετρήσεις της ολικής β-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα, και μία αυτόματη δειγματοληπτική αντλία μεγάλης παροχής στη Λευκωσία για την παρακολούθηση των επιπέδων γ-ραδιοϊσοτόπων και ειδικά του ραδιοϊσοτόπου Cs-137 στην ατμόσφαιρα.

Η ΥΠΕΛ ενισχύθηκε κατά το 2009 με δύο φορητούς φασματογράφους γ-ακτινοβολίας υψηλής διακριτικής ικανότητας για τη διενέργεια μετρήσεων ραδιοϊσοτόπων.

Τέλος, συνεχίστηκε η παρακολούθηση και οι δειγματοληψίες και μετρήσεις των επιπέδων ραδιενέργειας στο έδαφος, στα νερά, στο θαλάσσιο περιβάλλον, στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές, στα οικοδομικά υλικά και σε άλλα αγαθά, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ).

6.3 Αρχείο Πηγών Ιονίζουσας Ακτινοβολίας

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε το 2009 τη συμπλήρωση και αναβάθμιση του αρχείου με τις πηγές και πρακτικές ιονίζουσας ακτινοβολίας που υπάρχουν στην Κύπρο καθώς και του αρχείου με τις ατομικές δόσεις των εργαζομένων που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία. Τα πιο πάνω αρχεία φυλάσσονται και παρακολουθούνται από την ΥΠΕΛ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, με βάση τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, εκτός από την τήρηση των έντυπων αρχείων, η Υπηρεσία Ελέγχου τηρεί τα στοιχεία αυτά και σε ηλεκτρονική μορφή στη βάση δεδομένων RAIS (Regulatory Authority Information System, RAIS) που αναπτύχθηκε από τον ΔΟΑΕ.

6.4 Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΔΟΑΕ για την Κύπρο

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, συμμετέχει / υλοποιεί διάφορα περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα Τεχνικής Συνεργασίας του ΔΟΑΕ, που έχουν ως στόχο την ενίσχυση του συστήματος ακτινοπροστασίας, διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων και πυρηνικής ασφάλειας καθώς και την αναβάθμιση της σχετικής υποδομής και των δυνατοτήτων της Κύπρου στον τομέα αυτό.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των πιο πάνω προγραμμάτων:

- Εμπειρογνώμονες του ΔΟΑΕ επισκέφθηκαν την Κύπρο και συμβούλευσαν τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες πάνω σε θέματα ακτινοπροστασίας.
- Αριθμός Λειτουργών από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και από διάφορα άλλα υπουργεία συμμετείχε σε σχετικές συναντήσεις στο εξωτερικό και εκπαιδεύτηκε από τον ΔΟΑΕ σε σχετικά θέματα.
- Συνεχίστηκε η εφαρμογή συγκεκριμένου προγράμματος για την αναβάθμιση της υποδομής και των δυνατοτήτων της ΥΠΕΛ και του Εργαστηρίου Ραδιενέργειας του Γενικού Χημείου του Κράτους, το οποίο παρέχει εργαστηριακή υποστήριξη για μετρήσεις και αναλύσεις ραδιενέργειας και για την αναβάθμιση και λειτουργία του εργαστηρίου βαθμονόμησης οργάνων μέτρησης ιονίζουσας ακτινοβολίας (SSDL) στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.
- Εξασφαλίστηκε πρόσθετος εξοπλισμός και κατάρτιση σε σχετικά θέματα.

6.5 Υλοποίηση Προγράμματος Μεταβατικής Διευκόλυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Κύπρο

Τον Ιούλιο του 2009 ολοκληρώθηκε το δεύτερο μέρος του συγχρηματοδοτούμενου Προγράμματος Μεταβατικής Διευκόλυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Κύπρο, που είχε ως στόχο την αναβάθμιση των δυνατοτήτων της Αρμόδιας Αρχής Ακτινοπροστασίας στην Κύπρο.

Στο πρώτο μέρος του Προγράμματος, που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2008, ο ανάδοχος (Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας) προέβη σε λεπτομερή αξιολόγηση του υφιστάμενου συστήματος ακτινοπροστασίας και πυρηνικής ασφάλειας, και υπέβαλε σχετικές εισηγήσεις. Στο πλαίσιο υλοποίησης του σχεδίου αυτού οργανώθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια και ημερίδες στη Κύπρο καθώς και εκπαιδευτικές επισκέψεις στην Ελλάδα που είχαν ως αποτέλεσμα την κατάρτιση πέραν των 300 ατόμων σε θέματα ακτινοπροστασίας και πυρηνικής ασφάλειας.

Το δεύτερο μέρος του Προγράμματος αφορούσε την προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος είναι αναγκαίος για χρήση από τους λειτουργούς της ΥΠΕΛ. Μετά από προκήρυξη πανευρωπαϊκού ανοικτού διαγωνισμού και τη σχετική αξιολόγηση, υπογράφηκαν το Δεκέμβριο του 2008 τα συμβόλαια για την προμήθεια εξοπλισμού συνολικής αξίας περίπου €265.000,00 ο οποίος παραλήφθηκε, εγκαταστάθηκε και λειτουργήσε από τον Ιούλιο 2009.

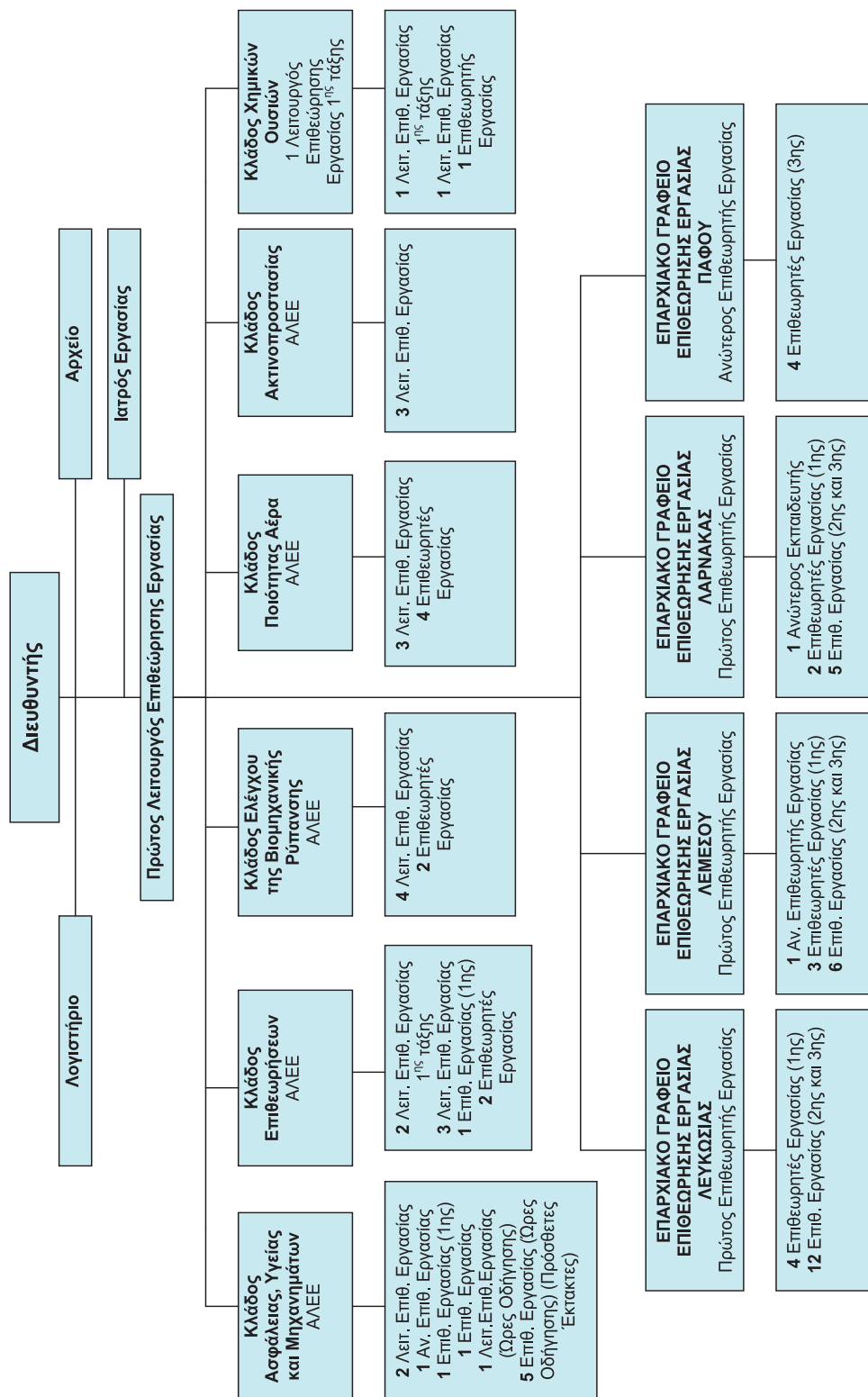
6.6 Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΔΟΑΕ και άλλους οργανισμούς και φορείς

Η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες συμμετείχε στις εργασίες διαφόρων Επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου συζητούνται όλα τα σχετικά θέματα της ΕΥΡΑΤΟΜ και έλαβε μέρος στις δραστηριότητες των Δικτύων ENATOM, ECURIE και EURDEP για έγκαιρη πληροφόρηση και ανταλλαγή δεδομένων σε περίπτωση έκτακτων ραδιοηλογικών/πυρηνικών περιστατικών. Συμμετείχε επίσης, στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΕ στη Βιέννη και σε διάφορες άλλες συναντήσεις και δραστηριότητες του ΔΟΑΕ, στη Γενική Συνέλευση της Ομάδας Πυρηνικών Προμηθευτών (Nuclear Suppliers Group) στη Βουδαπέστη καθώς και σε συναντήσεις και δραστηριότητες της Παγκόσμιας Πρωτοβουλίας για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας (Global Initiative for Combating Nuclear Terrorism, GICNT).

Επιπλέον, εμπειρογνώμονες του ΔΟΑΕ επισκέφθηκαν την Κύπρο, είχαν συζητήσεις με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες και επιθεώρησαν εργαστήρια και κέντρα που συμμετέχουν σε προγράμματα του ΔΟΑΕ. Οι εμπειρογνώμονες του ΔΟΑΕ παρουσίασαν επίσης θέματα ακτινοπροστασίας σε σχετικές ημερίδες και συζήτησαν τα θέματα αυτά με προσωπικό που εμπλέκεται σε τέτοιες δραστηριότητες.

Κατά το 2009, συνεχίστηκε η συνεργασία της ΥΠΕΛ με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, στο πλαίσιο της διμερούς μεταξύ τους συμφωνίας που υπεγράφη το 2008, και διοργανώθηκε στη Λευκωσία τον Νοέμβριο 2009 ημερίδα σχετικά με θέματα Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας. Συνεχίστηκε επίσης η συνεργασία με το Εργαστήριο Πυρηνικής Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, που αφορά διεξαγωγή μετρήσεων ραδονίου σε εσωτερικούς χώρους και μετρήσεις ραδιενέργειας σε τρόφιμα και οικοδομικά υλικά, με το Κυπριακό Ινστιτούτο Βιοϊατρικών Ερευνών και με το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών που αφορά μετρήσεις ραδονίου σε εσωτερικούς χώρους και δοσιμετρία ασθενών που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία για ιατρικούς σκοπούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Οργανόγραμμα Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για το έτος 2009

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2009

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																				
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ				ΛΕΜΕΣΟΣ				ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ				ΛΑΡΝΑΚΑ				ΠΑΦΟΣ		ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ		
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)		Αριθμ.	%(1)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΕΙΑ	53	2,4%	32,7%	29	2,2%	17,9%	12	4,5%	7,4%	59	6,7%	36,4%	9	1,6%	5,6%	162	3,1%		162	3,1%	
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (04-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	12	0,5%	24,0%	9	0,7%	18,0%	2	0,7%	4,0%	22	2,5%	44,0%	5	0,9%	10,0%	50	1,0%		50	1,0%	
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	492	22,4%	40,5%	321	24,0%	26,4%	75	27,9%	6,2%	206	23,3%	16,9%	122	22,2%	10,0%	1216	23,2%		1216	23,2%	
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΘΥΣΙΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	0	0,0%	0,0%	3	0,2%	27,3%	0	0,0%	0,0%	6	0,7%	54,5%	2	0,4%	18,2%	11	0,2%		11	0,2%	
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	12	0,5%	19,0%	26	1,9%	41,3%	0	0,0%	0,0%	17	1,9%	27,0%	8	1,5%	12,7%	63	1,2%		63	1,2%	
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	853	38,9%	51,5%	430	32,2%	26,0%	34	12,6%	2,1%	156	17,7%	9,4%	182	33,2%	11,0%	1655	31,6%		1655	31,6%	
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΛΗΡΚΟ ΚΑΙ ΜΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	219	10,0%	35,7%	144	10,8%	23,5%	34	12,6%	5,5%	174	19,7%	28,3%	43	7,8%	7,0%	614	11,7%		614	11,7%	
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	79	3,6%	26,1%	107	8,0%	35,3%	19	7,1%	6,3%	74	8,4%	24,4%	24	4,4%	7,9%	303	5,8%		303	5,8%	
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55-56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	86	3,9%	26,9%	87	6,5%	27,2%	34	12,6%	10,6%	43	4,9%	13,4%	70	12,8%	21,9%	320	6,1%		320	6,1%	
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	9	0,4%	75,0%	2	0,1%	16,7%	0	0,0%	0,0%	1	0,1%	8,3%	0	0,0%	0,0%	12	0,2%		12	0,2%	
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2	0,1%	50,0%	2	0,1%	50,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	4	0,1%		4	0,1%	
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%		0	0,0%	
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	16	0,7%	41,0%	11	0,8%	28,2%	0	0,0%	0,0%	3	0,3%	7,7%	9	1,6%	23,1%	39	0,7%		39	0,7%	
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	0,5%	47,6%	7	0,5%	33,3%	0	0,0%	0,0%	3	0,3%	14,3%	1	0,2%	4,8%	21	0,4%		21	0,4%	
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	112	5,1%	65,9%	27	2,0%	15,9%	6	2,2%	3,5%	18	2,0%	10,6%	7	1,3%	4,1%	170	3,2%		170	3,2%	
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	48	2,2%	57,8%	13	1,0%	15,7%	4	1,5%	4,8%	10	1,1%	12,0%	8	1,5%	9,6%	83	1,6%		83	1,6%	
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	114	5,2%	40,4%	76	5,7%	27,0%	25	9,3%	8,9%	42	4,8%	14,9%	25	4,6%	8,9%	282	5,4%		282	5,4%	
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	44	2,0%	37,3%	19	1,4%	16,1%	8	3,0%	6,8%	28	3,2%	23,7%	19	3,5%	16,1%	118	2,3%		118	2,3%	
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	26	1,2%	27,4%	21	1,6%	22,1%	16	5,9%	16,8%	18	2,0%	18,9%	14	2,6%	14,7%	95	1,8%		95	1,8%	
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	6	0,3%	54,5%	1	0,1%	9,1%	0	0,0%	0,0%	3	0,3%	27,3%	1	0,2%	9,1%	11	0,2%		11	0,2%	
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	2	0,1%	100,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	2	0,0%		2	0,0%	
Σύνολο Επιθεωρήσεων:		2195	42,0%		1335	25,5%		269	5,1%		883	16,9%		549	10,5%		5231					
		(%)4				(%)4				(%)4				(%)4				(%)4				

%1: Ποσοστια αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της Επαρχίας

%2: Ποσοστια αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%3: Ποσοστια αναλογία Επιθεωρήσεων Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

%4: Ποσοστια αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Καταχωρημένα Υποστατικά μέχρι 31.12.2009

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																								
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ				ΛΕΜΕΣΟΣ				ΑΜΜΟΧΟΣΤΟΣ				ΛΑΡΝΑΚΑ				ΠΑΦΟΣ		ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ						
		Αριθ.	% (1)	% (2)	Αριθ.	% (1)	% (2)	Αριθ.	% (1)	% (2)	Αριθ.	% (1)	% (2)	Αριθ.	% (1)	% (2)	Αριθ.	% (1)	% (2)	Αριθ.	% (3)					
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΛΙΜΝΙΑ	646	6,55%	34,49%	435	6,81%	23,22%	178	9,18%	9,50%	470	11,11%	25,09%	144	6,22%	7,69%	1873	7,57%								
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	20	0,20%	23,26%	25	0,39%	29,07%	5	0,26%	5,81%	24	0,57%	27,91%	12	0,52%	13,95%	86	0,35%								
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3126	31,69%	46,41%	1582	24,77%	23,49%	473	24,39%	7,02%	1125	26,59%	16,70%	429	18,53%	6,37%	6736	27,23%								
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	5	0,05%	14,71%	5	0,08%	14,71%	1	0,05%	2,94%	9	0,21%	26,47%	14	0,60%	41,18%	34	0,14%								
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	46	0,47%	31,08%	33	0,52%	22,30%	10	0,52%	6,76%	42	0,99%	28,38%	17	0,73%	11,49%	148	0,60%								
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2206	22,37%	36,88%	1831	28,67%	30,61%	341	17,59%	5,70%	884	20,89%	14,78%	719	31,06%	12,02%	5981	24,18%								
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	1841	18,67%	39,54%	1114	17,44%	23,93%	400	20,63%	8,59%	871	20,59%	18,71%	430	18,57%	9,24%	4656	18,82%								
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	270	2,74%	31,18%	291	4,56%	33,60%	47	2,42%	5,43%	176	4,16%	20,32%	82	3,54%	9,47%	866	3,50%								
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	350	3,55%	25,44%	329	5,15%	23,91%	305	15,73%	22,17%	203	4,80%	14,75%	189	8,16%	13,74%	1376	5,56%								
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	63	0,64%	57,80%	27	0,42%	24,77%	4	0,21%	3,67%	9	0,21%	8,26%	6	0,26%	5,50%	109	0,44%								
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	89	0,90%	36,78%	79	1,24%	32,64%	12	0,62%	4,96%	25	0,59%	10,33%	37	1,60%	15,29%	242	0,98%								
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	16	0,16%	37,21%	11	0,17%	25,58%	3	0,15%	6,98%	8	0,19%	18,60%	5	0,22%	11,63%	43	0,17%								
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	161	1,63%	52,98%	71	1,11%	23,36%	6	0,31%	1,97%	34	0,80%	11,18%	32	1,38%	10,53%	304	1,23%								
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	92	0,93%	36,51%	66	1,03%	26,19%	13	0,67%	5,16%	55	1,30%	21,83%	26	1,12%	10,32%	252	1,02%								
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	200	2,03%	46,19%	99	1,55%	22,86%	19	0,98%	4,39%	67	1,58%	15,47%	48	2,07%	11,09%	433	1,75%								
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	146	1,48%	46,65%	93	1,46%	29,71%	16	0,83%	5,11%	37	0,87%	11,82%	21	0,91%	6,71%	313	1,27%								
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	139	1,41%	41,87%	86	1,35%	25,90%	27	1,39%	8,13%	51	1,21%	15,36%	29	1,25%	8,73%	332	1,34%								
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	116	1,18%	40,00%	55	0,86%	18,97%	31	1,60%	10,69%	62	1,47%	21,38%	26	1,12%	8,97%	290	1,17%								
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	304	3,08%	50,17%	144	2,25%	23,76%	45	2,32%	7,43%	68	1,61%	11,22%	45	1,94%	7,43%	606	2,45%								
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	23	0,23%	46,00%	9	0,14%	18,00%	3	0,15%	6,00%	11	0,26%	22,00%	4	0,17%	8,00%	50	0,20%								
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΕΡΩΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	4	0,04%	66,67%	2	0,03%	33,33%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	6	0,02%								
Σύνολο Υποστατικών:		9863	39,87%				25,82%				1939				4231				2215				9,36%		24736	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Καταχωρημένα Νέα Υποστατικά για την Περίοδο από 1.1.2009 μέχρι 31.12.2009

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΠΑΦΟΣ		ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ						
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17	1,1%	22,67%	21	2,81%	28,00%	4	3,05%	5,33%	27	6,38%	36,00%	6	1,82%	8,00%	75	2,86%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	4	0,40%	26,67%	4	0,54%	26,67%	2	1,53%	13,33%	2	0,47%	13,33%	3	0,91%	20,00%	15	0,57%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΛΛΟΓΕΙΑ	81	8,14%	36,16%	59	7,90%	26,34%	11	8,40%	4,91%	47	11,11%	20,98%	26	7,88%	11,61%	224	8,53%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	2	0,47%	66,67%	1	0,30%	33,33%	3	0,11%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	5	0,50%	20,83%	9	1,20%	37,50%	0	0,00%	0,00%	6	1,42%	25,00%	4	1,21%	16,67%	24	0,91%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	529	53,17%	42,73%	378	50,60%	30,53%	39	29,77%	3,15%	145	34,28%	11,71%	147	44,55%	11,87%	1238	47,14%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΩΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	92	9,25%	34,85%	75	10,04%	28,41%	20	15,27%	7,58%	47	11,11%	17,80%	30	9,09%	11,36%	264	10,05%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	37	3,72%	29,37%	37	4,95%	29,37%	6	4,58%	4,76%	33	7,80%	26,19%	13	3,94%	10,32%	126	4,80%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	39	3,92%	25,16%	40	5,35%	25,81%	21	16,03%	13,55%	24	5,67%	15,48%	31	9,39%	20,00%	155	5,90%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	7	0,70%	46,67%	5	0,67%	33,33%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	3	0,91%	20,00%	15	0,57%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	16	1,61%	28,57%	21	2,81%	37,50%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	19	5,76%	33,93%	56	2,13%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0,00%	0,00%	2	0,27%	66,67%	0	0,00%	0,00%	1	0,24%	33,33%	0	0,00%	0,00%	3	0,11%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΙΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	13	1,31%	37,14%	11	1,47%	31,43%	1	0,76%	2,86%	2	0,47%	5,71%	8	2,42%	22,86%	35	1,33%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	1,01%	34,48%	6	0,80%	20,69%	0	0,00%	0,00%	10	2,36%	34,48%	3	0,91%	10,34%	29	1,10%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΝΑΜΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	35	3,52%	48,61%	10	1,34%	13,89%	2	1,53%	2,78%	13	3,07%	18,06%	12	3,64%	16,67%	72	2,74%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	27	2,71%	46,55%	11	1,47%	18,97%	2	1,53%	3,45%	11	2,60%	18,97%	7	2,12%	12,07%	58	2,21%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	42	4,22%	39,25%	28	3,75%	26,17%	15	11,45%	14,02%	16	3,78%	14,95%	6	1,82%	5,61%	107	4,07%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΧΕΙΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	19	1,91%	30,65%	12	1,61%	19,35%	3	2,29%	4,84%	21	4,96%	33,87%	7	2,12%	11,29%	62	2,36%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8	0,80%	22,22%	12	1,61%	33,33%	5	3,82%	13,89%	9	2,13%	25,00%	2	0,61%	5,56%	36	1,37%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΚΟΚΥΡΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΚΟΚΥΡΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΠΛΑΪΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	12	1,21%	46,15%	5	0,67%	19,23%	0	0,00%	0,00%	7	1,65%	26,92%	2	0,61%	7,69%	26	0,99%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΕΡΩΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	2	0,20%	66,67%	1	0,13%	33,33%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	3	0,11%
Σύνολο Υποστατικών:		995	37,89%	747	28,45%	131	4,99%	423	16,11%	330	12,57%	2626						
						%		%		%				%(4)		%(4)		

% (1): Ποσοστά αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας
 % (2): Ποσοστά αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια
 % (3): Ποσοστά αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια
 % (4): Ποσοστά αναλογία Υποστατικών Επαρχίας, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Πίνακας 1

Αριθμός Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν στις 52 Εκδικασθείσες Υποθέσεις το 2009 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων ¹				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε £ και €			
		2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
1	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2003	23	97	84	47	£9.610 (€16.420)	£66.580 (€113.758,68)	€86.370	€59600
2	Οι περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμοί του 1973	0	1	0	0	0	£1.200 (€2.050,32)	0	0
3	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ. 134	1	2	0	0	£200 (€342)	£150 (€256,29)	0	0
4	Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος του 1997 έως 2002	1	3	2	1	£80 (€137)	£1.250 (€2.135,75)	€1.250	€600
5	Ο περί Ατυχημάτων και Επαγγελματικών Νόσων (Γνωστοποίηση) Νόμος, Κεφ. 176 (καταργήθηκε 7/12/2007)	1	8	6	-	£180 (€308)	£1.570 (€2.682,50)	€2.000	-
6	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007 (τέθηκαν σε εφαρμογή στις 7/12/2007)	-	-	-	4	-	-	-	€1850
7	Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Εξεύρεσης Εργασίας Νόμος του 1997 και 2002	0	1	0	0	0	£120 (€205,03)	0	0
8	Οι περί Διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	3	8	16	29	£900 (€1.538)	£1.280 (€2.187)	€6.740	€17450
9	Οι Περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002	22	136	124	46	£13.105 (€22.391)	£53.210 (€90.914,68)	€96.102	€60150
10	Οι Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	2	6	0	0	£400 (€683)	£1.120 (€1.913,63)	0	0
11	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001	5	12	14	16	£6.300 (€10.764)	£12.100 (€20.674,07)	€14.100	€26250
12	Οι Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους χώρους εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	7	6	4	9	£5.250 (€8.970)	£1.450 (€2.477,47)	€730	€3200
13	Οι περί Ηλεκτρισμού εις Εργοστάσια Ειδικό Κανονισμοί του 1983	0	1	0	0	0	£150 (€256,29)	0	0

¹ Σημειώνεται ότι μια υπόθεση που εκδικάζεται μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μια παραβάσεις.

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων ¹				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε £ και €			
		2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
14	Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989	0	3	7	4	0	£520 (€888,47)	€2.070	€3200
15	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί του 2001	0	5	0	2	0	£580 (€990,99)	0	€750
16	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	0	0	0	2	0	0	0	€1700
17	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	0	0	0	2	0	0	0	€400
	Σύνολο	65	289	257	162	£36.025 (€61.553)	£141.280 (€241.391,21)	€209.362	€175.150

Πίνακας 2

Νόμοι / Κανονισμοί με βάση τους οποίους συντάχθηκαν και προωθήθηκαν νέοι φάκελοι Ποινικών Υποθέσεων το 2009 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας

A/A	Νόμοι / Κανονισμοί	Αρ. Παραβάσεων ²
1.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2003	82
2.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	11
3.	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλεια και Υγεία στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	3
4.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002	126
5.	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001	6
6.	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	30
7.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	4
8.	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	1
9.	Οι περί Επιτροπών Ασφάλεια στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	1
10.	Οι περί προστασίας της Μητρότητας Νόμος του 1997 έως 2002	1
11.	Οι περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμοι του 1989 έως 2003	2

² Ο Αριθμός αυτός δηλώνει τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν παραβάσεις του συγκεκριμένου Νομοθετήματος. Συντάχθηκαν συνολικά 55 φάκελοι ποινικής δίωξης για παραβάσεις διατάξεων ενός ή και περισσότερων Νομοθετημάτων (Νόμων ή Κανονισμών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2009, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος (Εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

Πίνακας

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤ		ΑΙΤΙΑ					
				Ανδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτίρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αιτία	
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	59	2,65%												
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	46	2,07%	40	6	0	46	1	45	14	10	2	11	9	
3	Δασοκομία και υλοτομία	8	0,36%	3	5	0	8	0	8	2	2	1	1	2	
4	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	5	0,22%	2	3	0	5	0	5	2	0	2	1	0	
5	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	24	1,08%												
6	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	Αντήληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	2	0,09%	2	0	0	2	0	2	0	2	0	0	0	
9	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	22	0,99%	22	0	0	22	0	22	7	6	4	4	1	
10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	549	24,65%												
12	Βιομηχανία τροφίμων	165	7,41%	117	48	0	165	1	164	51	51	14	38	11	
13	Ποτοποιία	40	1,80%	28	12	0	40	0	40	18	8	3	6	5	
14	Παραγωγή προϊόντων καπνού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	1	0,04%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	
16	Κατασκευή ειδών ένδυσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα? κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	54	2,42%	50	4	0	54	0	54	7	27	2	15	3	
19	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	9	0,40%	7	2	0	9	0	9	5	1	2	1	0	
20	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	6	0,27%	2	4	0	6	0	6	3	3	0	0	0	
21	Παραγωγή οπτανθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	4	0,18%	3	1	0	4	0	4	4	0	0	0	0	
23	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων	15	0,67%	11	4	0	15	0	15	0	8	1	5	1	
24	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	31	1,39%	26	5	0	31	0	31	6	17	4	4	0	
25	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	85	3,82%	83	2	0	85	0	85	21	22	6	35	1	
26	Παραγωγή βασικών μετάλλων	3	0,13%	3	0	0	3	0	3	0	1	0	2	0	
27	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	80	3,59%	75	5	0	80	0	80	19	20	6	34	1	
28	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	5	0,22%	5	0	0	5	0	5	1	0	1	3	0	
30	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	7	0,31%	7	0	0	7	0	7	2	2	0	3	0	
31	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	1	0	0	1	0	
32	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	2	0,09%	2	0	0	2	0	2	1	0	0	1	0	
33	Κατασκευή επίπλων	23	1,03%	23	0	0	23	0	23	5	7	2	9	0	
34	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	13	0,58%	10	3	0	13	0	13	5	1	4	2	1	
35	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	4	0,18%	4	0	0	4	0	4	2	0	0	2	0	
36	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	13	0,58%												
37	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	13	0,58%	13	0	0	13	0	13	4	5	1	3	0	
38	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	30	1,35%												
39	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	4	0,18%	4	0	0	4	0	4	0	1	1	2	0	
40	Επεξεργασία λυμάτων	14	0,63%	13	1	0	14	0	14	5	4	2	0	3	
41	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων? ανάκτηση υλικών	10	0,45%	10	0	0	10	0	10	1	1	4	4	0	
42	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	2	0	0	0	0	
43	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	562	25,24%												
44	Κατασκευές κτιρίων	351	15,76%	345	6	0	351	1	350	178	56	19	84	14	
45	Έργα πολιτικού μηχανικού	45	2,02%	42	3	0	45	0	45	21	7	4	11	2	
46	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	166	7,45%	162	4	0	166	1	165	79	29	13	41	4	

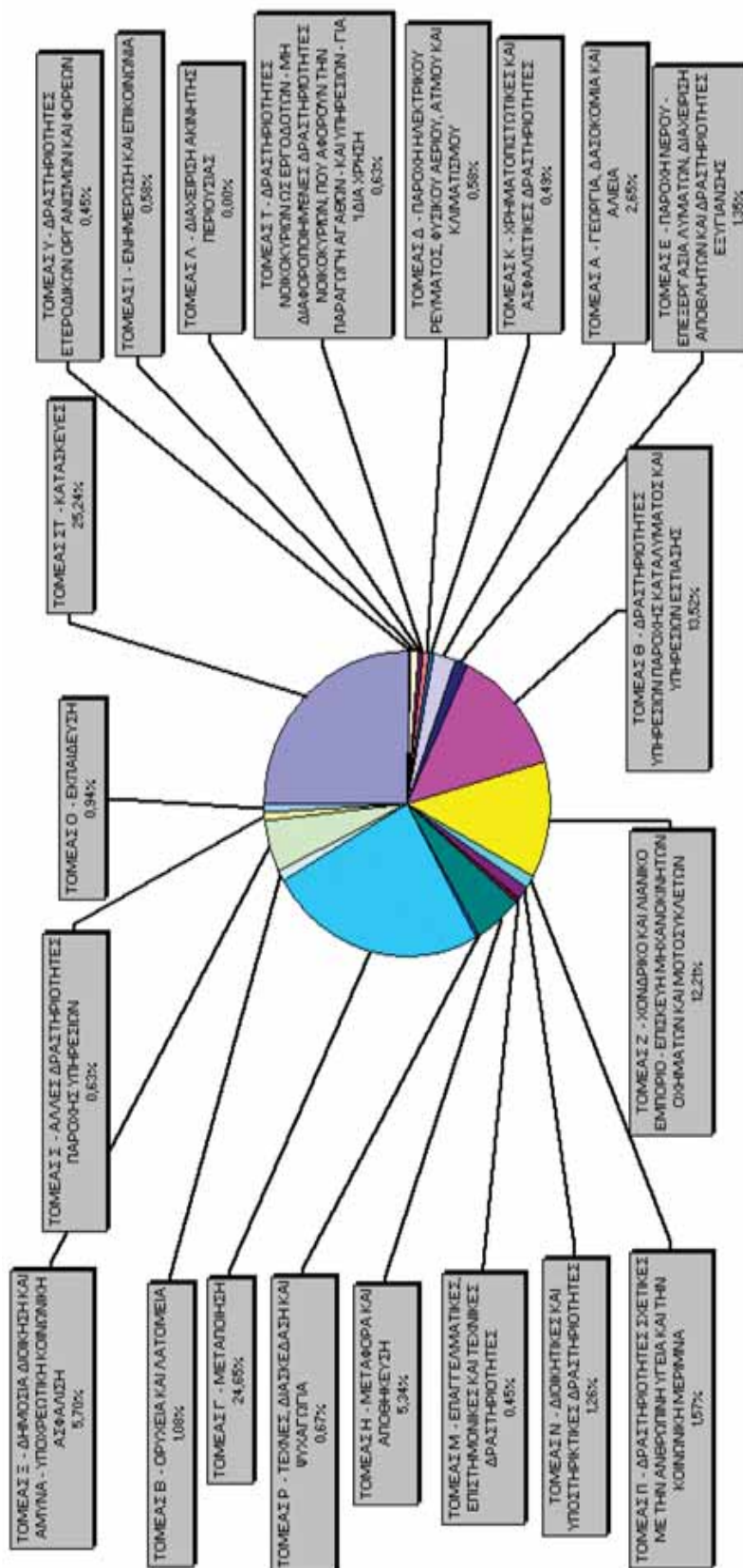
47	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	272	12,21%											
48	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο? επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	70	3,14%	68	2	1	69	1	69	21	15	10	20	4
49	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	69	3,10%	47	22	0	69	0	69	17	10	16	23	3
50	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	133	5,97%	64	69	0	133	0	133	51	52	7	18	5
51	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	119	5,34%											
52	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	31	1,39%	21	0	0	31	1	30	4	2	19	5	1
53	Πλωτές μεταφορές	1	0,04%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
54	Αεροπορικές μεταφορές	6	0,27%	3	3	0	6	0	6	2	2	1	1	0
55	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	77	3,46%	62	15	0	77	1	76	23	26	12	14	2
56	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	4	0,18%	4	0	0	4	0	4	0	0	4	0	0
57	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	301	13,52%											
58	Καταλύματα	196	8,80%	89	107	0	196	0	196	99	52	2	39	4
59	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	105	4,71%	64	41	0	105	0	105	36	15	26	23	5
60	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	13	0,58%											
61	Εκδοτικές δραστηριότητες	1	0,04%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
62	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
64	Τηλεπικοινωνίες	11	0,49%	10	1	0	11	0	11	7	2	1	1	0
65	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	1	0,04%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
67	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	11	0,49%											
68	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά	8	0,36%	3	5	0	8	0	8	5	2	0	1	0
69	Ασφαλιστικά, ανασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	1	0	1	0	0
70	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	1	0,04%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
71	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0,00%											
72	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
73	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	0,45%											
74	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	2	0,09%	2	0	0	2	0	2	0	0	1	0	1
75	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων? δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	1	0,04%	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0
76	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών? τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	3	0,13%	2	1	0	3	0	3	2	0	1	0	0
77	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	1	0,04%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
78	Αφώνηση και έρευνα αγοράς	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	0	1	1	0	0
80	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	1	0,04%	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1
81	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	28	1,26%											
82	Δραστηριότητες ενοίκιασης και εκμίσθωσης	1	0,04%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
83	Δραστηριότητες απασχόλησης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	1	0,04%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
85	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	7	0,31%	6	1	0	7	0	7	2	0	5	0	0
86	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	9	0,40%	5	4	0	9	0	9	6	1	0	2	0
87	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	10	0,45%	8	2	0	10	0	10	6	1	1	2	0

88	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	127	5,70%											
89	Δημόσια διοίκηση και άμυνα? υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	127	5,70%	106	21	0	127	0	127	51	22	22	20	12
90	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	21	0,94%											
91	Εκπαίδευση	21	0,94%	7	14	0	21	0	21	13	3	0	2	3
92	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	35	1,57%											
93	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	23	1,03%	6	17	0	23	0	23	10	1	2	4	6
94	Δραστηριότητες	4	0,18%	2	2	0	4	0	4	2	0	1	0	1
95	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	8	0,36%	0	8	0	8	0	8	5	1	0	0	2
96	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	15	0,67%											
97	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	2	0,09%	2	0	0	2	0	2	2	0	0	0	0
98	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	1	0,04%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
99	Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα	1	0,04%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
100	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	11	0,49%	8	3	0	11	0	11	4	2	0	2	3
101	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	14	0,63%											
102	Δραστηριότητες οργανώσεων	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	0	0	1	1	0
103	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	3	0,13%	3	0	0	3	1	2	1	1	0	1	0
104	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	9	0,40%	5	4	0	9	0	9	5	0	2	1	1
105	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	14	0,63%											
106	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού	14	0,63%	2	12	0	14	1	13	12	0	2	0	0
107	Μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
108	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	10	0,45%											
109	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	10	0,45%	5	5	0	10	0	10	5	0	0	5	0
Σύνολο:		2227		1729	488	1	2226	9	2218	862	504	240	509	112

ΠΑΡΤΗΡΜΑ VII – ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ - ΕΤΟΣ 2009

(Εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009

(γνωστοποιήσιμα σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία)

Α. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (σύνολο ατυχημάτων: 10 Σημ με 11 θύματα)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Θυμάτων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Υπηρεσίες σε ιδιωτικό νοικοκυριό	Τροχαίο. Κτύπημα από διερχόμενο αυτοκίνητο ενώ το θύμα ήταν πεζό.
2.	Λεμεσός	1	Εκτροφή αιγοπροβάτων	Ανατροπή γεωργικού ελκυστήρα και καταπλάκωση οδηγού.
3.	Λεμεσός	2	Οικοδομικές εργασίες - εργασίες ελαιοχρωματισμού	Πτώση από κλωβό που βρισκόταν αναρτημένος σε ανυψωτικό μηχάνημα (διπλό θανατηφόρο ατύχημα).
4.	Λεμεσός	1	Αρτοποιία	Κτύπημα θύματος από σύμπλεγμα μεταλλικών σωλήνων.
5.	Λάρνακα	1	Οικοδομικές εργασίες	Πτώση από τον 7 ^ο όροφο σε υπό ανακαίνιση πολυκατοικία
6.	Λάρνακα	1	Επιδιορθώσεις ελαστικών αυτοκινήτων	Το θύμα κτυπήθηκε στο πρόσωπο από το ωστικό κύμα πεπιεσμένου αέρα κατά τη διαδικασία εφαρμογής ελαστικού σε όχημα.
7.	Λάρνακα	1	Μεταφορές – Ρυμουλκήσεις αυτοκινήτων	Τροχαίο. Κτύπημα από διερχόμενο αυτοκίνητο (το θύμα ήταν πεζό).
8.	Πάφος	1	Συντήρηση – εγκατάσταση κλιματιστικών συσκευών	Πτώση από φορητή κλίμακα, από ύψος 1,5-2 m
9.	Πάφος	1	Χωματουργικές εργασίες	Κτύπημα του οχήματος που οδηγούσε το θύμα σε δρόμο εργοταξίου, από άλλο όχημα βαρέος τύπου.
10.	Πάφος	1	Χωματουργικές εργασίες	Ανατροπή φορτηγού οχήματος και καταπλάκωση του οδηγού.

Σημ. Ο πιο πάνω πίνακας, παρουσιάζει τα θανατηφόρα ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους το έτος 2009. Το διπλό θανατηφόρο ατύχημα με Α/Α 3, δεν έχει γνωστοποιηθεί στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της παρούσας έκθεσης. Γι' αυτό το λόγο, στον πίνακα του **Παράρτηματος VI**, όπου παρουσιάζονται τα ατυχήματα που **γνωστοποιήθηκαν** στο Τμήμα κατά το έτος 2009, εμφανίζονται μόνο 9 ατυχήματα.

Β. ΑΥΤΟΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων: 6)

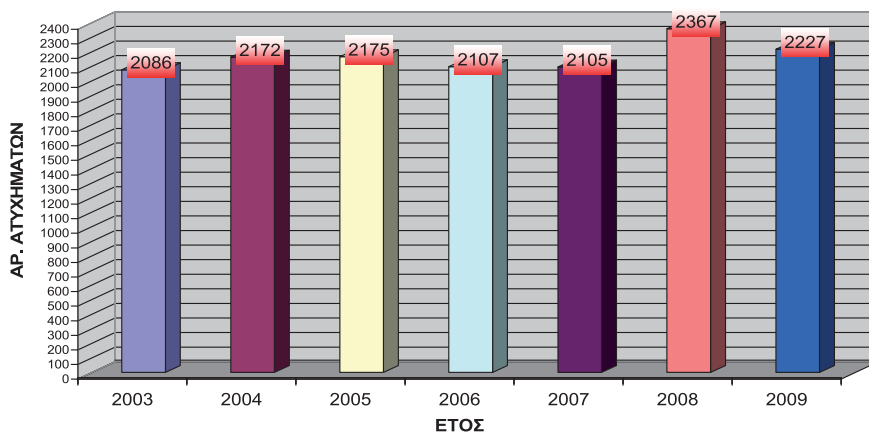
A/A	Επαρχία	Αριθμός Θυμάτων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λεμεσός	1	Γεωργία -Κτηνοτροφία	Ανατροπή γεωργικού ελκυστήρα και καταπλάκωση οδηγού.
2.	Λεμεσός	1	Γεωργία -Κτηνοτροφία	Κτύπημα θύματος από τον οπίσθιο τροχό γεωργικού ελκυστήρα.
3.	Πάφος	1	Μηχανουργείο - Ταπελλογραφείο	Πτώση από άνοιγμα δάπεδου μεσοπατώματος, ύψους 3,8m.

Γ. ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Σύνολο ατυχημάτων: 6)

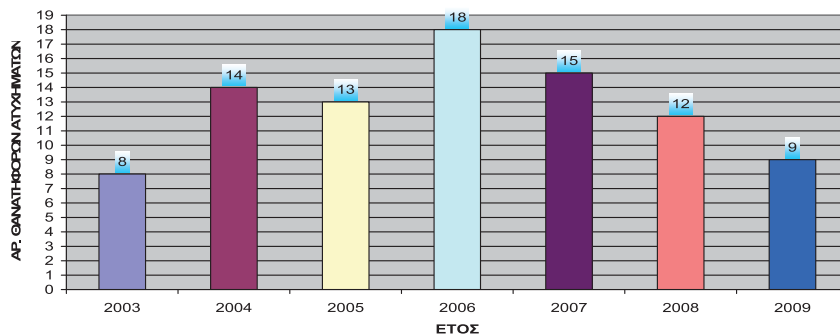
A/A	Επαρχία	Αριθμός θυμάτων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Μεταφορά νερού	Τροχαίο. Κτύπημα από διερχόμενο αυτοκίνητο ενώ το θύμα ήταν πεζό.
2.	Λευκωσία	1	Εκτροφή αλόγων	Κτύπημα στο κεφάλι, από πτώση του θύματος σε δάπεδο από σκυρόδεμα.
3.	Λευκωσία	1	Καλλιέργεια λαχανικών	Κτύπημα θύματος από κεραυνό.
4.	Λευκωσία	1	Διοργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων	Πτώση θύματος από εναέριο διάδρομο όπου περπατούσε, σε βάθος 3,5 m.
5.	Λάρνακα	1	Εθνική φρουρά	Ανατροπή στρατιωτικού οχήματος και καταπλάκωση συνοδηγού.
6.	Πάφος	1	Αποχετευτικά έργα	Πτώση θύματος σε εκσκαφή βάθους 5m.

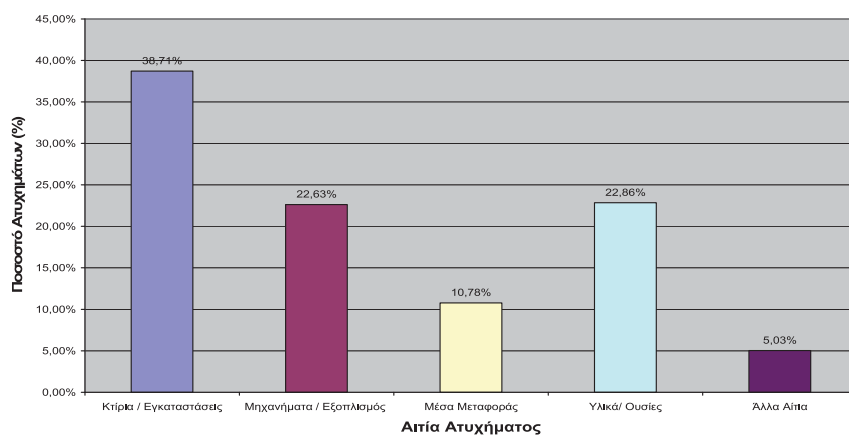
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ - Εργατικά Ατυχήματα που Γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003 - 2009

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ - Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που Γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003 - 2009

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ - Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2009 κατά Αιτία

Παράρτημα XII - Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2009

κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας

Πίνακας

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	59	3448	1711,14
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	24	598	4013,38
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	549	28173	1948,67
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	13	3272	397,31
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	30	1110	2702,70
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	562	32893	1708,57
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	272	56234	483,69
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	119	13772	864,07
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	301	25587	1176,38
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	13	7564	171,87
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	11	16865	65,22
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	1160	0,00
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10	15682	63,77
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	28	7612	367,84
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	127	29205	434,86
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	21	21870	96,02
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	35	12613	277,49
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	15	3536	424,21
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	14	5252	266,57
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	14	16798	83,34
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	10	2125	470,59
ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ				729,28

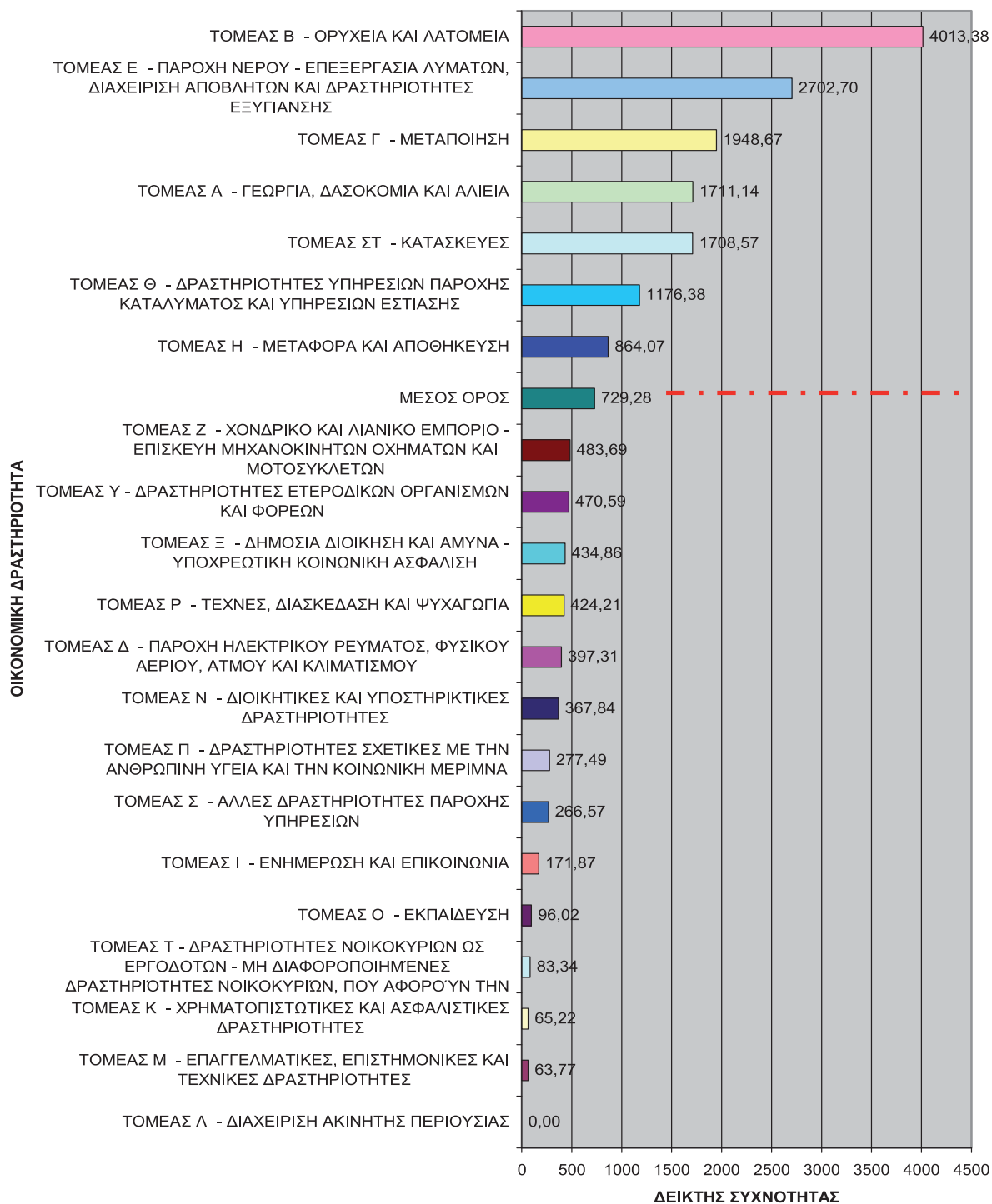
Σημ.1: Τα αποτελέσματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι **προκαταρκτικά και όχι τελικά**, καθότι ο αριθμός των απασχολούμενων προσώπων που αναφέρεται, αφορά το τρίτο τρίμηνο του 2009, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι το μέσο όρο του έτους, που δεν είναι ακόμη διαθέσιμος. Τα τελικά αποτελέσματα θα ετοιμασθούν και θα εκδοθούν αργότερα.

Σημ.2: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων) x 100.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ - Σύγκριση Δεικτών Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το 2009

Παράρτημα XIV - Διορθωμένοι Σημ.1 Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων περιόδου 2003-2007, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας

ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	2003			2004			2005			2006			2007		
		ΑΤΥΧ. (Σημ. 2)	ΕΡΓΟΔ. (Σημ. 3)	Δ.ΣΥΧΝ. (Σημ. 4)	ΑΤΥΧ. (Σημ. 2)	ΕΡΓΟΔ. (Σημ. 3)	Δ.ΣΥΧΝ. (Σημ. 4)	ΑΤΥΧ. (Σημ. 2)	ΕΡΓΟΔ. (Σημ. 3)	Δ.ΣΥΧΝ. (Σημ. 4)	ΑΤΥΧ. (Σημ. 2)	ΕΡΓΟΔ. (Σημ. 3)	Δ.ΣΥΧΝ. (Σημ. 4)	ΑΤΥΧ. (Σημ. 2)	ΕΡΓΟΔ. (Σημ. 3)	Δ.ΣΥΧΝ. (Σημ. 4)
1	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΘΗΡΑ ΚΑΙ ΛΑΣΟΚΟΜΙΑ	53	3475	1525,2	52	3408	1525,8	54	3865	1397,2	44	4590	958,6	46	4554	1010,1
2	ΑΛΙΕΙΑ	2	0	0,0	1	0	0,0	2	0	0,0	3	182	1648,4	3	354	847,5
3	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	11	424	2594,3	21	434	4838,7	11	666	1651,7	11	640	1718,8	13	514	2529,2
4	ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	660	28478	2317,6	638	29340	2174,5	607	30927	1962,7	525	29678	1769,0	521	29784	1749,3
5	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	19	3560	533,7	28	3638	769,7	28	2720	1029,4	18	2916	617,3	24	2749	873,0
6	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	554	26802	2067,0	598	29663	2016,0	579	28988	1997,4	543	29608	1834,0	563	33362	1687,5
7	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ, ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ Η ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ.	221	38742	570,4	273	40884	667,7	292	42948	679,9	289	44837	644,6	276	49917	552,9
8	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	306	22422	1364,7	257	23500	1093,6	262	20735	1263,6	332	18626	1782,5	328	19408	1690,0
9	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	77	14859	518,2	100	15225	656,8	111	14706	754,8	94	16778	560,3	114	18571	613,9
10	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	10	15048	66,5	11	14170	77,6	17	16265	104,5	22	17691	124,4	21	17819	117,9
11	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΕΜΙΣΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	34	16387	207,5	35	16180	216,3	38	16428	231,3	23	18154	126,7	30	24018	124,9
12	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	71	24388	291,1	77	23409	328,9	105	26312	399,1	105	29914	351,0	81	31166	259,9
13	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	9	19498	46,2	6	19370	31,0	14	20261	69,1	10	22216	45,0	14	23943	58,5
14	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	12	11521	104,2	10	12507	80,0	10	12572	79,5	26	12648	205,6	31	13978	221,8
15	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	46	11261	408,5	65	11540	563,3	45	12687	354,7	62	14463	421,8	40	12438	321,6
16	ΕΤΕΡΟΔΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ	1	2359	42,4	0	2162	0,0	0	2956	0,0	0	2947	0,0	0	2752	0,0
ΣΥΝΟΛΟ /ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ		2086	239224	872,0	2172	245430	885,0	2175	253036	859,6	2107	265888	792,4	2105	285327	737,8

Σημ.1: Η διόρθωση στους δείκτες Συχνότητας αφορά τη χρησιμοποίηση διορθωμένων αριθμών σε ότι αφορά τα εργοδοτούμενα πρόσωπα, σύμφωνα με τις εκδόσεις Ερευνης Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας. Οι διορθωμένοι αριθμοί αναφέρονται σε υπαλλήλους μόνο και όχι στο σύνολο των εργοδοτούμενων προσώπων, εξαιρουμένων επίσης των οικιακών βοηθών.

Σημ.2: Αριθμός Εργατικών Ατυχημάτων που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα (μόνο υπαλλήλους εξαιρουμένων των οικιακών βοηθών) και τα οποία γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Σημ.3: Αριθμός Εργοδοτούμενων Προσώπων (μόνο υπαλλήλων εξαιρουμένων των οικιακών βοηθών), σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - Μέσος Όρος έτους)

Σημ.4: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων) x 100.000

Παράρτημα XV - Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2008 (εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας).

Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας - ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	50	3390	1474,93
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	17	499	3406,81
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	550	30252	1818,06
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	13	2612	497,70
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	41	1807	2268,95
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	649	34192	1898,10
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	300	54702	548,43
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	114	11439	996,59
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	333	20830	1598,66
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	14	8302	168,63
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	23	18543	124,04
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	7	1913	365,92
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΙΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	19	16108	117,95
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	26	6190	420,03
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	112	30570	366,37
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	15	24886	60,27
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	33	12384	266,47
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	19	2509	757,27
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	16	5955	268,68
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	14	16789	83,39
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΕΡΩΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	2	2616	76,45
	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	2367	306488	772,30

Σημ.1: Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων (ΜΟΝΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΙ), σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας (Μέσος Όρος 2008).

Σημ.2: Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων) χ 100.000

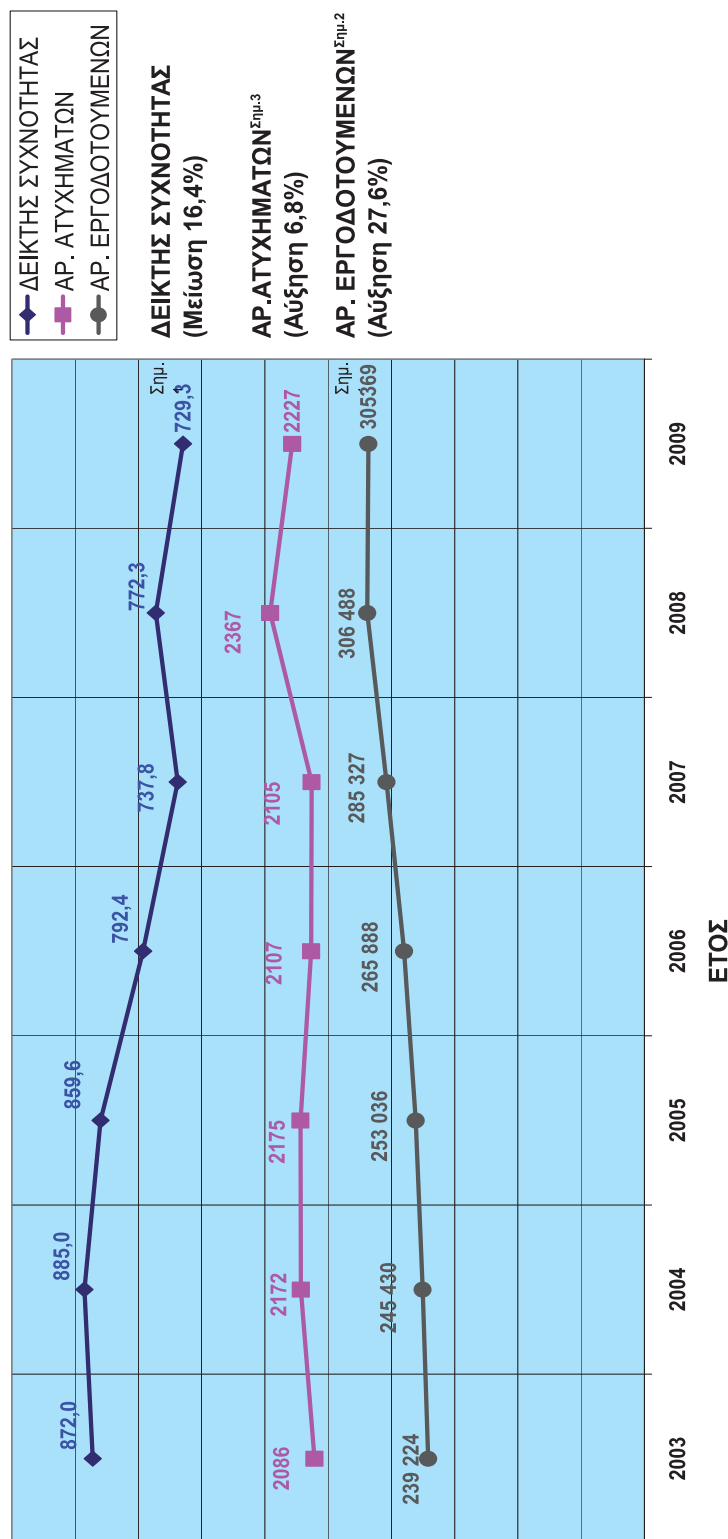
Παράρτημα XVI - ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ - ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

- ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΟΛΑ - ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2003-2009 ^{Σημ. 1}

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Σημ. 1.- Τα αποτελέσματα που αφορούν το έτος 2009, σε ότι αφορά τον αριθμό των εργοδοτούμενων και τον υπολογιζόμενο Δείκτη Συχνότητας, είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά καθώς ο αριθμός των εργοδοτούμενων είναι σύμφωνο με τα αποτελέσματα του τρίτου τριμήνου της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι του Μέσου Όρου του έτους.

Σημ. 2: Στον αριθμό των εργοδοτούμενων περιλαμβάνονται μόνο οι εργοδοτούμενοι υπαλλήλοι και όχι και οι αυτοεργοδοούμενοι, ενώ για την περίοδο 2003-2007 δεν περιλαμβάνονται επίσης οι οικιακοί βοηθοί.

Σημ. 3: Ο αριθμός των ατυχημάτων αναφέρεται σε ατυχήματα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της εργασίας για τις αντίστοιχες ομάδες εργαζομένων, όπως σχετικά αναφέρονται πιο πάνω και γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII – Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το Έτος 2009

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ											
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ		ΠΑΦΟΣ		ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	% (1)	Αριθμ.	% (1)	Αριθμ.	% (1)	Αριθμ.	% (1)	Αριθμ.	% (1)	Αριθμ.	% (3)
1	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	196	45,37%	167	37,95%	10	7,30%	32	71,11%	53	51,46%	458	39,59%
2	ΑΝΥΨΩΤΗΡΕΣ	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
3	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	16	3,70%	45	10,23%	13	9,49%	1	2,22%	0	0,00%	75	6,48%
4	ΓΕΡΑΝΟΙ	66	15,28%	48	10,91%	54	39,42%	3	6,67%	20	19,42%	191	16,51%
5	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	0	0,00%	0	0,00%	1	0,73%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,09%
6	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	92	21,30%	166	37,73%	51	37,23%	8	17,78%	27	26,21%	344	29,73%
7	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	8	1,85%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	8	0,69%
8	ΑΕΡΟΦΑΛΛΟΙ	54	12,50%	14	3,18%	8	5,84%	1	2,22%	3	2,91%	80	6,91%
9	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
10	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
11	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Σύνολο Επιθεωρήσεων:		432	37,34%	440	38,03%	137	11,84%	45	3,89%	103	8,90%	1157	

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

- %1 Ποσοστία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Επαρχίας
- %2 Ποσοστία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια
- %3 Ποσοστία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια
- %4 Ποσοστία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII – Καταχωρημένα Επιθεωρητέα Μηχανήματα μέχρι 31.12.2009ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΧ

Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2007)

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ/ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΑΙΜΜΟΧΩΣΤΟΣ		ΠΑΦΟΣ		ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ						
		Αριθμ.	% (1)	% (2)	Αριθμ.	% (1)	% (2)	Αριθμ.	% (1)	% (2)	Αριθμ.	% (1)	% (2)	Αριθμ.	% (3)			
1	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	3667	57,49%	48,65%	2126	65,13%	28,21%	766	41,65%	10,16%	450	65,98%	5,97%	528	59,93%	7,01%	7537	57,78%
2	ΑΝΥΨΩΤΗΡΕΣ	25	0,39%	58,14%	4	0,12%	9,30%	10	0,54%	23,26%	3	0,44%	6,98%	1	0,11%	2,33%	43	0,33%
3	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	492	7,71%	47,63%	301	9,22%	29,14%	179	9,73%	17,33%	15	2,20%	1,45%	46	5,22%	4,45%	1033	7,92%
4	ΓΕΡΑΝΟΙ	161	2,52%	36,76%	89	2,73%	20,32%	134	7,29%	30,59%	11	1,61%	2,51%	43	4,88%	9,82%	438	3,36%
5	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	4	0,06%	33,33%	6	0,18%	50,00%	1	0,05%	8,33%	0	0,00%	0,00%	1	0,11%	8,33%	12	0,09%
6	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	212	3,32%	36,93%	117	3,58%	20,38%	158	8,59%	27,53%	43	6,30%	7,49%	44	4,99%	7,67%	574	4,40%
7	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	125	1,96%	48,64%	54	1,65%	21,01%	67	3,64%	26,07%	7	1,03%	2,72%	4	0,45%	1,56%	257	1,97%
8	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	1693	26,54%	53,81%	563	17,25%	17,90%	524	28,49%	16,66%	153	22,43%	4,86%	213	24,18%	6,77%	3146	24,12%
9	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
10	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
11	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	4	0,12%	80,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,11%	20,00%	5	0,04%
Σύνολο Μηχανημάτων:		6379	48,90%	3264	25,02%	1839	14,10%	682	5,23%	881	6,75%					13045		

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

- %1 Ποσοστά αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Επαρχίας
- %2 Ποσοστά αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια
- %3 Ποσοστά αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια
- %4 Ποσοστά αναλογία μηχανημάτων Επαρχίας επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια

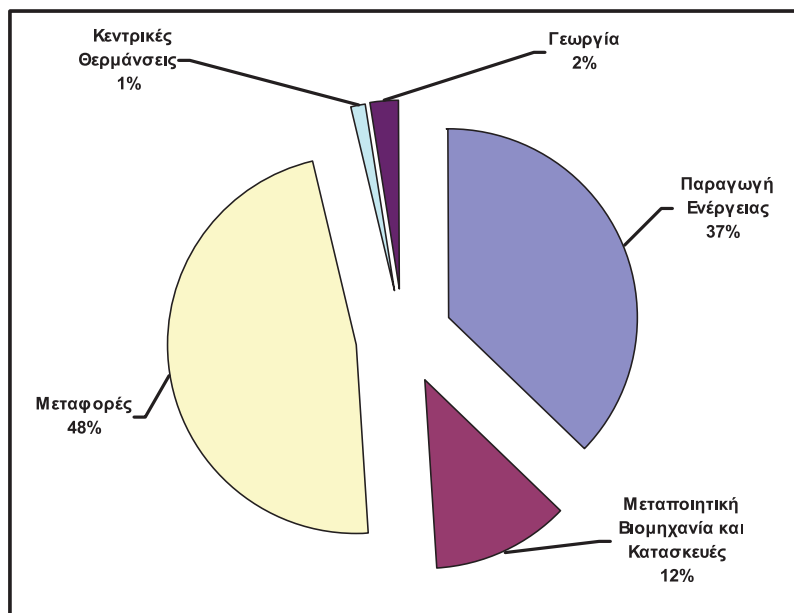

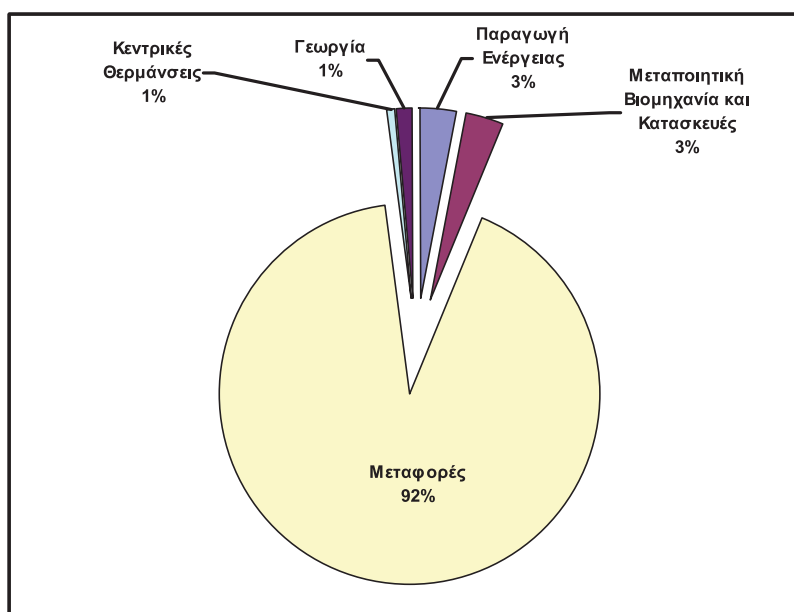
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIX – Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2007)

	NOx	CO	NM VOC	SOx	NH ₃	TSP	PM ₁₀	PM _{2.5}	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO ₂	Gg	Gg	Gg SO ₂	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	gI- T _{eq}
Παραγωγή Ενέργειας	7,37	0,74	0,49	25,49		0,80	0,60	0,40	1,52	1,17	1,17	0,12
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	2,28	0,81	0,15	5,72		1,26	1,06	0,41	0,43	0,02	0,19	0,41
Μεταφορές	6,81	31,39	4,30	0,07	0,36	0,81	0,81	0,73	6,60	0,01		0,01
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0,22	0,15	0,05	0,30		0,02	0,01	0,01	0,05			0,89
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0,47	0,34	0,09	0,11		0,02	0,02	0,01	0,01			
Αποθήκευση Πετρελαιοειδών			0,35									
Διανομή Πετρελαιοειδών			0,60									
Παραγωγή Τσιμέντου						2,72	1,39	0,95				
Παραγωγή Ασφάλτου						0,01	0,00	0,00				
Ατμοκαθαρστήρια			0,11									
Διαχείριση Ζωικών Αποβλήτων			1,92		4,75	0,29	0,29	0,06				
Καύση / Αποτέφρωση Αποβλήτων												1,72
Εκπομπές από Λιπάσματα			0,54		0,29							
Λοιπά			0,22									0,18
Συνολικές Εκπομπές	19,72	23,83	10,26	31,69	5,40	5,93	4,18	2,56	8,62	1,20	1,36	3,34

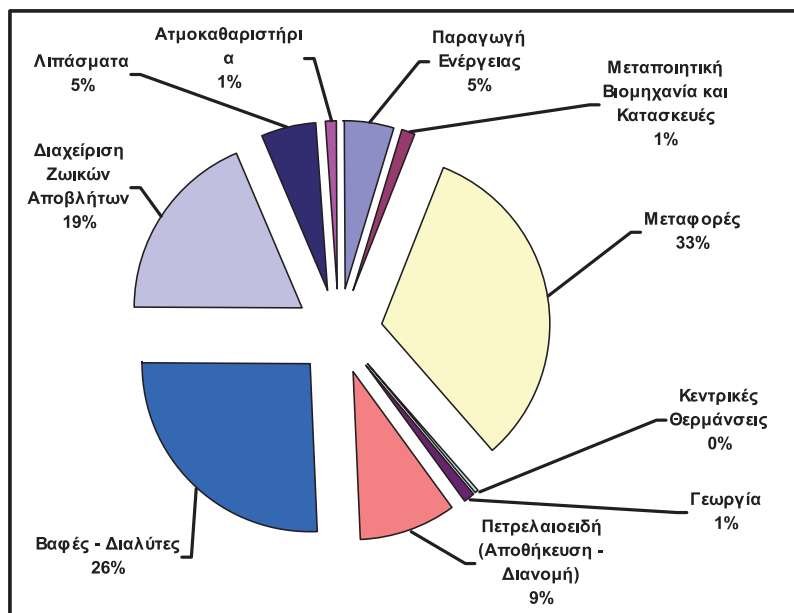
Σημείωση: Gg=kt (χιλιότοννοι) και Mg=t (τόνοι)

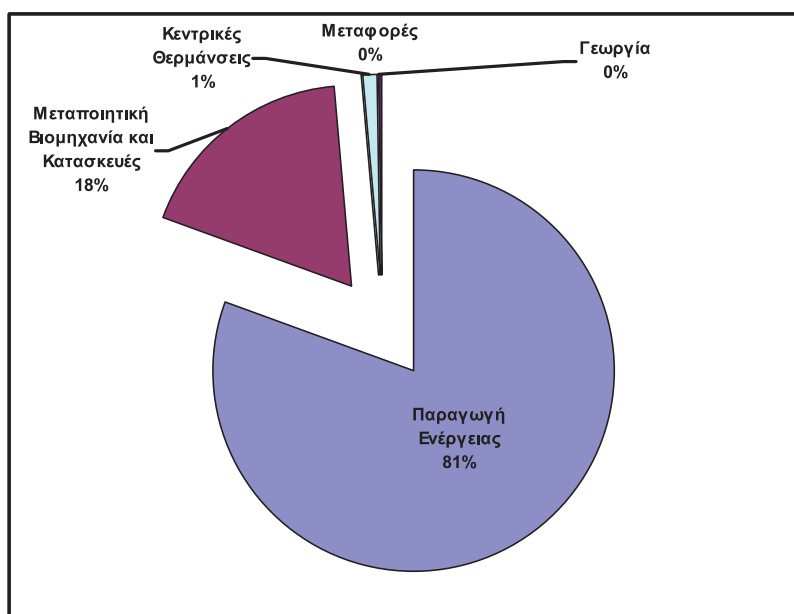
Σχήμα 1: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2007

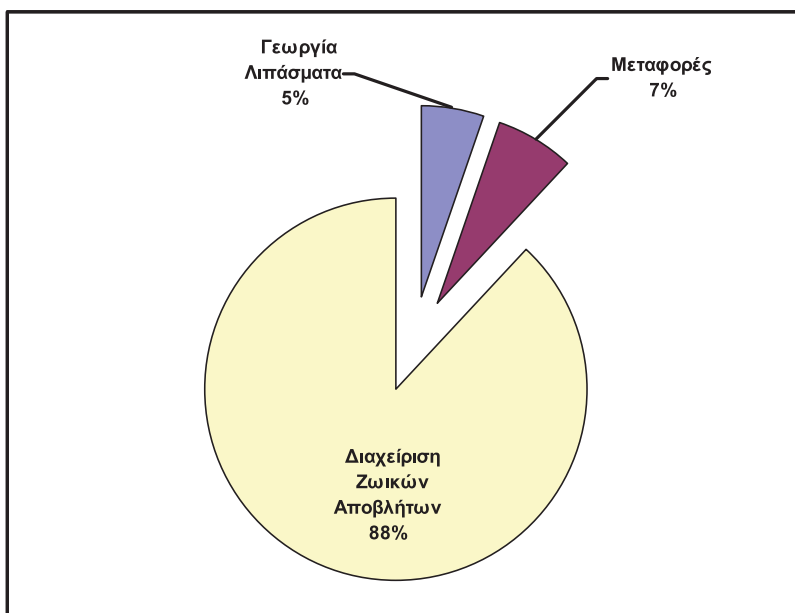
Σχήμα 2: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2007

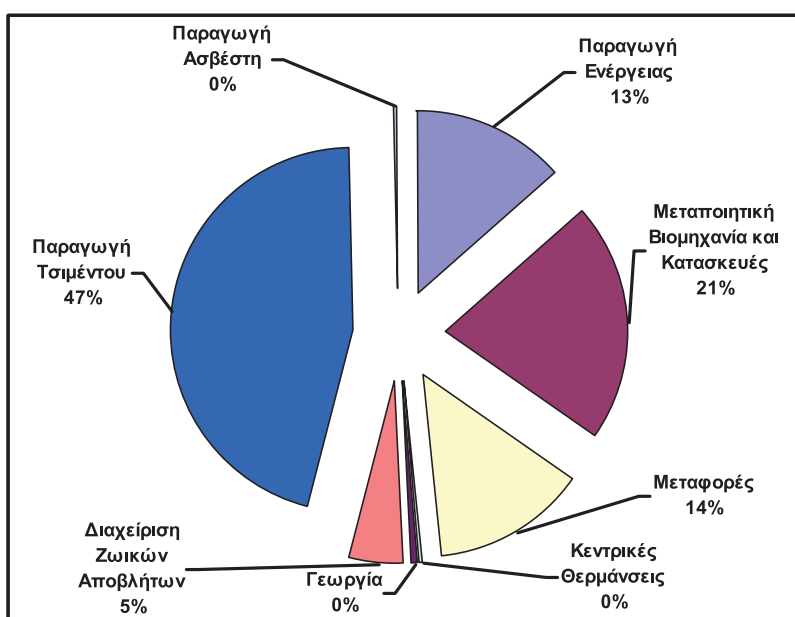
Σχήμα 3: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2007

Σχήμα 4: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2007

Σχήμα 5: Ποσοστό Συνολικών Εμπορών Αρμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2007

Σχήμα 6: Ποσοστό Συνολικών Εμπορών Σωματιδιακής Σκόνης ανά δραστηριότητα κατά το 2007

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων παραμένει σταθερά προσανατολισμένο στο όραμα για διατήρηση της εργασιακής ειρήνης, την προαγωγή ομαλών εργασιακών σχέσεων μεταξύ των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργοδοτούμενων, την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου σε όλα τα επίπεδα, καθώς και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων με έμφαση στην προστασία των ευάλωτων τάξεων.

Στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που συνεχώς διαμορφώνουν και μεταβάλλουν το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον και εν μέσω της πρωτοφανούς παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που αναπόφευκτα επηρεάζει και την Κύπρο, ο ρόλος του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων για την προστασία και διαφύλαξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων παρουσιάζεται ολοένα και πιο επιτακτικός. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Τμήματος στο εργασιακό περιβάλλον έχει καταστεί ιδιαίτερα κρίσιμος τα τελευταία χρόνια λόγω και των νέων δεδομένων και εξελίξεων που επηρεάζουν τη χώρα μας και τα οποία συνοψίζονται κυρίως -

- στην ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και στην εργοδότηση ατόμων από τρίτες χώρες,
- στην ψήφιση και εφαρμογή αρκετών εναρμονισιακών νομοθεσιών που αφορούν τους όρους εργοδότησης, και
- σε άλητες συναφείς αλληλαγές που επήλθαν σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο λόγω ευρύτερων εξελίξεων.

Σ' αυτό το νέο περιβάλλον, το Τμήμα πέραν των μεσοληθτικών παρεμβάσεων του για επίλυση εργατικών διαφορών που παραπέμπονται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων, επικεντρώνεται και στην επιθεώρηση της ορθής εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας που αναφέρεται σε όρους εργοδότησης. Συγκεκριμένα, το Τμήμα, στη βάση πάντοτε της αποστολής του και για να αντεπεξέλθει στα νέα δεδομένα, εστιάζει τις προσπάθειές του, με πλήρη αξιοποίηση των πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού του:

- στη σωστή και αποτελεσματική εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας με επικέντρωση των δραστηριοτήτων του στους τομείς της επιθεώρησης και της ενημέρωσης, με στόχο τη διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων ανεξαιρέτα των εργαζομένων στην Κύπρο και κυρίως, την προστασία των ευάλωτων ομάδων, αλλά και τη μείωση του χάσματος αμοιβών μεταξύ των δύο φύλων, και
- στη διαφύλαξη και περαιτέρω βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος εργασιακών σχέσεων με συνεχή ενίσχυση των κοινωνικών εταίρων ως βασικών συντελεστών του συστήματος με απώτερο στόχο την προστασία και επέκταση των συλλογικών συμβάσεων για διασφάλιση της εργατικής ειρήνης και την ενίσχυση των θεσμοθετημένων διαδικασιών του κοινωνικού διαλόγου και της τριμερούς συνεργασίας.

Β. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Κατά το 2009, στο πλαίσιο του μεσολαβητικού του ρόλου, το Τμήμα συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην ανανέωση σημαντικών κλαδικών συλλογικών συμβάσεων και στη διευθέτηση εργατικών διαφορών με όλη τα θετικά που αυτό συνεπάγεται. Μετά και από επίμονες προσπάθειες, έγιναν αποδεκτές οι μεσολαβητικές προτάσεις του Υπουργείου, με αποτέλεσμα την ανανέωση συλλογικών συμβάσεων και διασφάλιση της εργατικής ειρήνης για σημαντικό αριθμό εργαζομένων. Επίσης, εντός του 2009, υπήρξε αυξημένος αριθμός αιτήσεων για μεσολάβηση στην Οικοδομική και Ξενοδοχειακή Βιομηχανία για θέματα σχετικά με την τήρηση των συλλογικών συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της διακηρυγμένης πολιτικής της Κυβέρνησης για προστασία των ευάλωτων τάξεων των εργοδοτούμενων, επισημαίνεται η σημαντική παρέμβαση του κράτους μέσω της συνεχούς αναθεώρησης του Διατάγματος για τον κατώτατο μισθό αλλά και της συμπερίληψης σ' αυτό πρόσθετων επαγγελμάτων. Συγκεκριμένα, ο κατώτατος μισθός αυξήθηκε κατά 6.4% και έφτασε στα €791 στην πρόσληψη και στα €840 μετά από εξάμηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη και υπερέβη το 50% της εθνικής διάμεσου μισθών που ήταν ο στόχος των τελευταίων χρόνων. Επιπλέον, στα πλαίσια της επέκτασης του κατώτατου μισθού, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη συμπερίληψη και του επαγγέλματος καθαριστή/τριας κτιρίων επιχειρήσεων από την 1.4.2010.

Για πάταξη της αδήλωτης και παράνομης απασχόλησης κυρίως στην Οικοδομική και Τουριστική Βιομηχανία, από τον Απρίλιο 2009 λειτούργησαν μικτά κλιμάκια Επιθεωρητών και μέχρι τέλους του 2009, πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 2568 εργοδότες όπου απασχολούνταν 8858 εργοδοτούμενοι. Έχει διαπιστωθεί ότι ένα ποσοστό 24,49% από τους εργοδοτούμενους ήταν αδήλωτοι. Επιπλέον, ποσοστό 11% των εργοδοτούμενων ήταν αλλοδαποί από τρίτες χώρες, οι πλείστοι των οποίων ήταν παράνομοι. Επιπρόσθετα, εντός του 2009, έχουν διεξαχθεί 2863 επιθεωρήσεις από τους Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων για εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας που αφορά κυρίως νομοθεσία για τα καταστήματα, την υποχρέωση για γραπτή ενημέρωση του εργοδοτούμενου από τον εργοδότη, τον κατώτατο μισθό, κ.ά.

Εντός Νοεμβρίου του 2009, το Τμήμα διεξήγαγε στοχευμένη ενημερωτική εκστρατεία στα ΜΜΕ για εφαρμογή του Νόμου περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους Απασχόλησής του. Η εκστρατεία ξεκίνησε με δημοσιογραφική διάσκεψη της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και περιελάμβανε τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά μηνύματα, διαφημίσεις σε εφημερίδες και περιοδικά, συμμετοχή Λειτουργών του Τμήματος σε διάφορα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα και δημοσίευση σχετικής αρθρογραφίας στον τύπο. Τα θετικά αποτελέσματα υπήρξαν άμεσα και σημαντικά, αφού αυξήθηκε κατακόρυφα το ενδιαφέρον για ενημέρωση εκ μέρους εργοδοτών και εργοδοτούμενων.

Στις 27 Απριλίου 2009, η διαδικασία συνδιαλλαγής μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τροποποίηση της Οδηγίας για την Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας κατέληξε σε αδιέξοδο, οδηγώντας σε πλήρη κατάρρευση την μακροχρόνια διαδικασία. Η Κύπρος, η οποία εκπροσωπήθηκε από το Τμήμα, παρέμεινε σταθερή στην πάγια και διαχρονική της θέση για την ανάγκη κατάρνησης της προσωπικής ρήτρας αυτοεξαίρεσης (opt-out) από τις 48 ώρες, που είναι ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός εβδομαδιαίων ωρών απασχόλησης. Η στάση της Κύπρου, η

οποία συμβάδιζε πλήρως με την στάση που τήρησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δυστυχώς, δεν ήταν δυνατό να προσεγγιστεί από την πλειοψηφία των Κρατών-Μελών, αφήνοντας μετέωρο ένα θέμα που επηρεάζει δυσμενώς τα συμφέροντα των εργαζομένων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση του Συστήματος Εργασιακών Σχέσεων, το Υπουργείο συνέχισε τον κοινωνικό διάλογο για συζήτηση του θέματος. Σημαντικό γεγονός εντός του έτους υπήρξε η συζήτηση που διεξήχθη σε Τριμερή Τεχνική Επιτροπή, υπό την προεδρία του Τμήματος στη βάση εισηγητικού εγγράφου για τη ρύθμιση της αναγνώρισης της συνδικαλιστικής οργάνωσης και του δικαιώματος παροχής συνδικαλιστικών διευκολύνσεων για σκοπούς αναγνώρισης. Με την ολοκλήρωση του διαλόγου, το Τμήμα κατέγραψε τα βασικά σημεία σύγκλησης και διαφωνίας των συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων, τα οποία θα αποτελέσουν μέρος της συζήτησης σε ανώτατο επίπεδο, εντός του 2010.

Κατά το 2009, σημειώθηκε αξιοσημείωτη πρόοδος στον τομέα της εφαρμογής της εργασιακής Νομοθεσίας τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Συγκεκριμένα, κατά το έτος αυτό, το Τμήμα πέτυχε σημαντική αύξηση των επιθεωρήσεων (47,62% του αντίστοιχου περσινού αριθμού), ενώ παράλληλα, σε συνεργασία με τη Γενική Εισαγγελία συνέχισε την καταχώρηση ποινικών υποθέσεων σε σχέση με την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας υπό την αρμοδιότητά του που είχε ως αποτέλεσμα την εκδίκαση και επιβολή ποινών.

Γ. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

1. Εργατικές Διαφορές

Στο πλαίσιο του παραδοσιακού μεσολαβητικού του ρόλου, το Τμήμα μεσολάβησε εντός του 2009 σε 224 εργατικές διαφορές (με 41.765 επηρεαζόμενους υπάλληλους), σε σύγκριση με 185 εργατικές διαφορές (με 37.174 επηρεαζόμενους υπάλληλους) κατά το 2008. Σημαντική συμβολή στη διατήρηση εργατικής ειρήνης διαδραμάτισαν οι προσπάθειες του Τμήματος που είχαν ως κατάληξη την ανανέωση συλλογικών συμβάσεων σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας. Εντός του 2009, υπήρξε αυξημένος αριθμός αιτήσεων για μεσολάβηση στην Οικοδομική και Ξενοδοχειακή Βιομηχανία για θέματα σχετικά με την τήρηση των Συλλογικών Συμβάσεων. Κατά την ίδια περίοδο, πραγματοποιήθηκαν 6 μόνο απεργίες και χάθηκαν 1211 εργάσιμες μέρες, σε σύγκριση με 8 απεργίες και 1034 εργάσιμες μέρες που χάθηκαν τον προηγούμενο χρόνο.

Όσον αφορά τον αριθμό των εργατικών διαφορών, την τελευταία εικοσαετία παρατηρείται σταθεροποίηση, κυρίως λόγω του ότι έχει εμπεδωθεί στους κοινωνικούς εταίρους η διαδικασία του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων, γεγονός που αποδεικνύει και το σημαντικό βαθμό υπευθυνότητας εκ μέρους τους. Συνοπτικά στοιχεία και ιστόγραμμα σχετικά με τις εργατικές διαφορές της τελευταίας εικοσαετίας 1990-2009 φαίνονται στους **ΠΙΝΑΚΕΣ 1 και 2**, αντίστοιχα, ενώ, στοιχεία σχετικά με τις εργατικές διαφορές κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας φαίνονται στον **ΠΙΝΑΚΑ 3**.

Σε σχέση με τις απεργίες, συνοπτικά στοιχεία και ιστόγραμμα των απεργιών της τελευταίας εικοσαετίας 1990-2009 φαίνονται στους **ΠΙΝΑΚΕΣ 1 και 4** αντίστοιχα. Περισσότερα στοιχεία για τις απεργίες της τελευταίας πενταετίας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας παρουσιάζονται στον **ΠΙΝΑΚΑ 5**.

2. Όροι και Συνθήκες Απασχόλησης

Προς την κατεύθυνση της προστασίας ευάλωτων ομάδων εργαζομένων, λόγω κυρίως, του χαμηλού ποσοστού συνδικαλιστικής οργάνωσης και άλλων ιδιαιτεροτήτων, επισημαίνεται η σημαντική και συστηματική παρέμβαση του κράτους μέσω της συνεχούς αναθεώρησης του Διατάγματος για τον κατώτατο μισθό, της επέκτασης του με πρόσθετα επαγγέλματα αλλά και της βελτίωσης του τρόπου εφαρμογής του.

Το σχετικό Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου καλύπτει σήμερα 8 επαγγέλματα (πωλητές, γραφείς, παιδοκομικούς και σχολικούς βοηθούς, βρεφοκόμους, νοσηλευτικούς βοηθούς, φροντιστές σε κλινικές, νοσοκομεία και οίκους ευγηρίας και φρουρούς ασφαλείας σε ιδιωτικές εταιρείες). Στο πλαίσιο γενικότερης πολιτικής για διατήρηση του κατώτατου μισθού σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο προς το 50% της εθνικής διάμεσου μισθών, ο κατώτατος μηνιαίος μισθός πρόσληψης αυξήθηκε το 2009 στα €791 (από €743) και μετά από εξάμηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη στα €840 (από €789). Η αύξηση και στις δύο περιπτώσεις ήταν της τάξης του 6.46%.

Στα πλαίσια της επέκτασης του κατώτατου μισθού, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη συμπερίληψη και του επαγγέλματος καθαριστή/τριας κτιρίων επιχειρήσεων από την 1.4.2010.

Για σκοπούς βελτίωσης της εφαρμογής του Διατάγματος και κατόπιν συνεννόησης με τους κοινωνικούς εταίρους, έχει νομοθετικά καθοριστεί ότι για τους φρουρούς ασφαλείας ο κατώτατος ωριαίος μισθός είναι €4,35 (από €4,09) στην πρόσληψη και €4,62 (από €4,33) μετά από εξάμηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη. Ο διάλογος αναμένεται να συνεχιστεί για καθορισμό κατώτατου ωριαίου μισθού και για άλλα επαγγέλματα που καλύπτονται από το Διάταγμα για τον Κατώτατο Μισθό ώστε να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματική εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Τέλος, σημειώνεται η ιδιαίτερη σημασία που δίνεται στην τήρηση του Διατάγματος κατά τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιούνται.

3. Τροποποίηση Οδηγίας 2003/88/ΕΚ για την Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας

Συνεπεία τροποποιήσεων που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην συμβιβαστική πρόταση για τροποποίηση της Οδηγίας για την Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας και με βάση τη διαδικασία συναπόφασης, το θέμα οδηγήθηκε σε διαδικασία συνδιαλλαγής μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Συμβούλιο Υπουργών Απασχόλησης, είχε ήδη εγκρίνει, στις 9 Ιουνίου 2008, με ειδική πλειοψηφία, συμβιβαστική πρόταση για τροποποίηση της εν λόγω Οδηγίας. Η Κύπρος, τότε, κράτησε στάση αποχής, δηλώνοντας ότι αδυνατεί να υποστηρίξει την προταθείσα συμβιβαστική πρόταση θεωρώντας ότι, από την άποψη της κοινωνικής πολιτικής, δεν είχε επιτευχθεί η αναγκαία ισορροπία μεταξύ της προστασίας των εργαζομένων και ευέλικτης οργάνωσης της εργασίας, σε ένα θεμελιώδες ζήτημα όπως ο χρόνος εργασίας.

Μετά από εξαντλητικές διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις, στις 27 Απριλίου 2009, η τρίτη στη σειρά διαδικασία συνδιαλλαγής μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατέληξε σε αδιέξοδο, οδηγώντας σε πλήρη κατάρρευση τη διαδικασία τροποποίησης της Οδηγίας. Η Κύπρος, η οποία εκπροσωπήθηκε από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων, συμμετείχε ενεργά σε

όλες τις κοινές συνεδρίες συνδιαλλαγής των δύο σωμάτων και παρέμεινε πιστή στην πάγια και διαχρονική θέση της, ότι δηλαδή για την τελική επίλυση του θέματος θα έπρεπε τα Κράτη Μέλη να συμφωνήσουν στην σταδιακή κατάργηση της προσωπικής ρήτρας αυτοεξαίρεσης (opt-out) από τις 48 ώρες, που είναι ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός εβδομαδιαίων ωρών απασχόλησης.

Μετά την πιο πάνω εξέλιξη, η υφιστάμενη Οδηγία για την Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας συνεχίζει να παραμένει σε ισχύ και οποιεσδήποτε προσπάθειες για τροποποίηση της Οδηγίας θα πρέπει να ξεκινήσουν εξ αρχής, με νέα πρόταση που θα υποβληθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς το Συμβούλιο, για συζήτηση μεταξύ των Κρατών Μελών.

4. Εκσυγχρονισμός Συστήματος Εργασιακών Σχέσεων

Στη διάρκεια του έτους συνεχίστηκε ο κοινωνικός διάλογος για συζήτηση του θέματος του εκσυγχρονισμού και της ενίσχυσης του Συστήματος Εργασιακών Σχέσεων. Μετά την ολοκλήρωση του διαλόγου σε επίπεδο Υπουργείου, οι κοινωνικοί εταίροι κλήθηκαν σε Τριμερή Τεχνική Επιτροπή, υπό την προεδρία του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων, για συζήτηση εισηγητικού εγγράφου υπό την μορφή προσχεδίου νομοσχεδίου που να ρυθμίζει την αναγνώριση της συνδικαλιστικής οργάνωσης και του δικαιώματος παροχής συνδικαλιστικών διευκολύνσεων για σκοπούς αναγνώρισης. Με την ολοκλήρωση του διαλόγου σε επίπεδο Τριμερούς Τεχνικής Επιτροπής, το Τμήμα ετοίμασε σχετικό έγγραφο στο οποίο καταγράφηκαν τα σημεία σύγκλισης και διαφωνίας μεταξύ των συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων. Το εν λόγω έγγραφο θα υποβληθεί στη συνέχιση του διαλόγου σε ανώτατο επίπεδο. Το Υπουργείο, ταυτόχρονα, συνεχίζει τη μελέτη επιπρόσθετων μέτρων για περαιτέρω ενδυνάμωση του συστήματος εργασιακών σχέσεων της Κύπρου. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να τεθούν ενώπιον των κοινωνικών εταίρων εντός του 2010, με στόχο την τελική κατάληξη στα ενδεικνυόμενα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

5. Εκσυγχρονισμός / Συμπλήρωση Νομοθεσίας

5.1 Οδικές Μεταφορές

Τον Ιανουάριο του 2009, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύο νέες Ευρωπαϊκές Οδηγίες, η 2009/4/EK και η 2009/5/EK. Για σκοπούς εναρμόνισης με τις προαναφερόμενες Οδηγίες ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο στο οποίο γίνεται κατηγοριοποίηση των παραβιάσεων και εισάγονται μέτρα για περιορισμό των παρεμβάσεων στον ταχογράφο. Το εν λόγω νομοσχέδιο εγκρίθηκε ομόφωνα από τα μέλη του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και το Νοέμβριο του 2009 στάλθηκε στην Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία και αναμένεται να ψηφιστεί σε νόμο το πρώτο τρίμηνο του 2010.

5.2 Γονική Άδεια

Το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων, ως η αρμόδια αρχή εφαρμογής της περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας νομοθεσίας, έχει εντοπίσει από το 2003 που τέθηκε σε ισχύ, μέχρι σήμερα, κάποιες σημαντικές αδυναμίες στο περιεχόμενο και την λειτουργικότητά της, οι οποίες αποτελούν αντικίνητρο στη χρήση της γονικής άδειας από τους άνδρες και που συγχρόνως δυσχεραίνουν τη χρήση τέτοιας άδειας από τις γυναίκες. Με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικότητας της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και την ενθάρρυνση περαιτέρω χρήσης της γονικής

άδειας από τους εργαζόμενους γονείς, έχει ετοιμαστεί προσχέδιο τροποποιητικού νομοσχεδίου το οποίο έχει εγκριθεί από την Τριμερή Τεχνική Επιτροπή και το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Το Νομοσχέδιο μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και αναμένεται η ψήφιση του.

6. Εφαρμογή Εργατικής Νομοθεσίας

6.1 Επιθεώρηση

Κατά την υπό αναφορά περίοδο, το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων συνέχισε με εντατικούς ρυθμούς τους ελέγχους για την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας. Ο καθορισμός ποσοτικών, ποιοτικών και άλλων στόχων και η καλύτερη οργάνωση των δραστηριοτήτων των Επαρχιακών Γραφείων σε συνδυασμό με την υιοθέτηση διαδικασιών επιθεώρησης και επίλυσης παραπόνων, καθώς επίσης και η τυποποίηση εντύπων και επιστολών συνέβαλαν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας αλλά και της αποδοτικότητας του τομέα της επιθεώρησης.

Στο πλαίσιο αυτό, ο συνολικός αριθμός των επιθεωρήσεων κατά το 2009 ανήλθε στις 5431 (συμπεριλαμβανομένων και των επιθεωρήσεων για την παράνομη και αδήλωτη απασχόληση) και παρατηρείται αύξηση 47,62% σε σχέση με τις επιθεωρήσεις του 2008 που ανέρχονταν στις 3679. Οι σημαντικότεροι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας όπου επικεντρώθηκαν οι έλεγχοι ήταν αυτοί του λιανικού εμπορίου, των ξενοδοχείων, των κέντρων αναψυχής και των οικοδομών. Ο έλεγχος αφορά κυρίως την εργατική νομοθεσία για τα καταστήματα, την υποχρέωση για γραπτή ενημέρωση του εργοδοτούμενου από τον εργοδότη, τον κατώτατο μισθό, κ.ά. Παράλληλα με κάθε έλεγχο, παρέχεται ενημέρωση σε εργοδότες και εργοδοτούμενους για σημαντικά θέματα της νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του ΤΕΣ, ενώ, δίδεται και βασική πληροφόρηση για νομοθεσίες άλλων Τμημάτων/Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

6.2 Αδήλωτη/Παράνομη Απασχόληση

Τον Απρίλιο του 2009, συστάθηκαν 4 μικτά κλιμάκια επιθεωρήσεων (ένα σε κάθε επαρχία) για πάταξη της αδήλωτης και παράνομης απασχόλησης, κυρίως στην Οικοδομική και Τουριστική Βιομηχανία. Τα κλιμάκια αυτά είναι στελεχωμένα από επιθεωρητές των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Εργασίας και του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων. Μέχρι τέλους του 2009, έχουν διεξαγάγει επιτόπιους ελέγχους σε 2568 εργοδότες όπου απασχολούνταν 8858 εργοδοτούμενοι. Έχει διαπιστωθεί ότι ένα ποσοστό 24,49% από τους εργοδοτούμενους ήταν αδήλωτοι. Επιπλέον, ένα ποσοστό 11% εργοδοτούμενων ήταν αλλοδαποί από τρίτες χώρες, οι πλείστοι των οποίων ήταν παράνομοι. Ως αποτέλεσμα των εν λόγω επιθεωρήσεων, καταχωρήθηκαν 72 υποθέσεις στα αρμόδια δικαστήρια εκ των οποίων οι 65 έχουν ήδη καταλήξει σε καταδίκη των κατηγορουμένων.

6.3 Ποινικές Διώξεις

Σε πλήρη συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, το Τμήμα συνέχισε την καταχώρηση ποινικών υποθέσεων στα Επαρχιακά Δικαστήρια με απώτερο σκοπό τη συμμόρφωση όσων παραβιάζουν τη νομοθεσία. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια συνολικά οι ποινικοί φάκελοι για 123 υποθέσεις (72 ως αποτέλεσμα της δράσης των μικτών κλιμακίων για πάταξη της αδήλωτης και παράνομης απασχόλησης και οι υπόλοιπες 51 για άλλες νομοθεσίες

που αφορούν το Τμήμα) και εκδικάσθηκαν 85 από αυτές, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές. Σημειώνεται η απόφαση του πρωτόδικου δικαστηρίου το οποίο έκρινε ως συνταγματικό το Νόμο για τα Καταστήματα. Για την απόφαση αυτή καταχωρήθηκε έφεση εκ μέρους του εναγομένου στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Τα αποτελέσματα των ποινικών διώξεων αναμένεται να συμβάλουν κατά τρόπο ουσιαστικό στην κατεύθυνση της συμμόρφωσης αλλήλ και της πρόληψης – κυρίως λόγω της αποτρεπτικής τους επίδρασης – σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων και στην εμπέδωση σωστού κλίματος για πιο αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Νόμων του κράτους. Στον τομέα αυτό, το Τμήμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για επιμόρφωση των Επιθεωρητών ώστε να αποφεύγονται λάθη και παραλείψεις κατά την ετοιμασία των ποινικών φακέλων. Προς τούτο, βρίσκεται σε στενή συνεργασία με την Αστυνομική Ακαδημία, έτσι ώστε, μέσω των προγραμμάτων της, να επιμορφώνεται το προσωπικό στα θέματα αυτά.

6.4 Εξέταση Παραπόνων

Εντός του 2009, στο Τμήμα υπεβλήθηκαν 3208 παράπονα εργαζομένων σε σχέση με 2941 που υποβλήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο (αύξηση 9%). Από τα παράπονα αυτά, τα 1635 αφορούσαν Κύπριους και άλλους Ευρωπαίους πολίτες και τα 1573 αφορούσαν εργαζομένους από τρίτες χώρες. Με δεδομένες τις δυσκολίες που προκύπτουν κατά την εξέταση των παραπόνων, το Τμήμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να διευθετούνται τα παράπονα λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της κάθε περίπτωσης.

6.5 Ίση Αμοιβή μεταξύ Ανδρών και Γυναικών

Κατά το 2009, ψηφίστηκε ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 (Ν.38(Ι)/2009), με τον οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2006/54/ΕΚ, για την Εφαρμογή της Αρχής των Ίσων Ευκαιριών και της Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών σε θέματα Εργασίας και Απασχόλησης. Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις αφορούν τους ορισμούς των άμεσων και έμμεσων διακρίσεων, την σύγκριση των αμοιβών εργοδοτούμενων και εκτός της επιχείρησης, όταν δεν υπάρχει συγκρίσιμος εργοδοτούμενος στην ίδια επιχείρηση, την απαγόρευση διακρίσεων στις αμοιβές μεταξύ των δύο φύλων λόγω της λήψης άδειας μητρότητας ή γονικής άδειας, την παροχή πληροφοριών από τους εργοδότες στους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους, σχετικά με τις αμοιβές και τις διαφορές αμοιβών στις διάφορες βαθμίδες των οργανισμών, τη χρήση θετικών δράσεων με σκοπό την πρόληψη ή αντιστάθμιση μειονεκτημάτων λόγω φύλου και την κατάργηση/τροποποίηση διατάξεων συλλογικών συμβάσεων που είναι αντίθετες με τις διατάξεις του Νόμου.

Στα πλαίσια της προώθησης της ισότητας στην αμοιβή, διαβιβάστηκε στις 4.12.2009 στη Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου το Τεχνικό Δελτίο Έργου για προώθηση ενός ολοκληρωμένου επιχειρησιακού Έργου όσον αφορά στις «Δράσεις για Μείωση του Χάσματος Αμοιβών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών», το οποίο θα ανέλθει γύρω στα €4 εκ.

6.6 Διαφώτιση / Ενημέρωση / Εξυπηρέτηση Κοινού

Η παροχή συμβουλών και η ενημέρωση τόσο των εργοδοτών όσο και των εργοδοτούμενων σε θέματα της εργατικής νομοθεσίας παραμένει μια από τις κυριότερες ευθύνες αλλήλ και συνεχής

στόχος του Τμήματος. Στην υπό αναφορά περίοδο, εξυπηρετήθηκαν, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, πέραν των 18.360 πολιτών που αποτάθηκαν τηλεφωνικά ή και προσωπικά στα Κεντρικά/Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος για ενημέρωση. Το 2008 ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 17.500. Η πολύ σημαντική αύξηση του αριθμού των πολιτών που αποτείνονται για πληροφορίες είναι αποτέλεσμα και της έκδοσης ενημερωτικών οδηγών για νομοθεσίες που εφαρμόζει το Τμήμα, πράγμα που συνέβαλε σημαντικά στο να γίνει γνωστός στο ευρύ κοινό ο ρόλος και οι αρμοδιότητές του Τμήματος.

Το Νοέμβριο του 2009, το Τμήμα διεξήγαγε ενημερωτική εκστρατεία στα ΜΜΕ για τον περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμο, που υποχρεώνει τον Εργοδότη να ενημερώνει γραπτώς τον εργοδοτούμενο για τους όρους απασχόλησής του, Νόμος ο οποίος θεωρείται κλειδί στην εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά τη σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου. Η εκστρατεία, η οποία διάρρηξε δύο εβδομάδες και ήταν στοχευμένη, ξεκίνησε με δημοσιογραφική διάσκεψη της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και περιελάμβανε τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά μηνύματα, διαφημίσεις σε εφημερίδες και περιοδικά, συμμετοχή Λειτουργών του Τμήματος σε διάφορα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα και δημοσίευση σχετικής αρθρογραφίας στον τύπο. Τα θετικά αποτελέσματα της εκστρατείας ήσαν άμεσα και σημαντικά, αφού αυξήθηκε κατακόρυφα ο αριθμός εργοδοτών και εργοδοτούμενων που ζητούσαν σχετική ενημέρωση. Δόθηκε επίσης, για καθοδήγηση, δείγμα γραπτής ενημέρωσης που προετοιμάστηκε από το Τμήμα.

Το εκδοτικό πρόγραμμα του Τμήματος συνεχίστηκε εντός του 2009, με επανέκδοση των προηγούμενων οδηγών με τις αλλαγές, βελτιώσεις ή προσαρμογές τους εκεί που υπήρξαν τροποποιήσεις στη νομοθεσία. Επίσης, εντός του 2009, για πρώτη φορά εκδόθηκαν νέοι Οδηγοί σε διάφορες γλώσσες (Τουρκικά, Ρουμάνικα, Βουλγάρικα και Πολωνικά). Συνολικά, έχουν εκδοθεί από το Τμήμα 58 οδηγοί αναφορικά με νομοθεσίες και εργασιακά θέματα σε διάφορες γλώσσες από τους οποίους 15 στα Ελληνικά και 15 στα Αγγλικά, ενώ σημαντικός αριθμός έχει εκδοθεί και σε άλλες γλώσσες. Τέλος, το Τμήμα συμμετείχε στη Διεθνή Κρατική Έκθεση Κύπρου με την παροχή σχετικού ενημερωτικού υλικού και συμβουλών. Συμμετείχε επίσης σε σειρές σεμιναρίων/ημερίδων με στόχο την ενημέρωση εργοδοτών και εργοδοτούμενων.

Δ. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ

Η Υπηρεσία Εγγραφής Συντεχνιών λειτουργεί κάτω από την επίβλεψη του Διευθυντή του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων και Εφόρου Συντεχνιών, ο οποίος έχει εκχωρήσει μέρος των εξουσιών του που σχετίζονται με την εφαρμογή των περί Συντεχνιών Νόμων του 1965 μέχρι 1996, σε Λειτουργό του Τμήματος.

1. Δραστηριότητες της Υπηρεσίας στη διάρκεια του 2009

Κατά τη διάρκεια του 2009, η Υπηρεσία εξέτασε 5 αιτήσεις για εγγραφή συντεχνίας εργαζομένων και 2 αιτήσεις για εγγραφή συνδέσμου εργοδοτών. Από αυτές, ενεγράφηκαν 4 συντεχνίες εργαζομένων και δύο σύνδεσμοι εργοδοτών. Μία αίτηση για εγγραφή συντεχνίας εργαζομένων εκκρεμούσε κατά την 31.12.2009.

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο υποβλήθηκαν από τις συντεχνίες προς την Υπηρεσία για εξέταση 141 ετήσιες καταστάσεις λογαριασμών οι οποίες αφορούσαν το οικονομικό έτος 2008. Εκδόθηκαν επίσης 48 πιστοποιημένα αντίγραφα εγγράφων που φυλάσσονται στο αρχείο της Υπηρεσίας. Επιπρόσθετα, διενεργήθηκαν 253 επιθεωρήσεις φακέλων του αρχείου συντεχνιών.

Η Υπηρεσία Εγγραφής Συντεχνιών εξέτασε και διευθέτησε στη διάρκεια του χρόνου 95 γνωστοποιήσεις για αλλαγή αξιωματούχων, 5 γνωστοποιήσεις για αλλαγή έδρας, 1 αίτηση για αλλαγή επωνυμίας και 11 αιτήσεις για τροποποίηση καταστατικού, από τις οποίες 7 αφορούσαν μερική και 4 πλήρη τροποποίηση. Επιπλέον, πραγματοποίησε 8 επιθεωρήσεις σε συνδικαλιστικές οργανώσεις, για ειδικούς λόγους. Σε ότι αφορά την αναθεώρηση/εκσυγχρονισμό της περί Συντεχνιών Νομοθεσίας, σχετικό Νομοσχέδιο εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

2. Στοιχεία που αφορούν Συνδικαλιστικές και Εργοδοτικές Οργανώσεις

Στις 31.12.2009 ήταν εγγεγραμμένες στο Μητρώο της Υπηρεσίας Εγγραφής Συντεχνιών οι ακόλουθες συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις:

- 37 σύνδεσμοι εργοδοτών,
- 2 ομοσπονδίες συνδέσμων εργοδοτών,
- 129¹ συντεχνίες εργατών με 40 παραρτήματα,
- 7 ομοσπονδίες συντεχνιών εργαζομένων, και
- 5² συνομοσπονδίες συντεχνιών εργαζομένων με 10 παραρτήματα.

Οι πέντε συνομοσπονδίες συντεχνιών εργαζομένων που αναφέρονται πιο πάνω είναι οι εξής:

- (1) Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ).
- (2) Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ).
- (3) Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ).
- (4) Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξάρτητων Συντεχνιών (ΠΟΑΣ).
- (5) Ομοσπονδία Τούρκικων Συντεχνιών Κύπρου.

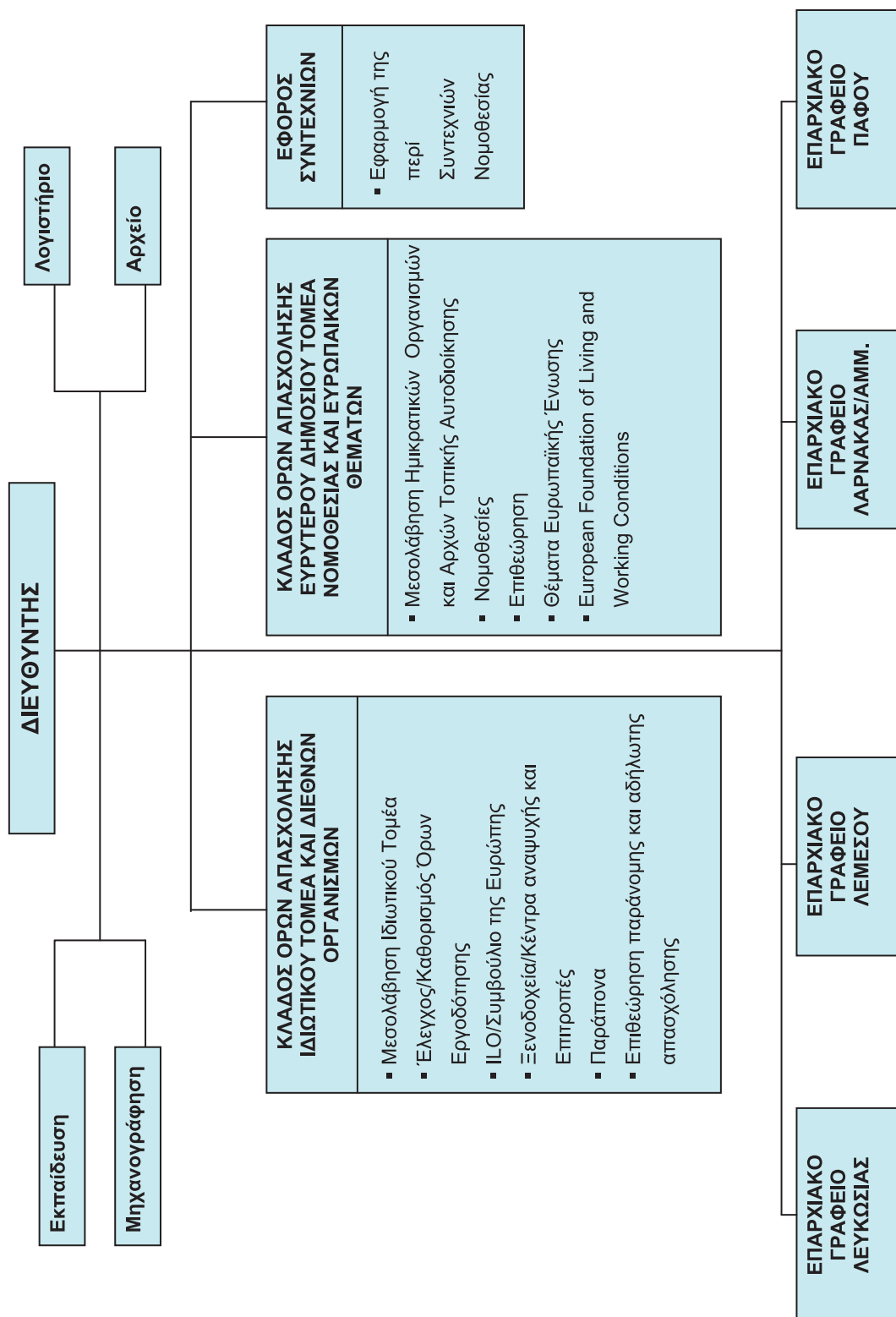
Εκτός από τις συντεχνίες που ανήκουν στις πιο πάνω συνομοσπονδίες, υπάρχουν και άλλες, ανεξάρτητες, που δεν ανήκουν στη δύναμη οποιασδήποτε συνομοσπονδίας. Οι κυριότερες από τις συντεχνίες αυτές είναι:

- (1) Η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ)
- (2) Η Παγκύπρια Οργάνωση Ελλήνων Διδασκάλων (ΠΟΕΔ)
- (3) Η Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ), και
- (4) Η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ).

¹Από τις 129 οι 20 είναι τουρκικές

²Από τις 5 η μία είναι τουρκική

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΑΠΕΡΓΙΕΣ

1989 - 2008

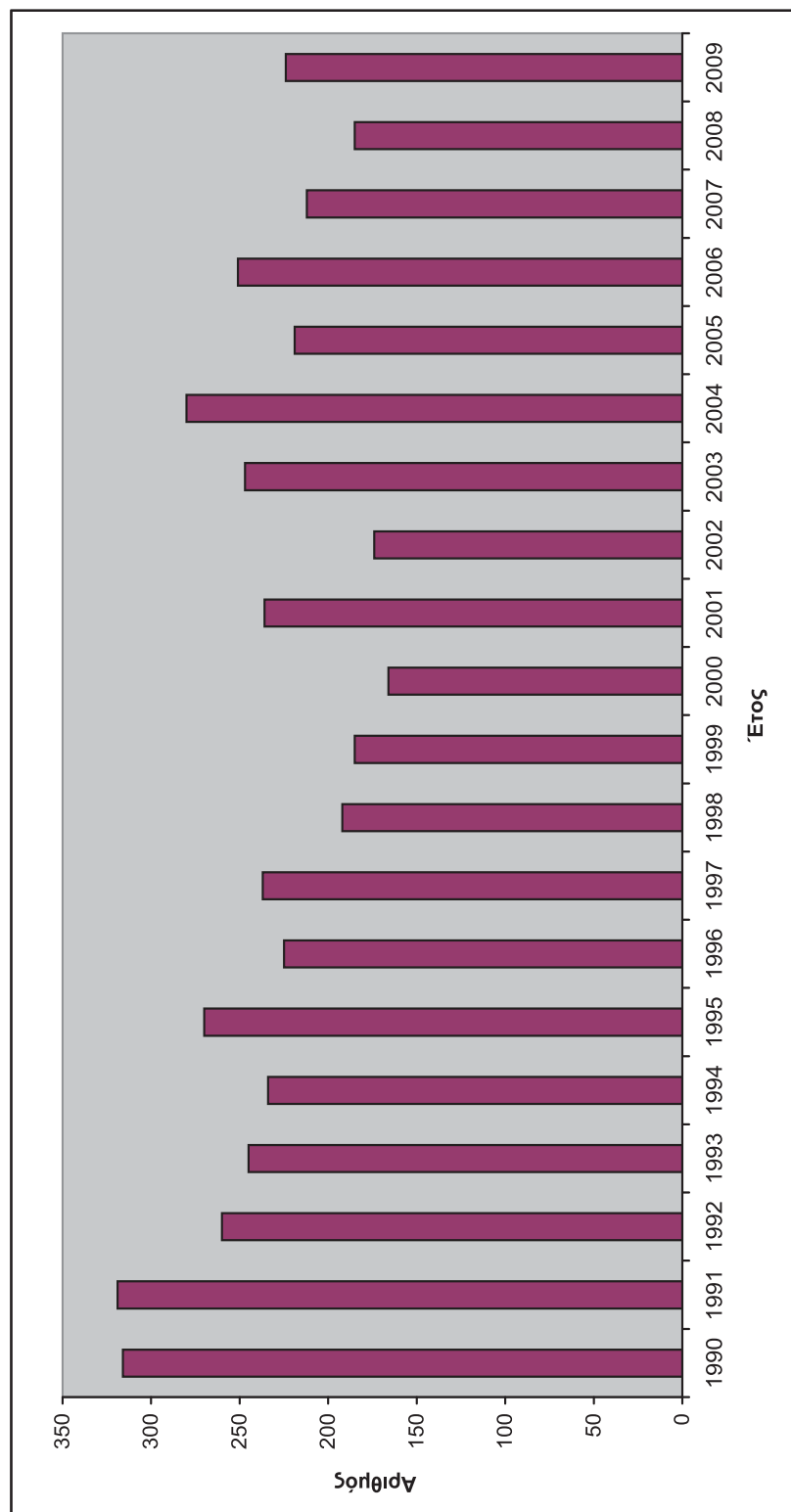
ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Έτος	Εργατικές διαφορές για τις οποίες ζητήθηκε μεσολάβηση		Απεργίες		
	Διαφορές	Επηρεαζόμενοι υπάλληλοι	Απεργίες	Επηρεαζόμενοι υπάλληλοι	Χαμένες εργάσιμες μέρες
1990	316	77095	20	8045	32174
1991	319	54788	31	4782	10347
1992	260	99792	27	49897	59720
1993	245	88269	24	16945	23883
1994	234	69473	32	15362	28911
1995	270	94460	26	64061	97609
1996	225	23289	20	3914	7705
1997	237	23269	16	2295	5240
1998	192	63944	20	6591	7948
1999	185	33891	21	2108	26037
2000	166	35992	6	180	1136
2001	236	82653	25	1699	4778
2002	174	44583	23	3496	7051
2003	247	45318	18	3535	6901
2004	280	94885	13	6479	9053
2005	219	44665	25	14637	15339
2006	251	65564	10	25955	26898
2007	212	57858	8	3396	10289
2008	185	38174	8	743	1034
2009	224	41765	6	573	1743

ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΕ ΕΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

1990-2009

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΖΗΤΗΘΗΚΕ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΥΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ, ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

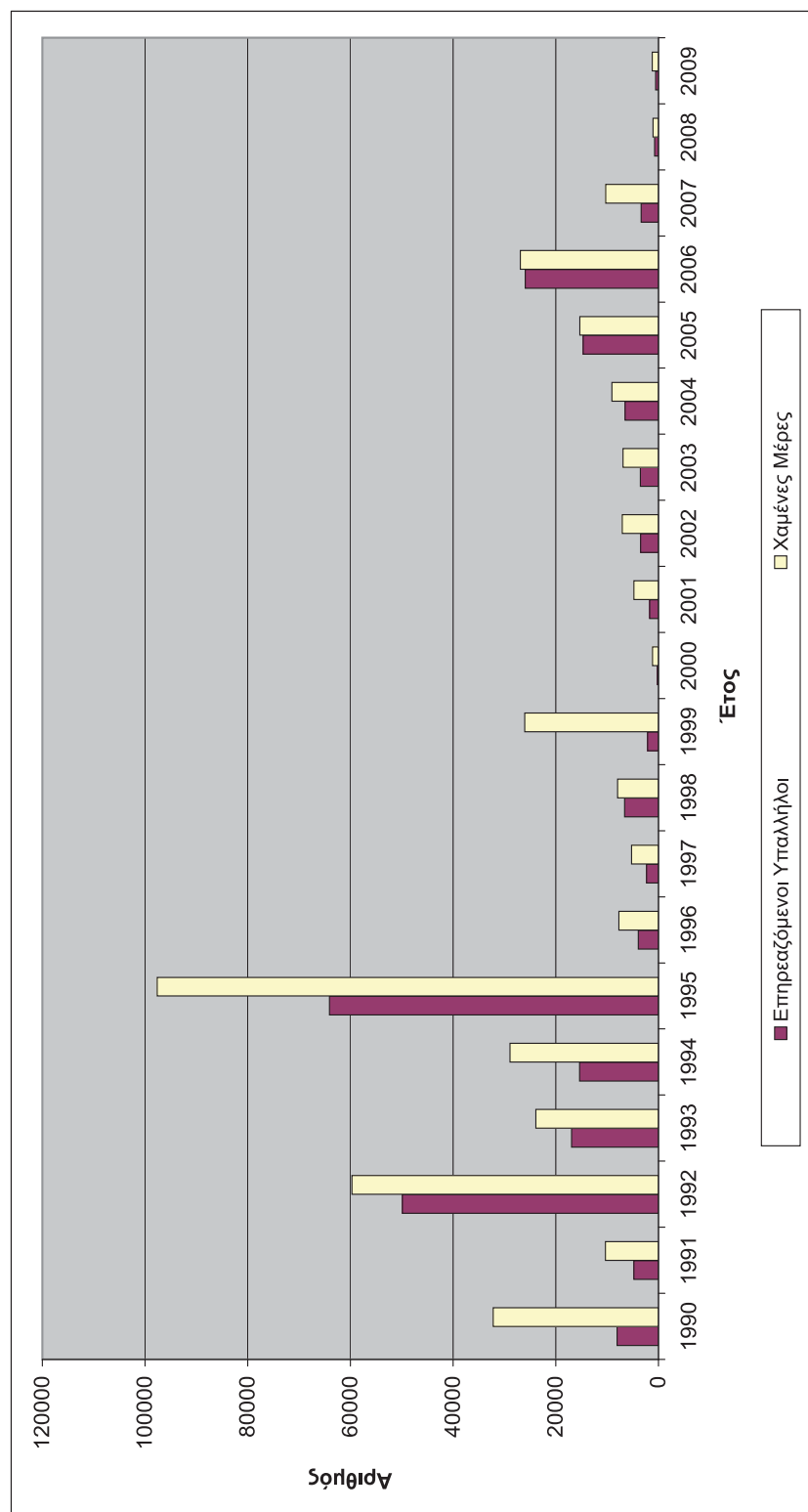
ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας		Διαφορές για τις οποίες ζητήθηκε μεσολάβηση			Διαφορές που διευθετήθηκαν στο Υπουργείο		
		Σύνολο	Εκκρεμείς από 2008	Νέες 2009	Σύνολο	Κεντρική Υ/σία	Επαρχιακές Υ/σίες
1	Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία κλπ	1	1	0	1	0	1
2	Μεταλλεία, Λατομεία και Αλυκές	1	0	1	1	1	0
3	Μεταποίηση	15	1	14	13	7	6
4	Ηλεκτρισμός, Υγραέριο κλπ	9	2	7	8	7	1
5	Οικοδομικές Εργασίες	28	3	25	22	9	13
6	Εμπόριο, Εστιατόρια, Ξενοδοχεία	39	10	29	26	10	16
7	Μεταφορές, Επικοινωνίες κλπ	63	24	39	32	30	2
8	Οικονομικοί Οργανισμοί κλπ	35	8	27	23	20	3
9	Υπηρεσίες	109	27	82	78	51	27
Σύνολο		300	76	224	204	135	69

ΕΡΓΑΣΙΜΕΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

1990-2009

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΑΠΕΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΕΝΕΣ ΜΕΡΕΣ, ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

2005-2009

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Τομέας	Σύνολο	1 Γεωργία κλπ	2 Μεταλλεία Λατομεία	3 Μεταποίηση	4 Ηλεκτρ. Κλπ	5 Οικοδο- μήσεις	6 Εμπόριο, Ξενοδοχεία	7 Μεταφορές Επικον.	8 Οικονομικοί Οργανισμοί	9 Υπηρεσίες
<u>Απεργίες:</u>										
2005	25	1	0	3	2	1	0	0	4	14
2006	10	0	0	1	0	1	0	5	0	3
2007	8	0	0	0	1	2	1	1	2	1
2008	8	0	0	2	0	1	2	1	0	2
2009	6	0	0	2	0	1	1	0	0	2
<u>Επιπηρεαζόμενοι:</u>										
2005	14637	12	0	8063	2577	13	0	0	3230	742
2006	25955	0	0	8	0	25000	0	682	0	265
2007	3396	0	0	0	1700	155	6	9	326	1200
2008	743	0	0	14	0	500	44	120	0	65
2009	573	0	0	16	0	45	22	0	0	490
<u>Χαμένες μέρες:</u>										
2005	15339	12	0	8135	2577	13	0	0	3230	1372
2006	26898	0	0	40	0	25000	0	843	0	1015
2007	10289	0	0	0	1700	1000	24	153	6212	1200
2008	1034	0	0	28	0	500	321	120	0	65
2009	1743	0	0	16	0	45	1012	0	0	670

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διασφάλιση και η ικανοποίηση των δικαιωμάτων της ευάλωτης ομάδας των ατόμων με αναπηρίες βρίσκεται πολύ ψηλά στις προτεραιότητες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αποτελεί τη βασική επιδίωξη του νέου Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, που ιδρύθηκε από την 1.1.2009, αποτελώντας μια από τις πιο σημαντικές κοινωνικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου κατά το 2009.

Αποστολή του νέου Τμήματος είναι να αναλάβει, ως κεντρικός φορέας, τη διαμόρφωση, το συντονισμό και την εφαρμογή των κοινωνικών πολιτικών για τα άτομα με αναπηρίες, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και Υπηρεσίες, καθώς και την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων. Όραμα του Τμήματος είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρίες και στρατηγικός στόχος ο σχεδιασμός και υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, που θα ανοίξουν νέες προοπτικές για την κοινωνική ενσωμάτωσή τους.

Η κοινωνική ενσωμάτωση ενός ατόμου με αναπηρίες απαιτεί μια σειρά από παρεμβάσεις στήριξης του: απαιτεί πρώτα-πρώτα την αξιολόγηση της κατάστασής του, των αναγκών του και των δυνατοτήτων του, στη συνέχεια τη διασφάλιση της ανεξάρτητης διαβίωσης του και προσβασιμότητας του στην κοινωνία, τον εφοδιασμό του με την κατάλληλη για τις δυνατότητες του εκπαίδευση, κατάρτιση και απασχόληση, την παροχή τεχνικών και άλλων διευκολύνσεων, τη στήριξη του για τον προσωπικό επαναπροσδιορισμό και ανάπτυξη του και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του. Μέσα σ' αυτό το ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών στοχεύσεων για τα άτομα με αναπηρίες, ανέλαβε το νέο Τμήμα να σχεδιάσει και υλοποιήσει μεταρρυθμίσεις που θα αποτελέσουν τομές και θα ανοίξουν νέες προοπτικές σε όλες τις πτυχές της ζωής των ατόμων με αναπηρίες.

Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Η εγκαθίδρυση του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες πραγματοποιήθηκε με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2009 και αποτελεί τη μετεξέλιξη της Μονάδας Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες που λειτούργησε στη Διοίκηση του Υπουργείου κατά το 2008, με σκοπό την προετοιμασία της οργάνωσης και λειτουργίας του Τμήματος.

Το Τμήμα λειτούργησε με αποσπάσεις (5 υπαλλήλων) και μετακινήσεις εναλλάξιμου προσωπικού (10 υπαλλήλων) από τη Διοίκηση του Υπουργείου, την Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων του Τμήματος Εργασίας από την οποία και ανέλαβε σχεδόν όλες τις αρμοδιότητες και από το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Για τη μόνιμη στελέχωση του Τμήματος δημιουργήθηκε 1 θέση Διευθυντή με τον Προϋπολογισμό του 2009 και 17 εξειδικευμένες θέσεις με Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό. Κατά το 2009 ετοιμάστηκαν τα Σχέδια Υπηρεσίας όλων των θέσεων, ώστε να προωθηθεί η πλήρωση τους κατά το 2010.

Για την άμεση και προσωρινή στέγαση του Τμήματος ανακαινίστηκε και εξοπλίστηκε η βόρεια πτέρυγα των κτηριακών εγκαταστάσεων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου στην Αγλαντζιά, με πλήρη προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρίες. Μάλιστα, αμέσως μετά την ολοκλήρωση όλων των εργασιών προσβασιμότητας χρειάστηκε πρόσθετη συντήρηση, μετά το πέρασμα του ανεμοστρόβιλου το Σεπτέμβριο του 2009.

Με βάση την οργανωτική δομή του Τμήματος, οι δραστηριότητες εντάσσονται σε δύο βασικούς τομείς: τον τομέα έρευνας, διαφώτισης και ανάπτυξης και τον τομέα παροχών και υπηρεσιών. Στον πρώτο τομέα οι εργασίες έχουν ομαδοποιηθεί κάτω από τρεις κλάδους: τον Κλάδο Διαχείρισης Συστήματος Αξιολόγησης Αναπηρίας και Λειτουργικότητας, τον Κλάδο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων και τον Κλάδο Διαφώτισης και Ευαισθητοποίησης. Στο δεύτερο τομέα η οργάνωση στηρίζεται σε δύο κλάδους: τον Κλάδο Κοινωνικών Παροχών και Υπηρεσιών και τον Κλάδο Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης.

Ανάμεσα στις πρώτες οργανωτικές προτεραιότητες ήταν η λειτουργία στο Τμήμα Γραφείου Εξυπηρέτησης του κοινού, με γενική τηλεφωνική γραμμή (22 406 406), που άρχισε ήδη να γίνεται γνωστή στα άτομα με αναπηρίες για ενημέρωση και πληροφόρηση.

Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες, οργανώθηκαν επίσης το Αρχείο και το Λογιστήριο του Τμήματος. Με την έναρξη της λειτουργίας του νέου Τμήματος το 2009 οργανώθηκε νέο θεματικό αρχείο με 350 γενικούς φακέλους. Μεταφέρθηκαν επίσης 7.650 ατομικοί φάκελοι των σχεδίων κοινωνικών παροχών από την Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων και ξεκίνησε νέα θεματική αρίθμηση για τους ατομικούς φακέλους των νέων αιτητών/ληπτών του Τμήματος. Οργανώθηκε επίσης το λογιστήριο και οι λογιστικές διαδικασίες του Τμήματος σε συντονισμό με το Λογιστήριο του Υπουργείου και το Λογιστήριο του Τμήματος Εργασίας από τα οποία εξυπηρετούνται μέχρι την πλήρωση της θέσης Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου που ιδρύθηκε ειδικά για το νέο Τμήμα.

Το Οργανόγραμμα του Τμήματος παρουσιάζεται στο **Παράρτημα** στο τέλος του κεφαλαίου.

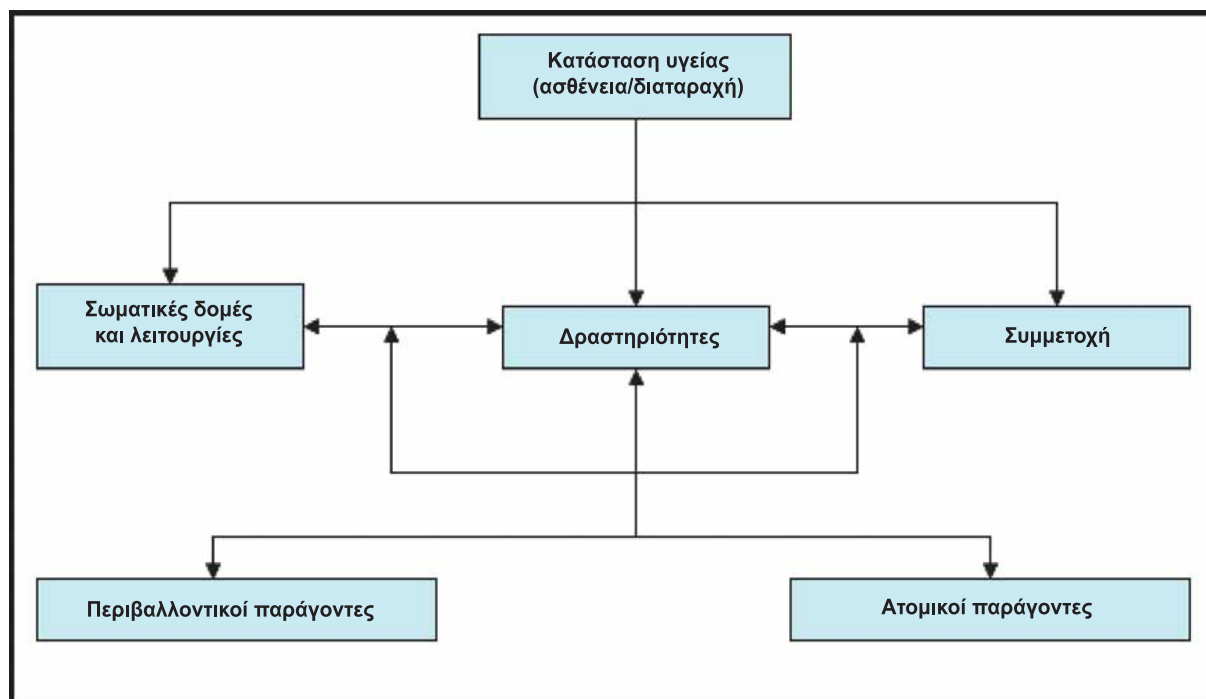

Γ. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

1. Κλάδος Διαχείρισης Συστήματος Αξιολόγησης Αναπηρίας και Λειτουργικότητας

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως το αρμόδιο Υπουργείο για το συντονισμό των υπηρεσιών που παρέχει το κράτος στα άτομα με αναπηρίες, διαπίστωσε την ανάγκη εισαγωγής στην Κύπρο ενός επιστημονικού, γενικά αποδεκτού συστήματος αξιολόγησης της αναπηρίας, το οποίο θα ενισχύσει τις προσπάθειες του Υπουργείου για ποιοτική εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες από τη μια και από την άλλη θα προσφέρει ολοκληρωμένη εικόνα σε όλες τις κρατικές υπηρεσίες για τη διαμόρφωση και εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών.

Για αυτό το σκοπό το Τμήμα μελέτησε και σχεδίασε την εφαρμογή στην Κύπρο ενός Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας βασισμένου στο επιστημονικό εργαλείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ICF (International Classification of Functionality, Disability and Health), το οποίο θα οδηγεί, μέσω της επιστημονικής αξιολόγησης, τεκμηρίωσης και ταξινόμησης της αναπηρίας και της λειτουργικότητας του ατόμου, στην ενίσχυση και στήριξη των δυνατοτήτων και προοπτικών για ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση του.

Το μοντέλο της αναπηρίας με βάση τη Διεθνή Ταξινόμηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας δεν περιορίζεται στο ιατρικό μοντέλο όπου η διάγνωση αφορά την ασθένεια ή διαταραχή στην κατάσταση της υγείας του ανθρώπου και τη βλάβη και ανικανότητα που αυτή προκαλεί. Με βάση το κοινωνικό μοντέλο της αναπηρίας γίνεται μια ευρύτερη και ολιστική διερεύνηση της κατάστασης της υγείας του ανθρώπου σε συνδυασμό με τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και ατομικούς παράγοντες που αλληλεπιδρούν και δημιουργούν περιορισμούς στη δραστηριότητα

και τη συμμετοχή του, ώστε να διαγνωστούν οι ανάγκες αλλά και να επαναπροσδιοριστούν οι δυνατότητες για αποκατάσταση, ενίσχυση της δραστηριότητας και της κοινωνικής συμμετοχής.

Το Έργο για την Εφαρμογή στην Κύπρο ενός Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας, προβλεπόμενης δαπάνης ύψους €6,4 εκ. συγχρηματοδοτούμενο κατά 70% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, περιλαμβάνει την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας παγκύπρια, το σχεδιασμό και έκδοση εγχειριδίων και πρωτοκόλλων αξιολόγησης, μίσθωση/αγορά υπηρεσιών ιατρών και άλλων επαγγελματιών υγείας, εκπαίδευση κ.α. Το Έργο στοχεύει στα εξής:

- α) στην αποφυγή της ταλαιπωρίας των ατόμων με αναπηρίες μέσα από πολυεπίπεδες, χρονοβόρες, πολύπλοκες διαδικασίες για την αξιολόγηση τους, μέσω του ανασχεδιασμού των διαδικασιών, της απλοποίησης τους και της αναβάθμισης της ταχύτητας, της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της εξυπηρέτησης,
- β) στην ολιστική αξιολόγηση και τεκμηρίωση των αναγκών και των δυνατοτήτων των ατόμων με αναπηρίες και την παροχή του καταλληλότερου μείγματος ενεργητικών και παθητικών μέτρων και υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας και ενσωμάτωσης, με το συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και με επικέντρωση στην αύξηση της ποιότητας διαβίωσης, της απασχολησιμότητας και της δημιουργίας νέων προοπτικών για την ενεργό ένταξη και ενσωμάτωση των ατόμων στην κοινωνία,
- γ) στη δημιουργία μιας επιστημονικά τεκμηριωμένης βάσης δεδομένων σε σχέση με την κατάσταση της αναπηρίας και της λειτουργικότητας κάθε ατόμου με αναπηρίες,
- δ) στην αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τα άτομα με αναπηρίες με τον εντοπισμό, τη δημιουργία και επέκταση των υποδομών και υπηρεσιών που απαιτούνται,
- ε) στην ενδυνάμωση της γνώσης και της κατανόησης της αναπηρίας και την ενίσχυση της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας, της επιστημονικότητας και του επαγγελματισμού, σε ότι αφορά τη διαχείριση της αναπηρίας, προς όφελος πρώτιστα των ατόμων με αναπηρίες, αλλά και των κρατικών υπηρεσιών.

Κατά το 2009 και αφού προηγήθηκε προεργασία ενημέρωσης και γνωστοποίησης των βασικών στόχων του έργου με άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Υπηρεσίες, με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο και άλλες επαγγελματικές οργανώσεις, αλλά και διαβούλευση με την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων, εγκρίθηκε πρόταση του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες προς τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και το Έργο για την «Εφαρμογή Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας» εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013. Στη συνέχεια προκηρύχθηκαν οι διαγωνισμοί δημοσίων συμβάσεων για τον Επιστημονικό Σύμβουλο και το Σύμβουλο Διαχείρισης του Έργου οι οποίοι θα υποστηρίξουν το Τμήμα στην υλοποίηση του Έργου, κατά την περίοδο 2010-2013.

2. Κλάδος Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων

2.1 Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

Η Σύμβαση αυτή θεωρείται σταθμός και ορόσημο στην παγκόσμια ιστορία της αναπηρίας, αλλιά και χάρτης πορείας των κρατών για τη διαχείριση της αναπηρίας. Διευκρινίζει και αποσαφηνίζει με ποιο τρόπο όλα τα δικαιώματα και ελευθερίες εφαρμόζονται για τα άτομα με αναπηρίες και σκοπό έχει να προωθήσει, προστατεύσει και διασφαλίσει την πλήρη και ίση απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών για τα άτομα με αναπηρίες. Καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις των κρατών μελών του ΟΗΕ και υποδεικνύει μέτρα για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες.

Με στόχο την κύρωση της Σύμβασης που υπέγραψε η Κυπριακή Δημοκρατία το Μάρτιο του 2007 και για σκοπούς προετοιμασίας πριν την ετοιμασία του κυρωτικού νομοσχεδίου, κατά το 2009, η Σύμβαση γνωστοποιήθηκε σε όλο τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στη συνέχεια συγκεντρώθηκε η υφιστάμενη νομοθεσία όλων των Υπουργείων και Υπηρεσιών που σχετίζεται με δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, ώστε να διαπιστωθούν οποιεσδήποτε ανάγκες ευθυγράμμισης με τη Σύμβαση.

2.2 Πρόταση Οδηγίας της ΕΕ για την εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Σκοπός της υπό διαμόρφωση Οδηγίας είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, μεταξύ άλλων, και αναπηρίας και καλύπτει τους τομείς της κοινωνικής προστασίας, της εκπαίδευσης και της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες. Η Οδηγία θα ενισχύσει την ίση μεταχείριση και την ισότητα των ευκαιριών σε τομείς πέραν της απασχόλησης που ήδη καλύπτεται με την Οδηγία 2000/78/ΕΚ που έχει ενσωματωθεί στους περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμους 2000 – 2007.

Κατά το 2009 το Τμήμα παρακολούθησε την πρόοδο των εργασιών της Ομάδας Εργασίας Κοινωνικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διαμόρφωση του περιεχομένου της Οδηγίας και, μέσω του εκπροσώπου του Υπουργείου στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στις Βρυξέλλες, διατύπωσε απόψεις και θέσεις, σε σχέση με τις διατάξεις που αφορούν την αναπηρία.

2.3 Ομάδα Ανωτάτου Επιπέδου της ΕΕ για την Αναπηρία

Το Τμήμα συμμετείχε κατά το 2009, εκπροσωπώντας την Κυπριακή Δημοκρατία, στις τρεις τετραμηνιαίες συναντήσεις της Ομάδας (High Level Group on Disability) το Μάρτιο, Ιούνιο και Οκτώβριο. Η Ομάδα αυτή αποτελεί άτυπη και συμβουλευτική ομάδα εργασίας των εκπροσώπων των 27 κρατών μελών της ΕΕ, με τη συμμετοχή και εκπροσώπων των οργανώσεων των αναπήρων και προεδρεύεται από τη Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ίσων Ευκαιριών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σκοπός της η παρουσίαση μελετών, ερευνών και καλών πρακτικών, η ενημέρωση για τις εξελίξεις στα θέματα της αναπηρίας, η ανταλλαγή απόψεων και ο συντονισμός των δράσεων στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης για την Αναπηρία 2003 – 2010, καθώς και της Σύμβασης του ΟΗΕ, που η ΕΕ επικύρωσε ως Κοινότητα το Νοέμβριο του 2009.

2.4 Σχέδιο Δράσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Άτομα με Αναπηρίες

Το Συμβούλιο της Ευρώπης διαμόρφωσε ένα Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των δικαιωμάτων και της πλήρους συμμετοχής των ατόμων με αναπηρίες στην κοινωνία για το 2006-2015. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Συντονισμού του Σχεδίου Δράσης 2006-2015 για τα Άτομα με Αναπηρίες (European Co-ordination Forum for the Council of Europe Disability Action Plan 2006-2015 - CAHPAH) το οποίο διαχώρισε το Σχέδιο Δράσης σε 15 άξονες για καλύτερη οργάνωση και εφαρμογή του.

Για κάθε άξονα δημιουργήθηκε επιτροπή από εκπροσώπους 15 κρατών - μελών του Συμβουλίου με τριετή θητεία και με βασικό σκοπό την προώθηση και υλοποίηση από τα κράτη-μέλη του στόχου που περιγράφεται σε κάθε άξονα. Οι επιτροπές θα εξετάσουν τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα σε βάθος σε ότι αφορά τον κάθε άξονα ξεχωριστά και θα καταλήξουν σε συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Το Τμήμα κατά το 2009 εκπροσώπησε την Κυπριακή Δημοκρατία τόσο στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ Συντονισμού του Σχεδίου Δράσης, όσο και στην επιτροπή για τον πρώτο άξονα του Σχεδίου Δράσης (Participation in political and public life) η οποία ήδη πραγματοποίησε την πρώτη της συνάντηση στις 7-9 Σεπτεμβρίου και τη δεύτερη στις 9-11 Δεκεμβρίου 2009 στο Στρασβούργο.

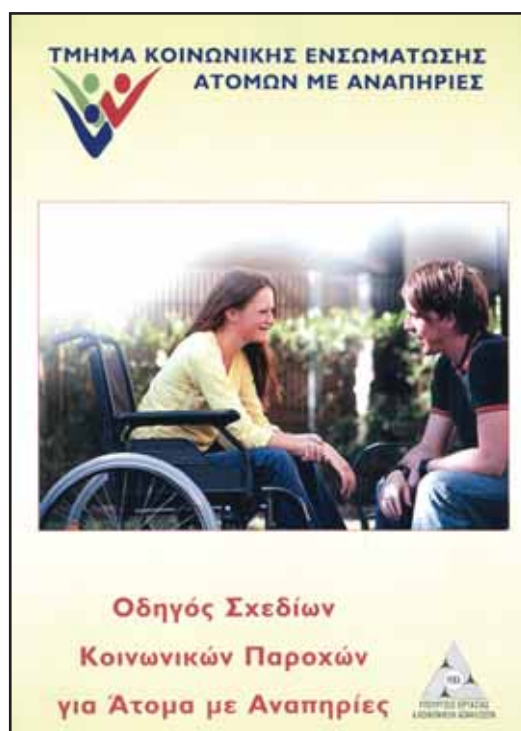
2.5 Διμερείς Σχέσεις για θέματα αναπηρίας

Με σκοπό τη συζήτηση ενδεχόμενης συνεργασίας με το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγηρεσιών του Ισραήλ στα θέματα, μεταξύ άλλων, διαχείρισης της αναπηρίας, το Τμήμα συμμετείχε το Νοέμβριο του 2009, μέσω της Αν. Διευθύντριας, σε αντιπροσωπεία του Υπουργείου με επικεφαλής το Γενικό Διευθυντή, που επισκέφθηκε το Ισραήλ. Από επισκέψεις σε κέντρα αποκατάστασης παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες, καθώς και από διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους του Ισραηλινού Υπουργείου, διαφάνηκε ότι υπάρχουν κοινοί προβληματισμοί και προτεραιότητες και ενδεχόμενα οφέλη από μια συνεργασία των δύο Υπουργείων. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα ετοίμασε, για προώθηση από το Υπουργείο, Μνημόνιο Συναντίληψης για συνεργασία στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ενσωμάτωσης.

3. Κλάδος Διαφώτισης και Ευαισθητοποίησης

3.1 Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου

Αμέσως μετά τη λειτουργία του Τμήματος το 2009 προωθήθηκε η έκδοση ειδικού ενημερωτικού φυλλαδίου, το οποίο περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες για όλα τα Σχέδια Κοινωνικών Παροχών καθώς και όλα τα σχετικά τηλέφωνα επικοινωνίας.

3.2 Ιστοσελίδα Τμήματος

Κατά το 2009 σχεδιάστηκε και λειτούργησε, σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, η Ιστοσελίδα του Τμήματος, στη διεύθυνση www.mlsi.gov.cy/dsid η οποία παρέχει ενημέρωση για τις αρμοδιότητες, δραστηριότητες και προγράμματα για τα άτομα με αναπηρίες και δίνει τη δυνατότητα εκτύπωσης όλων των ενημερωτικών εντύπων και αιτήσεων των σχεδίων κοινωνικών παροχών.

3.3 Διεθνής Ημέρα για τα Άτομα με Αναπηρίες

Με την ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας για τα Άτομα με Αναπηρίες στις 3 Δεκεμβρίου 2009, διοργανώθηκε από το Τμήμα, υπό την αιγίδα της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ημερίδα με θέμα «Μπορώ να προσφέρω ό,τι κι εσύ φτάνει να μου δώσεις τα εφόδια και την ευκαιρία». Η Ημερίδα περιλάμβανε και έκθεση παρουσίασης προϊόντων και άλλων εκθεμάτων, τα οποία δημιουργήθηκαν από άτομα με αναπηρίες. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο χώρο της Δημοσιογραφικής Εστίας όπου στήθηκαν ειδικά περίπτερα για την παρουσίαση των εκθεμάτων καθώς και τη διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων από τις Οργανώσεις, οι οποίες λάμβαναν μέρος. Στόχος της έκθεσης δεν ήταν η πραγματοποίηση πωλήσεων αλλά η προβολή των προϊόντων, για ενδεχόμενη προώθησή τους στην αγορά, πετυχαίνοντας παράλληλα και την προβολή των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ατόμων με αναπηρίες. Η εκδήλωση, η οποία σημείωσε μεγάλη επιτυχία, περιλάμβανε χαιρετισμό της Υπουργού, ομιλίες, καθώς και μουσική παρέμβαση από παιδιά της Σχολής Κωφών.

Της εκδήλωσης προηγήθηκε δημοσιογραφική διάσκεψη της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και τοποθέτηση ενθέτων σε όλες τις κυπριακές εφημερίδες με τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των Οργανώσεων που διαθέτουν τις δημιουργίες τους προς πώληση.

4. Κλάδος Κοινωνικών Παροχών και Υπηρεσιών

Το 2009 το Τμήμα ανέλαβε τη λειτουργία όλων των σχεδίων κοινωνικών παροχών που μέχρι το τέλος του 2008 εφάρμοζε η Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων του Τμήματος Εργασίας. Επιπρόσθετα το Τμήμα λειτούργησε το νέο Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα. Για όλα σχεδόν τα σχέδια που μεταφέρθηκαν ετοιμάστηκαν προτάσεις για εκσυγχρονισμό τους, οι οποίες θα τύχουν διαβούλευσης με την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων κατά το 2010, πριν υποβληθούν για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.1 Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας

Το Σχέδιο παρέχει οικονομική βοήθεια για κάλυψη πρόσθετων αναγκών των ατόμων με βαριά κινητική αναπηρία, τα οποία δεν μπορούν να βαδίσουν και έχουν συνεχή και μόνιμη ανάγκη τροχοκαθίσματος για τη διακίνηση τους ή μπορούν να βαδίσουν σε μικρές αποστάσεις σε ομαλό έδαφος με υποστήριξη. Το επίδομα καταβάλλεται σε πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή Ευρωπαίους πολίτες, που είναι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες.

Το ύψος του μηνιαίου επιδόματος κατά το έτος 2009 ήταν €316,59 και μεταβάλλεται ανάλογα με τις τιμαριθμικές αναπροσαρμογές κάθε έξι μήνες.

Στις 31.12.2009 οι λήπτες του επιδόματος ανέρχονταν σε 1473 και το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε ανήλθε σε €5.632.590.

4.2 Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα

Το επίδομα αφορά πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή Ευρωπαίους πολίτες που διαμένουν στην Κύπρο για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες και έχουν ανάγκη για μόνιμη και συνεχή χρήση αναπηρικού τροχοκαθίσματος για τη διακίνηση τους λόγω μηδενικής ή σχεδόν μηδενικής κίνησης και στα δύο κάτω άκρα λόγω εκ γενετής πάθησης, ασθένειας ή ατυχήματος. Από τη λήψη του επιδόματος εξαιρούνται παραπληγικά άτομα που διαμένουν σε κυβερνητικά ιδρύματα και τα έξοδα για τη φροντίδα τους καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το ύψος του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε €350.

Στις 31.12.2009 οι λήπτες ανέρχονταν σε 153.

4.3 Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα

Το επίδομα αφορά πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή Ευρωπαίους πολίτες που διαμένουν στην Κύπρο για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες και έχουν ανάγκη για μόνιμη και συνεχή χρήση αναπηρικού τροχοκαθίσματος για τη διακίνηση τους λόγω μηδενικής ή σχεδόν μηδενικής κίνησης και στα τέσσερα άκρα λόγω εκ γενετής πάθησης, ασθένειας ή ατυχήματος. Από τη λήψη του επιδόματος εξαιρούνται τετραπληγικά άτομα που διαμένουν μόνιμα σε κυβερνητικά ιδρύματα και τα έξοδα για τη φροντίδα τους καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το ύψος του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε €854,30.

Στις 31.12.2009 οι λήπτες ανέρχονταν σε 460.

Το ποσό που δαπανήθηκε το 2009 για τη λειτουργία των δύο πιο πάνω Σχεδίων Φροντίδας ανήλθε σε €6.068.900.

4.4 Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας για Απόκτηση Τεχνικών Μέσων, Οργάνων και Άλλων Βοηθημάτων από Άτομα με Αναπηρίες

Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι άτομα με σοβαρές κινητικές, αισθητηριακές ή άλλες αναπηρίες. Σκοπός του Σχεδίου είναι η διευκόλυνση της διαβίωσης, η προώθηση της ανεξαρτητοποίησης και η κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες μέσω της παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τεχνικών μέσων, οργάνων και άλλων βοηθημάτων, όπως ειδικά καθίσματα, ανυψωτήρες, ανεληκυστήρες, ηλεκτρικά κρεβάτια, ειδικά στρώματα, κάμερες κλειστού κυκλώματος, μπαστούνια, κινητά τηλέφωνα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές κ.α.

Το 2009 δαπανήθηκε ποσό €641.681 και επωφεληθήκαν 396 άτομα.

4.5 Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για την αγορά τροχοκαθισμάτων σε άτομα με βαριά κινητική αναπηρία.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή οικονομικής βοήθειας για αγορά τροχοκαθισμάτων από δικαιούχους που είναι άτομα με μόνιμη κινητική αναπηρία των κάτω άκρων και δεν μπορούν να περπατήσουν ή μπορούν να περπατήσουν σε μικρές μόνο αποστάσεις σε ομαλό έδαφος, είτε με τη χρήση βοηθητικών μέσων ή οργάνων είτε χωρίς αυτά.

Το 2009 δαπανήθηκε ποσό € 213.343 που κάλυψε 152 δικαιούχους.

4.6 Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών για Άτομα με Αναπηρίες για το 2009

Για το 2009 το Σχέδιο λειτούργησε στα πλαίσια της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για ενίσχυση του εσωτερικού κοινωνικού τουρισμού, σαν έκτακτο μέτρο αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης στον τουριστικό τομέα.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η επιχορήγηση διακοπών σε άτομα με αναπηρίες και των εξαρτωμένων ή των συνοδών τους. Οι δικαιούχοι είναι Κύπριοι ή Ευρωπαίοι πολίτες που έχουν μόνιμη διαμονή για 12 συνεχείς μήνες στην Κύπρο.

Για το 2009 το Τμήμα έλαβε 702 αιτήσεις, από τις οποίες οι 684 που αφορούσαν 1646 άτομα εγκρίθηκαν. Το συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στις εν λόγω εγκρίσεις ανήλθε σε €481.058.

Μέσα στα ίδια πλαίσια της ενίσχυσης του κοινωνικού τουρισμού το Τμήμα, ύστερα από σχετική διευθέτηση, εφάρμοσε και το **Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών σε Ανάπηρους Λήπτες Δημόσιου Βοηθήματος** των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Το Τμήμα για αυτό το Σχέδιο έλαβε 187 αιτήσεις, από τις οποίες οι 185 που αφορούσαν 327 άτομα εγκρίθηκαν. Το συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στις εν λόγω εγκρίσεις ανήλθε σε € 95.599.

4.7 Ο περί Λαχείου Προνοίας Νόμος, Ν.79 (Ι) / 1992 και οι περί Λαχείου Πρόνοιας Κανονισμοί του 1994, Κ.Δ.Π. 179/94

Το Ταμείο του Λαχείου Προνοίας έχει σκοπό την άσκηση κρατικής μέριμνας και την παροχή έκτακτης βοήθειας σε ανάπηρους και σε δεινοπαθούντες. Η οικονομική βοήθεια εγκρίνεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και παρέχεται με τη μορφή έκτακτου βοηθήματος και το μέγιστο ποσό που μπορεί να πάρει κάποιος αιτητής είναι €8.543. Παρέχεται επίσης, οικονομική βοήθεια σε οργανώσεις των αναπήρων για την εφαρμογή προγραμμάτων που στόχο έχουν την κοινωνική ενσωμάτωση και γενικότερα τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των ατόμων με αναπηρίες.

Κατά τη διάρκεια του 2009 δαπανήθηκε ποσό €148.761 και επωφελήθηκαν 32 άτομα και 1 Οργάνωση.

4.8 Σχέδιο Διαχείρισης / Δανεισμού Τεχνικών Μέσων, Οργάνων και άλλων Βοηθημάτων

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή σε άτομα με αναπηρίες χρησιμοποιημένων τεχνικών μέσων. Δικαιούχοι είναι άτομα πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή Ευρωπαίοι πολίτες που διαμένουν για τουλάχιστον 12 συνεχείς μήνες στην Κύπρο και τα οποία έχουν σοβαρές κινητικές, αισθητηριακές ή άλλες αναπηρίες .

4.9 Σχέδιο Διαχείρισης / Δανεισμού Τροχοκαθισμάτων

Σκοπός του Σχεδίου είναι ο δανεισμός τροχοκαθισμάτων σε άτομα με κινητική αναπηρία των κάτω άκρων, τα οποία δεν μπορούν να περπατήσουν ή μπορούν να περπατήσουν μικρές μόνο αποστάσεις σε ομαλό έδαφος, είτε με χρήση βοηθητικών μέσων ή οργάνων είτε χωρίς αυτά.

Κατά το 2009 αγοράστηκαν από το Τμήμα 45 νέα τροχοκαθίσματα με σκοπό το δανεισμό και δαπανήθηκε ποσό € 8.505.

4.10 Σχέδιο Παροχής Χορηγίας σε Οργανώσεις Ατόμων με Αναπηρίες

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή χορηγίας σε οργανώσεις για την κάλυψη των λειτουργικών τους εξόδων και των εξόδων προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρίες. Δικαιούχοι είναι οργανώσεις μέλη των οποίων είναι τα ίδια τα άτομα με αναπηρίες ή οι γονείς τους σε περίπτωση που τα ίδια δεν είναι σε θέση να αντιπροσωπεύουν τους εαυτούς τους.

Κατά το 2009 παραχωρήθηκε ποσό €60.400 ως χορηγίες σε 17 Οργανώσεις και επιπρόσθετο ποσό €72.000 ως χορηγία στην Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων.

4.11 Έκδοση Ευρωπαϊκής Κάρτας Στάθμευσης σε Άτομα με Αναπηρίες

Η Κάρτα αυτή παρέχει δικαίωμα στάθμευσης σε προνομιακούς χώρους στάθμευσης για άτομα με αναπηρίες, σε χώρους με παρκόμετρα όπου η στάθμευση είναι δωρεάν και χωρίς χρονικό όριο και σε καθορισμένα σημεία δρόμων με μονή ή διπλή κίτρινη γραμμή όπου το δικαίωμα προνομιακής στάθμευσης αναγράφεται σε ειδική πινακίδα.

Το 2009 εκδόθηκαν 465 Κάρτες Στάθμευσης.

4.12 Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης

Το Τμήμα κατά το 2009 ασχολήθηκε με την καταγραφή και τεκμηρίωση των διαδικασιών του, στα πλαίσια της εφαρμογής της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για τη δημιουργία Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης που θα παρέχει αναβαθμισμένες υπηρεσίες στους πολίτες /επιχειρήσεις, αναφορικά με όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται σήμερα από τη δημόσια υπηρεσία.

4.13 Ανάληψη κοινωνικών παροχών για τα άτομα με αναπηρίες από την Υπηρεσία Χορηγιών του Υπουργείου Οικονομικών

Κατά το 2009, με σκοπό την ολοκλήρωση της ανάληψης από το Τμήμα (σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.763 ημερομηνίας 6.2.2008 καθώς και τον περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμο) της χορηγίας σε τυφλούς, του επιδόματος διακίνησης και της παροχής οικονομικής βοήθειας σε άτομα με αναπηρίες για την αγορά αυτοκινήτου, που σήμερα αποτελούν αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών, ετοιμάστηκαν τροποποιητικά νομοσχέδια για τη μεταφορά τους, τα οποία θα προωθηθούν στη Βουλή το 2010.

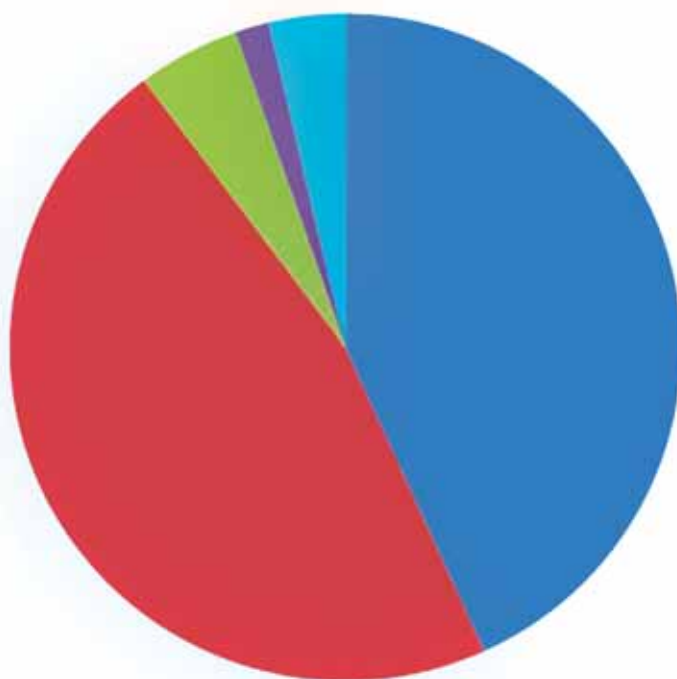

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Σχέδιο	Αριθμός επωφελουμένων κατά το 2009	Δαπάνη (€)
Επίδομα Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας	1473	5.632.590
Επιδόματα Φροντίδας 1. Σε Παραπληγικά άτομα 2. Σε Τετραπληγικά άτομα	153 460	6.068.900
Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τεχνικών μέσων, οργάνων και άλλων βοηθημάτων	396	641.381
Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τροχοκαθίσματος	152	213.342
Σχέδιο επιχορήγησης διακοπών	1646 άτομα - 684 αιτήσεις	481.058
Σύνολα	4.280	13.037.271

ΔΑΠΑΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Επίδομα Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας
- Επιδόματα Φροντίδας
1. Σε Παραπληγικά άτομα
2. Σε Τετραπληγικά άτομα
- Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τεχνικών μέσων, οργάνων και άλλων βοηθημάτων
- Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας για απόκτηση τροχοκαθίσματος
- Σχέδιο επιχορήγησης διακοπών

5. Κλάδος Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης

5.1 Ο περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμος, Ν. 146(Ι)/2009

Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.344 και ημερ. 14.11.2007, με την οποία αναγνωρίστηκε ο θεσμός της ποσόστωσης ως θετική δράση για την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην αγορά εργασίας ορίστηκε τεχνική επιτροπή με εκπροσώπους του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, της Νομικής Υπηρεσίας, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων, για να επεξεργαστεί, σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, τον τρόπο πρακτικής εφαρμογής της ποσόστωσης και στη συνέχεια, αφού διαβουλευτεί με τους κοινωνικούς εταίρους, να προωθήσει την κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση του θέματος.

Κατά το 2009 ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις της Τεχνικής Επιτροπής, οι οποίες κατέληξαν στην ετοιμασία νομοσχεδίου και την κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2009. Το Τμήμα συμμετείχε σε όλες τις συσκέψεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εξέταση του νομοσχεδίου. Ο περί της Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμος του 2009 ψηφίστηκε και τέθηκε σε ισχύ με τη δημοσίευση του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 23.12.2009.

Με το Νόμο αυτό ρυθμίζεται η πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες που ικανοποιούν καθορισμένα αντικειμενικά κριτήρια, σε ποσοστό 10% των εκάστοτε υπό πλήρωση θέσεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σκοπός του Νόμου είναι να προάγει τις ευκαιρίες απασχόλησης των ατόμων με αναπηρίες, αντισταθμίζοντας τις μειωμένες ευκαιρίες που έχουν λόγω της αναπηρίας τους, ακολουθώντας, όπως πολλά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις κατευθυντήριες γραμμές διεθνών συμβάσεων του κοινοτικού αθλή και του κυπριακού δικαίου για τη λήψη θετικών μέτρων για την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην απασχόληση.

Οι κυριότερες διατάξεις του γενικού αυτού νόμου πλαισίου, που αφορά όλες τις διαδικασίες πρόσληψης/διορισμού προσωπικού σε θέσεις εισδοχής στον εισαγωγικό βαθμό στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ανεξάρτητα από τις διατάξεις των οικείων νόμων, κανονισμών, διοικητικών ρυθμίσεων ή πρακτικών, παρατίθενται συνοπτικά πιο κάτω:

- **Δικαιούχοι** για σκοπούς του Νόμου είναι άτομα, τα οποία μετά από αξιολόγηση από ειδική πολυθεματική επιτροπή, διαπιστώνεται ότι έχουν ανεπάρκεια ή μειονεξία, η οποία προκαλεί μόνιμο ή απροσδιόριστης διάρκειας σωματικό, διανοητικό ή ψυχικό περιορισμό που μειώνει ουσιαστικά ή αποκλείει τη δυνατότητα εξεύρεσης και διατήρησης κατάλληλης απασχόλησης.
- Τα **αντικειμενικά κριτήρια** που πρέπει σωρευτικά να ικανοποιούν τα άτομα με αναπηρίες είναι:

(α) να κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα της υπό πλήρωση θέσης απασχόλησης,

(β) να επιτυγχάνουν σε τυχόν απαιτούμενες για τη θέση απασχόλησης γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις,

(γ) να κρίνονται κατάλληλα για την εκτέλεση των καθηκόντων της υπό πλήρωση θέσης απασχόλησης από το αρμόδιο διορίζον όργανο, το οποίο υποχρεούται για το σκοπό αυτό, να λαμβάνει υπόψη και την έκθεση της ειδικής πολυθεματικής επιτροπής.

- Το **ύψος του ποσοστού** του αριθμού των υπό πλήρωση κάθε φορά θέσεων απασχόλησης, το οποίο θα αναλογεί σε υποψήφιους που είναι δικαιούχα άτομα με αναπηρίες, όπου υπάρχουν, ανέρχεται σε 10% με στρογγυλοποίηση δεκαδικών αριθμών 0,5-0,9 στην πλησιέστερη προς τα άνω μονάδα.
- Η **διαδικασία εφαρμογής** του Νόμου, όπου άτομα με αναπηρίες υποβάλλουν αίτηση και είναι υποψήφια για πρόσληψη/διορισμό, αφορά κυρίως την παραπομπή των αιτητών σε ειδική πολυθεματική επιτροπή, που θα συστήνει το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, για αξιολόγηση της αναπηρίας και της καταλληλότητας για την άσκηση των απαιτούμενων καθηκόντων, την παροχή γνωμοδότησης της πολυθεματικής επιτροπής στο διορίζον όργανο, τον καταρτισμό ειδικών καταλόγων των υποψηφίων που είναι άτομα με αναπηρίες και επιλογή από τους καταλόγους αυτούς του αριθμού που αντιστοιχεί στο 10% του συνολικού αριθμού των υπό πλήρωση θέσεων.
- Περαιτέρω **διευκολύνσεις** προς τα άτομα με αναπηρίες, αφορούν την παροχή εύλογων προσαρμογών και διευκολύνσεων για τη συμμετοχή τους στις γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις, την προμήθεια υποστηρικτικού τεχνολογικού εξοπλισμού απαραίτητου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης, στην οποία θα προσληφθούν, την τοποθέτηση τους σε σημεία εργασίας που θα εξυπηρετούν τόσο τις ανάγκες της υπηρεσίας όσο και τις ειδικές ανάγκες των ατόμων κ.α.

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες είναι αρμόδιο, σύμφωνα με το Νόμο, να παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Νόμου ως προς την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην απασχόληση και, σε συνεργασία με τα διορίζοντα όργανα, να συντονίζει και αξιολογεί την εφαρμογή του. Μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, κάθε διορίζον όργανο θα αποστέλλει στο Τμήμα έκθεση με αναλυτικά στοιχεία για τα άτομα με αναπηρίες που θα έχουν προσληφθεί κατά τον προηγούμενο χρόνο, ώστε να ενημερώνονται στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο, η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων.

5.2 Δημιουργία Οργανισμού Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης

Στις 18.02.2009 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που διαμόρφωσε το Τμήμα, για τη δημιουργία νέου Οργανισμού Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες. Η εν λόγω πρόταση προέκυψε μετά από μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της κατάρτισης και αποκατάστασης των ατόμων με αναπηρίες στην Κύπρο, καθώς και όλων των εναλλακτικών σεναρίων για το μελλοντικό καθεστώς λειτουργίας τόσο του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου όσο και του

Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων, τα οποία χρήζουν περαιτέρω αξιοποίησης. Η ιδέα αφορά τη συγχώνευση και μετεξέλιξή τους σε ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με απώτερο σκοπό τη δημιουργία νέων προοπτικών επαγγελματικής κατάρτισης και αποκατάστασης για τα άτομα με αναπηρίες.

Ο Οργανισμός Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες θα αποτελέσει μια ενισχυμένη διοικητική υποδομή που θα λειτουργεί ως εκτελεστικός βραχίονας υλοποίησης της πολιτικής του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για την επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρίες. Θα σχεδιάζει προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης, θα παρέχει το ίδιο τέτοια προγράμματα αλλιά και θα χρηματοδοτεί ή επιχορηγεί προγράμματα που θα υλοποιούν άλλοι φορείς, θα παρακολουθεί και θα συντονίζει τις εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα, θα καθορίζει πρότυπα και θα πιστοποιεί προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης ατόμων με αναπηρίες, θα συνεργάζεται με το Τμήμα Εργασίας για τοποθετήσεις σε θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, θα λειτουργεί εργαστήρια προστατευόμενης απασχόλησης μόνο για τα άτομα με αναπηρίες που δεν μπορούν να ενταχθούν σε προγράμματα απασχόλησης στην ανοικτή αγορά εργασίας.

Κατά το 2009 πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις και συζητήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ξεκίνησε η τεχνική εργασία με τη συγκέντρωση του διαθέσιμου έγγραφου υλικού και το σχεδιασμό ειδικών ερωτηματολογίων για συμπλήρωση από το προσωπικό του Ιδρύματος και τους γονείς/κηδεμόνες των ατόμων με αναπηρίες. Ετοιμάστηκε επίσης προκαταρκτικό έγγραφο διαβούλευσης, με κωδικοποίηση των κυριότερων θεμάτων που θα τύχουν διαβούλευσης κατά το 2010 και θα ρυθμίσουν τον τρόπο μετεξέλιξης στο νέο θεσμικό πλαίσιο και ένταξης του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου και του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων στο νέο Οργανισμό.

5.3 Σχέδια Επαγγελματικής Κατάρτισης και Αποκατάστασης

5.3.1 Σχέδιο Απασχόλησης με Στήριξη

Σκοπός του Σχεδίου είναι η εργοδότηση ατόμων με σοβαρές αναπηρίες στην ανοικτή αγορά εργασίας με την παροχή στήριξης από καθοδηγητή εργασίας. Το Σχέδιο προβλέπει την παροχή χορηγίας ύψους €11.960,21 το χρόνο για κάθε πρόγραμμα απασχόλησης με στήριξη, το οποίο εφαρμόζεται από οργανώσεις ατόμων με αναπηρίες.

Κατά το 2009 λειτούργησαν 17 προγράμματα, μέσω των οποίων επωφελήθηκαν 200 άτομα, κυρίως με νοητική υστέρηση και δαπανήθηκε ποσό ύψους €203.323.

5.3.2 Σχέδιο Αυτοεργοδότησης

Σκοπός του Σχεδίου είναι η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για άτομα με αναπηρία, των οποίων η ένταξη στην αγορά εργασίας είναι δύσκολη και δεν διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για αυτοεργοδότηση. Το Σχέδιο προβλέπει την παροχή χορηγίας ποσού ύψους μέχρι €3.417,20, το οποίο καλύπτει κατά κύριο λόγο την αγορά μηχανικού και άλλου εξοπλισμού.

Δικαίωμα υποβολής αιτήσεων για χορηγία έχουν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, με σωματικές, αισθητηριακές, νοητικές ή άλλες αναπηρίες οι οποίες προκαλούν ουσιώδη μείωση της δυνατότητας απασχόλησης στην αγορά εργασίας και επιτρέπουν την άσκηση μόνο περιορισμένου κύκλου βιοποριστικών επαγγελματιών.

Κατά το 2009 εγκρίθηκαν 3 αιτήσεις συνολικού ποσού €10.252.

5.3.3 Σχέδιο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες σε ειδικότητες που δεν προσφέρονται στο Κ.Ε.Α.Α.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η διεύρυνση των ευκαιριών κατάρτισης και επιμόρφωσης ατόμων με αναπηρίες σε ειδικότητες και επίπεδα που δεν προσφέρονται από το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων (Κ.Ε.Α.Α.), με βάση ατομικά προγράμματα, σε ιδρύματα κατάρτισης ή επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα. Τα προγράμματα κατάρτισης/επιμόρφωσης θα πρέπει να στοχεύουν στη διευκόλυνση της εργοδότησης ή της επαγγελματικής ανέλιξης των ενδιαφερομένων ατόμων με αναπηρίες.

Το Σχέδιο καλύπτει τις δαπάνες κατάρτισης μέχρι €1.708,60 σε κατάλληλο ίδρυμα κατάρτισης ή επιχείρηση με βάση ειδικό πρόγραμμα, το οποίο προτείνει το ενδιαφερόμενο άτομο από μόνο του ή σε συνεργασία με το Τμήμα.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν άτομα με αναπηρίες, τα οποία αντιμετωπίζουν πρόβλημα εργοδότησης ή ανέλιξης στο επάγγελμα τους ανεξάρτητα από επίπεδο μόρφωσης. Προτεραιότητα παρέχεται σε άτομα με σοβαρής μορφής αναπηρία, τα οποία είναι άνεργα ή υποαπασχολούμενα.

Κατά το 2009 εγκρίθηκαν 8 αιτήσεις συνολικού ποσού €7.236.

5.3.4 Σχέδιο για Δημιουργία και Λειτουργία Μικρών Μονάδων για Σκοπούς Αυτοεργοδότησης Ατόμων με Αναπηρίες

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή οικονομικών κινήτρων για τη δημιουργία μικρών μονάδων από άτομα με αναπηρία, των οποίων η ένταξη στην αγορά εργασίας είναι δύσκολη. Το Σχέδιο προβλέπει την παροχή χορηγίας από το Ειδικό Ταμείο του ΚΕΑΑ ποσού ύψους μέχρι €8.543,01, σε άτομα με αναπηρία, τα οποία δεν έχουν τα οικονομικά μέσα για αυτοεργοδότηση.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν άτομα ηλικίας 18-63 χρόνων, με σωματική, αισθητηριακή, νοητική ή άλλη αναπηρία, η οποία προκαλεί ουσιώδη μείωση της δυνατότητας απασχόλησης

στην αγορά εργασίας και επιτρέπει την άσκηση μόνο περιορισμένου κύκλου βιοποριστικών επαγγελμάτων. Προτεραιότητα δίνεται στα άτομα με σοβαρή κινητική αναπηρία, άτομα με οπτική ή ακουστική αναπηρία και άτομα με νοητική υστέρηση.

Κατά το 2009 εγκρίθηκαν 5 αιτήσεις συνολικού ποσού €42.715.

5.3.5 Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων

Η επαγγελματική αποκατάσταση των αναπήρων αποτελεί μια από τις βασικότερες πτυχές στην όλη προσπάθεια για ένταξη ή επανένταξη των αναπήρων στην κοινωνία. Στη δραστηριότητα αυτή σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η λειτουργία του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων (Κ.Ε.Α.Α.) που χρηματοδοτείται τόσο από τον κρατικό προϋπολογισμό όσο και από τον προϋπολογισμό του Ειδικού Ταμείου του ΚΕΑΑ με βάση το Ν.103(Ι)/2000. Σήμερα στο Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων λειτουργούν τρία εργαστήρια προστατευόμενης απασχόλησης:

- **Εργαστήριο Κατασκευής Υποδημάτων**

Σε αυτό το εργαστήριο απασχολούνται 23 άτομα με νοητικές, ψυχικές και σωματικές αναπηρίες. Μέσω του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών εκτελούνται παραγγελίες για κατασκευή υποδημάτων κυρίως για την Αστυνομία και τις Φυλακές. Κατά το 2009 κατασκευάστηκαν επιπρόσθετα με τα υποδήματα και δερμάτινα μπρελόκ με το έμβλημα του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς προβολής στο περίπτερο του Υπουργείου στην κρατική έκθεση και σε άλλες εκδηλώσεις.

- **Εργαστήριο Ξυλουργικής**

Στο εργαστήριο αυτό απασχολούνται 8 άτομα στην κατασκευή διαφόρων μεγεθών καρεκλών (συναρμολόγηση και δέσιμο με πλαστικό σχοινί). Ορισμένα από τα πιο πάνω άτομα εκτελούν μέρος της εργασίας πάνω στα μηχανήματα για την κατασκευή των σκελετών. Επίσης κατασκευάζουν, κατόπιν παραγγελίας, σκελετούς καρεκλών οι οποίοι πωλούνται σε διάφορα ιδρύματα όπως στο Ίδρυμα «Απόστολος Παύλος» Λιοπετρίου και τη Σχολή Τυφλών.

- **Εργαστήριο Κατασκευής Κεντημάτων / Χειροτεχνημάτων**

Σε αυτό το εργαστήριο απασχολούνται 2 άτομα στην κατασκευή κεντημάτων και σουβέρ για λογαριασμό της Υπηρεσίας Οικοτεχνίας/Χειροτεχνίας η οποία προμηθεύει τις πρώτες ύλες. Επίσης κατασκευάζονται υαλογραφίες και διάφορες άλλες χειροτεχνίες.

- **Οικοτροφείο**

Στο Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων λειτουργεί Οικοτροφείο στο οποίο διαμένουν στις εργάσιμες μέρες 10 άτομα, κυρίως λόγω της μεγάλης απόστασης από τα σπίτια τους.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Σχέδιο	Αριθμός επωφελουμένων κατά το 2009	Δαπάνη €
Σχέδιο Αυτοεργοδότησης	3	10.251
Σχέδιο Απασχόλησης με στήριξη	200	203.323
Σχέδιο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες σε ειδικότητες που δεν προσφέρονται στο Κ.Ε.Α.Α.	8	7.236
Σχέδιο για δημιουργία και λειτουργία μικρών μονάδων για σκοπούς Αυτοεργοδότησης ατόμων με αναπηρίες	5	42.715
Σύνολα	216	263.525

6. Συμμετοχή στην Εκτελεστική Επιτροπή για τη διεύθυνση του Ιδρύματος Χρίστου Στέλιου Ιωάννου

Κατά τη διάρκεια του 2009 η Αν. Διευθύντρια, ως εκπρόσωπος του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμμετείχε σε 14 τακτικές και έκτακτες συνεδρίες της Εκτελεστικής Επιτροπής, στην οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει τη γενική διεύθυνση του Ιδρύματος. Το Ίδρυμα λειτουργεί με βάση τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμο και στο Διοικητικό του Συμβούλιο με βάση το Καταστατικό του συμμετέχουν 4 ιδιώτες εκπρόσωποι του ιδρυτή, καθώς και οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας.

Όπως έχει αναφερθεί και στην παράγραφο 5.2 πιο πάνω, το Ίδρυμα διανύει μια μεταβατική περίοδο μέχρι τη μετεξέλιξη του και ένταξη του στη σφαίρα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στα πλαίσια της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 68.425, ημερ. 18.2.2009.

7. Προεδρία και επιχορήγηση της Επιτροπής Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων

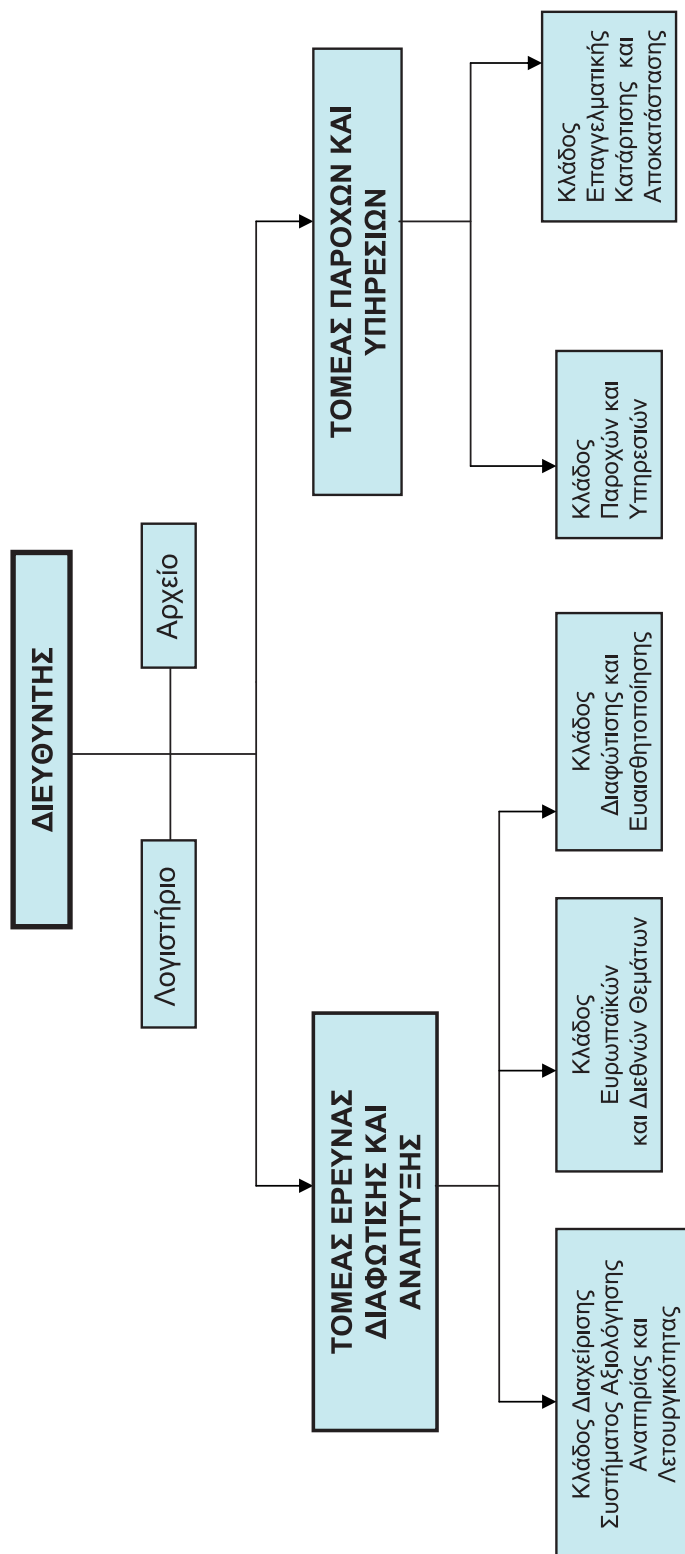
Σύμφωνα με το Νόμο 117/89 που διέπει τη λειτουργία της Επιτροπής Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων, ως οργανισμού δημοσίου δικαίου, ο Πρόεδρος και άλλα 4 μέλη της Επιτροπής, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών, συμμετέχουν ως κρατικά μέλη, μαζί με άλλα 5 μέλη ιδιώτες εκπροσώπους της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Γονέων Καθυστερημένων Ατόμων, που διορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σκοπός της Επιτροπής είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με νοητική υστέρηση, ατόμων που η φύση της αναπηρίας τους δεν τους επιτρέπει να διεκδικούν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους.

Κατά τη διάρκεια του 2009, η Αν. Διευθύντρια προήδρευσε 12 τακτικών και έκτακτων συνεδριάσεων της Επιτροπής και συντόνισε, σε συνεργασία με το προσωπικό της Επιτροπής, την υλοποίηση των αποφάσεων της.

Η επιχορήγηση της Επιτροπής από το Τμήμα, κατά το 2009, ανήλθε σε €387.200.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (ΚΕΠΑ) ιδρύθηκε το 1963 από την Κυπριακή Κυβέρνηση με τη βοήθεια του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Η σχετική συμφωνία εξέπνευσε στις 30 Νοεμβρίου 1974 και από τότε η Κυπριακή Κυβέρνηση ανέλαβε εξ ολοκλήρου τη λειτουργία του.

Ο αρχικός μακροπρόθεσμος στόχος του ΚΕΠΑ, ο οποίος αποτέλεσε λόγο ίδρυσης και αποστολή του, ήταν «να επενεργήσει ως φορέας αύξησης της παραγωγικότητας της Κύπρου, ιδιαίτερα της βιομηχανίας και της χειροτεχνίας». Διαχρονικά ο μακροπρόθεσμος αυτός στόχος παραμένει και εξακολουθεί να ισχύει, μέσα στις σημερινές συνθήκες της οικονομίας και της κοινωνίας.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004, το Κέντρο Παραγωγικότητας επικεντρώθηκε σε τομείς και δράσεις που στοχεύουν στην ουσιαστική στήριξη των πολιτών, των οργανισμών και επιχειρήσεων, των κοινωνικών εταίρων και του Κράτους, για την όσο πιο ομαλή και αποτελεσματική προσαρμογή της χώρας μας στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης. Το ΚΕΠΑ αντλώντας γνώσεις και εμπειρίες από τη σημαντική 40χρονη παρουσία του στο Κυπριακό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, διαδραματίζει σήμερα, ως συστατικό μέρος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ιδιαίτερο ρόλο στους τομείς της κατάρτισης και παραγωγικότητας, προσβλέποντας στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ανθρώπινου και κεφαλαίου δυναμικού της χώρας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΚΕΠΑ διαδραματίζει σήμερα σημαντικό συντονιστικό ρόλο στη συνεχή αύξηση της παραγωγικότητας και βελτίωση της ποιότητας, ενισχύοντας έτσι την εθνική ανταγωνιστικότητα, και στην προώθηση ευκαιριών απασχόλησης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

Στο πλαίσιο του ρόλου του το ΚΕΠΑ επικεντρώνεται σε σημαντικές για το Κράτος και την Πολιτεία προτεραιότητες/δραστηριότητες:

1. Παροχή επιστημονικής και διοικητικής στήριξης στο Συμβούλιο Παραγωγικότητας.
2. Προώθηση εκσυγχρονισμού του Συστήματος Μαθητείας.
3. Εκσυγχρονισμός της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται επαρκώς στις απαιτήσεις της διά βίου μάθησης σε τομείς κατάρτισης που το Κέντρο Παραγωγικότητας διαθέτει ή/και μπορεί να αναπτύξει περαιτέρω εμπειρογνωμοσύνη.
4. Διαχείριση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, που στοχεύουν στην ενδυνάμωση της δυνατότητας για απασχόληση και απασχολησιμότητα, στην ενίσχυση της κινητικότητας και στη διάδοση του ηλεκτρονικού επιχειρείν. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν το Έργο Προώθησης Σύγ-

χρονων και Ευέλικτων Μορφών Απασχόλησης, το Σχέδιο Επιχορήγησης Επιχειρήσεων για αντικατάσταση θέσεων εργασίας χαμηλής παραγωγικότητας με θέσεις εργασίας υψηλής παραγωγικότητας, το Europass, το Δικτυωθείτε και Εξελιχθείτε. Στο πλαίσιο αυτό το ΚΕΠΑ εκπροσωπεί την Κύπρο σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Προώθηση των Δεξιοτήτων (European Skills Promotion Organization-ESPO).

5. Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης και Διεθνείς Δραστηριότητες.
6. Επιμόρφωση/κατάρτιση στη διευθυντική ανάπτυξη και προώθηση της δια βίου μάθησης και της παραγωγικότητας στις κυπριακές επιχειρήσεις και οργανισμούς.
7. Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία μέσω Σχεδίου Ταχύρρυθμης Εκπαίδευσης Νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας.
8. Παροχή υπηρεσιών στήριξης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

B. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Το Κέντρο Παραγωγικότητας διαχειρίζεται σήμερα σημαντικά για το Κράτος και την Πολιτεία έργα, πολλά από τα οποία περιλαμβάνονται για υλοποίηση στα συγχρηματοδοτούμενα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έργα για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, κάτω από τον Άξονα Προτεραιότητας 2: «Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, το ΚΕΠΑ προώθησε το 2009 την υλοποίηση των ακόλουθων μέτρων, δράσεων, έργων και σχεδίων, μέσα από τους αντίστοιχους τομείς του, ως ακολούθως:

1. Διευθυντική Ανάπτυξη

1.1 Επιμόρφωση

Το ΚΕΠΑ συνέχισε και κατά το 2009 το σχεδιασμό και διοργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων που στόχο έχουν να ικανοποιούν συγκεκριμένες ανάγκες επιχειρήσεων και οργανισμών.

Κατά τη διάρκεια του 2009 οργανώθηκαν συνολικά 7 επιμορφωτικά προγράμματα και σεμινάρια Ανάπτυξης Διεύθυνσης με συμμετοχή 105 εργαζομένων σε διάφορους κλάδους της οικονομίας (Πίνακας 1) και ένα πρόγραμμα Δημόσιας Διοίκησης (Πίνακας 2).

1.2 Συμβουλευτικές Υπηρεσίες και Πληροφορίες

1.2.1 Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών έναντι αμοιβής - Παροχή δωρεάν Συμβουλευτικών Υπηρεσιών/Πληροφοριών

Το Κέντρο Παραγωγικότητας παρέχει ιστορικά συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και δημόσιους οργανισμούς με στόχο την άμεση και πρακτική βοήθεια για βελτίωση της δομής, της λειτουργίας και των παραγωγικών τους διαδικασιών και γενικά για αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητάς τους.

Σήμερα, με την αναθεώρηση του ρόλου του Τμήματός, ώστε να ασκεί σοβαρό επιτελικό ρόλο στη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών και μέτρων ενίσχυσης της απασχόλησης, της ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και προώθησης μέτρων βελτίωσης της παραγωγικότητας σε εθνικό και τομεακό επίπεδο, το Τμήμα διαθέτει, σε περιορισμένη όμως έκταση, το επαγγελματικό ανθρώπινο δυναμικό του για να ανταποκρίνεται σε αιτήσεις για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ατομικά σε οργανισμούς ή επιχειρήσεις.

Τεχνικές/συμβουλευτικές υπηρεσίες προσφέρονται, επίσης, δωρεάν ή επ' αμοιβή και σε κρατικές υπηρεσίες.

Το 2009 παρασχέθηκαν, επομένως, περιορισμένης έκτασης συμβουλευτικές υπηρεσίες σε επιχειρήσεις. Σημειώνεται, ότι τέτοιου είδους συμβουλευτικές υπηρεσίες προσφέρονται σε μεγάλο βαθμό από τον ιδιωτικό τομέα.

1.2.2 Συμμετοχή σε Συμβουλευτικές και Τεχνικές Επιτροπές

Το ΚΕΠΑ παρέσχε τις υπηρεσίες του και με τη συμμετοχή στελεχών του σε σειρά συμβουλευτικών και τεχνικών επιτροπών και σωμάτων που λειτούργησαν υπό την εποπτική ή διοικητική αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλων υπουργείων και υπηρεσιών, όπως:

- Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης
- Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα
- Εθνική Επιτροπή για τη Δια Βίου Μάθηση
- Τεχνική Επιτροπή για τη Δια Βίου Μάθηση
- Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης
- Ευρωπαϊκό Δίκτυο ReferNet
- Στατιστικό Συμβούλιο
- Συμβουλευτική Επιτροπή Παροχής Χορηγιών για τη Βελτίωση των Συνθηκών Ασφάλειας και Υγείας στα Εργοτάξια
- Επιτροπή Αξιολόγησης Αιτήσεων για το Σχέδιο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας
- Πρόγραμμα Ενίσχυσης Νεανικής Επιχειρηματικότητας
- Ad hoc Επιτροπή για την Αναστολή εργασιών στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία και την κατάρτιση των επηρεαζόμενων υπαλλήλων (υπό την Προεδρία του ΚΕΠΑ)

1.2.3 Κυπριακή Πύλη Επιχειρήσεων (ΚΥΠΕΠ)

Η ΚΥΠΕΠ είναι μια δωρεάν διαδικτυακή υπηρεσία για τη στήριξη των κυπριακών επιχειρήσεων, που λειτουργεί ως κέντρο πληροφόρησης και εξυπηρέτησης των επιχειρήσεων της Κύπρου. Πρόσφατα ενσωματώθηκε στην ΚΥΠΕΠ το «Ευρετήριο Επιχειρήσεων, Προϊόντων και Υπηρεσιών», βασικός στόχος του οποίου είναι η ενδυνάμωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των κυπριακών επιχειρήσεων με την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους μέσω του διαδικτύου και την ανάπτυξη και προώθηση επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ των κυπριακών επιχειρήσεων και κυπριακών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων του εξωτερικού.

Η προσπάθεια είναι εξελικτική και η υπηρεσία εμπλουτίζεται συνεχώς με επιπρόσθετο υλικό για τις υφιστάμενες ενότητες, καθώς και με νέες ενότητες/συστήματα.

1.3 Έκτακτο Σχέδιο Επιμόρφωσης Ανέργων (Σύμπραξη ΑνΑΔ, Τμήματος Εργασίας, ΚΕΠΑ και ΑΞΙΚ)

Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή ευκαιριών κατάρτισης σε άτομα που καθίστανται άνεργα λόγω της οικονομικής επιβράδυνσης που παρουσιάζεται, με βασική επιδίωξη τη βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους για παραγωγική επανένταξή τους στην απασχόληση.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου το ΚΕΠΑ διοργάνωσε το 2009 48 προγράμματα με 684 συνολικά συμμετέχοντες. Αναλυτικά στοιχεία φαίνονται στον Πίνακα (Πίνακας 3). Η διοργάνωση προγραμμάτων θα συνεχιστεί και το 2010.

2. Παραγωγικότητα, Έρευνα και Ανάπτυξη

2.1 Διαμόρφωση και εφαρμογή Εθνικής Στρατηγικής και Εθνικού Προγράμματος Παραγωγικότητας

Το Συμβούλιο Παραγωγικότητας, το οποίο με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ανασυστάθηκε και λειτουργεί με νέα σύνθεση και όρους εντολής, σκοπεί να ανατρέψει τα αρνητικά δεδομένα που ισχύουν τα τελευταία χρόνια στον τομέα της παραγωγικότητας εργασίας στην Κύπρο.

Το ΚΕΠΑ αποτελεί το εκτελεστικό και επιστημονικό όργανο του Συμβουλίου Παραγωγικότητας και της Τεχνικής Επιτροπής που το υποστηρίζει. Στο πλαίσιο της αποστολής του το ΚΕΠΑ προώθησε την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής και του Εθνικού Προγράμματος Παραγωγικότητας, η οποία και έτυχε της έγκρισης του Συμβουλίου Παραγωγικότητας το Μάιο του 2007. Συνέχισε, επίσης, τις δραστηριότητές του στον τομέα της εκπόνησης επιστημονικών ερευνών/μελετών της οικονομίας σε σχέση με θέματα παραγωγικότητας και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Το Συμβούλιο ενέκρινε το Πρόγραμμα Δράσης για την περίοδο 2007-2009, το οποίο περιλαμβάνει δέκα έργα που κατανέμονται σε τέσσερεις άξονες προτεραιότητας. Αυτό το Σχέδιο Δράσης είναι το πρώτο από τα τρία Σχέδια Δράσης, με τα οποία θα υλοποιηθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Παραγωγικότητας. Τα σημαντικότερα έργα που προωθήθηκαν το 2009, στο πλαίσιο του πρώτου Σχεδίου Δράσης, είναι τα ακόλουθα:

- **Σχέδιο κινήτρων σε επιχειρήσεις για αντικατάσταση θέσεων εργασίας χαμηλής παραγωγικότητας με θέσεις εργασίας υψηλής παραγωγικότητας:** Το Σχέδιο προκηρύχθηκε στις 29.5.2009 και προνοεί την παροχή χορηγιών μέχρι και €80.000 για κάθε επιχείρηση για επεξεργασία, κατάρτισή και υλοποίηση Επιχειρηματικού Σχεδίου που θα οδηγήσει σε βελτίωση της παραγωγικότητας. Στο πλαίσιο του Σχεδίου υποβλήθηκαν 66 προτάσεις. Η αξιολόγηση των προτάσεων, εσωτερική και εξωτερική, έχει ολοκληρωθεί.
- **Ενσωμάτωση της έννοιας της παραγωγικότητας στην εκπαίδευση:** Στο πλαίσιο του έργου διοργανώθηκαν σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σχολικοί διαγωνισμοί με θέμα «Η παραγωγικότητα στην εκπαίδευση», με στόχο την ενσωμάτωση της έννοιας της παραγωγικότητας στην εκπαίδευση. Στο πλαίσιο του πρώτου διαγωνισμού, που διεξήχθη από τον Ιανουάριο μέχρι το Μάιο 2009, υποβλήθηκαν 36 εργασίες, από τις οποίες διακρίθηκαν 15. Ο δεύτερος διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον Οκτώβριο 2009 και ολοκληρώνεται τον Απρί-

ήλιο 2010. Στο πλαίσιο του δεύτερου διαγωνισμού υποβλήθηκαν ήδη 120 προτάσεις, οι οποίες θα αξιολογηθούν σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού.

- **Εκστρατεία ευαισθητοποίησης με στόχο την ανάπτυξη κουλτούρας παραγωγικότητας:** Για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της εκστρατείας έχει υπογραφεί σύμβαση με εταιρεία συμβούλων, κατόπιν ανοικτού διαγωνισμού. Το 2009 ολοκληρώθηκαν οι δύο πρώτες φάσεις της εκστρατείας που αφορούσαν τη δημιουργία ενδιαφέροντος γύρω από την παραγωγικότητα και την κατανόηση της έννοιας και της σημασίας της παραγωγικότητας από τις διάφορες ομάδες στόχου. Στο πλαίσιο του έργου πραγματοποιήθηκαν δράσεις ενημέρωσης και δημοσιότητας σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα.
- **Σχέδιο για την κατάρτιση των στελεχών των Οργανώσεων των Κοινωνικών Εταίρων σε θέματα παραγωγικότητας:** Το Σχέδιο εκπονήθηκε από το Κέντρο Παραγωγικότητας μετά από διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Νοέμβριο 2009. Η έναρξη υλοποίησής του αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2010.

Το Μάιο 2008 ο Τομέας άρχισε τη διεξαγωγή μελέτης με θέμα την Αξιοποίηση του Ανθρώπινου Δυναμικού. Η μελέτη αποσκοπεί στον εντοπισμό των παραγόντων και των συνεργειών μεταξύ παραγόντων που επενεργούν θετικά και αυτών που επενεργούν κατασταλαχτικά στην αποτελεσματική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην κυπριακή αγορά εργασίας, καθώς και στον προσδιορισμό του βαθμού και του τρόπου επίδρασης του κάθε παράγοντα και συνέργειας παραγόντων. Ανώτερος στόχος της μελέτης είναι η διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής για βελτίωση της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού, με σκοπό τη θετική συμβολή του στο στρατηγικό στόχο της Κύπρου για επιτάχυνση του ρυθμού μεταβολής της παραγωγικότητας, ώστε η συνολική παραγωγικότητα εργασίας να φτάσει το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2013.

Συνεχίστηκε επίσης η συμμετοχή του ΚΕΠΑ στη συγκριτική έρευνα σε θέματα Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού του ευρωπαϊκού δικτύου Cranet (βλ. παράγραφο 3.2).

Φωτ. 1: Δημοσιογραφική Διάσκεψη για την προκήρυξη του Σχεδίου Αντικατάστασης Θέσεων Εργασίας Χαμηλής Παραγωγικότητας με Θέσεις Εργασίας Ψηλής Παραγωγικότητας

Φωτ. 2: Παρουσίαση του Europass στην Ημερίδα European Job Days 2009

3. Ευρωπαϊκά Προγράμματα

3.1 Εθνικό Κέντρο Europass

Το Εθνικό Κέντρο Europass (ΕΚΕ) δημιουργήθηκε και λειτουργεί στο ΚΕΠΑ από την 1η Μαΐου 2005, μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Αποτελεί τον ενιαίο εθνικό φορέα που στοχεύει στη βελτίωση της διαφάνειας των επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων, με σκοπό την προώθηση της κινητικότητας στην Ευρώπη για εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς σκοπούς.

Πάγιος στόχος του ΕΚΕ είναι η σωστή διαχείριση των πέντε εγγράφων του Europass (Βιογραφικό Σημείωμα, Γλωσσικό Διαβατήριο, Συμπλήρωμα Διπλώματος, Συμπλήρωμα Πιστοποιητικού, Κινητικότητα Europass), ώστε να βελτιωθεί η συνοχή τους, να γίνει πιο έντονη η προβολή τους και να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ενδιαφερομένων σ' αυτά.

Το 2009 το ΕΚΕ προέβη σε ποικίλες δράσεις δημοσιότητας και προβολής των εγγράφων του Europass, όπως η διενέργεια παρουσιάσεων, η συμμετοχή του στη 16η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση, τη Διεθνή Έκθεση Κύπρου και τις Ημερίδες Ενημέρωσης Κοινού στο πλαίσιο των «Ευρωπαϊκών Ημερίδων Απασχόλησης 2009». Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος το «Συμπλήρωμα Διπλώματος Europass» και το «Συμπλήρωμα Πιστοποιητικού Europass» εκδόθηκε από την πλειοψηφία των Ανώτερων και Ανώτατων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Τεχνικών Σχολών της Κύπρου αντίστοιχα.

3.2 Ευρωπαϊκό Δίκτυο Cranet

Το Κέντρο Παραγωγικότητας, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο Κυπριακός Σύνδεσμος Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού απαρ-

τίζουν την Κυπριακή Ομάδα του ευρωπαϊκού δικτύου Cranet, το οποίο διεξάγει σε συστηματική βάση τη μεγαλύτερη παγκοσμίως συγκριτική έρευνα σε θέματα διεύθυνσης ανθρώπινου δυναμικού. Λειτουργοί του Κέντρου Παραγωγικότητας συμμετέχουν τακτικά σε συναντήσεις και συνέδρια που το Δίκτυο διοργανώνει.

3.3 «Δικτυωθείτε και Εξελιχθείτε»

Το ΚΕΠΑ έχει αναλάβει την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Κράτος Έργου «Δικτυωθείτε και Εξελιχθείτε». Στόχος του Έργου είναι η εξοικείωση στελεχών επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζομένων με την ψηφιακή οικονομία, ούτως ώστε να αποκτήσουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που τους προσφέρει το δίκτυο και να εναρμονισθούν με τις σύγχρονες τάσεις της αγοράς, οι οποίες ολοένα και περισσότερο κατευθύνονται προς τις πρακτικές του ηλεκτρονικού επιχειρείν (e-business).

Στο πλαίσιο του Έργου παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης επιμορφωτικού προγράμματος, πρόσβασης στα Κέντρα Πληροφόρησης και Τεχνικής Υποστήριξης και εκπαιδευτικό υλικό σε έντυπη και ψηφιακή μορφή χωρίς οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση.

Το 2009 πραγματοποιήθηκαν 12 επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία παρακολούθησαν 113 ενδιαφερόμενοι.

4. Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης (Mediterranean Institute of Management (MIM) και Διεθνείς Δραστηριότητες

Το Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης (MIM) ιδρύθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και αποτελεί το διεθνές σκέλος του Κέντρου Παραγωγικότητας. Προσφέρει δύο μεταπτυχιακά προγράμματα:

1. Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διεύθυνση Επιχειρήσεων (πλήρους φοίτησης).
2. Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διεύθυνσης και Δημόσιας Διοίκησης (μερικής φοίτησης).

Η λειτουργία του Προγράμματος πλήρους φοίτησης, μετά τη λειτουργία των επτά πανεπιστημιακών σχολών και το μειωμένο, ως εκ τούτου, ενδιαφέρον που έχει επιδειχθεί από νέους απόφοιτους πανεπιστημίου, έχει ανασταθεί και το Κέντρο Παραγωγικότητας μελετά την αναδόμησή του, ώστε το MIM να καταστεί ένας μοναδικός στο είδος του μηχανισμός κατάρτισης που θα προσφέρει στους νέους αποφοίτους πανεπιστημίων προσόντα και επαγγελματικές δεξιότητες που να ικανοποιούν τις πραγματικές και πρακτικές ανάγκες των ίδιων των αποφοίτων ως μελλοντικών διευθυντικών στελεχών και τις ανάγκες των οργανισμών και επιχειρήσεων.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα μερικής φοίτησης συνέχισε τη λειτουργία του και κατά το 2009 με φοιτητές προερχόμενους τόσο από τον ιδιωτικό, όσο και από το δημόσιο τομέα. Το Δεκέμβριο του 2009 ολοκληρώθηκε το 12ο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διεύθυνση και Δημόσια Διοίκηση με 32 αποφοίτους. Στο τρέχον πρόγραμμα (13ο), που άρχισε το Φεβρουάριο του 2009, φοιτούν 35 άτομα, ενώ το 14ο Πρόγραμμα αναμένεται να αρχίσει το Φεβρουάριο του 2010 και σε αυτό θα συμμετάσχουν γύρω στους 35 φοιτητές.

4.1 Διαχείριση και εφαρμογή Κυβερνητικού Σχεδίου Παροχής Αναπτυξιακής, Τεχνικής και άλλης βοήθειας από την Κύπρο σε Ξένες Χώρες

Από το 1994 το ΜΙΜ ανέλαβε την πρακτική εφαρμογή και διαχείριση του Κυβερνητικού Σχεδίου παροχής τεχνικής βοήθειας σε ξένες χώρες. Μέσω του σχεδίου προσφέρονται συμβουλευτικές και άλλες υπηρεσίες από κύπριους εμπειρογνώμονες σε ενδιαφερόμενους δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς των χωρών αυτών, με τη μορφή εκπαίδευσης/επιμόρφωσης και πρακτικής εξάσκησης (on-the-job attachment). Παράλληλα κυπριακές, ιδιωτικές και κυβερνητικές, υπηρεσίες προσφέρουν μικρής διάρκειας εκπαιδευτικά προγράμματα και πρακτική κατάρτιση στην Κύπρο και το εξωτερικό σε διάφορους τομείς προτεραιότητας και σε θέματα που σχετίζονται με τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος της ελεύθερης οικονομίας.

Φωτ. 3: Τελετή λήξης του προγράμματος General Management στο πλαίσιο του Σχεδίου Παροχής Τεχνικής Βοήθειας

Στο πλαίσιο του σχεδίου οργανώθηκαν το 2009 δύο επιμορφωτικά προγράμματα, με τη συμμετοχή ενδιαφερομένων κυρίως από την Αρμενία, τη Γεωργία, τη Μολδαβία, το Ιράν, το Πακιστάν, το Ουζμπεκιστάν και το Τατζικιστάν:

- Operations Management (Ιούνιος-Ιούλιος 2009).
- General Management (Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2009).

5. Τεχνική Επαγγελματική Κατάρτιση

Καθώς ο διεθνής ανταγωνισμός γίνεται ολοένα και εντονότερος, οι κυπριακές βιομηχανικές μονάδες προσπαθούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητά τους, για να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις προκλήσεις της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πιέσεις της παγκοσμιοποιημένης αγοράς. Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και αλλαγές απαιτούν τον εκσυγχρονισμό, την αναβάθμιση και την ενίσχυση των κυπριακών βιομηχανικών μονάδων, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις της αγοράς τόσο στην Κύπρο, όσο και διεθνώς.

Στόχος της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι να βοηθήσει δυναμικά προς την κατεύθυνση αυτή μέσω των δραστηριοτήτων και υπηρεσιών της που περιλαμβάνουν: επιμόρφωση, εξ ύπαρξης τεχνική επαγγελματική κατάρτιση, συμβουλευτικές/τεχνικές υπηρεσίες και πληροφόρηση στους κυριότερους βιομηχανικούς κλάδους της Κυπριακής οικονομίας.

5.1 Επιμόρφωση και εξ ύπαρξης τεχνική ταχύρρυθμη κατάρτιση

Μέσα από την Τεχνική Επαγγελματική Κατάρτιση του ΚΕΠΑ προσφέρεται επιμόρφωση και εξ ύπαρξης κατάρτιση σε τεχνικό προσωπικό στη βιομηχανία και τεχνικές συμβουλές για επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων. Οι εργαζόμενοι σε τεχνικά επαγγέλματα στη βιομηχανία έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν επιμορφωτικά προγράμματα στα ειδικά εξοπλισμένα εργαστήρια του ΚΕΠΑ στη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα σε διάφορους κλάδους όπως: Μηχανικές Εφαρμογές, Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις, Μηχανουργία, Συγκολλήσεις, Υδραυλικές Εγκαταστάσεις/ Κεντρικές Θερμάνσεις, Θερμοϋδραυλική, Συντήρηση Εγκαταστάσεων, Οικοδομική, Ξυλουργική και Επιπλοποιία, Μηχανική Αυτοκινήτων, Ηλεκτρολογία, Σχεδίαση και Κατασκευή Ενδυμάτων, Τηλεπικοινωνίες, Αυτοματισμοί και Φανοποιία-Ισιωτές Αυτοκινήτων.

Παράλληλα, προσφέρεται εξ ύπαρξης ταχύρρυθμη τεχνική επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση σε νέους και άλλα ανειδίκευτα άτομα σε κλάδους, για τους οποίους υπάρχει άμεση ζήτηση στη βιομηχανία, σε συνεργασία με την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Μέσω των προγραμμάτων αυτών οι συμμετέχοντες εξασφαλίζουν παράλληλα και εργοδότηση στη βιομηχανία.

Το 2009 ολοκληρώθηκαν 16 επιμορφωτικά προγράμματα με συμμετοχή 285 ατόμων **(Πίνακας 4)** και 4 εξ ύπαρξης προγράμματα ταχύρρυθμης κατάρτισης με συμμετοχή 47 ατόμων. **(Πίνακας 5)**. Επίσης, άρχισαν και ευρίσκονται σε εξέλιξη 2 επιμορφωτικά προγράμματα με την συμμετοχή 31 ατόμων και 8 προγράμματα ταχύρρυθμης κατάρτισης με την συμμετοχή 95 ατόμων. **(Πίνακας 6)**. Όλα τα προγράμματα οργανώνονται σε συνεργασία και με χρηματοδότηση από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

5.2 Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΠ)

Το ΚΕΠΑ άρχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων, που διαχειρίζεται η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού από το 2007, στο πλαίσιο της πρώτης φάσης εφαρμογής του Συστήματος, με τη συμμετοχή λειτουργών του ως εξωτερικών εξεταστών σε δύο Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων (ΠΕΠ). Το 2008 και το 2009, με την έναρξη υλοποίησης της δεύτερης φάσης, η εμπλοκή και συμβολή του ΚΕΠΑ στο ΣΕΠ επεκτάθηκε, αφού στελέχη του Τμήματος ή εκπρόσωποί τους, που επιλέγονται λόγω της εξειδίκευσής τους στους ζητούμενους τομείς, παρέχουν τις υπηρεσίες του σε ποικίλα Πρότυπα.

Αναφέρονται ενδεικτικά τα πιο κάτω Πρότυπα, στα οποία συμμετέχουν λειτουργοί του ΚΕΠΑ: Χειρισμός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, Τεχνική Υποστήριξη Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, Δίκτυα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Βαφή Αυτοκινήτων, Ισιώματα Αυτοκινήτων, Τοποθέτηση Ελαστικών, Ευθυγράμμιση Συστήματος Διεύθυνσης Αυτοκινήτων, Ηλεκτρολογία Αυτοκινήτων, Κλιματισμός και Ψύξη Αυτοκινήτων, Εγκατάσταση και Συντήρηση Οργάνων.

6. Διατομεακά Προγράμματα Στρατηγικής Σημασίας

6.1 Εκσυγχρονισμός της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Αναγνωρίζοντας την αντικειμενική αναγκαιότητα ουσιαστικής ενίσχυσης, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΤΕΚ) στην Κύπρο, το ΚΕΠΑ επικεντρώνει τις προσπάθειες του και σ' αυτό τον τομέα, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται επαρκώς στις απαιτήσεις της δια βίου μάθησης σε τομείς κατάρτισης που αυτό διαθέτει ή/και μπορεί να αναπτύξει περαιτέρω εμπειρογνωμοσύνη.

Ο εκσυγχρονισμός της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την ικανότητα του ΚΕΠΑ να παρέχει αξιολογημένη και διαπιστευμένη κατάρτιση σε τομείς εξειδίκευσης σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού της ΤΕΚ του ΚΕΠΑ το 2009 έχουν υλοποιηθεί σημαντικά έργα εκσυγχρονισμού της κτηριακής και τεχνολογικής υποδομής των Εργαστηρίων της Λεμεσού. Επίσης το 2009 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Πρόγραμμα Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του

Φωτ. 4: Τα εργαστήρια του ΚΕΠΑ στη Λεμεσό

Κέντρου Παραγωγικότητας, το οποίο προνοεί σημαντική ανακαίνιση και εκσυγχρονισμό της υλικοτεχνικής βάσης των εργαστηρίων του Κέντρου Παραγωγικότητας, κυρίως στη Λευκωσία. Το Υπουργείο Εργασίας υπέβαλε το Πρόγραμμα για έγκριση στο Υπουργείο Οικονομικών, αφού το Πρόγραμμα έχει χρονικό ορίζοντα υλοποίησης πέραν του ετήσιου Προϋπολογισμού. Με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών το ΚΕΠΑ θα δρομολογήσει την υλοποίηση του Προγράμματος.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στο πλαίσιο της Συμφωνίας Πλαισίου για την Ελβετική Συνεισφορά για Μείωση των Οικονομικών και Κοινωνικών Ανισοτήτων στη Διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, ποσό ύψους €1 εκ. αναμένεται να παραχωρηθεί από την Ελβετική Κυβέρνηση για τη βελτίωση της τεχνολογικής υποδομής των Εργαστηρίων του ΚΕΠΑ.

6.2 Εκσυγχρονισμός του Συστήματος Μαθητείας - Νέα Σύγχρονη Μαθητεία

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, από τον Ιανουάριο του 2006 ανατέθηκε στο ΚΕΠΑ το Σύστημα Μαθητείας. Σύμφωνα με σχετικό έγγραφο, το οποίο ετοίμασε το ΚΕΠΑ και εγκρίθηκε από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή, προωθείται βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού του Συστήματος Μαθητείας: Βραχυπρόθεσμο, για τη βελτίωση του υπάρχοντος συστήματος με κύριο συντελεστή το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, και

μακροπρόθεσμα με την προώθηση επανασχεδιασμού του Συστήματος Μαθητείας σε μια «Νέα Σύγχρονη Μαθητεία», που θα αποτελεί εναλλακτικό τρόπο εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης για ικανοποίηση της ανάγκης μόρφωσης και κατάρτισης των νέων που ευρίσκονται εκτός ή που εγκαταλείπουν το επίσημο σύστημα εκπαίδευσης, με παράλληλη ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς εργασίας.

Η Πρόταση για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία διαμορφώθηκε από το ΚΕΠΑ και εγκρίθηκε από την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή και το Υπουργικό Συμβούλιο το 2007.

Το 2009 προωθήθηκαν βελτιωτικά μέτρα του υφιστάμενου συστήματος, όπως η ενίσχυση και αναβάθμιση της εποπτείας της ενδοεπιχειρηματικής κατάρτισης των παιδιών, η ένταξη της ειδικότητας της Κομμωτικής σε Τεχνικές Σχολές, με στόχο την προσέλκυση κοριτσιών στο Σύστημα Μαθητείας και η εκπόνηση Σχεδίου παροχής κινήτρων για πρόσληψη μαθητευομένων του Συστήματος Μαθητείας στον ιδιωτικό τομέα, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσληψη των παιδιών από κατάλληλες επιχειρήσεις και η παροχή σ' αυτά ικανοποιητικής ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης. Το Σχέδιο αναμένεται να συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Κράτος, και να προκηρυχθεί στις αρχές του 2010.

Ο επανασχεδιασμός και η εφαρμογή της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας συγχρηματοδοτείται από το Κράτος και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

Το νέο σύστημα προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία προπαρασκευαστικής και μεταλυκειακής μαθητείας, τη διεύρυνση των ειδικοτήτων, την ηλικιακή διεύρυνση των συμμετεχόντων, την πιστοποίηση των αποκτώμενων προσόντων και τη δημιουργία Ερευνητικού Κέντρου. Αναμένεται ότι η προώθηση των μέτρων και δράσεων της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας θα αρχίσει στις αρχές του 2010.

6.3 Προώθηση Σύγχρονων και Ευέλικτων Μορφών Απασχόλησης

Το έργο στοχεύει στην ενθάρρυνση των άνεργων και οικονομικά αδρανών γυναικών να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, μέσω του έργου προώθησης Σύγχρονων και Ευέλικτων Μορφών Απασχόλησης, που συγχρηματοδοτείται από το Κράτος και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου εφαρμόστηκε το 2007 και 2008 «Σχέδιο Επιχορήγησης Επιχειρήσεων/Οργανισμών για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με Ευέλικτες Ρυθμίσεις», με στόχο την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων για να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας με ευέλικτες ρυθμίσεις, στις οποίες να προσλαμβάνουν γυναίκες που αυτή τη στιγμή είναι άνεργες ή οικονομικά ανενεργές.

Το Σχέδιο προνοούσε την τοποθέτηση 60 γυναικών σε θέσεις εργασίας με ευέλικτες ρυθμίσεις. Η αυξημένη ζήτηση για συμμετοχή στο Σχέδιο, από πλευράς των γυναικών και των επιχειρήσεων, οδήγησε στην αναθεώρηση του στόχου με τελικό αποτέλεσμα την εργοδότηση 195 γυναικών.

Κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, προωθείται νέο Σχέδιο Χορηγιών το οποίο στοχεύει στην προσέλκυση στην απασχόληση οικονομικά αδρανών γυναικών, οικονομικά αδρανών ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, και αδρανών ατόμων που αναζητούν εργασία με ειδικό ωράριο

λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων, οι οποίοι έχουν δυσκολία να εισέλθουν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας χωρίς βοήθεια και επιθυμούν να εργασθούν βάσει κάποιας ευέλικτης μορφής απασχόλησης.

Τόσο το Σχέδιο Χορηγιών όσο και ο Οδηγός Εφαρμογής του Σχεδίου αναμένεται να οριστικοποιηθούν το πρώτο τρίμηνο του 2010, οπότε και θα προκηρυχθεί δημόσια πρόσκληση για συμμετοχή στο Σχέδιο.

6.4 Ταχύρρυθμη Εκπαίδευση Νεοεισερχόμενων στην Αγορά Εργασίας σε Θέματα Ασφάλειας και Υγείας

Στόχος του Σχεδίου είναι η κατάρτιση των νέων που για πρώτη φορά εντάσσονται στην απασχόληση, ώστε αυτοί να βοηθηθούν να αναπτύξουν συνείδηση ασφάλειας και να μπορούν να εκτιμούν τους κινδύνους στην εργασία για προστασία των ιδίων και των άλλων προσώπων στο χώρο εργασίας. Το Σχέδιο προκηρύχθηκε αρχικά για τους τομείς της οικοδομικής και μεταποιητικής βιομηχανίας, όπου οι κίνδυνοι είναι ιδιαίτερα αυξημένοι, με στόχο σταδιακά να καλύψει όλους στις τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 3.12.2008 έχουν τροποποιηθεί μερικές πρόνοιες του Σχεδίου, ώστε να διευκολυνθεί η ανταπόκριση εκ μέρους των επιχειρήσεων, αφού οι πρώτοι μήνες λειτουργίας του Σχεδίου το 2008 κατέδειξαν ότι το ενδιαφέρον για συμμετοχή ήταν σε χαμηλά επίπεδα.

Σε ανταπόκριση της ανοικτής πρόσκλησης για συμμετοχή στο Σχέδιο, υποβλήθηκαν αιτήσεις από 13 φορείς και φυσικά πρόσωπα, εκ των οποίων 11 πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής. Η διοργάνωση προγραμμάτων αναμένεται να ξεκινήσει το Φεβρουάριο 2010.

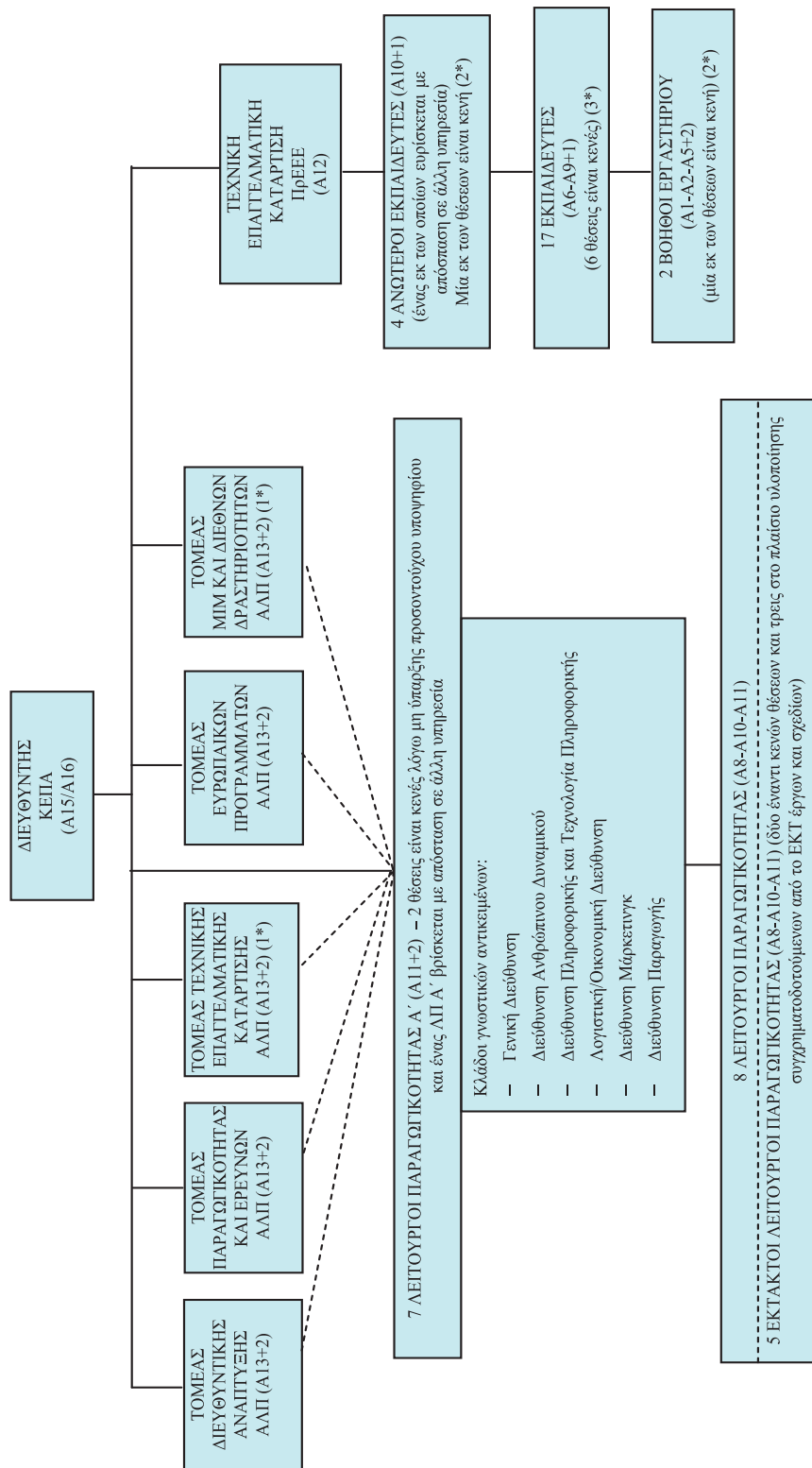
6.5 Συμμετοχή της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Προώθησης Δεξιοτήτων (ESPO)

Από το καλοκαίρι 2008 η Κύπρος συμμετέχει στον πιο πάνω Οργανισμό, ο οποίος συστάθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αριθμεί 33 μέλη. Η Κύπρος εκπροσωπείται στον ESPO από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως την Εθνική Αρχή, μέσω του Κέντρου Παραγωγικότητας, ο Διευθυντής του οποίου είναι ο επίσημος εκπρόσωπος (official delegate) και λειτουργός του οποίου ορίστηκε ως ο Τεχνικός Εκπρόσωπος (technical delegate).

Κυριότερη δραστηριότητα του οργανισμού ESPO αποτελεί η διοργάνωση ανά διετία του ευρωπαϊκού διαγωνισμού δεξιοτήτων Euroskills.

Πρόθεση του Υπουργείου αποτελεί η συμμετοχή της Κύπρου με διαγωνιζομένους στον επόμενο διαγωνισμό Euroskills 2010, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας το Δεκέμβριο 2010. Για το σκοπό αυτό, το Κέντρο Παραγωγικότητας έχει αρχίσει την προσπάθεια για τη διοργάνωση των πρώτων εθνικών διαγωνισμών δεξιοτήτων οι οποίοι θα πραγματοποιηθούν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΛΠ
ΛΠ Α'
ΠρΕΕΕ
(1*)
(2*)
(3*)

Ανώτατος Λειτουργός Παραγωγικότητας
Λειτουργός Παραγωγικότητας Α'
Προστάμιμος Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου
Ευρίσκεται με απόσπαση σε άλλη υπηρεσία
Η διαδικασία πλήρωσης θα προωθηθεί το 2010.
Μία ευρίσκεται σε διαδικασία πλήρωσης. Η διαδικασία πλήρωσης των υπόλοιπων θέσεων θα προωθηθεί το 2010.

Πίνακας 1

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2009

ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Τίτλος Προγράμματος		Διάρκεια (ώρες)	Αριθμός Συμμετε- χόντων
1.	Εκπαίδευση σε θέματα πυρόσβεσης, πυρασφάλειας, βασικών αρχών πρώτων βοηθειών και εκκένωσης των χώρων από τα πρόσωπα στην εργασία (HBO 34)	18	10
2.	Εκπαίδευση σε θέματα πυρόσβεσης, πυρασφάλειας, βασικών αρχών πρώτων βοηθειών και εκκένωσης των χώρων από τα πρόσωπα στην εργασία (HBO 35)	18	20
3.	Εκπαίδευση σε θέματα πυρόσβεσης, πυρασφάλειας, βασικών αρχών πρώτων βοηθειών και εκκένωσης των χώρων από τα πρόσωπα στην εργασία (HBO 37)	18	14
4.	Εκπαίδευση σε θέματα πυρόσβεσης, πυρασφάλειας, βασικών αρχών πρώτων βοηθειών και εκκένωσης των χώρων από τα πρόσωπα στην εργασία (HBO 38)	18	17
5.	Ενίσχυση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας: Διοίκηση Εισαγωγών Προϊόντων και Υπηρεσιών (GM 32)	13	13
6.	Ενίσχυση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας: Διοίκηση Εισαγωγών Προϊόντων και Υπηρεσιών (GM 33)	13	11
7.	Επίλυση των συγκρούσεων στον εργασιακό χώρο (HBO 36)	18	20
ΣΥΝΟΛΟ		114	105

Πίνακας 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2009

ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τίτλος Προγράμματος		Διάρκεια (ώρες)	Αριθμός Συμμετε- χόντων
1.	Βασικές γνώσεις λειτουργίας αυτοκινήτου για την Αστυνομία (GNS AL 09/1)	25	16
ΣΥΝΟΛΟ		25	16

Πίνακας 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΑΝ ΤΟ 2009 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ

Τίτλος Προγράμματος		Αριθμός ατόμων που παρακολού- θησαν το Πρόγραμμα	Αριθμός Προγραμ- μάτων
1.	Βασικές Δεξιότητες Χρήσης Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	342	24
2.	Βασικές Δεξιότητες για Γραφείς Λογιστηρίου	76	5
3.	Επιχειρηματικότητα και Διευθυντικές Δεξιότητες	53	2
4.	Το Νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τον τομέα Κατασκευών και την άσκηση επαγγέλματος του Μηχανικού	26	1
5.	Βασικές Δεξιότητες Φροντίδας Ηλικιωμένων	18	1
6.	Ηλεκτροκολλήσεις Μετάλλων σε προστατευτική ατμόσφαιρα αερίων	22	3
7.	Ασφάλεια και Υγεία στις Κατασκευές	83	6
8.	Συντήρηση Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων Ξενοδοχείων	33	3
9.	Επιμορφωτικό Πρόγραμμα για Εργάτες Οικοδομών	31	3
ΣΥΝΟΛΟ		684	48

Πίνακας 4
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2009
ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

	Τίτλος Προγράμματος	Διάρκεια (ώρες)	Αριθμός Συμμετε- χόντων
1.	<u>ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ</u> Βασικές γνώσεις λειτουργίας αυτοκινήτων	25	16
1.	<u>ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ</u> Τα βασικά τοπογραφικά όργανα και η χρήση τους στα δομικά έργα	47	13
2.	Αρχιτεκτονικό και κατασκευαστικό σχέδιο επιπέδου επιστάτη (δύο προγράμματα)	90	38
3.	Ο ρόλος του επιστάτη στην οικοδομική βιομηχανία	100	40
4.	Αποκατάσταση διατηρητέων οικοδομών	52	13
1.	<u>ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ</u> Εφαρμογή κανονισμών 16 ^{ης} έκδοσης για ηλεκτρικές εγκαταστάσεις (δύο προγράμματα)	100	40
2.	Έλεγχοι ηλεκτρικών εγκαταστάσεων 16 ^{ης} έκδοσης	15	16
1.	<u>ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ</u> Βιομηχανικά συστήματα αυτοματισμών (Συστήματα ελέγχου)	32	16
1.	<u>ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟ</u> Χειρισμός και προγραμματισμός φρέζας με ηλεκτρονικό υπολογιστή-Μέρος Β'	60	10
2.	Χειρισμός και προγραμματισμός τόρνου με ηλεκτρονικό υπολογιστή	60	7
1.	<u>ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ</u> Κανονισμοί ασφάλειας, διαρρύθμιση και υπολογισμοί εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG)	25	14
2.	Περιγραφή, μελέτη και εξοικονόμηση ενέργειας συστημάτων κεντρικών θερμάνσεων	45	13
3.	Περιγραφή, μελέτη και κανονισμοί ασφάλειας εγκαταστάσεων υγραερίου (LPG)	50	12
1.	<u>ΨΥΚΤΙΚΑ</u> Βασική κατάρτιση στη λειτουργία και εγκατάσταση μικρών κλιματιστικών μονάδων.	80	25
	ΣΥΝΟΛΟ	781	285

Πίνακας 5

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2009

ΣΤΗΝ ΤΑΧΥΡΡΥΘΜΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Τίτλος Προγράμματος		Διάρκεια (ώρες)	Αριθμός Συμμετε- χόντων
1.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Υδραυλικών	400	12
2.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Ψυκτικών	400	12
3.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα συγκολλητών μετάλλου και αλουμινίου	400	11
4.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Ηλεκτρολόγων	400	12
ΣΥΝΟΛΟ		1600	47

Πίνακας 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΡΧΙΣΑΝ ΤΟ 2009

ΚΑΙ ΘΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΟΥΝ ΤΟ 2010

Τίτλος Προγράμματος		Διάρκεια (ώρες)	Αριθμός Συμμετε- χόντων
1.	Οργάνωση/Διαχείριση Εργοταξίου	12 (για το 2009)	15
2.	Θεωρητική και πρακτική κατάρτιση τεχνικού συντήρησης λεβητοστασίων με λέβητα ζεστού νερού και καυστήρα πετρελαίου	4 (για το 2009)	16
3.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Υδραυλικών (2 προγράμματα)	315 (για το 2009)	24
4.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Ψυκτικών	215 (για το 2009)	11
5.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Ισιωτών Αυτοκινήτων	215 (για το 2009)	10
6.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Οικοδόμων	235 (για το 2009)	15
7.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Συγκολλητών μετάλλου και αλουμινίου	235 (για το 2009)	11
8.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Επιπλοποιών/Ξυλουργών	235 (για το 2009)	12
9.	Ταχύρρυθμο Πρόγραμμα Ηλεκτρολόγων	235 (για το 2009)	12
ΣΥΝΟΛΟ		1701	126

Πίνακας 7

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Σώμα που διοργανώνει		Τόπος συγκρότησης	Σεμινάριο/ Συνέδριο	Χρόνος Συγκρότησης	Αριθμός Συμμετεχόντων
1.	Poliade Formation	Παρίσι	Training Session Structural Funds Finance Seminar Improving Payment claim verification	26-27/02/2009	1
2.	Technique Training	Barlborough- Αγγλία	Programmable Logic Controllers	15-28/03/2009	2
3.	Εκπαιδευτικό Κέντρο Knauf	Αθήνα	Agouarapel- Θερμοπρόσοψης	18-20/06/2009	1
4.	Syntra Vlaanderen	Βρυξέλλες	Study Visit	27/9-01/10/2009	2
5.	Spirax-Sarco	Αγγλία	Boiler operative accreditation	02-05/11/2009	1
6.	Ελληνική Ένωση Αλουμινίου	Αθήνα	Συνέδριο Ελληνικό Αλουμίνιο 2009	30/10-01/11/2009	1
7.	Ministry of Labour, Family and Social Affairs. Peer Review Metting Autumn 2009	Σλοβενία	Project Learning for young adults	02-03/11/2009	1

Πίνακας 8

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ /ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

Σώμα που διοργανώνει		Τόπος συγκρότησης	Σεμινάριο/ Συνέδριο	Χρόνος Συγκρότησης	Αριθμός Συμμετε-χόντων
1.	CEDEFOP	Θεσσαλονίκη	Συνέδριο Agora	16-17/03/2009	1
2.	EANPC	Μπιλπάο	EANPC Board Meeting	02-04/04/2009	1
3.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Πράγα	Partnership between education and training institutions and employers in the context of Lifelong Learning	06-07/04/2009	1
4.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή.	Μαδρίτη	Workshop: "Upgrading of Skills, matching of labour market needs"	15/04/2009	1
5.	EACEA-EUROPASS	Σόφια	Συνάντηση Εθνικών Κέντρων Europass	11-12/05/2009	1
6.	Spanish Ministry of Labour and Spanish Ministry of Education of the Regional Government of Catalonia	Βαρκελώνη	Towards new VET adapted to the competences and needs of the labour market	24-28/05/2009	1
7.	ESPO	Κωνσταντινού-πολη	Γενική Συνέλευση Οργανισμού ESPO	03-06/06/2009	2
8.	EANPC	Βρυξέλλες	Σεμινάριο HR Across the Globe: "What do we learn from country specific and comparative research"	10-14/06/2009	1
9.	CEDEFOP	Θεσσαλονίκη	Σεμινάριο Matching Skills and jobs anticipating needs in challenging times	10-14/06/2009	1
10.	ΟΑΕΔ	Αθήνα	Εκπαιδευτική Εκδρομή μαθητών του Συστήματος Μαθητείας	19-28/06/2009	1
11.	EANPC	Grimsby-Αγγλία	Enterprising Public and Private Sector Organisations: Learning from the best	28-30/10/2009	1

ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

1. Εισαγωγή - Ιστορική Αναδρομή

Το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ) ιδρύθηκε το 1968 ως κοινό σχέδιο της Κυπριακής Κυβέρνησης και του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Για την εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου, ορίστηκαν ως υπεύθυνες Αρχές το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εκ μέρους της Κυπριακής Κυβέρνησης και η ΟΥΝΕΣΚΟ εκ μέρους των Ηνωμένων Εθνών, σε συνεργασία με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας σε ορισμένους τομείς. Μέχρι το 1973 το ΑΤΙ λειτουργούσε βάσει κοινού σχεδίου που χρηματοδοτείτο από την Κυπριακή Κυβέρνηση και το Ειδικό Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών. Από το 1973 μέχρι σήμερα λειτουργεί υπό την αποκλειστική ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Κυριότερος στόχος του ΑΤΙ υπήρξε εξ αρχής η άρτια εκπαίδευση και η εξειδικευμένη πρακτική κατάρτιση Ανωτέρων Τεχνικών για στελέχωση της Κυπριακής Βιομηχανίας, σε αριθμούς και ειδικότητες που να ανταποκρίνονται στις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας. Επιπρόσθετα, όμως, το ΑΤΙ ενεργοποιήθηκε στον τομέα της εφαρμοσμένης κυρίως έρευνας και στην παροχή τεχνικών συμβουλών και άλλων υπηρεσιών στη Βιομηχανία. Προσέφερε σύντομες σειρές μαθημάτων για εκπαίδευση προσωπικού υπηρεσιών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και τεχνικές συμβουλές και άλλες υπηρεσίες στη βιομηχανία.

- Το ΑΤΙ λειτούργησε αρχικά με τις ειδικότητες της Πολιτικής Μηχανικής, της Ηλεκτρολογίας και της Μηχανολογίας. Στη συνέχεια αυτές οι ειδικότητες επεκτάθηκαν σημαντικά.
- Το 1976 εισήχθηκε η ειδικότητα της Ναυτομηχανικής.
- Το 1978 δημιουργήθηκε ειδική μονάδα για την κατάρτιση Τεχνικών Νοσοκομειακού και ιατρικού εξοπλισμού σε συνεργασία με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας για τις ανάγκες των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου, που επεκτάθηκε σε χώρες του Κοινοπολιτειακού Ταμείου Τεχνικής Συνεργασίας.
- Το 1985 εισήχθηκε η ειδικότητα της Επιστήμης της Πληροφορικής.
- Το 1999 η Βουλή ψήφισε τον Περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου Νόμο Αρ. 115(Ι)/1999
- Το Δεκέμβριο του 2003 η Βουλή ψήφισε τον περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμο 198(Ι)/2003 σύμφωνα με τον οποίο τα γνωστικά αντικείμενα και το προσωπικό του ΑΤΙ εντάσσονται στο υπό ίδρυση νέο Πανεπιστήμιο της Κύπρου, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο (ΤΕΠΑΚ).
- Το 2006 το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 63.420, ημερομηνίας 23.2.2006, ενέκρινε την εισδοχή νέων φοιτητών στο ΑΤΙ το Σεπτέμβριο του 2006, για τελευταία φορά. Με βάση τα πιο πάνω, το ΑΤΙ αναμένεται να τερματίσει τη λειτουργία του το 2010.
- Με την ίδρυση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και την ολοκλήρωση των διαδικασιών ένταξης μελών του Ακαδημαϊκού προσωπικού σε αυτό κατά το 2007, έχουν εν-

ταχθεί στο ΤΕΠΑΚ 43 μέλη του προσωπικού, τα οποία σύμφωνα με τον περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Τροποποιητικό Νόμο του 2007, θα παραχωρούνται στο ΑΤΙ για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί για την ομαλή λειτουργία του ΑΤΙ μέχρι την αποφοίτηση όλων των φοιτητών του.

- Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αναθέσει στους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Παιδείας και Πολιτισμού τη μελέτη του θέματος των μεταλυκειακών σπουδών. Στα πλαίσια της απόφασης που θα ληφθεί αναμένεται να καθυφθεί και το κενό που δημιουργείται με τον τερματισμό της λειτουργίας το ΑΤΙ με το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010.

2. Οργάνωση

(α) Εισαγωγή

Το ΑΤΙ κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-2010 διανύει τα τελευταία στάδια της λειτουργίας του, με τριτοετείς φοιτητές μόνον, στις ακόλουθες ειδικότητες:

- Πολιτική Μηχανική
- Ηλεκτρολογία/ Ηλεκτρονική
- Μηχανολογία
- Πληροφορική

Το Ακαδημαϊκό Έτος άρχισε στο τέλος Αυγούστου και τελειώνει στις αρχές Ιουλίου. Η γλώσσα διδασκαλίας σε όλους τους Κλάδους Σπουδών είναι η Αγγλική.

Η εκπαίδευση περιλαμβάνει:

- Διαλέξεις
- Εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου
- Πρακτικές και πειραματικές εφαρμογές
- "Επί Διπλώματι" μελέτη που εκπονείται κατά το τρίτο έτος σπουδών
- Βιομηχανική εξάσκηση κατά την περίοδο των θερινών διακοπών που ακολουθούν το πρώτο και δεύτερο έτος σπουδών, καθώς και κατά το έκτο εξάμηνο, συνολικής διάρκειας 1000 ωρών.

Η απονομή του διπλώματος στηρίζεται σε επιτυχία στις εξετάσεις, στην πρακτική εργασία, στη βιομηχανική εξάσκηση και στην "επί διπλώματι μελέτη".

Ο κάθε Κλάδος έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση και γενική εποπτεία του προγράμματος της ειδικότητας του και την απονομή των διπλωμάτων σε όσους έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία το σχετικό πρόγραμμα σπουδών. Διαθέτει επίσης τα δικά του Ακαδημαϊκά Όργανα όπως προνοούνται στον περί ΑΤΙ Νόμο, Μέρος IV, Οργάνωση του ΑΤΙ. Ειδικότερα, τα Κλαδικά Ακαδημαϊκά Συμβούλια έχουν την ευθύνη να εφαρμόζουν τους γενικούς Κανονισμούς Φοίτησης σχετικά με την πρόοδο των Φοιτητών.

(β) Προσωπικό

Το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό του ΑΤΙ ανήκει στη Δημόσια Υπηρεσία της Δημοκρατίας και διορίζεται, προάγεται και υπηρετεί, τηρούμενων των διαδικασιών του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου και των σχετικών Κανονισμών του, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα οικεία σχέδια υπηρεσίας.

Η οργανωτική διάρθρωση των θέσεων του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού του ΑΤΙ, ο αριθμός, οι κατηγορίες των θέσεων, ο τίτλος και οι μισθοδοτικές κλίμακες αυτών καθορίζονται στον ετήσιο προϋπολογισμό.

(γ) Ακαδημαϊκό Προσωπικό

Το μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό που υπηρετούσε στο ΑΤΙ κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση Ακαδημαϊκού Έτους ανέρχόταν σε 34 άτομα.

Επιπλέον, υπηρετούσαν ένας Έκτακτος Λέκτορας πάνω σε πλήρη βάση απασχόλησης, ένας Έκτακτος Λέκτορας πάνω σε μερική βάση και ένας εξωτερικός συνεργάτης, για ικανοποίηση αναγκών σε υπολειπόμενες ανάγκες σε μαθήματα των Κλάδων.

Ως αποτέλεσμα της ψήφισης του Περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Νόμου και της ένταξης του προσωπικού στο ΤΕΠΑΚ, όλες οι θέσεις του προσωπικού του ΑΤΙ είναι σημειωμένες στο Προϋπολογισμό με διπλό σταυρό.

(δ) Διοικητικό, Γραμματειακό και άλλο προσωπικό

Το Διοικητικό και Γραμματειακό προσωπικό, περιλαμβανομένου και του προσωπικού του Λογιστηρίου, ανέρχόταν σε 5 άτομα. Το βοηθητικό προσωπικό ανέρχόταν σε 12 άτομα (επιστάτης, τεχνικοί, καθαρίστριες, κηπουρός κλπ).

Η Ανώτερη Γραμματειακή Λειτουργός του ΑΤΙ, επιπρόσθετα με τα καθήκοντά της, παρέχει και γενική πληροφόρηση αναφορικά με θέματα σχετικά με το ΑΤΙ, ενώ οι ανάγκες της βιβλιοθήκης καλύπτονται από μία Γραμματειακή Λειτουργό.

Ο τομέας του Επαγγελματικού Προσανατολισμού εξυπηρετείται από το ακαδημαϊκό προσωπικό του ΑΤΙ.

(ε) Οικονομικοί Πόροι

Τα έξοδα λειτουργίας του ΑΤΙ καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Όλα τα έσοδα του ΑΤΙ κατατέθηκαν στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας μεριμνά για την τήρηση όλων των λογιστικών βιβλίων και εγγράφων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες κυβερνητικές λογιστικές οδηγίες. Οι λογαριασμοί του ΑΤΙ έχουν ελεγχθεί από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Η φοίτηση στο ΑΤΙ είναι δωρεάν για Κύπριους φοιτητές, ενώ οι ξένοι φοιτητές καταβάλλουν δίδακτρα €1.709 το χρόνο. Το 2009 έχει εισπραχθεί το ποσό των €6.060.

3. Εκπαιδευτικά Προγράμματα

(α) Τακτικές Σειρές Μαθημάτων

Το Ακαδημαϊκό Έτος 2008/2009 ήταν το τεσσαρακοστό πρώτο από την ίδρυση του Ινστιτούτου, από το οποίο μέχρι τώρα έχουν αποφοιτήσει 4878 άτομα.

Οι **εγγραφές** στα προγράμματα πλήρους τριετούς φοίτησης για το Ακαδημαϊκό Έτος 2008/2009 ήταν οι ακόλουθες:

Ειδικότητα	Ηλεκτρολογία	Πολιτική Μηχανική	Μηχανολογία	Ναυτο-Μηχανική	Επιστήμη Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	Σύνολο
2 έτος	2	6	6	-	5	19
3 έτος	11	21	6	-	18	56
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	13	27	12	23	75

Κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2008/2009 αποφοίτησαν 53 συνολικά φοιτητές από τα τριετή προγράμματα σπουδών του Ινστιτούτου: 8 από τον Κλάδο Ηλεκτρολογίας, 6 από τον Κλάδο Μηχανολογίας, 1 από τον Κλάδο Ναυτομηχανικής, 22 από τον Κλάδο Πολιτικής Μηχανικής και 16 από τον Κλάδο Πληροφορικής.

(β) Πρακτική Εξάσκηση Φοιτητών στη Βιομηχανία

Σύμφωνα με τα τακτικά προγράμματα σπουδών του Ινστιτούτου, όλοι οι φοιτητές τοποθετούνται στη Βιομηχανία για τετράμηνη περίπου πρακτική εξάσκηση στο τέλος του τρίτου έτους. Συνεχίστηκε η εφαρμογή του Σχεδίου Βιομηχανικής Εξάσκησης σε συνεργασία με την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία και επιχορήγησε το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένων και των απολαβών των Κυπρίων φοιτητών.

(γ) Επιμορφωτικά Προγράμματα για τη Βιομηχανία

Σημαντική είναι και η συνεισφορά του Ινστιτούτου στην Κυπριακή Βιομηχανία με την παροχή σύντομων σειρών μαθημάτων σε νέες τεχνολογίες και εξειδικευμένα θέματα.

4. Λειτουργία Ακαδημαϊκών και Διοικητικών Σωμάτων

Κατά τη διάρκεια του Ακαδημαϊκού Έτους 2008/2009, λειτούργησαν ομαλά όλα τα όργανα που προβλέπονται από τον Νόμο. Τα όργανα αυτά, που προβλέπονται στο Άρθρο 7 του Νόμου, είναι:

- (α) Το Κεντρικό Ακαδημαϊκό Συμβούλιο (Κ.Α.Σ.)
- (β) Το Πειθαρχικό Συμβούλιο
- (γ) Τα Κλαδικά Ακαδημαϊκά Συμβούλια (ΚΛΑΣ)
- (δ) Οι Κλαδικές Συνελεύσεις
- (ε) Η Διοικητική Επιτροπή

Το Κεντρικό Ακαδημαϊκό Συμβούλιο συνήλθε 7 φορές κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους και μελέτησε διάφορα θέματα της αρμοδιότητάς του, όπως εξέταση ενστάσεων των φοιτητών,

επικύρωση βραβείων και υποτροφιών, εγγραφές φοιτητών, αιτήσεις για μεταγραφές, έγκριση ακαδημαϊκού ημερολογίου, πληρωμή τριτοετών ξένων φοιτητών που εργάζονται στη Βιομηχανία κατά τη διάρκεια του 2ου εξαμήνου, κ.α. Επίσης, στα πλαίσια της λειτουργίας του ΚΑΣ συνήλθε 2 φορές το Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Παράλληλα, τα Κληδικά Ακαδημαϊκά Συμβούλια και οι Κληδικές Συνελεύσεις επιλήφθηκαν ακαδημαϊκών θεμάτων που αφορούσαν τους οικείους Κλάδους.

Η Διοικητική Επιτροπή συνήλθε σε τακτικές συνεδριάσεις και επιλήφθηκε θεμάτων που αφορούσαν τη λειτουργία και διοίκηση του ΑΤΙ.

5. Τεχνικές και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2008/2009 συνεχίστηκε η εφαρμογή του Σχεδίου Παροχής Τεχνικών και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών στη Βιομηχανία.

Με βάση αυτό το σχέδιο, το ΑΤΙ απέκτησε εξειδικευμένο εξοπλισμό που σε συνδυασμό με τις εμπειρίες και εξειδίκευση του προσωπικού του, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και ελέγχους τόσο στον Κρατικό / Ημικρατικό όσο και στον Ιδιωτικό τομέα. Τέτοιες συμβουλές και έλεγχοι περιλαμβάνουν αντοχή υλικών, συμβατότητα προϊόντων με Διεθνή και Κυπριακά πρότυπα, μετρήσεις ακρίβειας, βοήθεια για τη σύνταξη Προτύπων κλπ. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας έχει εξοπλίσει με κατάλληλα όργανα και μηχανήματα τα Εργαστήρια του ΑΤΙ για διακρίβωση οργάνων και σχετικούς ελέγχους οι οποίοι καταλήγουν στην έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών.

6. Συμμετοχή του ΑΤΙ σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Το ΑΤΙ συνέχισε την ενεργό συμμετοχή του στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης Erasmus. Κατά την διάρκεια της ακαδημαϊκής χρονιάς 2008/2009 και μέσα στα πλαίσια της κινητικότητας Διδακτικού Προσωπικού για διδασκαλία, 3 μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού επισκέφθηκαν τα ΤΕΙ Πειραιά στην Ελλάδα. Τα 3 μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού προέρχονται ένα από το Τμήμα Ηλεκτρολογίας, ένα από το Τμήμα Μηχανολογίας και ένα από το Τμήμα Γενικών Σπουδών.

Για την ακαδημαϊκή χρονιά 2009/2010 αναμένεται να υλοποιηθούν 3 - 4 ανταλλαγές με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Ελλάδα.

7. Δημόσιες και Διεθνείς Σχέσεις

(α) Δημοσιεύσεις

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2009/2010 εκδόθηκαν τα ακόλουθα έντυπα:

- Το ετήσιο περιοδικό HTI Review για ενημέρωση των συνεργατών του Ιδρύματος. Πέραν της γενικής πληροφόρησης, το περιοδικό περιλαμβάνει διάφορα τεχνικά άρθρα πάνω σε θέματα που ενδιαφέρουν το προσωπικό και τους φοιτητές του ΑΤΙ.
- Το βιβλιάριο αποφοίτησης, που διανέμεται κατά την τελετή αποφοίτησης.

(β) Τελετή Αποφοίτησης

Την 27η Ιουνίου 2009 πραγματοποιήθηκε στη Δημοσιογραφική Εστία η 39η Τελετή Αποφοίτησης Σπουδαστών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Την τελετή τίμησε με την παρουσία της η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κα Σωτηρούλλα Χαραλάμπους η οποία απένειμε το Προεδρικό Βραβείο αξίας €8.500. Το βραβείο απονεμήθηκε στον τελειόφοιτο Κωνσταντίνου Μάριο του Κηλάδου Ηλεκτρολογίας, ο οποίος εξασφάλισε την καλύτερη γενική επίδοση από όλους τους τελειόφοιτους.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κα Σωτηρούλλα Χαραλάμπους, απένειμε επίσης τα διπλώματα στους απόφοιτους του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κος Γεώργιος Παπαγεωργίου, απένειμε τα βραβεία που προσφέρονται από τη Βιομηχανία και από Επαγγελματικούς Συνδέσμους, στους αριστεύσαντες αποφοίτους.

8. Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανώσεις

Το ΑΤΙ συμμετείχε στο 62ο Ετήσιο Συνέδριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ανταλλαγής Φοιτητών IAESTE, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Βαρσοβία Πολωνίας από τις 16 - 22 Ιανουαρίου 2009. Στο συνέδριο συμμετείχαν 76 χώρες με 251 αντιπροσώπους και σε αυτό, μεταξύ άλλων, έγινε ανταλλαγή περίπου 7502 θέσεων μεταξύ όληων των χωρών. Αποτέλεσμα των επαφών της Κυπριακής αντιπροσωπείας ήταν η ανταλλαγή 24 θέσεων με 17 χώρες, για την πρακτική εξάσκηση φοιτητών 5 Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου κατά τη θερινή περίοδο 2009. Οι χώρες και ο αριθμός των θέσεων αντίστοιχα που ανταλλάχθηκαν έχουν ως ακολούθως: Γερμανία (4), Ηνωμένο Βασίλειο (1), Ισπανία (2), Τσεχία (1), Ρωσία (2), Συρία (1), Σερβία – Μαυροβούνιο (1), Ελλάδα (3), Πολωνία (2), Λίβανος (1), Ιορδανία (1), Ουγγαρία (1), Λευκορωσία (1), Σλοβενία (1), Ινδία (1) Βέλγιο (1), και Τυνησία (1). Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε από την κα Μαρία Θεοδώρου, Λέκτορα Πληροφορικής στο ΑΤΙ. Η Κύπρος είναι μέλος της IAESTE από το 1980 και εκπροσωπείται από την Εθνική Επιτροπή IAESTE Κύπρου που εδρεύει στο ΑΤΙ.

ΑΝΩΤΕΡΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΞΙΚ)

Α. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Στη σαραντάχρονη και πλέον ιστορία του το Ινστιτούτο έχει συνδεθεί με την ανάπτυξη της Κυπριακής Ξενοδοχειακής και Επισιτιστικής Βιομηχανίας και έχει προσφέρει ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης σε νέους και νέες τόσο από την Κύπρο, όσο και από χώρες του εξωτερικού. Το γεγονός αυτό προσδίδει στο Ινστιτούτο αναμφισβήτητο ρόλο ιστορικό και ηγετικό σ' ό,τι αφορά το τομέα αυτό της οικονομίας και το καθιστά διεθνές κέντρο ξενοδοχειακής και επισιτιστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ευρύτερη περιοχή. Η εμπειρία και η τεχνογνωσία που το ΑΞΙΚ απέκτησε όλα αυτά τα χρόνια σε συνάρτηση με τις συνεχείς προσπάθειες που καταβάλλονται για βελτίωση και προσαρμογή στα σημερινά δεδομένα της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας και της Οικονομίας, το έχουν καταστήσει πρότυπο για πολλά Ινστιτούτα και σχολές.

Η ελαχιστοποίηση των προβλημάτων εργοδότησης των αποφοίτων του ΑΞΙΚ καθώς και η αναγνώριση από πανεπιστήμια εγνωσμένου κύρους του εξωτερικού των σπουδών που προσφέρει το ΑΞΙΚ, στις περιπτώσεις που οι απόφοιτοι θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους για απόκτηση ανώτερων προσόντων, συνιστούν την έξωθεν καλή μαρτυρία ότι στο ΑΞΙΚ προσφέρεται εκπαιδευτικό έργο ποιότητας.

Η από το Μάιο του 1993, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αναβάθμιση του Ινστιτούτου οδήγησε σε ακαδημαϊκή και διοικητική αναδιάρθρωση, καθώς και στην εισαγωγή νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων τριετούς διάρκειας, που στοχεύουν στην ικανοποίηση των αναγκών της Ξενοδοχειακής και Επισιτιστικής Βιομηχανίας σε θέσεις εργασίας στο βασικό και εποπτικό επίπεδο.

Στο Ινστιτούτο προσφέρονται σήμερα δύο προγράμματα σπουδών: Το διετές πρόγραμμα **Hotel and Catering Operations (Λειτουργία Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Μονάδων)** με γλώσσα διδασκαλίας την Αγγλική και την Ελληνική και το πρόγραμμα **Culinary Arts (Μαγειρικές Τέχνες)** με γλώσσα διδασκαλίας την Ελληνική και Αγγλική. Κύριος σκοπός των δύο αυτών προγραμμάτων είναι η τροφοδότηση της Βιομηχανίας με άρτια καταρτισμένο προσωπικό, παρέχοντας ταυτόχρονα στους φοιτητές τη δυνατότητα συνέχισης σπουδών, αν αυτοί το επιθυμούν, σε ανώτερο και ανώτατο επίπεδο, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Παράλληλα το Ινστιτούτο οργανώνει επιμορφωτικά και ταχύρρυθμα προγράμματα εξυπαρχής κατάρτισης για τους ήδη απασχολούμενους στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία. Οργανώνει επίσης ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα μικρής διάρκειας στο πλαίσιο του Σχεδίου Παροχής Τεχνικής Βοήθειας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ξένες χώρες.

Το όραμα του ΑΞΙΚ συνίσταται στην καθιέρωση του Ινστιτούτου ως κέντρο παροχής ξενοδοχειακών και μαγειρικών σπουδών άριστης ποιότητας ώστε να ικανοποιούνται από τη μια, οι ανάγκες της βιομηχανίας σε προσωπικό υψηλής ποιότητας και να διευκολύνονται, από την άλλη, οι νέοι των χαμηλότερων κυρίως στρωμάτων πληθυσμού στην απόκτηση προσόντων και δεξιοτήτων, και στην ένταξη τους στην αγορά εργασίας εξασφαλίζοντας αξιοπρεπή απασχόληση με προοπτική.

Σημαντικό βήμα στην υλοποίηση των επιδιώξεων του ΑΞΙΚ αποτελεί η ανακαίνιση των εργαστηρίων παραγωγής και παράθεσης τροφίμων, τα οποία λειτουργούσαν για σαράντα και πλέον χρόνια χωρίς

να είχαν τύχει ουσιαστικής ανακαίνισης. Η ανακαίνιση των εργαστηρίων ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2009 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλος Μαρτίου 2010. Με την ανακαίνιση των εγκαταστάσεων του το ΑΞΙΚ θα είναι σε θέση απρόσκοπτα να διεξάγει τις δραστηριότητες εκπαίδευσης/ κατάρτισης/ επιμόρφωσης, να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της Επισιτιστικής Βιομηχανίας, καθώς και τις απαιτήσεις των Κανονισμών για την ασφάλεια και υγεία στους χώρους παρασκευής τροφίμων.

B. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2009

1. Τακτικές Σειρές Προγραμμάτων

Όλα τα προγράμματα πλήρους φοίτησης είναι προσιτά σε υποψήφιους που επιτυγχάνουν στις εισαγωγικές εξετάσεις, οι οποίες διεξάγονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Απαραίτητη προϋπόθεση για να γίνει δεκτή αίτηση για συμμετοχή στις εξετάσεις είναι η κατοχή απολυτηρίου εξατάξιας σχολής Μέσης Εκπαίδευσης ή εξατάξιας ιδιωτικής σχολής αναγνωρισμένης από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 το Ινστιτούτο πρόσφερε εκπαίδευση στις Μαγειρικές Τέχνες (με γλώσσα διδασκαλίας την Ελληνική και την Αγγλική), στην Ξενοδοχειακή και Επισιτιστική Διεύθυνση (υπό το φως της κατάστασης που έχει διαμορφωθεί με τη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν προσφέρεται μετά την ολοκλήρωση των σπουδών των υφισταμένων φοιτητών το 2009) και στη Λειτουργία Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Μονάδων. Το 2009 αποφοίτησαν από το Ινστιτούτο 63 φοιτητές, οι ειδικότητες των οποίων φαίνονται στον **Πίνακα 1, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 εγγράφησαν συνολικά 134 φοιτητές εκ των οποίων οι 132 ήταν Κύπριοι και οι 2 ήταν αλλοδαποί (Κόστα Ρίκα και Ελλάδα). Ο αλλοδαπός φοιτητής από την Κόστα Ρίκα φοιτά στο ΑΞΙΚ με πλήρη υποτροφία. Τα προγράμματα κατά έτος σπουδών και ο αντίστοιχος αριθμός φοιτητών φαίνονται στον **Πίνακα 2, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**.

2. Επιμορφωτικά Προγράμματα για τη Βιομηχανία

Κατά το 2009 δεν οργανώθηκαν Επιμορφωτικά Προγράμματα.

3. Ταχύρρυθμα Προγράμματα Εξυπαρχής Κατάρτισης

Το ΑΞΙΚ κατά το 2009 εφάρμοσε ένα ταχύρρυθμό πρόγραμμα Μαγειρικής διάρκειας 21 εβδομάδων για ικανοποίηση των αναγκών των εργαζομένων και της αγοράς εργασίας στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, στο οποίο συμμετείχαν συνολικά 14 άτομα.

4. Παροχή Τεχνικής Βοήθειας προς τρίτες χώρες.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Παροχής Τεχνικής Βοήθειας προς τρίτες χώρες, το Ινστιτούτο πρόσφερε ένα πρόγραμμα κατάρτισης διάρκειας τριών εβδομάδων με τίτλο «Tourism Planning & Alternative Forms of Tourism».

Τα Προγράμματα αυτά εφαρμόζονται στην Αγγλική γλώσσα για δικαιούχους υπηκόους των χωρών που εμπίπτουν στον κατάλογο δωροληπτριών χωρών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

5. Εφαρμογή Έκτακτου Σχεδίου Επιμόρφωσης Ανέργων

Στα πλαίσια του Έκτακτου Σχεδίου Επιμόρφωσης Ανέργων που εφαρμόζεται ως Σύμπραξη της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, του Κέντρου Παραγωγικότητας, του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου και του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το ΑΞΙΚ διοργάνωσε και εφάρμοσε προγράμματα για άτομα τα οποία βρίσκονται χωρίς εργασία λόγω της οικονομικής κρίσης, με στόχο την ουσιαστική βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους για παραγωγική επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Το ΑΞΙΚ διοργάνωσε 26 προγράμματα τα οποία παρακολούθησαν με επιτυχία 375 άτομα.

6. Πρακτική Εξάσκηση Φοιτητών στη Βιομηχανία

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των τακτικών προγραμμάτων σπουδών του Ινστιτούτου, οι πρωτοετείς φοιτητές τοποθετούνται σε ξενοδοχειακές ή/και επισιτιστικές μονάδες για τετράμηνη πρακτική εξάσκηση ενώ οι δευτεροετείς για πεντάμηνη πρακτική εξάσκηση, στο τέλος κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς. Συνεχίστηκε η εφαρμογή του Σχεδίου Πρακτικής Εξάσκησης σε συνεργασία με την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία και επιχορήγησε το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένου και μέρους των απολαβών των Κυπρίων φοιτητών. Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας επιχορήγησε τις απολαβές των υποτρόφων της κατά παρόμοιο τρόπο. Το σχέδιο πρακτικής εξάσκησης στοχεύει στην παροχή συστηματικής και ομοιόμορφης κατάρτισης και στην αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση της κατάρτισης αυτής. Το σχέδιο λειτούργησε με πολύ θετικά αποτελέσματα.

7. Άλλες Δραστηριότητες του ΑΞΙΚ

Κατά το 2009, το ΑΞΙΚ συμμετείχε στην πρώτη φάση υλοποίησης του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων που εφαρμόζει η ΑνΑΔ. Οι Εκπαιδευτές του ΑΞΙΚ συμμετείχαν ως εξεταστές στη διαδικασία πιστοποίησης προσόντων και το Ινστιτούτο αναμένεται να δραστηριοποιηθεί σημαντικά στην κατάρτιση σε θεματικά αντικείμενα της αρμοδιότητας του στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου στη δεύτερη φάση. Η συμμετοχή του αυτή αναμένεται να καταστεί ιδιαίτερα σημαντική με τη διεύρυνση των προτύπων που περιλήφθηκαν πρόσφατα στο σύστημα. Το Ινστιτούτο έλαβε επίσης μέρος με δικό του περρίπτερο στη 15η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση 2009.

Γ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ

1. Διοικητικό Συμβούλιο Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου

Η σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΞΙΚ έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος κ. Γιώργος Παπαγεωργίου	Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
κ. Ηλίας Μαρκάτζης	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
κα Στέλλα Ζαπίτη	Γραφείο Προγραμματισμού
κ. Γιώργος Σταυρίδης	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
κ. Γιώργος Περικλέους	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
κ. Χρήστος Κάρνος	Διδακτικό Προσωπικό ΑΞΙΚ
κα Χριστιάνα Κωνσταντινίδου	ΠΑΣΥΞΕ
κ. Αντώνης Ανδρονίκου	ΣΤΕΚ
κ. Λευτέρης Γεωργιάδης	ΠΕΟ
κ. Περικλής Περικλέους	ΣΕΚ
κ. Χρίστος Ευσταθίου	ΠΑΣΥΔΙΞΕ
κ. Σάββας Σάββα	Πρόεδρος ΦΕΝΑΞΙΚ

Οι όροι εντολής του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΞΙΚ είναι οι ακόλουθοι:

- Να εισηγείται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τη θέσπιση Κανονισμών Λειτουργίας του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου.
- Να εισηγείται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προγράμματα δραστηριοτήτων του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου για την επίτευξη των στόχων του Ινστιτούτου.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με τις προτάσεις του Ινστιτούτου για τους Ετήσιους Προϋπολογισμούς του Ινστιτούτου.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πάνω σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση προσώπων στον τομέα των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών και σε θέματα αναλυτικών προγραμμάτων.
- Να συμβάλλει στη στενή συνεργασία του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου με την τουριστική βιομηχανία.
- Να συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε θέματα πολιτικής του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Πίνακας 1.

Προγράμματα Σπουδών	Αριθμός Αποφοίτων	
	Κύπριοι	Αλλοδαποί
Ξενοδοχειακή και Επισιτιστική Διεύθυνση	18	1
Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Μονάδων	4	4
Μαγειρικές Τέχνες (Αγγλικά)	14	...
Μαγειρικές Τέχνες (Ελληνικά)	22	...
ΣΥΝΟΛΟ	58	5

Πίνακας 2.

Προγράμματα Σπουδών	Αριθμός Φοιτητών	
	Κύπριοι	Αλλοδαποί
Λειτουργία Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Μονάδων – Α' Έτος	10	...
Μαγειρικές Τέχνες Α' Έτος (Αγγλικά)	15	1
Μαγειρικές Τέχνες Β' Έτος (Αγγλικά)	7	
Μαγειρικές Τέχνες Γ' Έτος (Αγγλικά)	9	
Μαγειρικές Τέχνες Α' Έτος (Ελληνικά)	38	1
Μαγειρικές Τέχνες Β' Έτος (Ελληνικά)	26	...
Μαγειρικές Τέχνες Γ' Έτος (Ελληνικά)	27	...
ΣΥΝΟΛΟ	132	2

ΜΟΝΑΔΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο είναι το κύριο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. Συνδράμει ουσιαστικά στην κάλυψη των αναγκών που αφορούν την κατάρτιση και απασχόληση των Ευρωπαίων πολιτών σε όλη την Ευρωπαϊκή Επικράτεια.

Η Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Μονάδα ΕΚΤ), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασκεί το ρόλο του Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ) για την εφαρμογή του Ενιαίου Εγγράφου Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για το Στόχο 3 «Ανθρώπινο Δυναμικό» 2004-2006, και έχει οριστεί ως η Εθνική Δομή Στήριξης (ΕΔΣ) για την εφαρμογή του Προγραμματικού Εγγράφου (ΠΕ) της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας (ΚΠ) EQUAL, για την προγραμματική περίοδο 2004-2006. Το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 3 «Ανθρώπινο Δυναμικό», στοχεύει στην προώθηση της απασχόλησης και της ποιοτικής αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και των ίσων ευκαιριών. Το Προγραμματικό Έγγραφο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL στοχεύει στην προώθηση μιας ανοικτής σε όλους αγοράς εργασίας μέσα από νέες μεθόδους και τακτικές καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων κάθε είδους. Και τα δύο Προγράμματα συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο κατά 50% και κατά 50% από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Μονάδα ΕΚΤ ασκεί επίσης το ρόλο του Ενδιάμεσου Φορέα για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» στοχεύει στη συνεχή βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού, στην αύξηση της προσαρμοστικότητας του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, στην προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και στην ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται σε προκαθορισμένο ποσοστό 70% και 85%, ανάλογα με τον Άξονα Προτεραιότητας, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, και κατά το υπόλοιπο από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Τα καθήκοντα της Μονάδας ΕΚΤ αφορούν τη διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο της υλοποίησης των Προγραμμάτων. Ανώτερος σκοπός της Μονάδας είναι η έγκυρη και έγκαιρη παρακολούθηση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου των έργων που υλοποιούνται στα πλαίσια των πιο πάνω Προγραμμάτων, έτσι ώστε να επιτευχθεί η απορρόφηση των κονδυλίων και να αποφευχθεί ο κίνδυνος απώλειάς τους.

Παράλληλα, η Μονάδα ΕΚΤ είναι αρμόδια για τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) στην Κύπρο. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Παγκοσμιοποίησης παρέχει στήριξη στους εργαζομένους που απολύονται λόγω μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών που οφείλονται στην παγκοσμιοποίηση και προκαλούν σοβαρό ανεπιθύμητο αντίκτυπο στην οικονομία, με στόχο την επανένταξή τους στην απασχόληση.

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ. Απόφ. 68.477 και ημερ. 4.3.2009) η Μονάδα ΕΚΤ έχει οριστεί επίσης ως ο Εθνικός Εκτελεστικός Φορέας για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού

Έτους 2010 για την Καταπολέμηση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού και τη διαχείριση της χρηματοδότησης του έτους. Βασικότεροι στόχοι του Ευρωπαϊκού Έτους 2010 είναι η αναγνώριση των δικαιωμάτων των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, η περαιτέρω εμπλοκή των ατόμων και της κοινωνίας στις προσπάθειες για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και η προώθηση μιας πιο συνεκτικής κοινωνίας.

Επιπλέον, η Μονάδα ΕΚΤ έχει αναλάβει το ρόλο του συντονιστή για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο με θέμα τη νεανική απασχολησιμότητα. Το Δίκτυο αυτό έχει ως στόχους τη δικτύωση αρμοδίων εθνικών και ευρωπαϊκών φορέων, την ανταλλαγή πληροφοριών, γνώσεων και καινοτόμων προσεγγίσεων για τα θέματα που αφορούν την απασχόληση των νέων, τη διάχυση καλών πρακτικών και τη διατύπωση προτάσεων όσον αφορά εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και πρακτικές στο πεδίο της απασχόλησης των νέων.

Β. ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2004-2006

Στο πλαίσιο του κλεισίματος των προγραμμάτων για το Στόχο 3 και της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Equal, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, κατά την Προγραμματική Περίοδο 2004-2006, καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τους κανονισμούς που διέπουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η Μονάδα ΕΚΤ συνεισφέρει στην ετοιμασία των «Εγγράφων Κλεισίματος».

Για το σκοπό αυτό η Μονάδα ΕΚΤ προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους, τόσο του φυσικού όσο και του οικονομικού αντικειμένου, για την ετοιμασία των «Βεβαιώσεων Ολοκλήρωσης» για όλα τα έργα που συγχρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια των πιο πάνω προγραμμάτων.

Γ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ» 2007-2013

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) στοχεύει στην ανάπτυξη και προσαρμοστικότητα του ανθρωπίνου δυναμικού μέσω της προώθησης της δια βίου μάθησης. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της αναβάθμισης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω του εκσυγχρονισμού και της προσαρμογής της λειτουργίας των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς και του παραγωγικού/οικονομικού περιβάλλοντος και μέσω της αναβάθμισης της διοικητικής ικανότητας του δημόσιου τομέα και των παρεχόμενων υπηρεσιών του. Το Πρόγραμμα στοχεύει ακόμα στη διεύρυνση της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής συνοχής, με επιμέρους στόχους την αύξηση του εργατικού δυναμικού και την απασχόληση των γυναικών και των νέων, τη διεύρυνση και αναβάθμιση της λειτουργίας των θεσμών της αγοράς εργασίας και την αύξηση των οικονομικά ενεργών και απασχολούμενων ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος αναμένεται να υλοποιηθούν συγκεκριμένα έργα και Σχέδια Χορηγιών, με συνολικό προϋπολογισμό (συμπεριλαμβανομένης και της κρατικής χορηγίας) που φτάνει στα €149.711.443. Τα έργα και τα Σχέδια Χορηγιών εντάσσονται κάτω από τρεις άξονες:

- Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και Προσαρμοστικότητα
- Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή.
- Τεχνική Βοήθεια

Ο πρώτος άξονας συγχρηματοδοτείται με ποσοστό 85% και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα €95.815.324, ενώ ο δεύτερος συγχρηματοδοτείται με ποσοστό 70% και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα €49.898.813. Ο τρίτος άξονας, που αφορά την Τεχνική Υποστήριξη, συγχρηματοδοτείται με ποσοστό 85% και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα €3.997.306.

Η Μονάδα ΕΚΤ έχει προβεί στην προκήρυξη δεκατεσσάρων (14) προσκλήσεων υποβολής προτάσεων έργων με συνολικό προϋπολογισμό €132.315.324, που αντιστοιχεί στο 88,4% του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΠ. Ο προϋπολογισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων έργων για τον πρώτο Άξονα ανέρχεται στα €88.315.324, ενώ για το δεύτερο Άξονα ανέρχεται στα €44.000.000.

Έχουν υποβληθεί στη Μονάδα ΕΚΤ είκοσι έξι (26) Τεχνικά Δελτία Έργων με συνολικό αιτηθέντα προϋπολογισμό €127.967.993. Η Μονάδα ΕΚΤ έχει ήδη αξιολογήσει και εντάξει δεκατέσσερα (14) Έργα συνολικού προϋπολογισμού €45.934.096.

Παράλληλα, έχουν υποβληθεί στη Μονάδα ΕΚΤ για αξιολόγηση και επτά (7) Σχέδια Χορηγιών Έργων με αιτηθέντα προϋπολογισμό €20.912.000. Η Μονάδα ΕΚΤ έχει ήδη εγκρίνει τέσσερα (4) από αυτά συνολικού προϋπολογισμού €9.612.000. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς κατηγορίας II που θα διαχειρίζονται τα Σχέδια είναι: το Κέντρο Παραγωγικότητας, το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου και το Τμήμα Εργασίας.

Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για την ένταξη έργων, καθώς και Σχεδίων Χορηγιών, η Μονάδα ΕΚΤ βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης και σε συνεχή επικοινωνία και διαβουλεύσεις με τους Δικαιούχους των Έργων και τους Ενδιάμεσους Φορείς II των Σχεδίων Χορηγιών.

Δ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

Το ΕΤΠ χορηγεί χρηματοδοτική συνεισφορά στις περιπτώσεις που μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου προκαλούν σοβαρή οικονομική αναστάτωση, και ιδίως ουσιαστική αύξηση των εισαγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή ταχεία μείωση του μεριδίου αγοράς της ΕΕ σε συγκεκριμένο κλάδο ή μετεγκατάσταση σε τρίτες χώρες.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΤΠ χορηγείται για ενεργητικά μέτρα στην αγορά εργασίας υπό μορφή πλαισίου συντονισμένης δέσμης εξατομικευμένων υπηρεσιών που αποσκοπούν στην επανένταξη απολυμένων εργαζομένων στην αγορά.

Το ΕΤΠ προβλέπει επίσης τη στήριξη των εργαζομένων που απολύθηκαν ως άμεσο αποτέλεσμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

Ε. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Το 2010 έχει ανακηρυχτεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με σχετική Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αρ. Απ. 1098/2008, ημερ. 22.10.2008) ως το Ευρωπαϊκό Έτος για την Καταπολέμηση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού.

Κατά το 2009 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Εθνικό Πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Έτους 2010, το οποίο στη συνέχεια εγκρίθηκε και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παράλληλα, ετοιμάστηκαν τα απαιτούμενα έντυπα για την υποβολή προτάσεων για επιλογή Έργων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους 2010 για την Καταπολέμηση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού στην Κύπρο.

ΣΤ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗ ΝΕΑΝΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑ

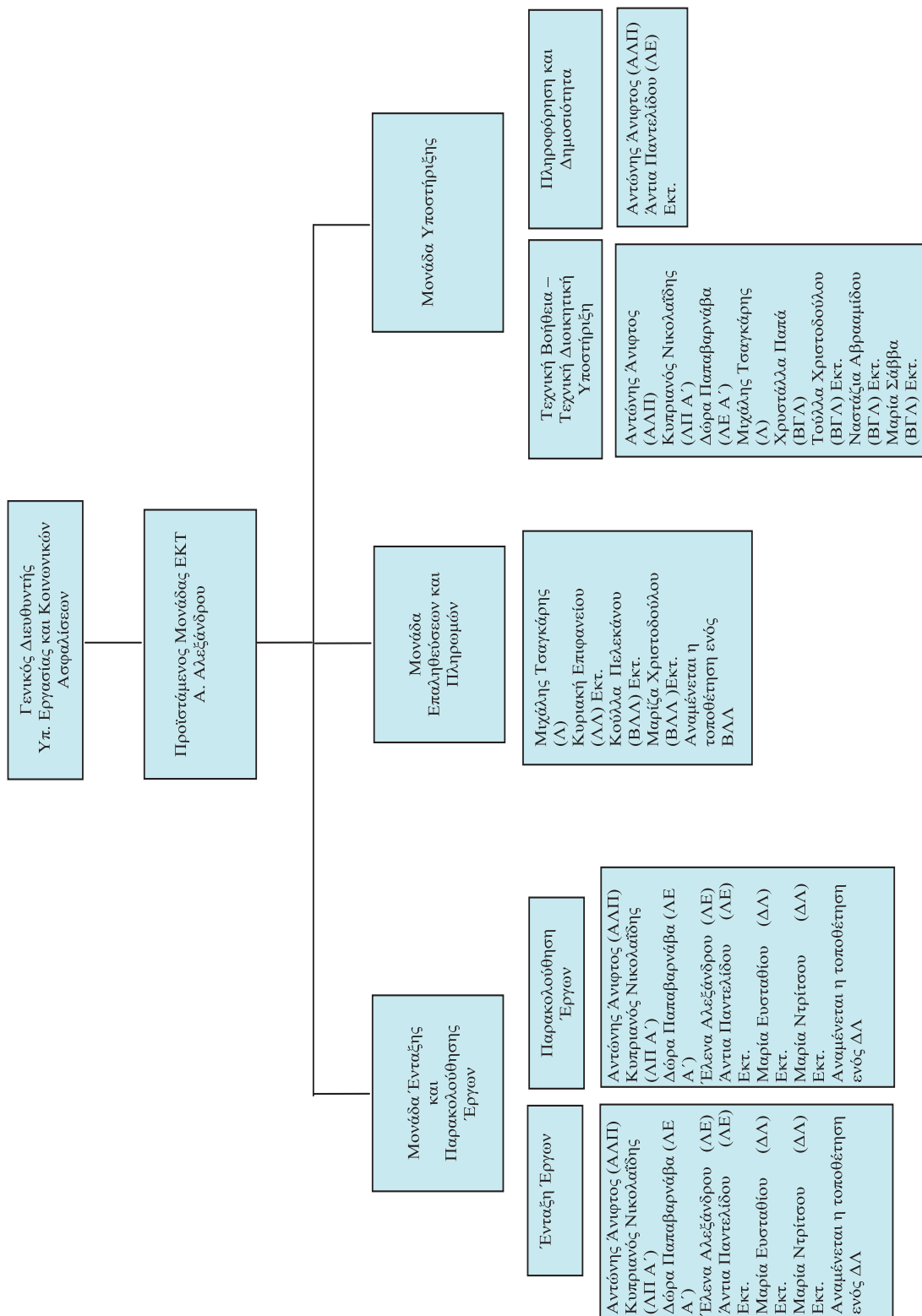
Το Δίκτυο δομείται σε τρεις βασικούς πυλώνες: τη Συντονιστική Επιτροπή, τις Ομάδες Εργασίας και τη Γραμματεία που ανέλαβαν η Κύπρος και η Ελλάδα. Μέσα στο πλαίσιο του Δικτύου δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες εργασίας στα θεματικά πεδία που αφορούν την κινητικότητα, την επιχειρηματικότητα και την εκπαίδευση και επαγγελματική συμβουλευτική.

Η εναρκτήρια συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες το Σεπτέμβριο του 2009. Το Δεκέμβριο του 2009 ετοιμάστηκαν προκηρύξεις για την αγορά υπηρεσιών των επικεφαλής εμπειρογνομόνων στις ομάδες εργασίας. Οι εργασίες του δικτύου αναμένεται να ολοκληρωθούν το Δεκέμβριο του 2011.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013

MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL INSURANCE ANNUAL REPORT 2009

EXECUTIVE SUMMARY

The Ministry of Labour and Social Insurance consists of the following Departments/Services/Institutes:

- Social Insurance Services
- Social Welfare Services
- Department of Labour
- Department of Labour Inspection
- Department of Labour Relations
- Department for Social Inclusion of Persons with Disabilities
- Cyprus Productivity Centre
- Higher Technical Institute
- Higher Hotel Institute
- European Social Fund Unit

The Administration of the Ministry is assisted by the Accounts Section and the Registry.

During the past year the key objectives of the Ministry of Labour and Social Insurance have been:

- To monitor the labour market situation and to implement measures aiming at preventing and mitigating the effects of the global economic recession on the local labour market,
- To ensure universal coverage for the greatest possible solidarity among the insured persons,
- To safeguard the right of every citizen to a decent standard of living, with particular emphasis on protection of the vulnerable social groups,
- To ensure the effective functioning of the labour market through the provision of placement services, the filling of vacancies, the provision of vocational guidance, and the dissemination of information on available training programmes and employment opportunities,
- To secure conditions of equal treatment and equal opportunities in employment without discrimination on grounds of gender, racial or ethnic origin, religion or belief, age or sexual orientation, and the protection of special categories of people in employment,
- To improve and safeguard employees' rights, with an emphasis on the protection of vulnerable working groups,
- To reconcile work and family life through the continuous modernisation of labour legislation,

- To protect the health and well-being of workers at the workplace,
- To safeguard satisfactory quality levels of the atmosphere and the environment in general,
- To improve the quality of life of persons with disabilities, and formulate and implement reforms that will create new prospects for social inclusion,
- To manage, monitor and control the projects related to the development of human capital and the improvement of the European Labour Market, which are co-financed by the European Social Fund and the Republic of Cyprus,
- To develop the technical, managerial, administrative and supervisory knowledge and skills of working people, and to supply organisations with well-trained and competent technicians, professionals and managers.

The activities and work accomplished by the Departments and Institutes of the Ministry are summarised below.

I. SOCIAL INSURANCE SERVICES

1. INTRODUCTION

Social Insurance Services are responsible for the administration of the following legislations:

- the Social Insurance legislation,
- the Annual Holidays with Pay legislation,
- the Termination of Employment legislation,
- the Provident Fund legislation,
- the Social Pension legislation,
- the Compensation of Victims of Violent Crimes legislation,
- the Protection of Employees' Rights in the event of Insolvency of the Employer legislation,
- the Equal Treatment between Men and Women in Occupational Social Security Schemes Legislation, and
- the Establishment, the Activities, and the Supervision of Occupational Retirement Benefits Funds legislation.

The Department is also responsible for the collection of the Human Resource Development levy, the contribution to the Social Cohesion Fund, and the payment of the special allowance.

2. SOCIAL INSURANCE SCHEME

2.1 General

The new Social Insurance Scheme, introduced on 6.10.1980, is an earnings-related scheme that incorporated the previous flat-rate scheme in a modified structure, providing supplementary earnings related benefits. The scheme is divided into two parts: the basic part, corresponding to the repealed flat rate scheme, and the earnings related part.

The Scheme is based on the following:

- (a) Universal coverage which ensures the greatest possible solidarity among the insured persons,
- (b) Link of contributions and benefits to the income from work,
- (c) Preservation of the purchasing power of pensions and improvement of their rates through annual reviews, according to the movement of wages and the cost of living,
- (d) Provision of an adequate level of benefits in case of invalidity and death, irrespective of the annual period of insurance,
- (e) Financing of the scheme on a tripartite basis (employer, insured person and the state).

2.2 Coverage

The Scheme covers compulsorily every person gainfully occupied in Cyprus either as an employed or as a self-employed person. Persons working abroad in the service of Cypriot employers and persons, who interrupt their compulsory insurance, are allowed to be insured voluntarily. The insured persons are classified in three categories; employed persons, self-employed persons, and voluntary contributors.

2.3 Financing

The Scheme is financed by contributions payable by the employers, the insured persons, and the State.

For the employed persons, the tripartite contribution as from 1.04.2009, is 17,9% on their earnings up to a maximum amount, which for 2009 was €924 per week or €4.004 per month. The contribution is shared between the employer, the employee, and the State in the proportion of 6,8%, 6,8% and 4,3%.

For the self-employed persons, the contribution is 16,9% calculated on their “notional” income, which is determined according to occupation. The self-employed person is obliged to pay contribution on the notional income of his or her occupational category. The contribution is payable by the self-employed person and the State in the proportion of 12,6% and 4,3%.

The rate of contribution for the voluntary contributors is 14,8% on the insurable earnings they opt to pay contributions, 11% is payable by the voluntary contributor, and 3,8% by the State.

The contribution of the voluntary contributors who work abroad in the service of Cypriot employers is 17,9%. 13,6% is payable by the voluntary contributor and 4,3% by the State.

2.4 Benefits provided

The Scheme provides cash benefits for marriage, maternity, sickness, unemployment, widowhood, invalidity, orphanhood, old age, death and employment injury. It also provides free medical treatment for persons receiving invalidity pension, and for employed persons who sustain injuries as a result of an employment accident or an occupational disease.

3. Bilateral Agreements on Social Security

Cyprus has concluded Bilateral Agreements on Social Security with the United Kingdom, Greece, Egypt, Canada, Quebec, Australia, Austria, the Slovak Republic, Switzerland, the Czech Republic, Bulgaria, the Netherlands, and Syria.

During 2009, the Social Insurance Services continued the negotiations with New Zealand, Serbia, Russia, and Libya in order to conclude a bilateral agreement.

Furthermore, the Social Insurance Services have set on the necessary procedures to conclude a bilateral agreement with Moldova.

4. Coordination of Social Security Systems in the European Union (EU)

As of 01.05.2004, date of accession of the Republic of Cyprus in the EU, the Social Insurance Services are implementing the European Commission Regulations 1408/71 and 574/72 which coordinate the social insurance schemes of EU member states.

5. ANNUAL HOLIDAYS WITH PAY

5.1 General

The Annual Holidays with Pay Law entered into force on 1.8.1967. The main objective of this Law is:

- To secure annual holidays with pay to employed persons who could not secure such a right within the system of free collective bargaining, and
- To provide the means for better utilisation of the annual leave of the employees, especially of the low-paid employees.

According to this law, the Central Holiday Fund was established to which employers are liable to pay contributions. However, those employers who provide leave to their employees under more favourable terms than those provided by the Annual Holidays with Pay Law may apply for exception from the obligation to pay contributions to the Central Holiday Fund.

The Central Holiday Fund, except from the payment of annual leave, subsidises the holidays of employed persons at mountain and seaside hotels.

6. TERMINATION OF EMPLOYMENT

6.1 General

The Termination of Employment Law came into force on 1.2.1968. The main objectives of the Law are:

- To protect all employed persons against arbitrary dismissals and redundancy with the payment of compensation,
- To provide for a minimum period of notice in cases of termination of employment,

- To assist the interested parties, including the Government, to study and implement special legal measures to deal with problems relating to redundancy.
- To establish a Redundancy Fund to which employers pay contributions for the purpose of payment of compensations for reasons of redundancy.

6.2 Redundancy Payments

Employed persons who become redundant are entitled to compensation from the Redundancy Fund, the amount of which is calculated on the basis of the duration of employment and the amount of earnings.

The Redundancy Fund is wholly financed by contributions from employers. The rate of contribution is 1,2% on employees earnings up to a maximum amount, which for 2009 was €924 per week or €4,004 per month.

6.3 Compensation for Arbitrary Dismissals

The employer pays the compensation for arbitrary dismissals to the extent that it does not exceed the annual salary of the employed person. If the compensation is higher, the difference is paid from the Redundancy Fund.

7. PROVIDENT FUNDS AND OCCUPATIONAL RETIREMENT BENEFITS FUNDS

7.1 Provident Funds

7.1.1 General

The Provident Funds Law, Law 44 of 1981 and the Provident Funds Regulations of 1981 entered into force on 1.6.1982. Their main provisions are:

- All the Provident Funds are registered in the Register of the Provident Funds and obtain legal status, which they maintain until they are dissolved,
- The management of each Provident Fund is done by a Management Committee, which represents the Fund judicially and extra judicially,
- The employer is obligated to pay contributions to the Provident Fund relative to the periods which he or she withheld contributions from his/her employees,
- The investment of the funds of each Provident Fund is the responsibility of its Management Committee, subject to principles and directives issued, from time to time, by the Minister of Finance,
- The disputes between the Provident Funds and its members are resolved at the Industrial Disputes Court.

7.1.2 Extent of the Implementation of the Legislation

This legislation applies to all Provident Funds, Pension Schemes or other Schemes, which:

- Provide for a payment of cash benefits to employed persons in case of termination of employment, permanent disability for employment, retirement or death,
- Are financed by periodical contributions from employed persons or from employed persons and their employers.

Funds and Schemes, which were established by virtue of a special Law, are exempted from the provisions of the Provident Funds legislation. Such Funds or Schemes exist in the Public or Semi-public Sectors. Schemes or Funds which are financed exclusively by employers are also exempted.

7.1.3 Responsibility for the implementation of the Law

The implementation of this legislation is entrusted to the Registrar of Provident Funds. The Minister of Labour and Social Insurance has appointed the Director of Social Insurance Services as the Registrar of Provident Funds.

7.2 Occupational Retirement Benefits Funds

7.2.1 Overview

Within the frame of harmonisation of the Cyprus Legislation with the Acquis Communautaire, on 17.11.2006 the Law 146(I)/2006 was voted by the House of Representatives. The Law provides for the Registration, Establishment, Activities and Supervision of Occupational Retirement Benefits Funds.

7.2.2 Main Objectives

- Promotes the effective management of Occupational Retirement Benefits Funds,
- Secures the members' rights through the supervision of Occupational Retirement Benefits Funds,
- Contributes to the safeguarding of satisfactory occupational retirement provisions for all the members of the funds.

7.2.3 Framework for the Implementation of the Law

The Law covers all Occupational Retirement Benefits Funds and, in particular, the Provident Funds with a number of members of a 100 and over, the Pension Funds which have been established based on specific Law/Regulation, and/or the Funds which are funded exclusively by the Sponsoring Undertaking.

7.2.4 Responsibility for the Implementation of the Law

The Competent Authority of Occupational Retirement Benefits Funds is responsible for the implementation of the Law. The Director of Social Insurance Services has been appointed by the Minister of Labour and Social Insurance as the Competent Authority.

7.3 Work done in 2009

In order to achieve better supervision of both Provident Funds and Occupational Retirement Benefits Funds, a new law, as well as new regulations, has been drafted. Also, based on the provisions of the existing Law for Occupational Retirement Benefits Funds, the competent authority has issued three directives.

8. SOCIAL PENSION

The Social Pension Law N. 25(I) of 1995 entered into force on 1.5.1995. The purpose of this Law is to provide pensions to persons who reach the age of 65, and are not entitled to a pension or other similar payment from any other source, provided that they satisfy the following residence conditions:

- Legal residence in Cyprus for a period of at least 20 years from the date the claimant reaches the age of 40, or
- Legal residence in Cyprus for a period of at least 35 years from the date the claimant reaches the age of 18.

In the case the claimant is entitled to a pension from another source, the amount of which is lower than the amount of social pension, the entitlement to social pension is equal to the difference between the two pensions.

Social Pension is financed by the General Revenue of the Republic.

9. COMPENSATION OF VICTIMS OF VIOLENT CRIMES

The compensation of Victims of Violent Crimes Law N. 51(I) of 1997, entered into force on 13.7.1997. The purpose of the Law is to provide compensation for victims of violent crimes and for the dependants of persons who died as a result of such crimes.

The compensation includes medical treatment in Government Hospitals and Institutions up to €1,708,60, temporary incapacity for work benefit, invalidity pension, widow's pension, orphan's benefit, and funeral grant.

10. PROTECTION OF THE RIGHTS OF EMPLOYEES IN CASE OF INSOLVENCY OF THE EMPLOYER

The protection of Employees Rights in the case of Insolvency of the Employer Law N. 25(I) of 2001, which entered into force on 9.3.2001, provides for the establishment of a Fund to cover the cost for the protection of employees in the event of insolvency of their employer.

"Insolvent employer" means an employer in relation to whom an application has been made to the competent Court for the issuing of a winding up order, in the case of a legal person and in relation to whom the Court has made such an order, or the Court has established that the person concerned has ceased to be engaged in any activities, or that the assets of the person concerned are insufficient to justify issuing such an order.

An employee is entitled to a payment out of the Fund if:

- His or her employment was terminated because the employer became insolvent, and
- Has been continuously employed by the employer for a period of at least 26 weeks before the onset of the employer's insolvency.

The Fund is financed each month with a transfer of 16,6% of the contributions paid by employers to the Redundancy Fund.

II. SOCIAL WELFARE SERVICES

The main aims of government policy in the area of social welfare are:

- To safeguard the right of every citizen to a decent standard of living, with particular emphasis on protecting vulnerable members of society,
- To modernise, upgrade and decentralise the Social Welfare Services,
- To develop preventive and remedial intervention programmes for the family and comprehensive measures within the framework of family policies,
- To upgrade institutional and day-care services for vulnerable groups in State Institutions,
- To strengthen and mobilise voluntary organisations for the provision of quality social care services at a local level and to reinforce the involvement of Local Authorities in the area of social welfare,
- To promote research, new technologies, and innovation,
- To develop the human capital of the Social Welfare Services and improve working conditions,
- To respond to European and International commitments.

In order to meet these aims, the Social Welfare Services implemented a number of actions/activities during 2009:

1. Safeguarding the right to a decent standard of living, with particular emphasis on protecting vulnerable members of society

- 1) Public assistance was increased by 6,34% on 1.7.09. The rate for basic needs for one recipient is €452, for each dependant aged 14 years and over €226, and for each dependant aged below 14 years €135,60.
- 2) Completion of the Project "Vocational Training and Promotion of Public Assistance Recipients in the Labour Market" co-funded by the European Social Fund (Measure 1.3.1 of the Single Programming Document 2004-2006).
- 3) Benefits provided to Asylum Seekers reached €18,178.254
- 4) An amount of €596.748,79 was given to 68 cases that applied for assistance under the Scheme providing Grants for Home Improvements.
- 5) An amount of €63.581 was provided to 9 families within the framework of the Scheme Supporting Families for the Care of their Elderly Members.
- 6) 336 applications were approved under the Holiday Subsidy Scheme and a total of €139.420 was granted.

2. Modernisation, upgrading and decentralisation of the Social Welfare Services

- 1) Decentralisation of the Social Welfare Services to several local offices in Nicosia, Limassol and Larnaca. Furthermore, specialised local units will be created which will provide counselling, guidance and support to families and individuals.
- 2) Upgrading of Welfare Officers to Social Service Officers.

3. Development of preventive and remedial intervention programmes for the family and comprehensive measures within the framework of family policies

- 1) Provision of Services to vulnerable groups of the population: The Social Welfare Services continued the provision of services (a) within their jurisdiction for the support of families and the protection of children, for the probation supervision for young people and adults and (b) within the Child Custody Programme.
- 2) Evaluation of the Community Work Programme within the first trimester of 2009.
- 3) Participation in the Prison Committee and the Committee Guidance Centre for Rehabilitation and Integration of Detainees and the Anti Crime Council of Ministry of Justice and Public Order.
- 4) Initiation of a pilot programme within the framework of the National Crime Prevention Policy and the Policy Formulation concerning the Treatment of Offenders, which involved the placement of a Social Service Officer in 10 secondary schools in Larnaca, Limassol, and Nicosia as well as in the Technical School in Nicosia.
- 5) 20 people were subsidised through the Scheme for the Provision of Financial Assistance for the Reintegration of Former Dependent Persons with the amount of €52.861,59. This Scheme falls within the National Drug Strategy, 2004-2008.
- 6) Contributed to the preparation of the National Drugs Strategy 2009 – 2013.
- 7) 987 cases of family violence have been handled, of which 317 cases involved children and 670 involved adult members of the family.
- 8) Drafting of new legislations for the amendment of the Adoption and the Child Protection Law, and drafting of an Interdepartmental Guide for the handling of Adult Victims of Trafficking.
- 9) The Social Welfare Services, in cooperation with other Governmental Services, provided help to persons who have been victims of trafficking.

4. Upgrading of institutional and day-care services for vulnerable groups in State Institutions

- 1) The Social Welfare Services operate 34 institutions, of which 8 provide for the protection of children and adolescents, 6 provide for the care of elderly people, 8 provide for the care of persons with special needs, 11 provide for the day-care of pre-school children, and 1 provides for the protection to victims of trafficking.
- 2) A total amount of €120.000 was provided to 14 cases under the Scheme for the Support of Children in Care, which provides young people with opportunities for further education as well as financial assistance for setting up their own homes.

- 3) Registration and inspection of non-governmental Homes for the Elderly and Carers who provide services in their own homes for up to 5 elderly persons.
- 4) Inspection of Child Day-Care Centres, Home Day-Care for Children, Protection Centres for Children, and Homes for the Elderly and Persons with Disabilities.

5. Strengthening and mobilising voluntary organisations for the provision of quality social care services at a local level, and reinforcing the involvement of Local Authorities in the area of social welfare

- 1) Grants-in-Aid Scheme: the total sum of €8.269.900 was provided under the Revised Grants-in-Aid Scheme, which was approved by the Council of Ministers on 4.3.2009, Decision No. 68.493.
- 2) New Scheme to subsidise Local Authorities for the provision of social care: Within the framework of this Scheme, a total of 25 programmes received a total grant of €495.000.
- 3) Completion of the Project "Improvement/Expansion of Care Services for Children and Elderly, Disabled or Other Dependant Family Members", co-funded by the European Social Fund (Measure 1.4.1 of the Single Programming Document 2004-2006).

6. Promoting research, new technologies, and innovation

- 1) Three studies were undertaken involving demography, vulnerable persons who face social exclusion and conditions of poverty, and for the provision of care facilities in private companies for children under 3 years of age.
- 2) The computerised system of the Social Welfare Services was modified in order to contribute to the improvement of the services provided to the public, and to the efficiency of the personnel of the Social Welfare Services.

7. Development of human capital of the Social Welfare Services and improvement of working conditions

- 1) Organisation of 20 Seminars/Educational Programmes which aimed to improve the knowledge and abilities of the personnel of the Social Welfare Services at all levels.
- 2) Actions to safeguard a safer and healthier work environment.

8. Response of the Social Welfare Services to European and international commitments.

- 1) National Report on Strategies for Social Protection and Social Inclusion 2008 – 2010 (NRSSPSI): On 11.11.2009 the Social Welfare Services organised a seminar and invited all the involved parties to participate in the Extended Committee.
- 2) Participation in 10 meetings of the **European Social Protection Committee (SPC)**.
- 3) Representation of Cyprus in 5 meetings of the **Indicators Subgroup** of the Social Protection Committee.
- 4) Participation in the **High Level Group of Experts on Demographic Issues**.
- 5) Participation in meetings of the Committee of Liaison Officers for the preparation of the 29th Session of the Council of Europe Conference of Ministers responsible for Family Affairs, which took place in Vienna in June 2009.

- 6) Participation in the opening Conference for the launching of the **Rights of the Child Platform** in Strasbourg in 2009, in 2 meetings of the **European Network of National Observers for Children (ChildONEurope)**, and in 2 meetings of the **L'Europe de l'enfance Group**, aiming at incorporating policies concerning children's rights in all the European policies.

9. Horizontal Actions concerning the development of complementarity and synergy among social policies.

- 1) Participation in 6 meetings of the Advisory Body for the application of Social Policy. The Departmental Committee of the Advisory Body is chaired by the Director of the Social Welfare Services and officers from the Ministry of Interior, Finance and Health participate in the Committee.
- 2) Setting up of the Demography and Family Policy Agency, which is expected to contribute to the planning of a comprehensive and cohesive policy in these fields.

III. DEPARTMENT OF LABOUR

The Department of Labour is responsible for the promotion and implementation of Government policy in the field of employment.

Towards this end, the Department of Labour is responsible for the following:

- The formulation and evaluation of the National Employment Policy in cooperation with other competent services and bodies,
- The monitoring of the labour market situation through the analysis of statistical data and information,
- The effective functioning of the labour market through the provision of placement services, the filling of vacancies, the provision of vocational guidance, and the dissemination of information on available training programmes and employment opportunities,
- The rational use of the labour force through administrative and coordinative work in the fields of vocational education and training,
- The processing of applications for the temporary employment of third-country nationals, in order to meet temporary labour shortages,
- The securing of conditions of equal treatment and equal opportunities in employment, without discrimination on grounds of gender, racial or ethnic origin, religion or belief, age or sexual orientation, and the protection of special categories of people in employment,
- The promotion of geographic mobility within the EU

The organisational structure of the Department includes the Central Office at Nicosia, the District Labour Offices in Nicosia, Limassol, Larnaca and Pafos and the local Labour Offices.

The year 2009 was another year of intensive activity for the Department of Labour mostly due to the close monitoring of developments in the labour market, and the implementation of measures aimed at preventing and mitigating the effects of the global economic recession on the local labour market.

At the same time, the Department of Labour was actively involved in the completion of the old and the design of the new Schemes co-financed by the European Social Fund for further upgrading of the Public Employment Services and for increasing employment incentives, the promotion of the European Employment Strategy, the transposition of EU Directives, and the promotion of a holistic policy for the effective management of economic migration.

Specifically, during the year, the Department dealt with the following:

- Close monitoring of the labour market in view of increasing unemployment due to the global economic recession, and overall coordination of actions promoted in response to the economic crisis,
- The completion of a project aiming at the enhancement and modernisation of the Public Employment Service, a project co-financed by the European Social Fund,
- The involvement in EU policies and mechanisms (e.g. the Employment Committee and the Public Employment Services Network), enactment of relevant new legislation, and participation in meetings at European level,
- The operation of new structures as a result of the accession to the EU, such as the National Contact Point for the Recognition of Professional Qualifications, the Euroguidance Centre and the European Public Employment Services Network (EURES),
- Dealing with issues arising out of increasing mobility between Cyprus and the rest of the EU,
- The completion of two Schemes aiming at the vocational rehabilitation of persons with disabilities and other matters, co-financed by the ESF,
- The further promotion and implementation of the new strategy for the effective management of economic migration.

In parallel, the Department of Labour continued in 2009 its usual activities, including the following:

- Substantial involvement in the formulation and supervision of the implementation of national employment policy, as set in the National Reform Programme,
- Contribution towards the smooth functioning of the labour market,
- Cooperation with other public services and social partners aiming at achieving optimal allocation of human resources,
- Contribution of the Department in activities aimed at social inclusion in general, with emphasis on vulnerable groups,
- Granting of work permits to third country nationals, in cooperation with the Migration Department.

IV. DEPARTMENT OF LABOUR INSPECTION

The basic aim of the Department of Labour Inspection is the safeguarding of adequate levels of safety and health at work for all workers, the preservation of the quality of those parts of the atmosphere of Cyprus where it is good and its improvement in those parts where it is needed, the protection of the public and the environment by effectively controlling industrial pol-

lution, and by controlling the risks from major accidents, as well as the risks due to chemical substances and those that arise from the use of, or exposure to, ionising radiation.

The fulfilment of the aforementioned aims is accomplished by means of a suitable institutional and legislative framework, the implementation of an effective inspection system, the continuous raising of public awareness, the training and education of the Department's personnel, and the cooperation with the social partners and other interested parties.

The headquarters of the Department are situated in Nicosia whereas there are District Offices in Nicosia, Limassol, Larnaca (serving also the Famagusta District) and Paphos. In 2009 there were 88 posts in the Department of Labour Inspection out of which 21 were vacant.

During 2009, the Department participated in various committees and working groups of the EU and other international organisations on issues related to the areas of its competency.

In the text that follows the policy areas of the Department are presented along with a short description of the work carried out during 2009.

1. Safety and Health at Work

This policy area deals with:

- (a) All issues that relate to the protection of safety and health and well being of the workers, including the organisation and management of safety and health issues at work at a local and national level,
- (b) The issues of safety and health that relate to work equipment,
- (c) Issues related to the risks to health arising from the use of asbestos, chemical and biological agents, carcinogenic and mutagenic agents, from physical agents, such as noise, vibration or heat, or from ergonomic factors, such as manual lifting and handling of loads, monotonous work, pace of work, etc,
- (d) Issues arising from Major Accidents in which dangerous substances are involved aiming at accident prevention and/or the mitigation of their consequences to the public and the environment,
- (e) The provision of information and training to employers and workers on issues of occupational safety and health, by means of training programmes and informative material.

The Department also enforces the legislation on the safety and health of children and young persons at work, as well as on the maternity protection at work.

The Department constitutes the Focal Point for Cyprus for the European Agency for Safety and

Health at Work. Within this context, the Department is responsible for the organisation and co-ordination of the National Information Network. The Department also constitutes the National Focal Point of Cyprus for the European Network for the Promotion of Health at the Workplace.

The Senior Labour Inspectors Committee of the EU has established annual campaigns aiming at informing interested parties in all member states as well as streamlining inspections of work places. The Campaign for 2009 focused on the evaluation of risk assessments regarding Chemical Agents.

Under the review period the Department dealt with the preparation of 11 legislative acts. Also, during the said period, 5.231 inspections on workplaces on safety and health at work issues were carried out. In addition, 2.463 work accidents to employees in the course of their work were notified to the Department, 52 cases were concluded in court, 55 new legal cases were prepared, and 84 training courses/sessions were delivered to 2.772 persons.

2. Inspection and Certification of Machinery and Equipment

Issues of inspection and certification of inspectable machinery, such as lifts, hoists, steam boilers, steam receivers, cranes, winches, overhead travelling cranes and air receivers are dealt with in this policy area. Also, the Department deals with the surveillance of the market for the free movement of goods on the basis of the European New Approach Directives, such as the Directives on Pressure Equipment, Simple Pressure Vessels, Machinery, Lifts, Personal Protective Equipment, and Equipment and Protective Systems.

Additionally, in 2009 the Department took on the responsibility for Liquefied Petroleum Gas (LPG) installations and proceeded with the preparation of amendments to the relevant Petroleum legislation. Also an inspection campaign was carried out of premises where LPG is stored and/or used and a draft LPG Code of Practice for non-domestic installations was prepared. Finally, various informative training programmes were organised by the Department for importers, installers and service providers of LPG in Cyprus.

During the reviewed period 1.157 inspections for machinery safety purposes were carried out.

3. Control of Chemical Substances

In this policy area, issues related to the proper labelling, classification, packaging and management of dangerous chemical substances and mixtures are dealt with. The aim is to safeguard the safety and health of all those who use chemical substances and mixtures at work places or the domestic environment, and the protection of the environment.

During 2009, continuous effort was put on informing all stakeholders on the provisions of the European Regulation 1907/2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH). Through this European Regulation it is anticipated that approximately 30.000 chemical substances will be examined and assessed by their producers or importers based on a procedure that will determine the risks on human health and the environment.

In addition, on January 2009, the new European Regulation 1272/2008 concerning Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures (CLP) entered into force. This new CLP Regulation incorporated into the European acquis the provisions of a Globally Harmonised System (GHS) on Classification and Labelling of Chemical Substances. A poster containing the most important provisions of the CLP Regulation was prepared and distributed as information material to a number of producers and importers to inform them on their obligations arising from the new Regulation.

The Department of Labour Inspection actively participated in most of the meetings of the Committees of the European Chemicals Agency in order to subsequently inform all importers, producers and users in Cyprus.

For the effective implementation of both REACH and CLP Regulations, the Department of Labour Inspection has established two Help Desks and created the necessary infrastructure to facilitate the exchange of information on chemical substances with the European Chemical Agency and other European Competent Authorities. In parallel, it has organised several seminars informing all stakeholders about their obligations arising from REACH and CLP Regulations.

During 2009, 110 inspections were carried out at undertakings where various chemical substances are manufactured, stored or used, as well as to supermarkets, retail and wholesale stores trading toys, clothes and jewellery. The aim of these inspections was to locate non-compliant chemical products and subsequently take corrective actions, aimed at the protection of the health and safety of the workers, the public and the environment.

4. Control of Industrial Pollution

The monitoring and control of the pollution caused by substances emitted to the environment during the operation of various industrial installations, and due to the use of certain paints and varnishes, in an effort to safeguard the health of the public and the protection of the environment, is the main aim of this policy area.

During 2009, emphasis was given on raising awareness of operators of installations that fall within the scope of European Regulation 166/2006/EC concerning the establishment of a European Pollutant Release and Transfer Register about their obligations to submit data about the emissions of pollutants from their installations. For this reason, six seminars were organised.

Another seminar was organised to inform all producers and importers of paints and varnishes about the new limits for Volatile Organic Compounds in these products, which are in effect as from 01.01.2010.

During the period under review, the Department dealt with the granting of 17 Emission Permits, carried out 213 environmental inspections, 26 emission measurements at industrial installations, and prepared one piece of new legislation. It also prepared and submitted to the Secretariat of the Convention on Long - Range Transboundary Air Pollution, to the European Commission and to the European Environment Agency, emission inventories for a number of pollutants.

5. Air Quality

The main aim in this field is the continuous monitoring, assessment and management of air quality in Cyprus so that the protection of health and well being of the citizens, as well as the protection of the environment in general, is safeguarded.

The concentrations of the pollutants measured at the nine monitoring stations, together with other useful information on air quality are given to the public, on-line, through the dedicated website **www.airquality.gov.cy** and through indoor/outdoor information panels.

The assessment of the results obtained from the above mentioned stations show that the concentrations of most pollutants are below the relevant limits. Ozone and suspended particulate matter constitute an exception of the aforementioned trend of the reduction of pollution. The progress of the fulfilment of the National Action Plan for the Improvement of Air Quality, which was approved by the Council of Ministers in February 2008, is monitored by the Department of Labour Inspection through a Technical Committee, with participants from five other Ministries, Local Authorities and NGOs.

6. Radiation Protection

The main aim in this policy area is to safeguard the safety and health of the workers and the public from risks arising from the use of ionising radiation in various economic activities, such as in medicine, industry, construction, agriculture, research, as well as from radionuclides in the environment.

Furthermore, all matters of emergency preparedness and response to nuclear or radiological events, as well as shipments of radioactive materials, are dealt with. In addition, the environmental radioactivity monitoring is within the scope of this policy area.

During 2009, the Department continued the effort for more effective and efficient implementation of legislation by licensing, inspecting and campaigning, it prepared new regulations for the supervision, control and management of shipments of radioactive waste and spent fuel, it carried out inspections of premises where exposure to ionising radiation may occur, and it prepared terms and conditions for licensing of such premises and related practices.

In 2009, the Department's Telemetric Air Radioactivity Monitoring Network was improved with the upgrade of its operating software and the installation of new monitoring equipment, and continued collecting and transmitting data to the EURDEP network of the EU. The National Environmental Radioactivity Monitoring System has also been expanded with the operation of a new high volume pump to monitor Cs-137 in air, a new low volume pump to monitor total beta radioactivity in air, an autonomous spectroscopic gamma ray and dose rate detector and an automatic aerosol monitoring station (alpha, beta and gamma radiation, Iodine-131 in air and meteorological parameters). Furthermore, the Department acquired new portable equipment for the measurement of ionising radiation, which is used for inspections.

The Department has also completed the implementation of an EU Transition Facility pro-

gramme aiming at strengthening its capabilities, and updated the registry of ionising radiation sources and practices, the inventory of waste and the registry of workers individual doses. Through the same programme, additional equipment for the detection and measurement of ionising radiation has been acquired.

The Department participated in a number of IAEA regional and national Technical Cooperation projects aiming at strengthening of its capacity in the field of radiation protection, nuclear safety and security and better protection of the public and the environment. The Department also participated in various meetings, seminars, committees etc. of the IAEA, in various EURATOM, ENATOM, ECURIE and EURDEP committees, workshops, training and other activities, in the IAEA General Conference, in the Nuclear Suppliers Group annual conference etc, and organised a number of workshops and training events on radiation protection and nuclear safety matters. In addition, the Radiation Inspection and Control Service of the Department of Labour Inspection continued and extended its cooperation with the Greek Atomic Energy Commission, the University of Cyprus, the Capodistrian University of Athens, and the Cyprus Biomedical Research Institute on related matters.

7. Working Hours of Drivers of Certain Vehicle Categories

One of the causes of traffic accidents is the excessive working times of drivers whose primary activity is driving. With the implementation of the relevant legislation and the utilisation of data kept during the road side checks performed, the newly established Unit draws conclusions which help formulate policies to prevent road accidents involving such drivers. Additionally, the implementation of the legislation will lead to a level playing field and abolish competition inequalities between businesses, while at the same time improving the working conditions of drivers.

V. DEPARTMENT OF LABOUR RELATIONS

A. INTRODUCTION

The Department's vision is to maintain peace in the labour market, to promote sound industrial relations and social dialogue at all levels and to improve and safeguard employees' rights, with an emphasis on the protection of vulnerable working groups.

In light of the new socioeconomic developments prevailing in the labour market, the role of the Department of Labour Relations in protecting and safeguarding employees' rights has been enhanced. This role has proved to be of crucial importance given the new conditions in the labour market and the current developments that affect our country, which include amongst others:

- The freedom of movement of workers within the EU and the employment of third country nationals,
- The enactment of several transposition Laws, related to terms of employment,

- Other changes affecting the social and economic environment, caused by broader developments.

Within the context of the new environment, the Department focuses not only on the provision of mediation services aiming at the settlement of labour disputes according to the provisions of the Industrial Relations Code, but also on the enforcement of labour legislation. More specifically, given the Department's vision and its diversified role within the current environment, the focus is concentrated on the following:

- The safeguarding and promotion of sound industrial relations, mainly through the ongoing effort for maintaining conditions of peace in the labour market,
- The enforcement, monitoring and inspection of the application of labour legislation, concentrating on the protection and safeguarding of employee rights, and the improvement of living and working conditions, including the elimination of the gender pay gap, through the continuous modernisation of labour legislation and strengthening of inspection mechanisms,
- The support towards the liberal and voluntary nature of the industrial relations system in Cyprus as a means of determining - to a large extent - terms and conditions of employment through collective bargaining.

B. IMPORTANT LABOUR ISSUES DURING 2009

1. Labour Disputes and Strikes

During 2009, the Department mediated in a total of 224 labour disputes, compared to 185 disputes examined in 2008. Disputes included the renewal of collective agreements and other labour disputes arising from existing terms of employment.

Throughout the year, 6 strikes took place, resulting in the loss of 1.211 workdays, compared to 2008 during which 8 strikes took place, resulting in the loss of 1.034 workdays.

2. Legislation

Following a long standing policy that the minimum wage should be gradually increased and maintained at a level of 50% of the national median wage in order to protect the vulnerable groups of employees, the minimum monthly wage upon recruitment was revised to €791 (compared to €743 in 2008), while the minimum monthly wage for employees, who have completed a six month period of employment at the same employer, was revised to €840 in 2009, compared to €789 in 2008 (an increase of 6,46% in each case). As a result of the significant revisions during the last few years, the minimum wage is currently estimated to exceed the target of 50% of the national median wage.

Moreover, during 2009, the minimum wage for security guards was revised to an hourly basis of €4,35 (from €4,09) and upon completing a six month period of employment at the same em-

ployer was revised to €4,62 (from €4,33). Also, the coverage of the Minimum Wage Order was expanded to include the occupation of cleaners of business buildings starting from 1.4.2010.

During 2009, the Department initiated discussions with the social partners regarding the amendment of the Parental Leave and Leave on Grounds of Force Majeure Law, aimed at the improvement of the legislation and the encouragement of further use of parental leave by working parents. Following the agreement of the social partners, the bill is now before the House of Representatives.

As a result of the adoption by the European Parliament of a number of crucial amendments to the Council's compromise proposal for the amendment of the Working Time Directive, a conciliation procedure between the Council and the European Parliament was initiated in March. After three long and arduous conciliation meetings between the two bodies, discussions broke down, and on the 27th of April the process was officially deemed a failure. Throughout this process, Cyprus held strong to its position that no compromise could be mutually agreed upon if it did not provide for the gradual abolishment of the opt-out clause from the 48 hour weekly maximum number of working hours. This position was in line with the approach adopted by the European Parliament, proving that, in the future, the amendment of the Working Time Directive will need to be more focused on improving health and safety aspects, as well as achieving a necessary balance between work and family life.

Discussions regarding the modernisation of the industrial relations system of Cyprus continued during the year. After the conclusion of negotiations at the peak level, a Tripartite Technical Committee deliberated on a proposal paper, prepared by the Department of Labour Relations. With the conclusion of discussions within the Tripartite Technical Committee, a review paper outlining the views/positions of the trade union and employer organisations was then prepared in order to assist the continuation of social dialogue.

3. Labour Law Inspection, Grievance Procedure and Personal Disputes Resolution

During the year, the Department's efforts for enhancing the effectiveness of its inspection mechanism were intensified, placing an added effort on improving the qualitative conduct and performance of inspections. Nevertheless, there was still an increase of 47,62% in the number of inspections performed, reaching a total of 5.431 in 2009, compared to 3.679 in 2008.

Regarding undeclared and illegal work, since April 2009, 2.568 employers, with a total of 8.858 employees, were inspected at their premises. All inspections were performed by groups of inspectors (from the Department of Labour Relations, the Department of Labour and the Department of Social Insurance).

In collaboration with the Attorney General, the Department continued in 2009 to submit criminal cases before the competent Courts. During the year, from the prepared cases, a total of 123 were brought before competent Courts, an increase of 95% compared to 2008 (63 cases).

In the context of protecting the rights of all workers being employed in the Cyprus labour market, the established mechanism for resolving complaints submitted by Cypriot, EU and third-country employees has examined a significant number of issues relating to the violation of terms of employment. In total, during the year, 3.208 complaints were submitted compared to 2.941 during 2008, representing an increase of 9%.

4. Information to the Public

During the year, officers of the Department (Central and District Offices) provided information to the public regarding labour issues. During November 2009, the Department planned, developed and implemented a media campaign to raise awareness about the employers obligation to inform employees, in writing, of the main terms of employment.

Furthermore, the Department continued its publication-issuance programme with an added number of guides providing useful information on labour legislation and other related labour matters. The total number of publications is currently at 58 and in various languages mainly Greek and English, but also Turkish, Bulgarian, Romanian and Polish. The new programme for year 2010 was submitted and approved.

C. REGISTRAR OF TRADE UNIONS

The Trade Unions Registration Service operates under the supervision of the Director of the Service of Labour Relations and Registrar of Trade Unions, who has transferred part of his authorities that relate to the enforcement of the Trade Union Laws of 1965 to 1996 to an officer of the Department of Labour Relations.

During 2009, the Service examined 5 applications for the registration of employees' trade unions and 2 applications for the registration of an employers' association. During that period, 4 new trade unions and 2 employers' associations were registered, while 1 employers association was dissolved. Besides the above, 1 application for registering an employees trade union was pending at the end of 2009.

Moreover, the Service received for inspection 141 annual statements of accounts of Trade Unions, while 253 file inspections of the registry took place. Furthermore, 48 certified copies of Trade Unions certificates were issued. During the year, the Service examined 95 modifications for changes in Trade Union's Officers, 5 modifications for registered head office change, 1 application for change of name, and 11 applications for modification of the constitution of the Union, 7 of which involved partial modification, whilst 4 involved full modification.

Apart from the above, the Service inspected 8 trade unions for special reasons.

As far as the issue of the review/modernisation of the Trade Union Law is concerned, the proposed law was submitted to the House of Representative.

Data on Workers and Employers Associations

On 31.12.2009 the following organisations were registered in the Trade Union Registry and one employer's association:

- 37 employers' associations,
- 2 federations of employers associations,
- 129¹ trade unions with 40 branches,
- 7 workers trade union federations, and
- 5² confederations of workers' trade unions.

The five above mentioned confederations of workers trade unions are the following:

- (1) The Pancyprian Federation of Labour (PEO),
- (2) The Cyprus Workers Confederation (SEK),
- (3) The Democratic Labour Federation of Cyprus (DEOK),
- (4) The Pancyprian Federation of Independent Trade Unions (POAS),
- (5) The Cyprus Turkish Trade Union Federation (TURK-SEN).

Apart from the trade unions that belong to the confederations, there are also a number of independent unions. The leading ones are:

- (1) The Pancyprian Union of Public Servants (PASDYD),
- (2) The Pancyprian Organisation of Greek Teachers (POED),
- (3) The Organisation of Greek Secondary Education Teachers (OELMEK),
- (4) The Union of Banking Employees of Cyprus (ETYK).

VI. DEPARTMENT FOR SOCIAL INCLUSION OF PERSONS WITH DISABILITIES

The fulfillment of the rights of persons with disabilities is the basic aim of the new Department for Social Inclusion of Persons with Disabilities, which has been established as from 1.1.2009, as a new Department of the Ministry, being one of the most important social and administrative reforms of the Ministry in 2009.

The mission of the new Department is to undertake, as a central agent, the formulation, coordination and implementation of social policies for persons with disabilities, in cooperation with the co-responsible Ministries and Services as well as the Pancyprian Confederation of the Organisations of Persons with Disabilities. The vision of the Department is the improvement of the quality of life of persons with disabilities, and its strategic goal is the formulation and implementation of such reforms that will create new prospects for social inclusion.

¹Out of 126 trade unions, 20 are Turkish

²Out of 5, 1 is Turkish

After its establishment by the State Budget Law of 2009, the Department started its operation with secondments and transfers of 15 employees from the Administration of the Ministry, the Disabled Care Service of the Department of Labour and the Higher Technological Institute. Permanent posts were created through a Supplementary Budget in 2009, and they are to be filled in 2010 after the approval of their Schemes of Service.

The organisational structure of the Department is based on two sectors: the Research, Enlightening and Development Sector and the Benefits and Services Sector. The first sector is divided into three branches: Management of the System for the Assessment of Disability and Functioning, European and International Matters and Enlightening activities. The second sector is divided into two branches: Benefits and Services and Vocational Training and Rehabilitation.

Management of the System for the Assessment of Disability and Functioning

The design and implementation of this new system in Cyprus is an important project which aims to establish a scientific, reliable and credible data basis for the assessment of disability and functioning, commonly accepted and used by state services, and thus minimising the efforts of persons with disabilities to follow multiple bureaucratic procedures in order to fulfill their rights.

The project of a total value of €6,4 million over its 45-month period of implementation in 2010-2013 is co-financed by the European Social Fund and concerns the establishment of Assessment Centres, the issue of Assessment Manuals based on the International Classification of Functioning, Disability and Health of the World Health Organisation, special training of doctors and other health professionals etc.

European and International Matters

The main activities here concern:

- Promotion of the ratification process of the UN Convention for the Rights of Persons with Disabilities,
- Review of the procedures at the EU Social Matters Working Group for the formulation of the new Directive on Implementing the Principle of Equal Treatment Between Persons Irrespective of Religion or Belief, Disability, Age or Sexual Orientation,
- Participation at the EU High Level Group on Disability, being a consultative policy group by representatives of the 27 member states, as well as the representatives of the organisations of persons with disabilities, in the framework of the European Disability Action Plan 2003-2010,
- Participation at the Council of Europe Committees in the framework of the Council and Europe Disability Action Plan 2006-2015.

Enlightening Activities

Right after the establishment of the Department, a special brochure was published which contains all the basic information about the services and benefits provided by the Department. In addition, during 2009 the website of the department was constructed and has operated at www.mlsi.gov.cy/dsid.

On the 3rd of December, on the occasion of the International/European Day of Persons with Disabilities, the Department for Social Inclusion of Persons with Disabilities planned a day event which included lectures on disability issues and an exhibition of creations made by disabled persons.

Vocational Rehabilitation Schemes for Persons with Disabilities

The main Vocational Rehabilitation Schemes provided by the Department are the following:

- The Self-Employment Scheme, which funds Persons with disabilities with an amount of up to €3.417,20 in order to set up their own business,
- The Vocational Training Scheme in fields, which are not offered by the Vocational Rehabilitation Centre for Persons with Disabilities, which funds Persons with disabilities with an amount of up to €1.708,60 in order to get training courses of their own choice, which they will increase their employment possibilities,
- The Supported Employment Scheme, which funds organisations for persons with disabilities with an amount of up to €11.960,21 yearly for each supported employment programme, and which intends to help 5-10 persons with disabilities to get a work position. These persons are being individually supported in their work place by a special work educator, who is responsible to find the right work position for each person in his programme.

Centre for the Vocational Rehabilitation of Persons with Disabilities

The Centre operates under the Department and provides training in the specialisations of shoemaking, furniture industry and carpentry in three sheltered workshops.

Services and Benefits for the Persons with Disabilities

The Benefit Schemes of the Department are the following:

- Severe motor disability allowance: Persons with severe motor disabilities are entitled a monthly allowance of €316,59,
- Care allowance for paraplegics of €350 monthly,
- Care allowance for tetraplegics of €854,30 monthly,
- Financial assistance for the provision of technical aid and wheelchairs,
- Subsidisation of vacations for persons with disabilities,
- Financial assistance to the organisations of persons with disabilities.

VII. HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT INSTITUTES

A. CYPRUS PRODUCTIVITY CENTRE (CPC)

The Cyprus Productivity Centre has, as its long-term objective, "to raise the productivity of Cyprus, mainly of the industry and the crafts" and "to provide suitable information, advisory and training services to industry with a view to increasing efficiency and raising the standard of living in the country". This original objective still remains valid, but what predominates today is the economic and social development of Cyprus in the 21st century within the EU, where the utilisation of human and other resources goes hand in hand with the effort of improving the quality of life in general and more specifically the quality of life at work.

More specifically the aims and policy measures pursued by the Cyprus Productivity Centre today are:

- To increase productivity in its wider sense and to facilitate and support the decision making process of the competent authorities on issues of productivity, quality and employment,
- To promote schemes and actions of the EU by managing and implementing programmes such as the Introduction of Flexible Forms of Employment and Europass,
- To upgrade and modernise the structure and functioning of organisations so that they can remain competitive,
- To develop the technical, managerial, administrative and supervisory knowledge and skills of working people and to supply organisations with well-trained and competent technicians, professionals and managers,
- To promote the efficient utilisation of new technology by organisations, thus increasing their productivity and contribution towards technology and know-how transfer.

1. Management Development and Vocational (Technical) Training

During 2009 the Cyprus Productivity Centre organised 7 Management Development programmes and seminars for 105 participants for the private as well as the public sectors, and 16 upgrading technical training programmes with the participation of 285 skilled technicians. In addition 47 previously unskilled persons participated in 4 ab-initio accelerated courses in the trades of Plumber, Refrigeration and Air-conditioning technician, Welder and Metal Fitter and Electrician. In addition 2 upgrading technical training programmes and 8 ab-initio accelerated courses began in 2009 and will be concluded in 2010.

Furthermore, in 2009 a joint Scheme, coordinated by the Human Resource Development Authority, was launched, aimed at offering training programmes to people who became unemployed because of the recent economic crisis. The Cyprus Productivity Centre participated in the Scheme, together with the Department of Labour and the Higher Hotel Institute, and organised 48 programmes for 684 participants.

2. Management Consultancy and Technical Advice

The Cyprus Productivity Centre has in the past provided direct and practical assistance to a large number of organisations with the aim of helping them improve their organisational structure, their operation, their processes and procedures, and generally become more effective and competitive.

The role of the Cyprus Productivity Centre, however, has changed during the past few years and its main priority has become to promote schemes and actions aiming at increasing productivity and employment, the upgrading and modernisation of technical vocational training, and the implementation of measures to ensure health and safety at the workplace. Therefore, during 2009 only a limited number of such services were offered.

Members of the Cyprus Productivity Centre staff also offered their services by participating in advisory and technical committees and working groups of projects or schemes run by the Ministry of Labour and Social Insurance or by other ministries, departments or organisations.

3. Research Projects

The Cyprus Productivity Centre continues its research activity focused on issues of productivity, quality, competitiveness and managerial effectiveness in various sectors of economic activity. As of May 2008 the Cyprus Productivity Centre is conducting, in collaboration with a private company (chosen through the official procedures), research concerning the utilisation of human resources.

The ultimate objective of the research is to assist the Productivity Council to develop policies aimed at the more effective utilisation of human resources in order to have a positive impact on the Cyprus productivity.

4. Cyprus Business Portal

The Cyprus Business Portal is a one-stop comprehensive Business Management Resource Centre on the Internet that aims to provide the business community with information, tools and support services on major areas of interest, free of charge, and encourage the exchange of information, ideas and best practices among its users. The Portal is being constantly upgraded and enriched with new services and material.

5. Mediterranean Institute of Management (MIM)

The Mediterranean Institute of Management (MIM) was established in 1976 by decision of the Council of Ministers, and constitutes the international component of the Cyprus Productivity Centre. The MIM offers its services in the field of Management, both to Cypriot as well as to foreign organisations, through the **Post-Graduate Management Diploma Programme/Public Administration**.

In 2007, 2008 and 2009 the full-time programme offered by the Institute was suspended. MIM is working on a new strategic plan for the modernisation and upgrading of its structure and programmes. The two-year part-time programme continued its operation with 35 people participating in the current programme.

Moreover, during 2009, two training programmes under the **Government Scheme for providing Technical Assistance to Foreign Countries** were organised in the fields of "Operations Management" and "General Management". The participants came mainly from Armenia, Georgia, Moldova, Pakistan, Uzbekistan, Tajikistan and Iran.

6. European Programmes

6.1 Europass

By decision of the Council of Ministers, the Cyprus Productivity Centre was designated as the National Europass Centre (NEC). The Cyprus Productivity Centre is responsible for the coordination, management and promotion of all the activities related to Europass and its documents, provides information to individuals, education and training providers, guidance operators, employers, and anybody requiring information and guidance on Europass and any of its documents.

It also ensures cooperation with other organisations that operate in the same field of mobility and qualification transparency, and also background information relating to the Europass initiative.

In 2009, the NEC continued its operation and worked towards further promotion of the programme through presentations at various events, educational fairs and advertising.

Furthermore in 2009, the Diploma Supplement and the Certificate Supplement were issued by the majority of Universities/Colleges and Technical Schools respectively.

6.2 European Cranet Network

The Cyprus Productivity Centre, together with the Department of Public Administration and Management of the University of Cyprus and the Cyprus Association of Human Resource Management, constitute the Cyprus group of the European Cranet Network. The Cranet Network carries out, on an on-going basis, the world's largest comparative survey on Human Resource Management policies and practices.

7. Technical Vocational Training

Acknowledging the need for keeping up to date with developments in knowledge and technology and the necessity for the modernisation, strengthening and upgrading of the technical vocational training in Cyprus, the Cyprus Productivity Centre completed the Strategic Plan for the modernisation and development of the Technical Vocational Training component.

The ultimate goal is to reinforce its capacity to offer accredited training in the technical professions, for which the demand in the labour market is high. The Strategic Plan was approved by the competent authority and awaits approval from the Ministry of Finance as well. The implementation of the Programme is to begin early in 2010.

Furthermore, in 2009 the Cyprus Productivity Centre proceeded with the renovation and improvement of the buildings and technological infrastructure of the workshops in Limassol and Larnaca.

8. Health and Safety Schemes

8.1 Scheme for the Training of Newcomers into the Labour Market on Health and Safety Issues

Following an initiative of the Minister of Labour and Social Insurance and a decision of the Council of Ministers, the Cyprus Productivity Centre, in partnership with the Human Resource Development Authority and the Department of Labour Inspection, has developed the above Scheme which aims at developing an accidents' prevention culture, especially among young people.

The Scheme was launched in June 2007. In 2008 a limited number of such programmes were organised. In order to encourage increased participation, the Scheme has been revised and subsequently approved by the Council of Ministers in December 2008. The revised Scheme was launched in 2009 and the first programmes will be organised early in 2010.

9. Projects co-financed by the Government Budget and the European Social Fund

9.1 Promotion of Flexible Forms of Employment

The Scheme was launched in February 2007 with the objective of encouraging economically inactive women to participate in the labour market. In 2008 the project continued to operate with the implementation of a subsidy scheme for companies and organisations to create new jobs based on flexible work practices and recruit unemployed women.

The Scheme was completed by August 2008. Through it, 195 women were employed, thus exceeding the original goal of placing 60 women in jobs with some aspect of flexibility.

In the programming period 2007-2013, the promotion of flexible forms of employment will become accessible to a wider public, embracing groups at risk of social and economic exclusion. The new Scheme will be launched in 2010.

9.2 Productivity Council

The Productivity Council, by decision of the Council of Ministers, was reestablished in 2006 with a mission to formulate a National Strategy and a National Productivity Programme, aimed at the ultimate goal of increasing the productivity of the Cyprus economy.

The National Strategy and the National Productivity Programme and the 2007-2009 Action Plan were approved by the Productivity Council in 2007. In 2009, the Cyprus Productivity Centre proceeded to the implementation phase of the following projects included in the 2007-2009 Action Plan:

- Launching a subsidy scheme for companies and organisations for replacing low productivity jobs with high productivity jobs. Within the framework of the Scheme, 66 applications from companies were received and evaluated,
- Organising a productivity awareness campaign in education through the organisation of school competitions,

- Conducting research on productivity-related issues such as the utilisation of human resources,
- Developing a scheme for training of the executives of the social partners on productivity issues, which will be launched early in 2010,
- Campaigning for the development of a productivity culture through information and publicity.

9.3 The Apprenticeship Scheme

The Cyprus Productivity Centre was appointed by the Council of Ministers as the Competent Authority for the Apprenticeship Scheme in January 2006, following the Government's decision to reform the Scheme.

The Cyprus Productivity Centre, acting within the framework of a Technical Committee, consisting of representatives of the Ministry of Education and Culture, the Human Resource Development Authority, the Planning Bureau and social partners' organisations, undertook to redesign the Scheme, so that a New Modern Apprenticeship (NMA) could provide a viable, alternative form of training and development for young persons between 14-25 years old, while meeting the needs of the labour market.

The main strategic objectives of the NMA are, firstly, to provide a learning pathway for young persons who withdraw from the formal education system early, so that they may acquire and/or upgrade their skills, and become more employable and more able to progress in their career and, secondly, to increase the supply of labour with persons qualified to meet the needs of the economy, to ensure mobility between education, apprenticeship and employment, and to minimise the risk of social exclusion.

The Proposal for the new system, the New Modern Apprenticeship, was approved by the Council of Ministers in November 2007. The Proposal has been submitted for co-financing from the European Social Fund. The implementation phase of the project will begin early in 2010.

Until the launching of the new system various improvements were introduced in the existing system in order to make it more responsive to current social and labour market needs, such as the development of a subsidy scheme, which will encourage companies to recruit apprentices and offer them high quality on the job training. This Scheme has been submitted for co-financing from the European Social Fund.

9.4 Vocational Qualifications System

In 2009 the involvement of the Cyprus Productivity Centre in the Vocational Qualifications System was further expanded, as Cyprus Productivity Centre staff members offered their services as consultants and examiners for the Human Resource Development Authority, within the framework of the implementation of the System, in a wide range of technical fields.

10. Participation to the European Skills Promotion Organisation (ESPO)

As of summer 2008, Cyprus is a member of the organisation through the Ministry of Labour and Social Insurance (which acts as the National Authority) and the Cyprus Productivity Centre,

which represents Cyprus through its Director (official delegate) and a member of the staff (technical delegate).

The main activity of ESPO is the organisation of a European skills competition every two years in which young persons that received training in technical fields take part. The Cyprus Productivity Centre is working on an Action Plan in order to enable the participation of Cyprus in the upcoming competition in 2010, which will be held in Lisbon, Portugal, in December 2010.

B. HIGHER TECHNICAL INSTITUTE (HTI)

HTI was established in 1968 as a joint project between the Cyprus Government and the United Nations Development Programme (UNDP). For the implementation of the above programme, the Ministry of Labour and Social Insurance was appointed as the responsible authority on behalf of the Cyprus Government and UNESCO (in cooperation with the International Labour Organisation in certain areas) on behalf of the UN. Up to 1973, HTI functioned on the basis of a joint project which was funded by the Cyprus Government and the special UN fund. Since 1973 however the Cyprus Government through the Ministry of Labour and Social Insurance has exclusively undertaken the responsibility for the operation of the Institute.

The aim of HTI is to train high caliber technician engineers in order to satisfy the needs of the Cyprus industry. The Institute offers courses in the specialisations of Civil Engineering, Mechanical/Marine Engineering, Electrical/Electronic Engineering and Computer Studies.

The Academic year commences at the end of August and ends at the beginning of July. The language of instruction for all the courses of study is English.

The award of the diploma is subject to the successful completion of examinations, practical work, industrial training and the "diploma project".

HTI's expenditure was exclusively covered by the Government Budget. All HTI revenues were credited to the Consolidated Fund.

The Accountant General of the Republic is responsible for keeping all accounting books and documents updated according to the Financial Instructions and Store Regulations. The accounts of HTI were audited by the auditor General of the Republic.

The Cypriot students do not pay any fees for their studies at HTI and foreign students pay an annual fee of €1.709. For the year 2009 the amount received was €6.060.

The Academic Year 2008/2009 was the 40th year since the establishment of the Institute and 4.825 students have graduated so far.

The enrolments for the three-year full time courses for the Academic Year 2008/2009 were as follows:

Specialisation	Electrical Engineering	Civil Engineering	Mechanical Engineering	Marine Engineering	Computer Studies	Total Per Year
2nd Year	2	6	6	-	5	19
3rd Year	11	21	6	-	18	56
Total	13	27	12	-	23	75

At the end of the Academic Year 2008/2009, a total of 53 students graduated from the three-year courses of study at the Institute.

The level of studies at the Institute has further been strengthened with the accreditation of the Electrical Engineering Department during the academic year 2000/ 2001 and the Mechanical/ Marine Engineering Department in November 2003 by the Engineering Council of the United Kingdom, which entitles their graduates to register as Incorporated Engineers. According to the registration criteria, as these were prescribed in the United Kingdom in 1997 based on the new Standards and Routes to Registration (SARTOR), the minimum qualification required for registration as Incorporated Engineer is a diploma which is awarded after three years of successful studies at University level or any other equivalent qualification.

Along with their educational commitments, members of the HTI staff continued their dynamic involvement in applied research in accordance with approved research programmes. This research mainly aims to promote the application of new technological developments in the national industry and is carried out through the Government Budget, European Programmes, Research Promotion Organisation Programmes, and other scientific and University Institutions.

During the academic year 2008/2009, HTI continued the provision of technical testing and consultancy services to the industry.

In December 2003, Law 198(I)/2003 was enacted, establishing the Cyprus University of Technology (CUT) which will cover all specialisations offered by HTI and an Interim Governing Board was appointed for the University.

The Council of Ministers (Decision 66.818 – 6.2.2008) has authorised the Ministers of Education and Culture and Labour and Social Insurance to look into the development of post-secondary technical education and training in the context of occupational training and life-long learning.

C. HIGHER HOTEL INSTITUTE CYPRUS (HHIC)

Policy and Objectives

During its 40-year existence, the HHIC has become closely associated with the Cypriot Hospitality and Catering Industry, and has provided education and training to thousands of young people from Cyprus, as well as from more than 50 other countries.

It has supplied the Hospitality and Catering Industry with fully trained and specialised staff, and

has assisted in the development of the industry in general. Owing to the HHIC's constant strive to improve and integrate the present realities of the Hospitality and Catering Industry and economy, the Institute has acquired valuable experience and technical know-how. This accomplishment undernably bestows the Institute with both a historic and leadership role in matters of economic growth, and rightfully classifies the HHIC as the leading local establishment in its field, and an important regional/international centre for Hotel & Catering education and training.

As validation of the HHIC's unwavering commitment to quality and excellence, graduates from the HHIC are readily integrated into the workforce, or are accepted to continue their studies at universities.

The HHIC offers full time educational programmes in Culinary Arts and Hotel and Catering Operations. In addition, based on the needs of the hotel industry, it organises special, ab-initio accelerated courses and upgrading programmes for those working in the tourist industry, in the context of its policy for continuous vocational education and development. Moreover, it undertakes projects/research and provides technical advice and information to all interested parties. The Institute also provides special educational programmes of short duration within the framework of the Scheme for Technical Assistance offered by the Cyprus Government to other countries.

The Institute cooperates closely with corresponding European educational Institutes, and participates in the activities of International Bodies such as the International Hotel and Restaurant Association, the Hotel and Catering International Management Association, the European Foundation for the Accreditation of Hotel School Programmes, the American Hotel & Lodging Association, etc. In the context of establishing cooperation with overseas educational authorities, specifically with corresponding overseas educational institutions, the HHIC has been approved by the EU to participate in the Socrates-Erasmus programme.

The primary objective of the HHIC is to play a strategic role in the hotel and the broader tourist area by acting as a catalyst in the field of education/training of human resources for the needs of the broader tourist sector, by means of upgrading the educational and vocational standards, by promoting the relevant objectives and targets of the Cyprus Tourism Organisation (CTO) Strategic Plan for tourism, and by providing counseling services for the development of human resources in the hotel and the broader tourist industry.

EDUCATIONAL PROGRAMMES ORGANISED DURING 2009

1. Regular Programmes

All full time courses are accessible to candidates who have a high school leaving certificate from a six-year secondary school recognised by the Ministry of Education and Culture, and have succeeded in the entrance examinations carried out by the Examination Service of the Ministry. Specifically, during the academic year 2008-2009, the Institute offered the Culinary Arts (in English and Greek) and Hotel and Catering Operations programmes.

In 2009, 63 students completed their studies and obtained Diplomas in Hotel and Catering Management, Culinary Arts (language of instruction: English), Culinary Arts (language of instruc-

tion: Greek) and Hotel and Catering Operations. A detailed analysis of the number of graduates for each programme of study can be found in **APPENDIX I, Table 1**.

For the academic year 2009-2010, 134 students were registered at the Institute. These students consisted of 132 local students and 2 international students, one on full scholarship. The programmes of study and the corresponding number of students can be found in **APPENDIX I, Table 2**.

3. Special Programmes

Technical Aid to Foreign Countries

In the context of the Cyprus Government Plan for the provision of technical aid to foreign countries, the HHIC organised a special three-week programme in “Tourism Planning and Alternative Forms of Tourism”.

Training programmes for upgrading the skills of unemployed persons:

In partnership with the Public Employment Service, the Cyprus Productivity Centre, and the Human Resources Development Authority of Cyprus (HRDA), the HHIC has been organising programmes for unemployed persons since May 2009. These programmes cover horizontal skills (Greek Lesson Courses for Foreigners), which help people enter the labour market. In addition, under this scheme, specialised cuisine skills (Butchery, Baking and Chinese Cooking) have been offered to unemployed persons.

Accelerated initial training of newcomers and other unemployed persons:

The HRDA and the HHIC organised an accelerated initial training course for cooks, which aimed at giving both theoretical and practical training.

Competence-based System of Vocational Qualifications:

The HHIC participated in the first phase of the implementation of the above system, accomplished with the help of the HRDA. The system provides a common reference for valuing learning and competence as well as guidance for the required standard and content of VET (Vocational Education and Training) programmes. Furthermore, it offers multiple benefits to individuals, enterprises, society and the economy.

4. Practical Training

As per the requirements of the regular programmes of study of the Institute, all first-year students are placed in hotels and/or food establishments for a four-month period for practical training, whereas all second-year students carry out their practical training for five months, at the end of each academic year. The implementation of the Practical Training Scheme was carried out in collaboration with the Human Resources Development Authority which subsidised the Scheme, as well as part of the Cypriot students’ stipend. The Cyprus Government subsidised its scholars’ stipend in a similar way.

APPENDIX I.

Table 1

Programme of Study	Number of Graduates	
	Cypriots	International
Hotel and Catering Management	18	1
Hotel and Catering Operations	4	4
Culinary Arts (English)	14	...
Culinary Arts (Greek)	22	...
TOTAL	58	5

Table 2

Programme of Study	Number of Students	
	Cypriots	International
Hotel and Catering Operations - Year A'	10	...
Culinary Arts Year A` (English)	15	...
Culinary Arts Year B` (English)	7	1
Culinary Arts Year C` (English)	9	...
Culinary Arts Year A` (Greek)	38	1
Culinary Arts Year B` (Greek)	26	...
Culinary Arts Year C` (Greek)	27	...
TOTAL	132	2

VIII. EUROPEAN SOCIAL FUND UNIT

The ESF Unit, of the Ministry of Labour and Social Insurance, functions as the Intermediate Body for the Measures of the Single Programming Document (SPD) for Objective 3 “Human Resources” 2004-2006 and the Operational Programme “Employment, Human Capital and Social Cohesion” 2007-2013. It also functions as the National Support Structure (NSS) for the Community Initiative (CI) EQUAL for the Programming Period 2004-2006. All programmes are co-financed by the European Social Fund and the Republic of Cyprus. The Programme “Human Resources” and the Programme of the Community Initiative EQUAL are co-financed at a rate of 50% by the ESF and 50% by the Republic of Cyprus. The Operational Programme “Employment, Human Capital and Social Cohesion” 2007-2013 is financed at a rate of 70% and 85% by the ESF, depending on the Priority Axis, while the rest is financed by the Republic of Cyprus.

The duties of the ESF Unit relate to the management, monitoring and control of the projects’ physical and financial progress, in order to ensure the absorption of the funds. The projects are related to the development of human capital and the improvement of the European Labour Market, as the European Social Fund aims at providing assistance regarding training and employment for all European citizens.

The main aims for the SPD for Objective 3 are the promotion of employment and the qualitative improvement of human resources, as well as the promotion of social cohesion and equal opportunities. The Programme of the Community Initiative EQUAL ensures that no one is denied access to the labour market, through new ways of tackling discrimination and inequality.

During the new Programming Period, the Operational Programme “Employment, Human Capital and Social Cohesion” 2007-2013 focuses on increasing the adaptability of the private and public sector, attracting and retaining more people to the labour market and strengthening social cohesion. The development of human capital and its adaptability is planned to be implemented through the promotion of life-long learning, especially through the improvement of educational systems, the modernisation and adaptability of businesses’ operational procedures and of tertiary education to the needs of the labour market and the productive/financial environment, and the improvement of the public sector’s administrative capability and the services it provides. The Programme also aims to broaden the labour market and social cohesion. This is planned to be implemented through the increase of the labour force and the increase in the employment rate of women and young people, the broadening and advancement of the operation of the labour market, and the increase of the economically active population and of employed people belonging to vulnerable social groups.

The budget for these projects reaches €149.711.443 and come under three priority axes. The first one, “Development of Human Capital and Adaptability” is co-financed at the rate of 85% and reaches the amount of €95.815.324, while the second one, “Expansion of the Labour Market and Social Cohesion”, is co-financed at the rate of 70% with a budget of €49.898.813. The last priority axis is that of “Technical Assistance”; the co-finance for this priority axis reaches 85% and its budget is €3.997.306.

By the end of 2009, the ESF Unit issued 14 calls for project proposals with a total budget of €132.315.324, a sum that amounts to 88,4% of the total budget. So far 26 Project Fiches have been submitted with a budget reaching €127.967.993, amounting to 97% of the budget of the invitations and 85,5% of the total budget available. The ESF Unit has evaluated and approved 14 Project Fiches with a total budget of €45.934.096.

Seven (7) Grand Schemes have also been submitted with a budget reaching €20.912.000. The ESF Unit has evaluated and approved 4 Grand Schemes with a total budget of €9.612.000. The Intermediate Bodies II which are responsible for the Grand Schemes are: the Cyprus Productivity Centre, the Higher Hotel Institute of Cyprus and the Labour Department.

The ESF Unit is currently evaluating the remaining Project Fiches and Grand Schemes and is in constant consultation with the Beneficiaries and the Intermediate Bodies II, to ensure the better coordination of the procedure in the Programming Period 2007-13.

Moreover, the ESF Unit is responsible for the management of the European Globalisation Adjustment Fund (EGF) in Cyprus. The European Globalisation Adjustment Fund (EGF) exists to support workers who lose their jobs as a result of changing global trade patterns so that they can find another job as quickly as possible.

The ESF Unit is also responsible for the Implementation of the European Year 2010 for Combating Poverty and Social Exclusion in Cyprus. The European Year 2010 aims at, among others, the implementation of the principles of recognition of the rights of persons who find themselves in a situation of poverty and social exclusion, the enhancement of a sense of shared responsibility and participation of individuals and society in general in efforts to combat poverty and social exclusion, and the promotion of a more cohesive society. In 2009, the European Commission approved the National Programme of the Republic of Cyprus for the implementation of the European Year 2010.

Furthermore, the ESF Unit has the responsibility of coordinating the European Network on Youth Employment. The objectives of the Network are: to provide networking opportunities for pertinent national and European bodies, to exchange information and knowledge as well as innovative approaches regarding youth employment issues, to identify and transfer good practices with regard to "youth employment", to design and develop common products suitable for dissemination, to create synergies between relevant national and European policies, and to draw up proposals regarding national and European policies and practices in the field of "youth employment". Working Groups were created in each of the following thematic fields: Mobility, Entrepreneurship, and Education and Vocational Counseling.

The kick-off meeting took place in Brussels in September 2009. In December 2009 the tender documents were prepared for procuring the services of leading experts of the working groups. The activities of the Network are expected to be completed by December 2011.